ဝိဘင်္ဂပါဠိတော် နိဿယ

ခန္ဓဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာ၎င်း။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ (တနည်း) ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့)ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ [ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။]

ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်တရားအစုသည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်သနည်း။ အတီတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တမူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓမူလည်းဖြစ်သော။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ဩဠာရိကမူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သုခုမမူလည်းဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ဟီနမူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံဝါ၊ ပဏီတမူလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဒူရေ၊ အဝေး၌။ (ဟောတိ၊ ၏၊ တံ ဝါ၊ ထို ဒူရေရုပ်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။) သန္တိကေ၊ အနီး၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) (တံ)ဝါ၊ ထို သန္တိကေရုပ်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအလုံးစုံသောရုပ်ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသညူဟိတွာ၊ ညဏ်ဖြင့် ရှေးရှုကောင်းစွာဆောင်၍။ ဝါ၊ ပေါင်း၍။ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ အယံ၊ ဤရုပ်အစုကို။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အစရှိသော မာတိကာ၌။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ (သင်္ဂဟိတံ ၌စပ်။)ဝါ၊ သည်။ (အတီတံ စသည်၌စပ်။) [အတိတ်မှစ၍ ဝိဂတ်တိုင်အောင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ အတီတတိကနိဒ္ဒေသနှင့်တူပြီ၊ ဧကဝုစ် ဗဟုဝုစ်သာ ကွဲ၏။] အတီတံ၊ လွန်ပြီးသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) အတီတံသေန၊ အတိတ်အဘို့၌။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူရေတွက်အပ်ပြီ။ (တံ ရူပံ၊ သည်။) စတ္တာ-ရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ စ၊ မဟာဘုတ်တို့၎င်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာ-ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပံစ၊ စွဲယူ၍ဖြစ်သော ရုပ်၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤရုပ် အပေါင်းကို။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ အနာဂတံ။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ [အဇာတ်မှစ၍ အသမုဋ္ဌိတ်တိုင်အောင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ ဥပ္ပန္နတိကနိဒ္ဒေသနှင့်တူပြီ။] အနာဂတံ၊ သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) အနာဂတံသေန၊ ၌။ သင်္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ (တံ ရူပံ၊ ဟူသည်။)စတ္တာရော။ပေ။ ဥပါဒါယရူပံစ၊ ၎င်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ အနာဂတံ။

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ [ဇာတံမှစ၍ သမုဋ္ဌိတံ တိုင်အောင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ ဉပ္ပန္နတိကနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ၊ ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ်သာကွဲ၏။]ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။(ဟုတ္ထား ၍။)ပစ္စုပ္ပန္နံသေနှ၊ ၌။သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ (တံ ရူပံ၊ဟူသည်။) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ပေ။ ဥပါဒါယရူပံစ၊ရင်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ။[အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓနိဒ္ဒေသတို့သည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ နိက္ခေပကဏ္ဍ အဇ္ဈတ္တတိကနိဒ္ဒေသနှင့်တူပြီ၊ ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ်သာကွဲ၏။]

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ ဩဠာရိကံ။ စက္ခာယတနံ၊ ရင်း။ပေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ ရင်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ ဩဠာရိကံ။ ...[သုခုမနိဒ္ဒေသလည်း လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ ဟီနံ။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ [ဋီကာအလို "ထိုထို သတ္တဝါတို့သည်" ဟု ပေးပါ။] ဉညာတံ၊ အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ အဝညာတံ၊ ရှုတ်ချ၍သိအပ်သော။ ဟီဠိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။(တနည်း) ဟီဠိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ပရိဘူတံ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သော။ အစိတ္တီကတံ၊ စိတ်ကဲ့သို့ မပြုအပ်သော။ ဝါ၊ အလေးဂရု မပြုအပ်သော။ ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဟီနမတံ၊ ယုတ်ညံ့၏ဟု သိအပ်သော။ ဟီနသမ္မတံ၊ ယုတ်ညံ့၏ဟု သမုတ်အပ်သော။ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါတို့သည် အကောင်းဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ အနိဋ္ဌံ၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော။ အကန္တံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။(ကမု-ဓာတ်)ဝါ၊ အသရေမရှိသော။ အမနာပံ၊ စိတ်၌ မသက်ရောက်စေအပ်သော။ ဝါ၊ စိတ်၌ မသွင်းထားအပ်သော။ (တနည်း)အမနာပံ၊ စိတ်ကို မတိုးပွါးစေတတ်သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ဟူသည်။)ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့ရင်း။ပေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့ရင်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ ဟီနံ။

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ ပဏီတံ။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနုညာတံ၊ အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်မပြုအပ်သော။ အနဝညာတံ၊ ရှုတ်ချ၍မသိအပ်သော။ အဟီဠိတံ၊ မစွန့်ပစ်အပ်သော။ (တနည်း) အဟီဠိတံ၊ မစက်ဆုပ်အပ်သော။ အပရိဘူတံ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သော။ စိတ္တီကတံ၊ စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ပြုအပ်သော။ ဝါ၊ အလေးဂရုပြုအပ်သော။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ပဏီတမတံ၊ မွန်မြတ်၏ဟု သိအပ်သော။ ပဏီတသမ္မတံ၊ မွန်မြတ်၏ဟု သမုတ်အပ်သော။ ဝါ၊ မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကောင်းဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ ဣဋ္ဌံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော။ ကန္တံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဝါ၊ အသရေရှိသော။ မနာပံ၊ စိတ်၌ သက်ရောက်စေအပ်သော။ ဝါ၊ စိတ်၌ သွင်းထားအပ်သော။ (တနည်း) မနာပံ၊ စိတ်ကိုတိုးပွါးစေတတ်သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ရူပံ၊ ဟူသည်။) ရူပါ၊ တို့ရင်း။ပေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့ရင်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ ပဏီတံ။....ဝါ ပနသည်သာ မကသေး။ တံ တံ ရူပံ၊ ထိုထိုရုပ်ကို။

ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ ထောက်စာ၍ ထောက်စာ၍။ ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုငင်း။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော။ (ရူပံ၊ ရုပ်ကိုငင်း။) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ ဒူရေ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေငင်း ။ပေ။ ကဗဠီကာရော အာဟာရော၊ ကဗဠီကာရာဟာရငင်းတည်း။ [ဤနေရာ၌ "ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပံ ဒူရေ" ဟု နိဂုံးအုပ်သင့်သော်လည်း မအုပ်သေးပုံကို သတိပြုခဲ့ပါ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ရှင်းပြလိမ့်မည်။] ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ အညမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သုခုမရုပ်တို့မှ အခြားလည်းဖြစ်သော။ အနာသန္နေ၊ အနီးမဟုတ်သော အရပ်၌။ အနုပကဋ္ဌေ၊ မကပ်သောအရပ်၌။ ဒူရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ အသန္တိကေ၊ မနီးသောအရပ်၌။ ယံ ရူပံ၊သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ရူပံ၊ ငင်းတည်း။) ဣဒံ ရူပံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်ကို။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သရုပ်အရ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသော သုခုမရုပ်, ယံ ဝါ ပနကရုပ်ကို။ ဒူရေ၊ ဒူရရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမံ ရူပံ သန္တိကေ။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနငင်း။ပေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနငင်းတည်း။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ အညမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သရုပ်အရ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသောရုပ်တို့မှ အခြားလည်းဖြစ်သော။ အာသန္နေ၊ နီးသောအရပ်၌။ ဥပကဋ္ဌေ၊ ကပ်သောအရပ်၌။ အဝိဒူရေ၊ မဝေးသောအရပ်၌။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ရူပံ၊ ငင်းတည်း။) ဣဒံရူပံ၊ ဤရုပ်ကို။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောသရုပ်အရ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသော ဩဠာရိကရုပ်, ယံဝါပနကရုပ်ကို။ သန္တိကေ၊ သန္တိကေရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။....ဝါပန၊ သည်သာမကသေး။ တံ တံ ရူပံ၊ ထိုထိုရုပ်ကို။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကပ်ယူ၍ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ ထောက်စာ၍ ထောက်စာ၍။ ဒူရေ၊ ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ရူပံ၊ ကိုငင်း။ သန္တိကေ၊ ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကိုငင်း။) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။　　။တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်တရားအစုသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓမည်သနည်း။ အတီတာ-နာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တာဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ သော။ ဩဠာရိကာ ဝါ၊ သော။ သုခုမာ ဝါ၊ သော။ ဟီနာ ဝါ၊ သော။ ပဏီတာ ဝါ၊ သော။ ယာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ ဒူရေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။ သာဝါ၊ ထိုဒူရေဝေဒနာမူလည်း ဖြစ်သော။ ယာ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။) သန္တိကေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) (သာ)ဝါ၊ ထိုသန္တိကေဝေဒနာမူလည်းဖြစ်သော။ [အဇ္ဈတ္တသည်ပင် ဒူရ သန္တိက ၂ မျိုး, ဗဟိဒ္ဓသည်ပင်လည်း ဒူရ သန္တိက ၂-မျိုး ရှိသောကြောင့် "ယာ ဒူရေ သန္တိကေဝါ" ဟု ပါဠိအသုံးတမျိုး ပြောင်း၍သုံးသည်။] ယာကာစိ၊ အမှတ်မရှိကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

တံ၊ ထိုအလုံးစုံသောဝေဒနာကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသညူဟိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှေးရှု ကောင်းစွာဆောင်၍။အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ အယံ၊ ဤဝေဒနာ အစုကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အစရှိသော မာတိကာ၌။ အတီတာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယာ ဝေဒနာ၊ ကို။(သင်္ဂဟိတာ၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (အတီတာ စသည်၌စပ်။) [အတီတာမှစ၍ ဝိဂတာတိုင်အောင် တူပြီ။] အတီတာ၊ သည်။(ဟုတ္ဝာ၊၍။) အတီတံသေန၊ ၌။ သင်္ဂဟိတာ၊ပြီ။ (သာ ဝေဒနာ၊ ဟူသည်။) သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဒုင်း။ ဒုက္ခာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ဒုင်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ဒုင်းတည်း။ အယံ၊ ဤဝေဒနာ အပေါင်းကို။ အတီတာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [အနာဂတာစသည် ၌လည်း နည်းတူ။]

တတ္ထ၊ ၌။ ဩဠာရိကာ၊ ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်ဒုင်း။ သုခုမာ၊ ဖြစ်သော။ (ဝေဒနာ၊ သည်ဒုင်း။) ကတမာ၊ နည်း။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဩဠာရိကာ၊ ဩဠာရိကတည်း။ ဝါ၊ ကြမ်းတမ်းသောဝေဒနာ တည်း။ ကုသလာဗျာကတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သောဝေဒနာတို့တည်း။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဩဠာရိကာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ အဗျာကတာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ ဒုက္ခာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဩဠာရိကာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သုခါစ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သုခဒုက္ခာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဩဠာရိကာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ အသမာပန္နဿ၊ သမာပတ် မဝင် စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဩဠာရိကာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သမာ-ပန္နဿ၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သာသဝါ၊ အာသဝေါနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဩဠာရိ-ကာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါမရှိသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ ဝါပန၊ သေး။ တံတံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယုပါဒါ-ယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ဩဠာရိကာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ကိုဒုင်း။ သုခုမာ၊ သော။(ဝေဒနာ၊ ကိုဒုင်း။) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။ [ဟီန ပဏီတနိဒ္ဒေသ၌လည်း နည်းတူ။]

တတ္ထ ကတမာ ဝေဒနာ ဒူရေ၊ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ကုသလာ ဗျာကတာဟိ၊ ကုသိုလ် အဗျာကတဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဟိ၊ ဝေဒနာတို့မှ။ ဒူရေ၊ ဝေး၏။ ကုသလာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။

ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ အကုသလာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒုရေ၊ ၏။ ကုသ-လာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အကုသလာဗျာကတာဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ-ဟိ၊ တို့မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ အကုသလာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ကုသလာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ဝေး၏။ အဗျာကတာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ကုသလာ ကုသလာဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာဟိ၊ တို့မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ ကုသလာ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ ဒုက္ခာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခါယ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါယစ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝေဒနာဟိ၊ တို့မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ သုခါ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ သုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာယစ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါယစ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝေဒနာဟိ၊ တို့မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ ဒုက္ခာစ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါစ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခ-ဒုက္ခာဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာဟိ၊ တို့မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ သုခဒုက္ခာ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ အသမာပန္နဿ၊ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အသမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ သာသဝါ၊ အာသဝေါနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အနာ-သဝါယ၊ အာသဝေါမရှိသော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ အနာသဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သာသဝါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ ဒူရေ၊ ၏။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝေဒနာ ဒူရေ။ [သန္တိကေ နိဒ္ဒေသနှင့်တကွ "တံ တံ ဝါ ပန"စသော ပါဠိတို့ လွယ်ပြီ။]

သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။[တတ္ထ ကတမော သညာက္ခန္ဓောမှစ၍ အတီတ-သေန သင်္ဂဟိတာတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။] (သာ သညာ၊ ထိုသညာဟူသည်။) စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်မှိသော သမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ စက္ခု-ဝိညာဉ်၌ မှီသော သမ္ဖဿ၌ ဖြစ်သော။ သညာ၊ သညာရင်း။ ပေ။ ကာယ-သမ္ဖဿဇာ၊ သော။ သညာ၊ ရင်း။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ ဖြစ်သော။ သညာ၊ ရင်းတည်း။ အယံ ဝုစ္စတိ သညာ အတီတာ။ [အနာဂတာ နိဒ္ဒေသမှစ၍ ဗဟိဒ္ဓနိဒ္ဒေသတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမာ သညာ ဩဠာရိကာ သုခုမာ။ ပဋိဃသမ္ဖဿဇာ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ ဩဠာရိကာ၊ ၏။

အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ (၁) သဒ္ဒါကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အရူပက္ခန္ဓာတို့ကြောင့် ဖြစ်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ (တနည်း) အဓိဝစန-သမ္ဖဿဇာ၊ (၂) နာမည်နှင့်စပ်သော အရူပက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်ဖြစ်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ (တနည်း) အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ (၃) အနက်နှင့်စပ်သော နာမည်ရှိသော အရူပက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်ဖြစ်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။

(တနည်း) အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ (၄) သဒ္ဒါကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ (တနည်း) အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ (၅) နာမည်နှင့် စပ်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ (တနည်း) အဓိဝစန-သမ္ဖဿဇာ၊ (၆) အနက်နှင့်စပ်သော နာမည်ရှိသော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။

(တနည်း) အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ (၇) အနက်နှင့်စပ်သော နာမည်ဖြင့် သိထိုက်သော သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ ၏။ [ဤသညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌ ကြွင်းသော ပါဠိတော်များသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။]

သင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ [လွယ်ပြီ။]

ဝိညာဏက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ [လွယ်ပြီ။]

သုတ္တန္တဘာဇနီယ ပြီး၏။

အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ။ ။ (၁) ဝစနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ။ (၂) ဝစနာဓိနာ ဝါ အရူ-ပက္ခန္ဓာ၊ (၃) အဓိဝစနံ ဝါ ဧတေသံ အတ္ထီတိ အဓိဝစနာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော+ဇာ သမ္ဖဿာ အဓိဝစနသမ္ဖဿာ။ပေ။တတော တသ္မိံ ဝါ+ဇာတာ အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ၊ ... ဤမူလဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပဌမ ၃-နည်း အနက်ပေးပါသည်။

အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ။ ။သမ္ဖဿာယေဝ ဝါ ယထာဝုတ္တေဟိ အတ္ထေဟိ အဓိဝစနေ့ာ စ + သမ္ဖဿော စာတိ အဓိဝစနသမ္ဖဿော။ ထို့နောက် သမ္ဖဿနှင့် ဇတို့တွဲပုံမှာ ရှေ့အတိုင်း ဖြစ်၏: ဤအဖွင့်၌ အဓိဝစနနှင့် သမ္ဖဿပုဒ်တို့ကို အရတူ ဖွင့်ထား၏၊ ဤနည်းအတိုင်း နိဿ-ယ၌ ဒုတိယ ၃-နည်းပေးပါသည်။

အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ။ ။ အဓိဝစနဝိညေယျော ဝါ သမ္ဖဿော အဓိဝစနသမ္ဖဿော။ ထို့နောက် သမ္ဖဿနှင့် ဇပုဒ်တို့တွဲပုံမှာ ပဌမနည်းအတိုင်းတည်း၊ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ (၇) နံပါတ် တနည်းပေးရသည်၊ မူလဋီကာဖွင့်ပုံ အဓိပ္ပါယ်ကို နိဿယ၌ ကြည့်ပါ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယ

ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။[ဤ အဘိဓမ္မာဘာဇနီယ ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၏ အနက်များသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ရူပကဏ္ဍနိဿယနှင့် တူပြီ။]

ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။တတ္ထ၊ ထို ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်တရားအစုသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်သနည်း။ ဧကဝိဓေန၊ တပါးသော အဖို့အစုအားဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဖဿသမ္ပယုတ္တော၊ ဖဿနှင့်အညီအမျှ ကျေပွါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်သော။(ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ တည်း။)

ဒုဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ သဟေတုကော၊ သဟေတုကဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ။ အဟေတုကော၊ အဟေတုကဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ။

တိဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ကုသလော၊ ကု[၆၆၄]ဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ။ပေ။ အဗျာကတော၊ သည်။ အတ္ထိ။

စတုဗ္ဗိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ကာမာဝစရော၊ ကာမာဝစရဖြစ်သောဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ။ပေ။ အပရိယာပန္နော၊ သည်။ အတ္ထိ။

ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ သုခိန္ဒြိယံ၊ သုခိန္ဒြေသည်။ အတ္ထိ။ပေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ငါးပါးသော အဖို့အစုအားဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ အတ္ထိ။

ဆဗ္ဗိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ၌ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ပေ။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်းတည်း။ ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ [သတ္တဝိဓေန လွယ်ပြီ။]

အဋ္ဌဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပေ။ ကာယသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သုခါ၊ သုခဝေဒနာသည်။ အတ္ထိ။ ဒုက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ မနောဓာတုသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်းတည်း။ ဧဝံ အဋ္ဌဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။

နဝဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပေ။ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာသည်။ အတ္ထိ။ အကုသလာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ အဗျာကတာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဧဝံ နဝဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ [ဒသဝိဓေန လွယ်ပြီ။ သဟေတုကဒုက်ကို မူထားသောကြောင့် "ဒုကမူလကဝါရ"ဟု ခေါ်သည်။]

အမှာ။ ။နောက်ဝါရတို့၌ သဟေတုကဒုက်ကိုချည်း မှတည်၍ တိဝိဓ နေရုဝယ် ဝိပါကတိက်ကို သွင်းသော တဝါရ, ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယတိက်ကို သွင်းသော တဝါရ—ဤသို့စသည်ဖြင့် တိက်အပြောင်းအလွဲ ရှိသလောက် ဝါရ အပြောင်းအလွဲရှိပုံကိုငင်း, သဟေတုကဒုက် နေရုဝယ် ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်ကို မှတည်၍ ကုသလတိက် စသည်ကို သွင်းရသော ဝါရများကိုငင်း သိပါ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဒုကမူလကဝါရများကို ချဲ့လွှင်သိပါလေ။ [ဒုကမူလက ပြီး၏။]

တိကမူလက။ ။ကေဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပေ။ အတ္ထိ အဗျာကတော တိုင်အောင် တိဝိဓ ပြီး၏၊ စတုဗ္ဗိဓ စသည်ကိုလည်း ပေယျာလဖော်၍ ဆိုပါ။ ဤ စတုဗ္ဗိဓမှစ၍ ဒသဝိဓဆုံးမှ တိကမူလကဝါရ ပြီးသည် ဟု မှတ်ပါ၊ ဤ၌ တိက မူလကဟု ဆိုသော်လည်း တိကကို ရှေ့ကထားသည် မဟုတ်, ဒုဝိဓပြီးမှ တိကကို ဟောတော်မူသည်၊ ဤသို့ ဟောတော်မူပုံကို သဘောပေါက်လျှင် အနက်ပေးပုံ ကိုလည်း နားလည်လောက်ပြီဖြစ်၍ မရေးတော့ပြီ။ [တိကမူလက ပြီးပြီ။]

ဥဘတောဝဍ္ဎက။ ။[တိက်, ဒုက် ၂-ပါးတို့ကို တိုးချဲ့၍ ဟောတော်မူ အပ်သော ဝါရအပေါင်းသည် ဥဘတောဝဍ္ဎက မည်၏၊ ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ ရှေးရှေး ဒုက်တိက်တို့ကို ထပ်၍ဟောတော်မမူဘဲ နောက်နောက် ဒုက်တိက် များကို တိုးချဲ့၍ ဟောတော်မူပုံကို သတိပြုပါ။] ဥဘတောဝဍ္ဎက ပြီး၏။

ဗဟုဝိဓ။ ။[ဗဟုဝိဓဝါရ အားလုံးလွယ်ပြီ၊ အဋ္ဌကထာကိုကြည့်၍ ဝါရ အပြားကို သိပါ။]

[သညာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ စသည်တို့ လွယ်ပြီ။]
အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပြီး၏။

ပဉှာပုစ္ဆကနည်း

ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ဟူသည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ငင်း။ပေ။ ဝိညာ- ဏက္ခန္ဓော၊ ငင်းတည်း။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့တွင်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အကုသလာ၊ တို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာ၊ တို့နည်း။ပေ။ ကတိ၊ တို့သည်။ သရဏာ၊ သရဏ တို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အရဏာ၊ တို့နည်း။(ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။)

တိက။ ။ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ အဗျာကတော၊ တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန် သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ အချို့တို့သည်။ ကုသလာ၊ တို့တည်း။ သိယာ အကုသလာ။ သိယာ, အဗျာကတာ။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့ကို။ "သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ" ဟိပိ၊ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာတို့ဟူ၍လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဟောထိုက်ကုန်။ "ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ

သမ္ပယုတ္တာ"တိပိ၊ တို့ဟူ၍လည်း။ (န ဝတ္တဗ္ဗာ)။ "အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ"တိပိ၊ တို့ဟူ၍လည်း။ (န ဝတ္တဗ္ဗာ)။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ သိယာ၊ အချို့သော သုခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၆၃-ပါးတို့သည်။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ။ သိယာ၊ အချို့သော ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃-ပါးတို့သည်။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ။ သိယာ၊ အချို့သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ် ၅၅-ပါးတို့သည်။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် မာတိကာ အရ ကောက်ကိုကြည့်၍ အနက်ပေးပါ။] စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ တို့သည်။ သရဏာ၊ တို့တည်း။ သိယာ၊ တို့သည်။ အရဏာ၊ တို့တည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ပဉ္စာပုစ္ဆကံ၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းသည်။ (နိဋ္ဌိတံ)။

ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

အာယတနဝိဘင်္ဂနိဿယ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ။ ။ဒွါဒသ၊ သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ စက္ခာယတနံ၊ ၎င်း။ ရူပါယတနံ၊ ၎င်း။ [ဤသို့ ဒွါရနှင့်ဖဿရုံကို တွဲစပ်၍ ဟောတော်မူသည်ကို သတိပြုပါ။] ။ပေ။ ဓမ္မာယတနံ၊ ၎င်းတည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တာ၊ အတ္တ မဟုတ်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဇရာ, မရဏဟူသော ၂-ပါးအပြားအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ [ကြွင်းသော ပါဠိများ နည်းတူပေးပါ။]... သုတ္တန္တဘာဇနီယ ပြီး၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ။ ။အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တို့တည်း။ စက္ခာယတနံ၊ ၎င်း။ပေ။ဓမ္မာယတနံ၊ ၎င်းတည်း။ [တတ္ထ ကတမံ စက္ခာယတနံ အစရှိသော ပါဠိများသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ရူပကဏ္ဍနှင့် တူပြီ။ အချို့ထူးသော ပုဒ်များလည်း လွယ်ပြီ။] ဓမ္မာယတနဒ္ဒေ အတ္ထုကား။ တတ္ထ ကတမာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ ရာဂက္ခယော၊ ရာဂ၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်၎င်း။ [ကုန်ရာဟုလည်း ပေးကြ၏။] ဒေါသက္ခယော၊ ၎င်း။ မောဟက္ခယော၊ ၎င်းတည်း။ အယံ၊ ဤ ရာဂက္ခယစသည်ကို။ အသင်္ခတာဓာတု၊ အသင်္ခတဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ .... ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပြီး၏။ [ပဉ္စာပုစ္ဆက လွယ်ပြီ။]

အာယတနဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ဓာတုဝိဘင်္ဂနိဿယ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ။ ။ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့သည်။ ဆ၊ ၆-ပါးတို့တည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ရှင်း။ပေး။ဝိညာဏဓာတု၊ ဝိညာဏဓာတ်ရှင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၆-ပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ အယံ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဒွေ၊ ၂-ပါးတို့တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တိက ပထဝီဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဗာဟိရာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ အကြင် သဘောသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ ကက္ခဠံ၊ ခက်မာ၏။ ခရိဂတံ၊ ကြမ်းတမ်း၏။ ဝါ၊ ကြမ်းတမ်းသောရုပ်ဟု သိအပ်၏။ ကက္ခဠတ္တံ၊ ခက်မာသောရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ ကက္ခဠဘာဝေါ၊ ခက်မာသောသဘောတည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ ဥပါဒိန္နတရားတည်း။ ဝါ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်၍ယူအပ် စွဲလမ်းအပ်သော တရားတည်း။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။)

သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ (တနည်း) သေယျထိဒံ၊ အဇ္ဈတ္တ ပစ္စတ္တ ကက္ခဠဟူသော ပထဝီဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကေသာ၊ ဆံတို့ရှင်း။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့ရှင်း။ နခါ၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့ရှင်း။ ဒန္တာ၊ သွားတို့ရှင်း။ တစော၊ အရေရှင်း။ မံသံ၊ အသားရှင်း။ နှာရု၊ အကြောရှင်း။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးရှင်း။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်း ချဉ်ဆီရှင်း။ ဝက္ကံ၊ အညှိရှင်း။ ဟဒယံ၊ နှလုံးရှင်း။ ယကနံ၊ အသည်းရှင်း။ ကိလောမကံ၊ အမြှေးရှင်း။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းရှင်း။ ပပ္ဖာသံ၊ အဆုတ်ရှင်း။ အန္တံ၊ အူမရှင်း။ အန္တဂုဏံ၊ အူမကိုဖွဲ့တတ်သော အူသိမ်ရှင်း။(အူအသေးရှင်း။) ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်ရှင်း။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းရှင်းတည်း။ [ဤပါဠိတော်၌ မတ္ထလုင်္ဂ မပါသည်ကို သတိပြုခဲ့ပါ၊ ဤမတ္ထလုင်္ဂကို အဋ္ဌိမိဉ္ဇ၌ သွင်းယူထားသည်။]

ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ အညမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောရုပ်တို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ ကက္ခဠံ၊ ခက်မာသော။ ခရိဂတံ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ဝါ၊ ကြမ်းတမ်းသောရုပ်ဟု သိအပ်သော။ ကက္ခဠတ္တံ၊ ခက်မာသောရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဖြစ်သော။ ကက္ခဠဘာဝေါ၊ ခက်မာသောသဘောဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ ဥပါဒိန္နတရားဖြစ်သော။ ဝါ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်၍ ယူအပ် စွဲလမ်းအပ်သောတရား ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တံ၊ ထိုသဘောသည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။) အယံ၊ ဤရုပ်အစုကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရပထဝီဓာတ်တို့တွင်။ ဗာဟိရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပြင်ပ၌ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ အကြင်သဘော သည်။ ဗာဟိရံ၊ အပ္ပသန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ကက္ခဠံ၊ ၏။ ခရိဂတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ ကက္ခဠ-တ္တံ၊ တည်း။ ကက္ခဠဘာဝေါ၊ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါဒိန္နံ၊ အနုပါဒိန္န တရားတည်း။ ဝါ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်၍မယူအပ် ပစ္စဲလမ်းအပ်သော တရားတည်း။ သေယျထိဒံ၊ ထို ဗာဟိရပထဝီဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အယော၊ သံဒင်း။ လောဟံ၊ ကြေးဒင်း။ တိပု၊ သလွဲဖြူဒင်း။ သီသံ၊ သလွဲမည်း ဒင်း။ သဇ္ဈုံ၊ ငွေဒင်း။ မုတ္တာ၊ ပုလဲဒင်း။ မဏိ၊ ပဒမြားဒင်း။ ဝေဠုရိယော၊ ကြောင် မျက်ရွဲဒင်း။ သင်္ခေါ၊ ခရုသင်းဒင်း။ သိလာ၊ ကျောက်ဒင်း။ ပဝါဠံ၊ သန္တာဒင်း။ ရဇတံ၊ ငွေဒင်း။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေဒင်း။ လောဟိတင်္ကော (လောဟိတင်္ကော)၊ ပဒမြားနီဒင်း။ မသာရဂလ္လံ၊ ပဒမြားပြောက်ဒင်း။ တိဏံ၊ မြက်ဒင်း။ ကဋ္ဌံ၊ သစ်သားဒင်း။ သက္ခရာ၊ ကျောက်စရစ်ဒင်း။ ကဌလံ၊ အိုးခြမ်းဒင်း။ ဘူမိ၊ မြေဒင်း။ ပါသာဏော၊ ကျောက်ခဲဒင်း။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်ဒင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ အညမ္ပိ၊ သော။ ဗာဟိရံ၊ သော။ ကက္ခဠံ၊ သော။ ခရိဂတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ကက္ခဠတ္တံ၊ သော။ ကက္ခဠဘာဝေါ၊ သော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါဒိန္နံ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တံ၊ သည်။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။) အယံ၊ ဤရုပ်စုကို။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တိ-ကာ၊ သော။ ယာစပထဝီဓာတု၊ အကြင်ပထဝီဓာတ်သည်ဒင်း။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ယာစ ပထဝီဓာတု၊ သည်ဒင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသညူဟိတွာ၊ ညာဏ်ဖြင့်ရှေးရှု ကောင်းစွာဆောင်၍။ ဝါ၊ ပေါင်း၍။ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ အယံ၊ ဤ ရုပ်အစုကို။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီ ဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို ၆-ပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ အာပေါဓာတု၊ ဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ အယံ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ဒွေ၊ ၂-ပါးတို့တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တိက အာပေါဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဗာဟိရာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးတို့ တွင်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ အကြင် သဘောသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ အာပေါ၊ တကွဖြစ်ဘက်ရုပ်တို့ကိုပျံ့နှံ့ တတ်သောရေတည်း။ အာပေါဂတံ၊ တကွဖြစ်ဘက်ရုပ်တို့ကိုပျံ့နှံ့တတ်သောရေ တည်း။ [ဂတအနက်မရှိ။] ဝါ၊ ရေဟုသိအပ်သောသဘောတည်း။ သိနေဟော၊ စေးကပ် စွတ်စိုတတ်သောသဘောတည်း။ သိနေဟဂတံ၊ တည်း။ ရူပဿ၊ တကွ ဖြစ်ဘက် အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်ကို။ ဗန္ဓနတ္တံ၊ ဖွဲ့စည်းတတ်သောရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ (တံ၊ ထိုသဘော သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။)

သေယျထိဒံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိကအာပေါဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေဖုင်း။ သေမှံ၊ သလိပ်ဖုင်း။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်ဖုင်း။ လောဟိတံ၊ သွေးဖုင်း။ သေဒေါ၊ ချွေးဖုင်း။ မေဒေါ၊ အဆီခဲဖုင်း။ အဿု၊ မျက်ရည်ဖုင်း။ ဝသာ၊ ဆီကြည်ဖုင်း။ ခေဠော၊ တံတွေးဖုင်း။ သိင်္ဃာဏိကာ၊ နှပ်ဖုင်း။ လသိကာ၊ အစေးဖုင်း။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်ဖုင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ အညမ္ပိ၊ သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ အာပေါ၊ သော။ အာပေါဂတံ၊ သော။ သိနေဟော၊ သော။ သိနေဟဂတံ၊ သော။ ရူပဿ၊ တကွဖြစ်သက် အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်ကို။ ဗန္ဓနတ္တံ၊ ဖွဲ့စည်းတတ်သော ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ယံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ (တံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။) အယံ၊ ဤရုပ်စုကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရအာပေါဓာတ်တို့တွင်။ ဗာဟိရာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ သည်။ ဗာဟိရံ၊ ၏။ အာပေါ၊ တည်း။ အာပေါဂတံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သိနေဟော၊ တည်း။ သိနေဟဂတံ၊ တည်း။ ရူပဿ၊ ကို။ ဗန္ဓနတ္တံ၊ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါဒိန္နံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ (တံ၊ သည်။ ဗာဟိရာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။) သေယျထိဒံ၊ ထို ဗာဟိရအာပေါဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မူလရသော၊ အမြစ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အရည်ဖုင်း။ ခန္ဓရသော၊ အခေါက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အရည်ဖုင်း။ ပတ္တရသော၊ အရွက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အရည်ဖုင်း။ ပုပ္ဖရသော၊ အပွင့်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အရည်ဖုင်း။ ဖလရသော၊ အသီးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အရည်ဖုင်း။ ခီရံ၊ နို့ရည်ဖုင်း။ ဒဓိ၊ နို့ဓမ်းဖုင်း။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ဖုင်း။ နဝနီတံ၊ ဆီဦးဖုင်း။ တေလံ၊ ဆီဖုင်း။ မဓု၊ ပျားရည်ဖုင်း။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲဖုင်း။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒကာနိ ဝါ၊ ရေတို့ဖုင်း။ အန္တလိက္ခာနိ၊ ကောင်းကင်၌ဖြစ်ကုန်သော။ (ဥဒကာနိ) ဝါ၊ ရေတို့ဖုင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ အညမ္ပိ၊ သော။ ဗာဟိရံ၊ သော။ အာပေါ၊ သော။ အာပေါဂတံ၊ သော။ သိနေဟော၊ သော။ သိနေဟဂတံ၊ သော။ ရူပဿ၊ ကို။ ဗန္ဓနတ္တံ၊ သော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တံ၊ သည်။ ဗာဟိရာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။) အယံ၊ ကို။ ဗာဟိရာ၊ သော။ အာပေါဓာတု၊ ၍။ ဝုစ္စတိ။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ယာ စ အာပေါဓာတု၊ သည်ဖုင်း။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ယာ စ အာပေါဓာတု၊ သည်ဖုင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအာပေါဓာတ်ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တည်း။ အဘိသညူဟိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ၍။ အယံ၊ ကို။ အာပေါဓာတု၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ တေဇောဓာတု၊ ဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ အယံ တေဇော-ဓာတု၊ သည်။ ဒွေ၊ တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တိကတေဇောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ။ ဗာဟိရာ၊ ဗာဟိရတေဇောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ တွင်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။

တေဇောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တံ၊ ၏။ တေဇော၊ တကွဖြစ်ဘက်ရုပ်တို့ကို ကျက်စေတတ်သော သဘောတည်း။ တေဇောဂတံ၊ တည်း။ [ဂတအနက်မရှိ။] ဥသ္မာ၊ အငွေ့တည်း။ ဥသ္မာဂတံ၊ တည်း။ ဥသုမံ၊ အားရှိသောအငွေ့တည်း။ ဥသုမဂတံ၊ တည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ (တံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ တေဇော-ဓာတု၊ တည်း။) သေယျထိဒံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိကတေဇောဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ယေန တေဇောဂတေန၊ အကြင် ပျက်သောတေဇောဓာတ်ကြောင့်။ (အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။) သန္တပ္ပတိ၊ တရက်ခြားဖျားခြင်း အစရှိသော အားဖြင့်ပြင်းစွာပူလောင်၏။ (တံ) စ (တေဇောဂတံ၊ ထို သန္တပ္ပနတေဇောသည် ၎င်း။)ယေန(တေဇောဂတေန)၊ အကြင်ပျက်သောတေဇောဓာတ်သည်။(အယံ ကာယော၊ ကို။) ဇီရိယတိ၊ ဆွေးမြည့်ယိုယွင်း အိုမင်းစေအပ်၏။ (တံ စ တေ-ဇောဂတံ၊ ထို ဇီရဏတေဇောသည်၎င်း။) ယေန (တေဇောဂတေန)၊ အကြင် ပျက်သောတေဇောဓာတ်သည်။ (အယံ ကာယော၊ ကို။) ပရိဍယှတိ၊ အပြင်းဖျားခြင်း အစရှိသောအားဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်လောင်မြိုက်အပ်၏။ (တံစ တေ-ဇောဂတံ၊ ထို ဍဟနတေဇောသည်၎င်း။) ယေန (တေဇောဂတေန)၊ အကြင် တေဇောဓာတ်ကြောင့်။ အသိတ ပီတ ခါယိတ သာယိတံ၊ စားအပ်သော စားဘွယ်, သောက်အပ်သော သောက်ဘွယ်, ခဲအပ်သော ခဲဘွယ်, သာယာအပ်သော သာယာဘွယ်သည်။ (လျက်ဘွယ်သည်။) သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိ-ဏာမံ၊ ကြေကျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ (တံ)စ (တေဇောဂတံ၊ ထို ပါစကတေဇောဓာတ်သည်၎င်း) တည်း။ ဝါပန၊ သေး။ အညမ္ပိ၊ သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ တေဇော၊ သော။ တေဇောဂတံ၊ သော။ ဥသ္မာ၊ သော။ ဥသ္မာဂတံ၊ သော။ ဥသုမံ၊ သော။ ဥသုမဂတံ၊ သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ (တံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။) အယံ၊ ကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ တွင်။ ဗာဟိရာ၊ သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ယံ၊ သည်။ ဗာဟိရံ၊ ၏။ တေဇော၊ တည်း။ တေဇောဂတံ၊ တည်း။ ဥသ္မာ၊ တည်း။ ဥသ္မာဂတံ၊ တည်း။ ဥသုမံ၊ တည်း။ ဥသုမဂတံ၊ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါ-ဒိန္နံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သေယျထိဒံ၊ ထို ဗာဟိရတေဇောဓာတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကဋ္ဌဂ္ဂိ၊ သစ်သားကိုစွဲ၍ဖြစ်သောမီးငင်း။ ပလာလဂ္ဂိ၊ ကောက်ရိုးကို စွဲ၍ဖြစ်သောမီးငင်း။ တိဏဂ္ဂိ၊ မြက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မီးငင်း။ ဂေါမယဂ္ဂိ၊ နွားချေး ကို စွဲ၍ဖြစ်သောမီးငင်း။ ထုသဂ္ဂိ၊ ဖွဲကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မီးငင်း။ သင်္ကာရဂ္ဂိ၊ အမှိုက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သောမီးငင်း။ဣန္ဒဂ္ဂိ၊ မိုးကြိုးလောင်မီးငင်း။ အဂ္ဂိသန္တာပေါ၊ မီးတောက် မီးကျီးတို့၏ အပူမီးငင်း။ သူရိယသန္တာပေါ၊ နေပူငင်း။ ကဋ္ဌသန္နိစယသန္တာပေါ၊

ထင်းပုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပြင်းစွာပူလောင်သောမီးရှင်း။ တိဏသန္နိစယသန္တာပေါ၊ မြက်ပုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပြင်းစွာပူလောင်သော မီးရှင်း။ ဂေါမယသန္နိစယသန္တာပေါ၊ စပါးပုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပြင်းစွာပူလောင်သောမီးရှင်း။ သင်္ကာရသန္နိစယသန္တာပေါ၊ အမှိုက်ပုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပြင်းစွာပူလောင်သောမီးရှင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ အညမ္ပိ၊ သော။ ဗာဟိရံ၊ သော။ တေဇော၊ သော။ တေဇောဂတံ၊ သော။ ဉသ္မာ၊ သော။ ဉသ္မာဂတံ၊ သော။ ဉသုမံ၊ သော။ ဉသုမဂတံ၊ သော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ အနုပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ (တံ ဗာဟိရာ တေဇောဓာတု။) အယံ၊ ကို။ ဗာဟိရာ၊ သော။ တေဇောဓာတု၊ ၍။ ဝုစ္စတိ။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ ယာစတေဇော-ဓာတု၊ ရှင်း။ ဗာဟိရာ၊ သော။ ယာစ တေဇောဓာတု၊ ရှင်း။ (အတ္ထိ)။ တံ ဧကဇ္ဈံ အဘိသညူဟိတွာ အဘိသင်္ခိပိတွာ အယံ တေဇောဓာတု ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ ဝါယောဓာတု ကတမာ။ အယံ ဝါယောဓာတု ဒွေ။ အဇ္ဈတ္တိကာ, အတ္ထိ။ ဗာဟိရာ အတ္ထိ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု ကတမာ။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ, ဝါယော၊ အဟုန်ပြင်းလတ် တိုက်ခတ်တတ်သော လေတည်း။ ဝါ၊ အရပ်တပါး သို့ရောက်တတ် သွားတတ်သော လေတည်း။ ဝါယောဂတံ၊ တည်း။ ရူပဿ၊ အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်၏။ ထမ္ဘိတတ္တံ၊ တောင့်မာသောရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သေယျထိဒံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိက ဝါယောဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ၊ အထက်သို့ဆန်တတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ရှင်း။ အဓောဂမာ၊ အောက်သို့ စုန်ဆင်းကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရှင်း။ ကုစ္ဆိသယာ၊ အူ၏အပြင်ဝယ် ဝမ်း၌တည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရှင်း။ ကောဋ္ဌာသယာ၊ အူ၌တည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရှင်း။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့။ သတ္ထကဝါတာ၊ ဓားဖြင့် ဖြတ်သကဲ့သို့ အဆက်အစပ်တို့ကို ဖြတ်တတ်သော လေတို့ရှင်း။ ခုရကဝါတာ၊ သင်မှုန်းဖြင့် ခွဲသကဲ့သို့ နှလုံးသားကိုခွဲတတ်သော လေတို့ရှင်း။ ဥပ္ပလကဝါတာ၊ နှလုံးသားကို ခွါထုတ်တတ်သော လေတို့ရှင်း။ အဿာသော၊ ဝင်သက်လေရှင်း။ ပဿာသော၊ ထွက်သက်လေရှင်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော လေတို့ ရှင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ, အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု။

တတ္ထ ကတမာ ဗာဟိရာ ဝါယောဓာတု။ပေ။ သေယျထိဒံ၊ ထို ဗာဟိရ ဝါယောဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပုရတ္ထိမာ၊ အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ တို့ရှင်း။ ပစ္ဆိမာ၊ အနောက်အရပ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါတာ။ ဥတ္တရာ၊ မြောက်အရပ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါတာ။ ဒက္ခိဏာ၊ တောင်အရပ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါတာ။ သရဇာ၊ မြူနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါတာ။ အရဇာ၊ မြူမရှိကုန် သော။ ဝါတာ၊ သန့်ရှင်းသော လေတို့ရှင်း။ သီတာ၊ အေးကုန်သော။ ဝါတာ။ ဥဏှာ၊ ပူကုန်သော။ ဝါတာ။ ပရိတ္တာ၊ နည်းကုန်သော။ ဝါတာ။ အဓိမတ္တာ၊

လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဝါတာ။ ကာဠဝါတာ၊ မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော လေတို့ရင်း။ ဝါ၊ အရေအဆင်းကို မည်းနက်အောင် တိုက်ခတ်တတ်သော လေတို့ရင်း။ ဝေရမ္ဘဝါတာ၊ တယူဇနာအထက်၌ ပြင်းစွာ တိုက်ခတ်သော ဝေရမ္ဘလေတို့ရင်း။ ပက္ခဝါတာ၊ အတောင်ခတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော လေတို့ရင်း။ သုပဏ္ဏဝါတာ၊ ဂဠုန်၏အတောင်ဟုန် လေတို့ရင်း။ တာလဝဏ္ဍဝါ-တာ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း၏ လေတို့ရင်း။ ဝိဓူပနဝါတာ၊ ယပ်ခပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော လေတို့ရင်းတည်း။ ဝါပန၊ သေး။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝါယောဓာတု။

တတ္ထ ကတမာ အာကာသဓာတု။ပေ။အာကာသော၊ မရေးမခြစ်အပ်သော အရပ်တည်း။ အာကာသဂတံ၊ မရေးမခြစ်အပ်သော အရပ်တည်း။ [ဂတ အနက်မရှိ။] ဝါ၊ အာကာသဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သော အရပ်တည်း။ [ဂတသဒ္ဒါ သိခြင်းအနက်ဟော] အဃံ၊ မထိခိုက်အပ်သော အရပ်တည်း။ အဃဂတံ၊ တည်း။ ဝါ၊ မထိခိုက်အပ်ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော အရပ်တည်း။ ဝိဝရော၊ အပေါက်အကြားတည်း။ ဝိဝရဂတံ၊ တည်း။ မံသလောဟိတေဟိ၊ အသား အသွေးတို့သည်။ အသမ္ဖုဋ္ဌံ၊ မထိအပ်သောအရပ်တည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ တည်း။ (တံ, အဇ္ဈတ္တိကာ, အာကာသဓာတု။)

သေယျထိဒံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိက အာကာသဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒံ၊ နားပေါက်ရင်း။ (နားခလောင်ရင်း။) နာသစ္ဆိဒ္ဒံ၊ နှာခေါင်းပေါက်ရင်း။ မုခဒွါရံ၊ ခံတွင်းပေါက်ရင်း။ ယေန၊ အကြင်အပေါက်အကြားဖြင့်။ အသိတ ပီတ-ခါယိတ သာယိတံ၊ စားအပ်သော စားဖွယ်, သောက်အပ်သော သောက်ဖွယ်, ခဲအပ်သော ခဲဖွယ်, သာယာအပ်သော သာယာဖွယ်ကို။ အဇ္ဈောဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်ရ၏။ ဝါ၊ စားမျိုရ၏။ (တံ) စ၊ ထိုစားမျိုကြောင်း အပေါက်အကြားသည်ရင်း။ ဝါ၊ လည်ချောင်းပေါက်သည်ရင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ အသိတ-ပီတ ခါယိတ သာယိတံ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ (တံ) စ၊ ထို အစာ၏တည်ရာ အစာသစ်အိမ်ဟူသော အပေါက် အကြား အရပ်သည်ရင်း။ ယေန၊ အကြင် အပေါက်အကြားဖြင့်။ အသိတ ပီတ ခါယိတ သာယိတံ၊ သည်။ (ဝိပက္ကံ၊ ကျက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။) အဓောဘာဂံ၊ အောက်အဖို့သို့။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်ရ၏။ (တံ) စ၊ ထို အပေါက်အကြား အရပ်သည်ရင်းတည်း။ (ဖင်ပေါက်သည်ရင်းတည်း။) ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဇ္ဈတ္တိကာ အာကာသဓာတု။

တတ္ထ ကတမာ ဗာဟိရာ အာကာသဓာတု။ ယာ၊ သည်။ ဗာဟိရံ၊ ၏။ အာ-ကာသော၊ တည်း။ပေ။စတူဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ မဟာဘူတေဟိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ အသမ္ဖုဋ္ဌံ၊ မထိအပ်သော အရပ်တည်း။ပေ။ အယံ၊ ကို။ အာကာသ-ဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမာ ဝိညာဏဓာတု။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ရင်း။ပေ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ရင်းတည်း။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိညာဏဓာတု။ ဤမှာ၊ ဤသည်တို့ကား။ ဆ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့တည်း။

အပရာပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ဟူသည်။ သုခဓာတု၊ သုခဓာတ်ရင်း။ပေ။ အဝိဇ္ဇာဓာတု၊ ရင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၆-ပါးသော ဓာတ်တို့တွင်။ သုခဓာတု၊ ဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ကာယိကံ၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော။ ယံသာတံ၊ အကြင် တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ သာယာစေတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ကာယိကံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊ အကြင် တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ချမ်းသာစေတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ကာယသမ္ဖဿဇံ၊ ကာယသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကာယသမ္ဖဿ၌ဖြစ်သော။ သာတံ၊ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ သာယာစေတတ်သော။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝါ၊ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ချမ်းသာစေတတ်သော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားတတ်သော သဘောသည်။ ဝါ၊ အကြင် ခံစားခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ကာယသမ္ဖဿဇာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ သာတာ၊ သော။ သုခါ၊ သော။ (ယာ) ဝေဒနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤဝေဒနာအစုကို။ သုခဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ ကတမာ ဒုက္ခဓာတု။ ကာယိကံ၊ သော။ ယံ အသာတံ၊ အကြင်တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ မသာယာစေတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခဓာတု။ [သောမနဿဓာတုနိဒ္ဒေသ ဒေါမနဿဓာတုနိဒ္ဒေသတို့ လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမာ ဥပေက္ခာဓာတု။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ နေဝသာတံ နာသာတံ၊ တံ သမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ သာယာစေတတ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မသာယာစေတတ်သည်လည်း မဟုတ်သော။ စေတောသမ္ဖဿဇံ၊ စိတ်၏ သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ စိတ်၏သမ္ဖဿ၌ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ၊ အဒုက္ခမသုခဖြစ်သော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားတတ်သော သဘောသည်။ ဝါ၊ အကြင် ခံစားခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ စေတောသမ္ဖဿဇာ၊ ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါ၊ သော။ (ယာ) ဝေဒနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပေက္ခာဓာတု။ [အဝိဇ္ဇာဓာတုနိဒ္ဒေသသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အကုသလ မောဟနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။]

အပရာပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ဟူသည်။ ကာမဓာတု၊ ရင်း။ ပေ။ အဝိဟိံသာဓာတု၊ ရင်းတည်း။

အမှာ။ ။ကာမဓာတုနိဒ္ဒေသတွင် “ကာမပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော” အစရှိသော ပါဠိတို့သည် မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဝိတက္ကနိဒ္ဒေသနှင့်၎င်း, “ဟေဋ္ဌတော အဝီစိနိရယံ” အစရှိသော ပါဠိတို့သည် ဒုကနိက္ခေပ ကာမာဝစရ နိဒ္ဒေသနှင့်၎င်း ဤဓာတုဝိဘင်း ဗျာပါဒဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ “အာဃာတော ပဋိဃာတော” အစရှိသော ပါဠိအားလုံးသည် ဒုကနိက္ခေပ ဟေတုဂေါစ္ဆက ဒေါသနိဒ္ဒေသနှင့်၎င်း တူပြီ။

တတ္ထ ကတမာ ဝိဟိံသာဓာတု။ပေ။ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ခပ။ဝိဟေဌေတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ယာ ဟေဌနာ၊ အကြင် ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ယာ ဝိဟေဌနာ၊ အကြင် အားကြီးသော ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ဟိံသနာ၊ အကြင်ညှဉ်းဆဲကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ဝိဟိံသနာ၊ အကြင် အားကြီးသော ညှဉ်းဆဲကြောင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ)ရောသနာ၊ အကြင် ထိပါးချုတ်ချယ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ဝိရောသနာ၊ အကြင် အားကြီးသော ထိပါး ချုတ်ချယ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) ပရူပဃာတော၊ အကြင် သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲကြောင်း သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤသဘောကို။ ဝိဟိံသာဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [နေက္ခမ္မဓာတုနိဒ္ဒေသ လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမာ အဗျာပါဒဓာတု။ပေ။သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယာ မေတ္တိ၊ အကြင် ချစ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) မေတ္တာယနာ၊ အကြင် မေတ္တာကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) မေတ္တာယိတတ္တံ၊ အကြင် မေတ္တာဖြင့် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရသည်။ (အတ္ထိ)။မေတ္တာ၊ မေတ္တာဟူသော။ (ယာ) စေတောဝိမုတ္တိ၊ အကြင် စိတ်၏ဗျာပါဒမှ လွတ်ကြောင်းတရားသည်။ (အတ္ထိ)။ ပေ။

တတ္ထ ကတမာ အဝိဟိံသာဓာတု။ပေ။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယာ ကရုဏာ၊ အကြင် သနားကြောင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ [ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ ဤ “ကရုဏာ” ပုဒ်ကျနေသည်။ အဋ္ဌကထာဖွင့်၏။] (ယာ) ကရုဏာယနာ၊ အကြင် ကရုဏာကို ပြုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)။ (ယံ) ကရုဏာယိတတ္တံ။ပေ။ကရုဏာ၊ ကရုဏာဟူသော။ (ယာ) စေတောဝိမုတ္တိ၊ အကြင်စိတ်၏ ဝိဟိံသာမှ လွတ်ကြောင်း သဘောတရားသည်။ (အတ္ထိ)။ပေ။ဣမာ ဆ ဓာတုယော။

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဆက္ကာနိ၊ ဤ ဆက္ကတို့ကို။ ဧကတော၊ တည်း။ အဘိသမ္ပိဏ္ဍိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။

သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ

အမှာ။ ။"အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော" စသော ပါဠိတော်၏နိဿယလွယ်ပြီ။ စက္ခုဓာတု ရူပဓာတု နိဒ္ဒေသများလည်း ရူပကဏ္ဍ ရူပဝိဘတ္တိ ဒုကနိဒ္ဒေသ ဥပါဒါနဘာဇနီယ စက္ခာယတန ရူပါယတနနိဒ္ဒေသတို့နှင့် တူပြီ။

တတ္ထ ကတမာ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကိုင်း။ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကိုင်း။ ပဋိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲမှီ၍။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ["မနော မာနသံ" စသော ပါဠိများသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ စိတ္တနိဒ္ဒေသနှင့် တူ၏။ သောတဓာတုနိဒ္ဒေသမှစ၍ ကာယဝိညာဏဓာတုနိဒ္ဒေသတိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမာ မနောဓာတု။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓသမနန္တရာ၊ ချုပ်ပြီးလသော် အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ ချုပ်ပြီး၏အခြားမဲ့၌။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သောသဘောသည်။ပေ။ တဇ္ဇာမနောဓာတု၊ ထိုရူပါရုံ၌ဖြစ်သော မနောဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ပေ။ ဝါပန၊ သည်သာမကသေး။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော ဝိညာဏ်တရားတို့သည်။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတရားတို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်လသော်။) ပဌမသမန္နာဟာရော၊ အာရုံကို ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းကြောင်းဖြစ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းဟူသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ပေ။ တဇ္ဇာမနောဓာတု၊ ထိုအာရုံ၌ ဖြစ်သော မနောဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ဝုစ္စတိ မနောဓာတု။ [ဓမ္မဓာတုနိဒ္ဒေသ စသည် လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမာ မနောဝိညာဏဓာတု။ပေ။မနောဓာတုယာပိ၊ မနောဓာတ် ဟူသောသမ္ပဋိစ္ဆိုန်းသည်၎င်း။(မနောဝိညာဏဓာတုယာပိ၊မနောဝိညာဏ ဓာတ်ဟူသော သန္တီရဏသည်၎င်း။) ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓသမနန္တရာ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော သန္တီရဏစိတ်သည်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ဝုဋ္ဌောစိတ်သည်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ဇောစိတ်သည်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော တဒါရုံစိတ်သည်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ဘဝင်စိတ်သည်။ပေ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ["မနော မာနသံ" စသည်တို့၌လည်း ဤတရားအားလုံးကို ယူရမည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် နောက်ဝိထိ၏ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဖြစ်သေးသမျှ ရှေ့ဝိထိအတွင်းရှိ စိတ်အားလုံးကို ယူပါ။] မနဉ္စ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွဖြစ်သော ဘဝင်စိတ်ကိုင်း။ ဓမ္မေစ၊ စတုဘူမိက ဓမ္မာရုံတို့ကိုင်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ မနောဝိညာဏဓာတု။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။ [ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း လွယ်ပြီ။]

ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

သစ္စဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သည်။ ဝါ၊ ဘုရား အစရှိသော အရိယာတို့ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သစ္စာတို့သည်။ (တနည်း) အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏သစ္စာတို့သည်။ (တနည်း) အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော သစ္စာတို့သည်။ (တနည်း) အရိယသစ္စာနိ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သစ္စာတို့သည်။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝါ၊ ခုပ သုဘစသည်မဟုတ် စား:ဆုပ်ဘွယ်ရာ အချည်းနှီးသော ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာရင်း။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တဏှာမှကြွင်းသော အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းမိ လသော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ-နိရောဓဖြစ်သော။ ဝါ၊ သံသရာဒုက္ခဟူသော နှောင်အိမ်၏ မငိုရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ သံသရာနှောင်အိမ်ဟူသော ဒုက္ခ၏ မရှိကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဒုက္ခ၏ နောက် တဖန် မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဒုက္ခ-နိရောဓဂါမိနီ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဒုက္ခနိရောဓသို့ အာရုံပြုသော အားဖြင့် သွားတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသော။ အရိယသစ္စံ၊ ၎င်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထို၄-ပါးသော အရိယသစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယ-သစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကြောင်းတည်း။ ဇရာပိ၊ အိုရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ တည်း။ မရဏမ္ပိ၊ သေရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ သောက ပရိဒေဝ-ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာပိ၊ ဝမ်းနည်းရခြင်း, ငိုကြွေးရခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲရခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲရခြင်း, ပြင်းစွာ ပူပန်ရခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ တည်း။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူမကွဲ ယှဉ်တွဲရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ တည်း။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ် နှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်းရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ တည်း။ ယံ (ယေန မေမ္မေန)၊ အကြင် လောဘတရားဖြင့်။ ဣစ္ဆံ (ဣစ္ဆန္တော)၊ မရနိုင်သော ဝတ္ထုကို အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထို မရနိုင်သော ဝတ္ထုကို အလိုရှိကြောင်း လောဘတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ (တနည်း) ယမ္ပိစ္ဆံ၊ အကြင်အလိုကိုလည်း။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရအပ်သော အလိုသည် လည်း။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ (တနည်း) ဣစ္ဆံ၊ အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုကို။ ယံပိ န လဘတိ၊ အကြင်လည်းမရ။ တမ္ပိ၊ ထိုအလိုရှိအပ်သောဝတ္ထုကို မရခြင်းသည် လည်း။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ [နောက် ၂-နည်းသည် ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသ၌ ဋီကာဖွင့်အပ်သော

နည်းတည်း။] သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော လောကီခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ တို့တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ဇာတိပိ ဒုက္ခာ အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ ဇာတိ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့သည်။ [ဖြစ်ခြင်းကြိယာ၌စပ်။] ဝါ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ တမှိ တမှိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထို သတ္တဝါအပေါင်း၌။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင် ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) သဉ္ဇာတိ၊ အကြင် ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (တနည်း) (ယာ) ဇာတိ၊ အကြင် အာယတန မစုံခင် ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) သဉ္ဇာတိ၊ အကြင် ပြည့်စုံသော ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ဩက္ကန္တိ၊ အကြင် သက်ရောက်ခြင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင် အထင်အရှားဖြစ်ခြင်း သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ (ယော) ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့ကို။ (ယော) ပဋိလာဘော၊ အကြင် ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောသဘောကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ [အယံ ဝုစ္စတိ ဇာတိကို ယာ ဇာတိ (အတ္ထိ)။ "အယံ၊ ဤ ဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏" ဟု အနိယမရှိတိုင်း လိုက်စေ၍ အနက်ပေးပါ။ နောက် မရဏနိဒ္ဒေသ၌ လိုက်စေ၍ အနက်ပေးပါသည်။]

အမှာ။ ။ဇရာနိဒ္ဒေသသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ ရူပကဏ္ဍ ဇရတာနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဇာတိပိ ဒုက္ခာ အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ မရဏံ၊ မရဏသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ၊ ထိုထို သတ္တဝါအပေါင်းမှ။ ယာ စုတိ၊ အကြင် ရွေ့လျောခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤ ရွေ့လျောခြင်းကို။ မရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယာ စဝနတာ၊ အကြင် ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ယော ဘေဒေါ၊ အကြင် ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ယံ အန္တရဓာနံ၊ အကြင် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ယော မစ္စု၊ အကြင် သေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ယံ မရဏံ၊ အကြင် အသက်ကို စွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ယာ ကာလကိရိယာ၊ အကြင် သေချိန်ကိုပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင် ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ကဠေဝရဿ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ယော နိက္ခေပေါ၊ အကြင် ပစ်ချရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။) ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ယော ဥပစ္ဆေဒေါ၊ အကြင် ပြတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ)။

တတ္ထ ကတမော သောကော။ ဉာတိဗျသနေန၊ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿဝါ၊ တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏သော်၎င်း။ ဘောဂဗျသနေန၊ စည်းစိမ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿဝါ၊ သော်၎င်း။ ရောဂဗျသနေန၊ အရောဂျဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော အနာရောဂါသည်။ ဖုဋ္ဌဿဝါ၊ သော်၎င်း။ သီလဗျသနေန၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿဝါ၊ သော်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိဗျသနေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုဖျက်ဆီးတတ်သော မိစ္ဆာအယူသည်။ ဖုဋ္ဌဿဝါ၊ သော်၎င်း။ အညတရညတရေန၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြင်းစွာ အစဉ်လိုက်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သောကဒုက္ခ၏ အကြောင်းသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏၎င်း။ (ယော) သောကော၊ အကြင် ဝမ်းနည်းခြင်းသဘောသည်။ [အယံဟု ရှိသောကြောင့် အနိယမ ယသဒ္ဒါထည့်သည်။ "အယံ ဝုစ္စတိ သောကော" ကို ဝါကျတိုင်းလိုက်ပါစေ။] (ယာ) သောစနာ၊ အကြင် ဝမ်းနည်းခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယံ) သောစိတတ္တံ၊ အကြင် ဝမ်းနည်းသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယော) အန္တောသောကော၊ အကြင် အတွင်း၌ ဝမ်းနည်းခြင်းသည်။ (ယော)အန္တောပရိသောကော၊ အကြင်အတွင်း၌ အဖန်ဖန်ဝမ်းနည်းခြင်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ (ယာ) ပရိဇ္ဈာယနာ၊ အကြင် လောင်ကျွမ်းခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယံ) ဒေါမနဿံ၊ အကြင်မကောင်းသောစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယံ) သောကသလ္လံ၊ အကြင် သောကတည်းဟူသော ငြောင့်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ ဝုစ္စတိ သောကော။

တတ္ထ ကတမော ပရိဒေဝေါ။ပေ။ အညတရညတရေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏။ (ယော) အာဒေဝေါ၊ အကြင် ညည်းပြ၍ညည်းပြ၍ ငိုကြွေးကြောင်းအသံသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) ပရိဒေဝေါ၊ အကြင် ထိုထိုဂုဏ်ကို ပြောဆို၍ပြောဆို၍ ငိုကြွေးကြောင်းအသံသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) အာဒေဝနာ၊ အကြင် ညည်းပြ၍ ညည်းပြ၍ ငိုကြွေးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ပရိဒေဝနာ၊ အကြင် ထိုထိုဂုဏ်ကို ပြောဆို၍ ပြောဆို၍ ငိုကြွေးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) အာဒေဝိတတ္တံ၊ အကြင် ညည်းပြ၍ ညည်းပြ၍ ငိုကြွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) ပရိဒေဝိတတ္တံ၊ အကြင် ထိုထိုဂုဏ်ကို ပြောဆို၍ ပြောဆို၍ ငိုကြွေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) ဝါစာ၊ အကြင် ငိုကြွေးကြောင်း စကားသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) ပလာပေါ၊ အကြင် စပါးပိန် စပါးဖျင်းကဲ့သို့ အနှစ်မဲ့မှိုး အချည်းနှီး ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) ဝိပ္ပလာပေါ၊ အကြင် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် အနှစ်မဲ့မှိုး အချည်းနှီး ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) လာလပ္ပေါ၊ အကြင် ထပ်ခါထပ်ခါ

ပြောဆိုကြောင်းစကားသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယာ) လာလပနာ၊ အကြင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပြောဆိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) လာလပိတတ္တံ၊ အကြင် ထပ်ခါထပ်ခါ ပြောဆိုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ ဝုစ္စတိ ပရိဒေဝေါ။

အမှာ။ ။ဒုက္ခ ဒေါမနဿ နိဒ္ဒေသတို့သည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အကုသိုလ်နိဒ္ဒေသဝါရ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။

တတ္ထ ကတမော ဥပါယာသော။ပေ။ အညတရညတရေန၊ သော၊ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ၏။ (ယော)အာယာသော၊ အကြင်စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယော) ဥပါယာသော၊ အကြင်စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) အာယာသိတတ္တံ၊ အကြင်စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ (ယံ) ဥပါယာသိတတ္တံ၊ အကြင်စိတ်၏ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပါယာသော။

တတ္ထ၊ ထိုဇာတိပိ ဒုက္ခာ အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက် အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူမကွဲ ယှဉ်တွဲ၍နေရခြင်း ဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ အနိဋ္ဌာ၊ အလိုမရှိထိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ မရှာမှီးထိုက် ကုန်သော။ အကန္တာ၊ စိတ်၌ မဝင်မရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ မနှစ်သက်အပ်ကုန် သော။ အမနာပါ၊ စိတ်သည် မရောက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်ကို မတိုးပွါးစေ ထတ်ကုန်သော။ ယေတေ ရူပါ၊ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်ငင်း။ (ယေတေ) သဒ္ဒါ၊ တို့သည်ငင်း။ (ယေတေ) ဂန္ဓာ၊ တို့သည်ငင်း။ (ယေတေ)ရသာ၊ တို့သည်ငင်း။ (ယေတေ) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါပန၊ သည်သာ မက သေး။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနတ္ထကာမာ၊ ကြီးပွါးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ပျက်စီးခြင်းကို လိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ ကြီးပွါးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဒုက္ခကို လိုလားကုန်သော။ အဟိတကာမာ၊ စီးပွါးမဲ့ကို လိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ စီးပွါးကို မလိုလားကုန်သော။ အဖာသုကကာမာ၊ မချမ်းသာခြင်းကို လိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းကို မလိုလားကုန်သော။ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယောဂ လေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးတို့၏ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို မလိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ ယောဂ လေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးတို့၏မကုန်ခြင်းကို လိုလားကုန်သော။ ယေတေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုသတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ ယာသင်္ဂတိ၊ အကြင်သွား၍ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယော) သမာဂမော၊ အကြင်လာသူတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယံ) သမောဓာနံ၊ အကြင် ဌာန နိသဇ္ဇ အစရှိသော ဣရိယာပုထ်တို့၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယော) မိဿီဘာဝေါ၊ အကြင် အလုံး

စုံသော ကိစ္စတို့၌ ရောနှောသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤသို့ပေါင်းဆုံရခြင်းစသည်ကို။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူမကွဲ ယှဉ်တွဲ၍နေရခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ နေရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ် နှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်းရခြင်းဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိထိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ ရှာမှီးထိုက်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ စိတ်၌ဝင်ရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်သည် ရောက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်ကိုတိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ယေတေ ရူပါ၊ တို့သည်ရှင်း။ပေ။ (ယေတေ) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့သည်ရှင်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္ထကာမာ၊ ကြီးပွါးခြင်းကို လိုလားကုန်သော။ ဟိတကာမာ၊ စီးပွါးကို လိုလားကုန်သော။ ဖာသုကကာမာ၊ ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားကုန်သော။ ယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးတို့၏ကုန်ခြင်းကိုလိုလားကုန်သော။ မာတာဝါ၊ အမိသော်လည်းဖြစ်သော။ ပိတာဝါ၊ အဘသော်လည်းဖြစ်သော။ ဘာတာဝါ၊ အကိုသော်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ညီသော်လည်းဖြစ်သော။ ဘဂိနီဝါ၊ နှမသော်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အမသော်လည်းဖြစ်သော။ မိတ္တာဝါ၊ မိတ်ဆွေသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အမစ္စာဝါ၊ ထိုထိုကိစ္စ ကရဏီယတို့၌ တကွဖြစ်ဘက် အဖော်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဉာတီဝါ၊ ဆွေမျိုးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သာလောဟိတာဝါ၊ သွေးသားစပ်သူသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေတေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဟိ၊ ထို သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ ယာ အသင်္ဂတိ၊ အကြင်သွား၍ မပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယော) အသမာဂမော၊ အကြင်လာသူတို့နှင့် မပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယံ) အသမောဓာနံ၊ အကြင် ဌာန နိသဇ္ဇ အစရှိသော ကြိယာပုထ်တို့၌ မပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ယော) အမိဿီဘာဝေါ၊ အကြင်အလုံးစုံသော ကိစ္စကရဏီယတို့၌ မရောနှောသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ ဝုစ္စတိ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

တတ္ထ၊ ၌။ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိဒုက္ခဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ဝါ၊ လိုလားတောင့်တတတ်သော တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကိံ ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။) မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ န အဿာမ၊ မဖြစ်ပါကုန်မူကား။ အဟောဝတ၊ ဩော်ကောင်းလေစွ။ နော၊ ငါတို့၏အထံသို့။ ဇာတိ၊ ပဋိ-

သန္တေနေရခြင်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ န အာဂမိဿယျ၊ မလာပါမူကား။ (အဟော ဝတ၊ စွ။) ဣတိ၊ သို့။ (ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဧတံ၊ ဤဇာတိ သဘောမရှိခြင်း, ဇာတိ၏မလာခြင်းကို။ ဣစ္ဆာယ၊ လိုလားတောင့်တခြင်းဖြင့်။ နခေါ ပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ် မရောက်နိုင်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဇာတိသဘော မရှိခြင်း, ဇာတိ၏ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်းသည်လည်း။ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခမည်၏။

ဇရာဓမ္မာနံ၊ အိုရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပေ။ဗျာဓိဓမ္မာနံ၊ နာရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပေ။မရဏဓမ္မာနံ၊ သေရခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ပေ။သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါ- ယာသဓမ္မာနံ၊ ဝမ်းနည်းရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲရခြင်း စိတ်ဆင်းရဲ ရခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ရခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) မယံ၊ ငါတို့သည်။ သောက- ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ၊ ဝမ်းနည်းရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်း ရဲရခြင်း စိတ်ဆင်းရဲရခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ရခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်။ န အဿာမ၊ မဖြစ်ပါကုန်မူကား။ အဟော ဝတ၊ စွ။ နော၊ ငါတို့၏ အထံသို့။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ န အာဂစ္ဆေယျုံ၊ မလာ ပါကုန်မူကား။(အဟော) ဝတ၊ စွ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ- တိ၊ ၏။)ဧတံ၊ ဤ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောမရှိခြင်း, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့၏ မလာခြင်းကို။ ဣစ္ဆာယ၊ လိုလားတောင့်တခြင်းဖြင့်။ နခေါ ပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ် မရောက်နိုင်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောမရှိခြင်း, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့၏ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်း သည်လည်း။ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခမည်၏။

တတ္ထ၊ ၌။ သံခိတ္တေန၊ ချုံးချဉ်းအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဟူကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပေ။ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣမေ၊ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဟူကုန်သော။ ဒုက္ခာ၊ တို့ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဇာတိ အစရှိသည်ကို။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို ၄-ပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ အကြင် တဏှာသည်။ ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝကိုပြုခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊

ဘဝသစ်ကို ပြုခြင်းအလေ့ရှိ၏။ (တနည်း) ပေါနဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝကို ပေးတတ်၏။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ကိုပေးတတ်၏။ (တနည်း) ပေါနဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝအကျိုးငှါဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဘဝသစ်အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ (တနည်း) ပေါနဗ္ဘဝိကာ၊ အဖန်ဖန် ဘဝတို့ကိုဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်တတ် တပ်မက်တတ်သော ရာဂနှင့်တကွ အနက်အားဖြင့် တခုတည်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ တတြ တတြာဘိနန္ဒိနီ၊ ထိုထို အတ္တဘော၏ ဖြစ်ရာဘဝ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်းရှိ၏။ (တနည်း)တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ၊ ရူပ သဒ္ဒစသော အာရုံတို့တွင် ထိုထိုအာရုံ၌ လွန်စွာ နှစ်သက်တတ်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုတဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမ-တဏှာ၊ ကာမတဏှာငင်း။ ဝါ၊ ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာငင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ငင်း။ ဝါ၊ ကာမဘဝကို တောင့်တတတ်သောတဏှာငင်း။ ဝါ၊ အတ္တသည် မပြတ်မစဲ အမြဲဖြစ်၏ဟု ယူဆတတ်သော သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာငင်း။ ဝါ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝကို တပ်မက်တတ်သော တဏှာငင်း။ ဝါ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝ၏ဖြစ်ကြောင်းဈာန်၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာငင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ငင်း။ ဝါ၊ အတ္တသည် အဖြစ်မမြဲ သေလျှင်ပြတ်စဲ၏ဟု ယူဆတတ်သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာငင်းတည်း။

ပန၊ ဆက်။ သာ သော တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ နိဝိသမာနာ၊ သက်ဝင် တည်နေလသော်။ ကတ္ထ၊ ၌။ နိဝိသတိ၊ နည်း။ လောကေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်အာရုံသည်။ ပိယ-ရူပံ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော ရှိ၏။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောရှိ၏။ သော တဏှာ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ လသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပိယရူပ သာတရူပ အာရုံ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိဝိသမာနာ၊ လသော်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိဝိသတိ၊ ၏။

လောကေ၊ ၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော အာရုံဟူသည်။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော အာရုံဟူသည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ လောကေ၊ ၌။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏။ သာတရူပံ၊ ရှိ၏။ သော တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ လသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပိယရူပ သာတရူပဖြစ်သော စက္ခု၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိဝိသမာနာ၊ သော်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိဝိသတိ၊ ၏။ပေ။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ ပိယရူပါ၊ ကုန်၏။ သာတရူပါ၊ ကုန်၏။ပေ။နိဝိသတိ။ 📖

အမှာ။ ။ဇံဝှါ ကာယ စသည်တို့၌ "ပိယရူပံ သာတရူပံ" နေရာဝယ် ဋီကာတိုလိန် ပုံလိန် အားလျော်စွာ "ပိယရူပါ သာတရူပါ"ဟုငင်း, "ပိယရူပေါ သာတရူပေါ"ဟုငင်း။ ရူပါ သဒ္ဒါ စသည်တို့၌ ဗဟုဝုစ်အားလျော်စွာ "ပိယရူပါ သာတရူပါ"ဟုငင်း ရှိလျှင် ကောင်း၏။

စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပေ။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည် ။ပေ။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ၌ဖြစ်သော ဝါ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည် ။ပေ။ ရူပသညာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သော သညာသည် ။ပေ။ ရူပသဉ္စေတနာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ပေ။ ရူပတဏှာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သော တဏှာသည် ။ပေ။ ရူပဝိတက္ကော၊ ရူပါရုံ၌ ဖြစ်သော ဝိတက်သည်။ ပေ။ ရူပဝိစာရော၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သော ဝိစာရသည်။ပေ။ လောကေ၊ ၌။ ဓမ္မဝိစာရော၊ ဓမ္မာရုံ၌ဖြစ်သော ဝိစာရသည်။ ပိယရူပေါ၊ ရှိ၏။ သာတရူပေါ၊ ရှိ၏။ ဧသာတဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ လသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပိယ-ရူပ သာတရူပဖြစ်သော ဓမ္မဝိစာရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိဝိသမာနာ၊ လသော်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိဝိသတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခနိရောဓ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏ပင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြွင်းအကြွင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ မတပ်မက်ကြောင်း ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော စာဂေါ၊ အကြွင်းစွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြွင်း နောက်ထပ် မဖြစ်သောအားဖြင့် စွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယာ မုတ္တိ၊ အကြွင်းလွှတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနာလယော၊ အကြွင်းမငြိုကပ်ကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ)။ (အယံ၊ ထိုတဏှာ၏ပင် အကြွင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ မတပ်မက်ကြောင်း, ချုပ်ကြောင်း, စွန့်လွှတ်ကြောင်း, နောင်တဖန် မဖြစ်အောင် စွန့်လွှတ်ကြောင်း မကပ်ငြိုကြောင်း ဤနိဗ္ဗာန်သည်။) ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခနိရောဓဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယ သစ္စာတည်း။

ပန၊ ဆက်။ သာ သော တဏှာ၊ ထို တဏှာကို။ ဝါ၊ ထို တဏှာသည်။ ပဟီယ-မာနာ၊ ပယ်အပ်သော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်သနည်း။ နိရုဇ္ဈ-မာနာ၊ ချုပ်လသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ယံ၊ အကြင်အာရုံသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိ၏။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏။ ဧသာတဏှာ၊ ဤတဏှာကို။ ဝါ၊ ဤတဏှာသည်။ ပဟီယမာနာ၊ ပယ်အပ် သော်။ ဧတ္ထ၊ ဤပိယရူပ သာတရူပဖြစ်သောအာရုံ၌။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်လသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤပိယရူပ သာတရူပဖြစ်သော အာရုံ၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခနိရောဓဖြစ်သော။ အရိယ-သစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ အရိယာအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ဝါ၊ အရိယာဖိုလ်ကိုရစေတတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်ပင်တည်း။ သေယျထိဒံ၊ ထိုမဂ်ဟူသည်အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိငှင်း ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိငှင်းတည်း။

အမှာ။ ။သမ္မာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ နိက္ခေပကဏ္ဍ ဒုကနိက္ခေပ ဟေတုဂေါစ္ဆက အမောဟနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့တွင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ကာမမှထွက်မြောက်တတ်သောသင်္ကပ္ပငှင်း။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊ဗျာပါဒမှထွက်မြောက်တတ်သောသင်္ကပ္ပငှင်း။အဝိဟိံသာ-သင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိဟိံသာမှထွက်မြောက်တတ်သော သင်္ကပ္ပငှင်းတည်း ။ အယံ၊ ဤ သင်္ကပ္ပ ၃-ပါးကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဝါစာ။ မုသာဝါဒါ၊ မုသာဝါဒမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငှင်း။ ဝါ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတိငှင်း။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ၊ ပိသုဏာဝါစာမှ။ ဝေရမဏီ၊ ငှင်း။ ဝါ၊ ငှင်း။ ဖရုသာယ ဝါစာယ၊ ဖရုသဝါစာမှ။ ဝေရမဏီ၊ ငှင်း။ ဝါ၊ ငှင်း။ သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ သမ္ဖပ္ပလာပမှ။ ဝေရမဏီ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငှင်း။ ဝါ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတိငှင်းတည်း။ အယံ၊ ဤဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဝိရတိကို။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏီ၊ ငှင်း။ ဝါ၊ ငှင်း ။ပေ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မိစ္ဆာမှ။ ဝေရမဏီ၊ ငှင်း။ ဝါ၊ ငှင်းတည်း။ အယံ၊ ဤကာယဒုစရိုက် ၃-ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတိကို။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ အရိယ-သာဝကော၊ အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကသည်။ မိစ္ဆာ-အာဇီဝံ၊ ယုတ်ညံ့သောအသက်မွေးမှုကို။ ပဟာယ၊ ပယ်ခွာ၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းတော်မအပ်သော ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အပြစ်မရှိသော အသက်[illegible]ခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤတရားသဖြင့် အသက်မွေးမှုကို။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာဝါယာမော။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ [အနုပ္ပန္နာနံစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်းကျမှ ဖွင့်ပါလိမ့်မည်။] ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝါယမတိ၊ လုံ့လပြု၏။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ပဒဟတိ၊ အားထုတ်၏။ပေ။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်တံ့ခြင်းငှါလည်း။ အသမ္မောသာယ၊ မပျောက်ပျက်ခြင်းငှါလည်း။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာ တိုးပွါးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါလည်း။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါလည်း။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၏။ပါရိပူရိယာ၊ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါလည်း။ပေ။ အယံ၊ ဤ သမ္မပ္ပဓာန် ၄-ပါးကို။ သမ္မာဝါယာမော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမာ သမ္မာသတိ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ [ကာယေ ကာယာနုပဿီ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏ အနက်တို့ကို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းကျမှ ဖွင့်ပါလိမ့်မည်။] အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးကို။ သမ္မာသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [သမ္မာသမာဓိနိဒ္ဒေသသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ရူပါဝစရကုသိုလ် စတုက္ကနယနှင့် တူပြီ။] ...ဣဒံ၊ ဤရှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။)

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ

သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလည်း။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယလည်း။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခနိရောဓလည်း။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်လည်းတည်း။...တတ္ထ၊ ထို ၄-ပါးသောသစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ တဏှာ၊ တဏှာတည်း။ အယံ၊ ဤတဏှာကို။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခံ။ အဝသေသာ၊ တဏှာမှကြွင်းကုန်သော။ ကိလေသာစ၊ ကိလေသာ တို့သည်လည်း။ အဝသေသာ၊ ကိလေသာတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တရားတို့သည်လည်း။ တီဏိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ သာသဝါနိ၊ အာရုံ, အာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် အာသဝေါတရားတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလမူလာနိစ၊ ကုသလမူတို့သည်လည်း။ အဝသေသာ၊ ကုသလမူ ၃-ပါးမှကြွင်းကုန်သော။ သာသဝါ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊

တရားတို့သည်ငင်း။ သာသဝါ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကာဝ၊ အကျိုးတို့သည်ငင်း။ ကိရိယာ၊ ကြိယာဖြစ်ကုန်သော။ နေ၀ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ နာကုသလာ၊ အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။ နစ ကမ္မဝိပါကာ၊ ကံ၏အကျိုးလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ယေစ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်လည်း။ (သန္တိ)။ တေ ဝပ္ပာဝ၊ ထိုတရားတို့ငင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ရူပဥ္စ၊ ရုပ်သည်ငင်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဒုက္ခံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ ကတမော ဒုက္ခနိရောဓော။ တဏှာယ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်း တရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤတဏှာကို ပယ်ကြောင်းတရားကို။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီပဋိပဒါနိဒ္ဒေသကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်နိဿယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ လောကုတ္တရာကုသိုလ် သုဒ္ဓိကပဋိပဒါကို နည်းမှီး၍ အနက်ပေးပါ။ နောက်နောက်ဝါရများ၌ အနက်လွယ်ပြီ။ ဝါရခွဲပုံကို အဋ္ဌကထာ ကြည့်ပါ။ ပဉ္စင်္ဂိကဝါရ, သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရများလည်း အနက်လွယ်ပြီ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။)

ပဉ္စပုဏ္ဏက။ ။အရိယသစ္စာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ ငင်း။ပေ။ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ငင်းတည်း။

စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့တွင်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အကုသလာ၊ တို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာ၊ တို့နည်း။ပေ။ ကတိ၊ တို့သည်။ သရဏာ၊ ငိုကြွေး ကြောင်း ဖြစ်သော ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့နှင့် တကွဖြစ်သော တရားတို့နည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အရဏာ၊ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာ မရှိကုန်သနည်း။

တိက။ ။သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ တည်း။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ တည်း။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ သိယာ၊ အချို့သည်။ ကုသလံ၊ တည်း။ သိယာ၊ သည်။ အကုသလံ၊ တည်း။ သိယာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ တည်း။ [အားလုံးလွယ်ပြီ။]

ပဉ္စပုဏ္ဏကံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။)
သစ္စဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝိဘင်္ဂပါဠိတော် နိဿယ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ

၂၁၉။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဗာဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတည်း။ စက္ခု-န္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေရင်း ။ပေ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေရင်းတည်း။

အမှာ။ ။စက္ခုန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ စသော ရုပ် ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ, ရုပ်နာမ်ရောသော ဇီဝိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသတို့သည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ ရူပကဏ္ဍ ဒုကနိဒ္ဒေသ စက္ခုပသာဒ စသည်တို့နှင့် တူပြီ၊ မနိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသလည်း လွယ်ပြီ၊ ကျန် သုခိန္ဒြေ စသော နာမ်ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသတို့ကို စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ကာမာဝစရကုသိုလ် ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသစသည်ကို နည်းမှီး၍ ပေးပါ၊ အနညာတညဿာ မိတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ စသော သုံးပါးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း လောကုတ္တရာကုသိုလ် သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ, လောကုတ္တရာကုသိုလ် အဓိပတိ ဘာဇအညိန္ဒြေ, အဗျာကတဓမ္မ လောကုတ္တရာဝိပါက် အဓိပတိဘာဇ အညာတာဝိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသတို့နှင့် တူပြီ။....အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ။)

ပဉှာပုစ္ဆကနည်း။ ။ဤနည်း၌ နိဿယ လွယ်ပြီ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားသည်။....ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၂၂၅။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) [ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကျဉ်းမျှပေးပါ၊ နိဒ္ဒေသဝါရ၌ အကျယ်လာပါလိမ့်မည်] ။ပေ။

၂၂၆။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ [ဤအဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသသည် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ နိက္ခေပကဏ္ဍ ဂေါစ္ဆက မောဟနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။] တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သင်္ခါရာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ ရင်း ။ပေ။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ ရင်းတည်း။.... [ထိုပုဒ်တို့၏ သဒ္ဒတ္ထကို အဋ္ဌကထာ နိဿယကြည့်၍ ပေးပါ။]

တတ္ထ၊ ထို သင်္ခါရတို့တွင်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ရူပါဝစရာ၊ သော။ ဒါနမယာ၊ ဒါနဖြစ်သော။ သီလမယာ၊ သော။ ဘာဝနာမယာ၊ သော။ ယာ စေတနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ ဝုစ္စတိ ပုညာဘိသင်္ခါရော ။ပေ။

တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာယသဉ္စေတနာ၊ ကာယဒွါရကြောင့်ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရမည်၏။ ဝစီသဉ္စေတနာ၊ ဝစီဒွါရကြောင့် ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ၏။ မနောသဉ္စေတနာ၊ မနောဒွါရကြောင့်ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ ၏။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၇။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ငွင်း ။ပေ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏ်ငွင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၂၈။ တတ္ထ ကတမံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတွင်။ နာမံ၊ နာမ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာငွင်း ။ပေ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ငွင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ နာမံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ် ရုပ်နှစ်ပါးတွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ်တို့ငွင်း။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပံ စ၊ မှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်ငွင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရား အပေါင်းကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒဉ္စနာမံ၊ ဤ စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးဟူသော နာမ်သည်ငွင်း။ ဣဒဉ္စ ရူပံ၊ ဤ မဟာဘုတ်, ဥပါဒါရုပ်ဟူသော ရုပ်သည်ငွင်း။ (အတ္ထိ)၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ သော။ နာမရူပံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနံ၊ ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်ငွင်း ။ပေ။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်ငွင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ကို။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

အဋ္ဌကထာဖွင့်သည့်အတိုင်း တနည်း အနက်ကျယ်ကား—တတ္ထ ကတမံ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ကာမုပါဒါနံ၊ ဝတ္ထုကာမကို။ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော သဘောတရားငွင်း။ ဝါ၊ ကိလေသာကာမဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘော တရားငွင်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မိစ္ဆာအယူ ဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘော တရားငွင်း။ ဝါ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော နောက်နောက်၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူဟူသော သဘောတရားငွင်း။ သီလဗ္ဗတု

ပါဒါနံ၊ နွား, ခွေးတို့၏ အလေ့အကျင့်ကို စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားရင်း။ ဝါ၊ နွား, ခွေးတို့၏အလေ့အကျင့်ဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားရင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း, စွဲမြဲစွာယူကြောင်းဖြစ်သော သဘောတရားရင်း။ ဝါ၊ အတ္တဝါဒမျှဖြစ်သော အတ္တ ဟု စွဲမြဲစွာယူကြောင်းဖြစ်သော သဘောတရားရင်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဗန္ဓော)၊ ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဒွိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ (ပဝတ္တတော)၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။ အတ္ထိ။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝသည်။ အတ္ထိ။ (တနည်း) ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ [တတ္ထ ကတမော ကမ္မဘဝေါ စသော ပါဠိရပ်တို့၏အနက်လွယ်ပြီ။] သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘဝံ၊ သို့။ ဂါမိကမ္မံ၊ ရောက်တတ်, ရောက်စေတတ်သော ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝရင်း ။ပေ။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝရင်းတည်း။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ အယံ၊ ဤဘဝနှစ်မျိုးကို။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဗန္ဓော)၊ ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

အမှာ။ ။ဤ၌ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ စသော နိဒ္ဒေသတို့သည် သစ္စဝိဘင်း သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ စသည်တို့နှင့် တူပြီ။

၂၄၂။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတီတိ၊ ဧဝမေတဿ ။ပေ။ ဟောတိ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ။ ကေဝလဿ၊ သုခမဖက်, သက်သက်သော။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဒုက္ခအပေါင်း၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝမေတဿ။ပေ။ ဟောတီ-တိ၊ ဧဝမေတဿ ။ပေ။ ဟောတိ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။...သုတ္တန္တဘာဇနီယံ နိဋ္ဌိတံ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယ။ ။နိဿယအနက်၌ အခက်မရှိ၊ ပါဠိအသွား၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုကား အဋ္ဌကထာကြည့်၍ သိပါ။...အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ နိဋ္ဌိတံ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၃၅၅။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လှန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လရှိသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ သတိမာ၊ သတိရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ; လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တကာယဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော သူတပါးသန္တာန်၌။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယာနုပဿီ၊သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဟုတ္ဝာ)။ လောကေ၊ ဗဟိဒ္ဓကာယဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဝိနေယျ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ဝါ၊ မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန်၌။ ကာယေ ကာယာနုပဿီ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ (ဟုတ္ဝာ) လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ ဝိနေယျ ဝိဟရတိ။ [ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၌ "ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ဓမ္မေသု၊ သညာ သင်္ခါရတရားတို့၌" ဟူသော ပုဒ်တို့အနက်နှင့် "လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တဝေဒနာဟူသော လောက၌" စသည်ဖြင့် လောကေကို အရာအားလျော်စွာ ပေးရသည်သာ ထူး၏။]

၁-ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

၃၅၆။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ဝိဟရတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌ရှင်း။ ကေသမတ္ထကာ၊ အထက်ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်၌ရှင်း။ တစ.

ဘိက္ခု, ကာယေ။ ။"ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟုရှင်း ကာယေ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော ရုပ်တရားတို့၏ အပေါင်း၌။ ဝါ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အပေါင်း၌။ (တနည်း) ကာယေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ, ကေသာ လောမ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏ဖြစ်ရာ, ရုပ်ခန္ဓာ၌" ဟု ရှင်း အဋ္ဌကထာအတိုင်း အကျယ် လည်းပေးပါ။....ဥဒ္ဒေသဝါရ အပြီးတည်း။

ပရိယန္တံ၊ အရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ နာနပ္ပကာရဿ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အသုစိနော၊ မစင်မကြယ် ရွံစဘွယ်ဖြင့်။ ပူရံ၊ ပြည့်၏ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်စေ့ငု ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၏။ (ကို ၊ အဘယ်သို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နည်း။) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ။ နခါ၊ ခြေသည်း, လက်သည်းတို့သည်။ အတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ အတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ, တစော၊ အရေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ [ဤသို့ နောက်နောက်ကောဋ္ဌာသ တို့၌လည်း "ဣမသ္မိံ ကာယေ အတ္ထိ" တို့ကို လိုက်၍ ပေးပါ။ ကောဋ္ဌာသက ကေဝုစ်ဖြစ်လျှင် အတ္ထိကိုလည်း ကေဝုစ်ပေးပါ။ မံသံစသည်တို့ကို အနက်ထင်ပါလိမ့်မည်။]

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ-ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံနိမိတ်ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ပြု၏။ ဝါ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြု၏။ သွာဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သား၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံနိမိတ်ကို။ အာသေဝိတွာ၊ မှီဝဲပြီး၍။ ဘာဝေတွာ၊ တိုးပွါးစေပြီး၍။ ဗဟုလီကရိတွာ၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြုပြီး၍။ ဝါ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုပြီး၍။ သွာဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား, မှတ်သားအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီး၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌။ ဝါ၊ အပဖြစ်သော။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ ဆောင်၏။ [ဗဟိဒ္ဓါကာယ၌ "အဿ၊ ထို သူတပါး၏။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ" ဟု ပေးရခြင်းသာထူး၏။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယ၌ကား "အတ္ထိ ကာယေ" ဟူသာ ရှိသင့်၏၊ စာအုပ်တို့၌ကား "အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ" ဟု ရှိ၏, မကောင်း၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း "အတ္ထိ ကာယေ" ဟုပင် ရှိ၏၊ "အဿ ကာယေ" ဟု မပါ။]

၃၅၇။ အနုပဿီတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုကာယာနုပဿီဟူသောပုဒ်၌။ အနုပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ် ဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ [ယာ ပညာ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမာယ အနုပဿနာယ၊ ဤ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ်သည်။ (ဥပေတော စသည်၌စပ်။) ဝါ၊ နှင့်။ (သမန္နာဂတော ၌စပ်။) ဥပေတော၊ အာသေဝန၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပေတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ

သည်။ ဥပါဂတော၊ အာသေဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပါဂတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဥပပန္နော၊ အာသေဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် အနီး၌ ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပန္နော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမန္နာဂတော၊ ဗဟုလီကာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပဿီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၃၅၈။ 'ဝိဟရတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣရိယတိ၊ အသက်ရှည်၏။ ဝတ္တတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော လှည်းကို လည်စေ၏။ ပါလေတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ယပေတိ, ယာပေတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကိုရှည်သောအမှန့်သို့ ရောက်စေ၏။ ဝါ၊ မျှတ၏။ စရတိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်စေသောအားဖြင့် လှည့်လည်၏။ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပထ်ပါး, ညောင်းညာများကို, တပါးဖြင့်ဖြတ်, မကျလတ်အောင်, အတ္တဘောကို ဆောင်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၅၉။ အာတာပီတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အာတာပီဟူသော ပုဒ်၌။ အာတာပေါ၊ အာတာပဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ [ယော စေတသိကော စသောပုဒ်တို့ကို-မြမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဝီရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၃၆၀။ သမ္ပဇာနောတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို သမ္ပဇာနောဟူသော ပုဒ်၌။ သမ္ပဇည်၊ သမ္ပဇညဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ [ယာ ပညာစသော ပုဒ်တို့ကို မြမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၃၆၁။ သတိမာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို သတိမာဟူသော ပုဒ်၌။ သတိ၊ သတိဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ [ယာ သတိစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မြမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ သတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၃၆၂။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဟူသောပါဌ်၌။ လောကော၊ လောကဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒွေဝကာယော၊ ထို ရူပကာယသည်ပင်။ ဝါ၊ ထို ဆံပင် အစရှိသည်တို့၏ အပေါင်းသည်ပင်။ လောကော၊ လောကမည်၏။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဝါ၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီခန္ဓာတို့သည်။ 'လောကော၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤ ဆံပင် အစရှိသည်တို့၏ အပေါင်း, ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီ ခန္ဓာကို။ လောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဟူသောပါဌ်၌။ အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ [ယော ရာဂေါ စသည်ကို မြမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ဒုကနိက္ခေပ, ဟေတုဂေါစ္ဆက, လောဘနိဒ္ဒေသကို မှီ၍ပေးပါ။] တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ

ဟူသောပါဌ်၌။ ဒေါမနဿံ၊ ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ [ယံ စေတသိကံစသည်ကို မမွှသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသဝါရ, ဝေဒနာနိဒ္ဒေသ ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဣတိ၊ သို့။ အယဥ္စအတိဗ္ဗ၊ ဤအတိဗ္ဗသည်ငှင်း။ (ဝိနိတာ ပဟာန္တိစသည် ၌စပ်။) ဝါ၊ ကိုငှင်း။ (သမိတာ သောသိတာ ဝိသောသိတာ ဗျန္တိကတာ တို့၌ စပ်။) ဣဒဥ္စ ဒေါမနဿံ၊ ဤ ဒေါမနဿသည်ငှင်း။ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ ဣမမှိ လောကေ၊ ဤ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကာယဟူသော လောက၌။ ဝိနီတာ၊ ကင်းပြီးကုန်သည်။ ပဋိဝိနီတာ၊ တဖန် ကင်းပြီးကုန်သည်။ သန္တာ၊ နိရောဓ၏အစွမ်းဖြင့် ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ သမိတာ၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ငြိမ်သက်စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်ပြီးကုန်သည်။ အတ္ထင်္ဂတာ၊ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ပြီးကုန်သည်။ အဗ္ဗတ္ထင်္ဂတာ၊ အလွန်ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ အပ္ပိတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ ဗျပ္ပိတာ၊ အထူးသဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ သောသိတာ၊ ခြောက်သွေ့စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝိသောသိတာ၊ အထူးသဖြင့် ခြောက်သွေ့စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဗျန္တိကတာ၊ ကင်းသော အကြွင်းအကျန် ရှိအောင် ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ပဟာန္တိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၂-ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

၃၆၃။ ကထဉ္စ ။ပေ။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားလသော်။ (အဟံ၊ သည်။) သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ပေ။အဒုက္ခမသုခံ၊ အဒုက္ခမသုခဖြစ်သော။ပေ။ သာမိသံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံဝါ၊ ဝေဒနာကိုမူလည်း။ ဝေဒယမာနော၊ သော် ။ပေ။ နိရာမိသံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသမရှိသော ။ပေ။ ဗဟိဒ္ဓါ-နုပဿနာ ဝါရ၌ "သုခံ, ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနံ၊ ခံစားသော သူတပါးကို။ သုခံ ဝေဒနံ, ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏" ဟု ပေး။ [အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါနုပဿနာ ဝါရ၌ မိမိ၏ ဝေဒနာ, သူတပါး၏ ဝေဒနာဟု အမြဲ မသတ်မှတ်အပ် သောကြောင့် ဝေဒနာသာမညကို ပိုင်းခြား၍ ယူပုံမျိုးကိုသာ ပြတော်မူခြင်းငှါ "ဣဓ ဘိက္ခု သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ "သုခါ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။] ...ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၃-စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

၃၆၅။ ကထဉ္စ ။ပေ။ ဝိဟရတိ။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ လောဘသဟဂုတ်စိတ် ရှစ်ပါးကိုမူလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ။ ဝီတ-ရာဂံ၊ ကင်းသောရာဂရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်ကိုမူလည်း။ပေ။သဒေါသံ၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၂-ပါးကိုမူလည်း။ ပေ။ ဝီတဒေါသံ၊ ကင်းသောဒေါသရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ သမောဟံ၊ မောဟနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်-၂-ပါးကိုမူလည်း။ ။ပေ။ ဝီတမောဟံ၊ ကင်းသောမောဟ ရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ သံခိတ္တံ၊ ချုံးအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကိုမူလည်း။ပေ။ဝိက္ခိတ္တံ၊ အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော။ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တံဝါ၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

မဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ စိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ အမဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ကာမာဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ပေ။သဥတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရားနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ကာမာဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ (တနည်း) စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရစိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရစိတ်, အရူပါဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ (တနည်း) စိတ္တံဝါ၊ အရူပါဝစရစိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သမာဟိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာထားအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိ, ဥပစာရသမာဓိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ အသမာဟိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာမထားအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိ, ဥပစာရသမာဓိ ၂-ပါးနှင့် မယှဉ်သော စိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ ဝိမုတ္တံ၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ, ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ပေ။ အဝိမုတ္တံ၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ, ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သေးသော။ စိတ္တံဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း ။ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

[ဗဟိဒ္ဓါစိတ္တာနုပဿနာဝါရ၌ " အဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်၏ " စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တာနုပဿနာဝါရ၌လည်း " သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောဘသဟဂုတ်စိတ်တည်း" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

၄-ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

အဇ္ဈတ္တနိဒ္ဒေသ ပါဠိ

၁၆၇။ ကထဉ္စ ။ပေ။ ဝိဟရတိ။ ဣဓ၊ ဤ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌။ သန္တံ၊ အဘိဏှသမုဒါစာရအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝါ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကိုမူလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ပဇာနာတိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အသန္တံ၊ အသမုဒါစာရအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝါ၊ မူလည်း။ မေ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ။ပေ။ ယထာစ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို မဖြစ်သေးသောကာမစ္ဆန္ဒ၏ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ။ ယထာစ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို ဖြစ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ။ ယထာစ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပဟီနဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ။ပေ။ [“သန္တံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ” စသည်ဖြင့် ဗျာပါဒနိဒ္ဒေသစသော လေးပါးကို ဆက်၍ ဟောတော်မူသည်၊ အနက်လွယ်ပြီ။] ▭

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ သန္တံ၊ ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားရှိသော။ သတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဝါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကိုမူလည်း။ ပေ။ အသန္တံ၊ မရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော ။ပေ။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]...ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယနည်းနှင့် ပဉှာပုစ္ဆကနည်း

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယနည်း၌ ခက်ခဲသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, လောကုတ္တရကုသလနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ၊ ပဉှာပုစ္ဆကနည်းလည်း လွယ်ပြီ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၃၉၀။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ မဖောက်မပြန်, မှန်ကန်သော အားထုတ်ကြောင်း လုံ့လတို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်သောရဟန်းသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ် ၄-ရွာသို့ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ကတ္တုကမျတာ ကုသလဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ [အာသေဝမာနော၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲလျက် (အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသောအားဖြင့်။)] ဝါယမတိ၊ အားထုတ်၏။ [ဘာဝယမာနော၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွါးစေလျက်။ (မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွါးစေသောအားဖြင့်။)] ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ [ဗဟုလီကရောန္တော၊ တနေ့တနေ့လျှင် ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုလျက် (အားဖြင့်)။] စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ [သာတစ္စကရောန္တော၊ အဆက်မပြတ်ပြုလျက် (ပြုသောအားဖြင့်။)] ပဒဟတိ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဥပ္ပန္နမည်ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မပျောက်ပျက်ခြင်းငှါ။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာ တိုးပွါးခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာယ၊ တိုးပွါးစေခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ကုန်သည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဆန္ဒံကို။ပေ။ ပဒဟတိ။

ဥဒ္ဒေသဝါရ ပြီး၏။

၃၉၁။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပေ။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေသနည်း။ပေ။ ပဒဟတိ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိရပ်၌။ အနုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ [ကြွင်း ပါဠိရပ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၃၉၂။ ဆန္ဒံ ဇနေတီတိ၊ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိရပ်၌။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်ပြုလိုခြင်းသဘောသည်။ ယာ ဆန္ဒိကတာ၊ အကြင်ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ ယာ ကတ္တုကမျတာ၊ အကြင်ပြုခြင်းငှါ လိုလားသော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ ကုသလော၊ ကောင်းသော။ ယော ဓမ္မစ္ဆန္ဒော၊ အကြင် ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒသည်။ (အတ္ထိ။) ဣမံ ဆန္ဒံ၊ ဤ ဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သဉ္ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥဋ္ဌပေတိ၊ ထကြွစေ၏။ သမုဋ္ဌပေတိ၊

ထကြွစေ၏။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (တနည်း) ဇနေတိ၊ ဆန္ဒကိုပြုလျက် ဖြစ်စေ၏။ သဉ္ဇနေတိ၊ မပြတ်မလပ်ပြုလျက် ဖြစ်စေ၏။ ဥဋ္ဌပေတိ၊ မလျော့ကျအောင် ထကြွစေ၏။ သမုဋ္ဌပေတိ၊ အစဉ်မပြတ်တည်အောင် ထကြွစေ၏။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဆန္ဒကိုထင်ရှားအောင် ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဆန္ဒံ ဇနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၃၉၃။ [ယော စေတသိကော ဝီရိယာရမ္ဘော စသည်ကို မမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဝီရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ဥပေတော စသောပုဒ်တို့ကိုလည်း သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမံ ဝီရိယံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါ၊ အစ၌ အားထုတ်၏။ သမာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အားထုတ်၏။ အာသေဝတိ၊ အဖန်ဖန်တလဲလဲ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာအလေ့အလာပြု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝီရိယံ အာရဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၉၅။ [ယံ စိတ္တံ စသည်ကို မမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ စိတ္တနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမံ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ၊ အဖန်ဖန် ချီးမြှောက်၏။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ မလျော့ကျအောင် ထောက်ကန်၏။ ပစ္စုပတ္ထမ္ဘေတိ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ထောက်ကန်၏။ တေန စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတီတိ ဝုစ္စတိ။ [ဤမှနောက်၌ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယကို မှီ၍ပေးပါ။]

၄၀၆။ ဋ္ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ယာ ဋ္ဌိတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုတည်ခြင်းသည်။ အသမ္မောသော၊ မပျောက်ပျက်ခြင်းတည်း။ ယော အသမ္မောသော၊ အကြင် မပျောက်ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) သော၊ ထိုမပျောက်ပျက်ခြင်းသည်။ ဘိယျောဘာဝေါ၊ လွန်စွာတိုးပွါးခြင်းတည်း။ ယော ဘိယျောဘာဝေါ၊ အကြင် လွန်စွာတိုးပွါးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) တံ၊ ထို လွန်စွာတိုးပွါးခြင်းသည်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ယံ ဝေပုလ္လံ၊ အကြင် ပြန့်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ။) သာ၊ ထို ပြန့်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာ၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွါးစေခြင်းတည်း။ ယာ ဘာဝနာ၊ အကြင် မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွါးစေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) သာ၊ ထိုမိမိသန္တာန်၌ တိုးပွါးစေခြင်းသည်။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ [အကြောင်းလွယ်ပြီ။]....သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ။)

[အဘိဓမ္မဘာဇနီယ၌ ခက်ခဲဖွယ်မရှိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယကိုမှီ၍ ပေးပါ၊ ပဉှာပုစ္ဆကလည်း လွယ်ပြီ။]

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၄၃၁။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ပြီးစီးထမြောက်သော တန်ခိုးအဘို့အစုတို့သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ ပွါးတိုး အထက်အထက် တန်ခိုး၏ အကြောင်းရင်း အခြေခံတို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒ သမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဆန္ဒ အဓိပတိရှိသော သမာဓိ, ထိုထိုအကျိုးထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ တိုးပွါးစေ၏။ ဝီရိယသမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဝီရိယအဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ပေ။ ဘာဝေတိ။ စိတ္တ-သမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ စိတ်ဟူသော အဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ ပေ။ ဝီမံသာဓိပတိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဝီမံသဟူသော အဓိပတိရှိသောသမာဓိ ။ပေ။ ဘာဝေတိ။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ

၄၃၂။ ကထဉ္စ။ ပေ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဝါ၊ နည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ အဓိပတိံ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တရားတို့၏ အရှင်သခင်ကို။ ဝါ၊ အကြီးအကဲကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ ရအံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (စေ) လဘတိ၊ အကယ်၍ ရအံ့။ (ဝုံသတိ၊ သော်။) အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒသမာဓိဟူ၍။ ဝါ၊ ဆန္ဒအဓိပတိရှိသော သမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ။ပေ။ ပဒဟတိ။ ဣမေ၊ ဤဝီရိယတို့ကို။ ပဓာန-သင်္ခါရာ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝါ၊ ထိုထိုအကျိုးထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝီရိယတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံစ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဤဆန္ဒသမာဓိသည်၎င်း။ ဣမေစ ပဓာနသင်္ခါရာ၊ ဤပဓာနသင်္ခါရ တို့သည်၎င်း။ (သန္တိ။) တံ၊ ထို ဆန္ဒသမာဓိ, ပဓာနသင်္ခါရကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသညူဟိတွာ၊ ပေါင်း၍။ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာန-သင်္ခါရော တွေဝ၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ ဟူ၍သာ။ သင်္ချံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၄၃၃။ တတ္ထ၊ ထို ဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ, ဟူသောပါဌ်၌။ ကတမော၊ သည်။ ဆန္ဒော၊ မည်သနည်း။ပေ။

၄၃၄။ ဣဒ္ဓီတိ၊ ကား။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို သမ္ပယုတ်တရားနှင့် တကွဖြစ်သော ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးတတ်သော သဘောသည်။ သမိဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံသော ပြီးစီးတတ်သောသဘောသည်။ ဣဇ္ဈနာ၊ ပြီးစီးခြင်းသည်။

သမိဇ္ဈနာ၊ ပြီးစီးခြင်းသည်။ လာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပဋိလာဘော၊ တဖန်ရခြင်းသည်။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်ခြင်းသည်။ ဖုသနာ၊ တွေ့ထိခြင်းသည်။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ ။) [စာအုပ်တို့၌ "ယာ" ဟု ပါ၏၊ နောက်၌ နိယမ မပါသောကြောင့် မကောင်း။ (တနည်း) ယာ ဣဒ္ဓိ၊ အကြင်ပြီးစီးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ အယံ၊ ဤ ပြီးစီးခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏ ။) ပေ။ ယာ ဥပသမ္ပဒါ၊ အကြင် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (အယံ, ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။) ဤသို့ဒသဘ်လည်း နိယမထည့်၍ပေးပါ။]

ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ ကား။ တထာဘူတဿ၊ ထို ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာရင်း ။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ရင်းတည်း။ .... သုတ္တန္တဘာဇနီယံ (နိဋ္ဌိတံ ။)

အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း, ပဥှာပုစ္ဆကနည်းတို့ လွယ်ပြီ။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၄၆၆။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ။ပေ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ရင်း ။ (ဣတိ၊ သို့) သတ္တ၊ တို့တည်း။

၄၆၇။ တတ္ထ၊ ထို ဗောဇ္ဈင်တို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ် ဗောဇ္ဈင်သည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ နည်း။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ သတိမာ၊ သတိရှိသည်။ ပရမေန၊ လွန်မြတ်သော။ သတိနေပက္ကေန၊ သတိ, ရင့်ကျက်သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတ္វာ။) စိရကတံပိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော ကျင့်ဝတ်အစရှိသည်ကိုရင်း။ စိရဘာသိတံပိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ပြောအပ်ခဲ့သော တရားစကား အစရှိသည်ကိုရင်း။ သရိတာ၊ အမှတ်ရတတ်သည်။, အနုဿရိတာ၊ အဖန်ဖန်အမှတ်ရတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကြွင်းသောဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဤ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် သတိကို။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်။ (ဟုတ္វာ ။) ဝိဟရန္တော၊ နေလသော်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထို တရားကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု အပြားအားဖြင့် စိစစ်၏။ ပဝိစရတိ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ထို တရား၌ ပညာကို လည့်စေ၏။ ပရိဝီမံသံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စူးစမ်း ရှာဖွေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာကို။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တဿ၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတော၊ စိစစ်လသော်။ ပဝိစရတော၊ ပညာကို လည်စေလသော်။ ပရိဝီမံသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတော၊ ရောက်လသော်။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ချီးမြှောက်သော အားဖြင့် အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ (အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အသလ္လီနံ၊ ထိုထို အာရုံ၌ မငြိကပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ဝီရိယကို။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။

အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဝီရိယရှိသော ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ နိရာမိသာ၊ ကာမာမိသ လောကာမိသ ဝဋ္ဋာမိသ မရှိသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ပီတိကို။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။

ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယောပိ၊ စေတသိက်ခန္ဓာ သုံးပါးအပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ပဿဒ္ဓိကို။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။

ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးသောကိုယ် ရှိသော။ ဝါ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးသောကိုယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသန။) သုခိနော၊ သုခရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမာဟိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သည်။ ဟောတိ။ အယံ၊ ဤ ခြောက်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို မယုတ်မလွန် ဖြစ်စေတတ်သော အလယ် အလတ်၌ တည်သော သဘော၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဋ္ဌမနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

၄၆၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ပေ။ သတ္တ၊ တို့တည်း။

၄၆၉။ တတ္ထ၊ ထို ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့တွင်။ ကတမော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သင်္ခါရတရားတို့၌။ သတိ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု သတိ အတ္ထိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ယဒပိ သတိ၊အကြင်သတိသည်လည်း။ (အတ္ထိ။) တဒပိ(သတိ၊)ထိုသတိသည်လည်း။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ရှိ။) အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။ သမ္ဗောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော မဂ်အကျိုးငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ တဏှာမရှိကြောင်း နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါမေ့သု။ပေ။ သံဝတ္တတိ။[ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့လည်း လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ သဝိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သဝိစာရော၊ ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိသည်။ အတ္ထိ။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရော၊ ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိ၊ ဒုတိယဈာန်သမာဓိ စသည်လည်း။ အတ္ထိ။ သဝိတက္ကော၊ သော။ သဝိစာရော၊ သော။ ယဒပိ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ (အတ္ထိ။) တဒပိ၊ ထို သမာဓိသည်လည်း။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။(ဟုတ္တာ)။ပေ။ သံဝတ္တတိ။ [ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် လွယ်ပြီ။]

ဒုတိယနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

၄၇၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ပေ။ သတ္တ။

၄၇၁။ တတ္ထ ကတမော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ တဒင်္ဂဝိဝေက စသော ငါးပါးသော ဝိဝေက၌မှီသော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ တဒင်္ဂဝိရာဂစသော ငါးပါးသော ဝိရာဂ၌မှီသော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ တဒင်္ဂနိရောဓ စသော ငါးပါးသော နိရောဓ၌မှီသော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ ဝိပဿနာခဏ၌ ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ ရင့်ကျက်ဆဲလည်းဖြစ်, မဂ်ခဏ၌ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်းငှါ ရင့်ကျက်ပြီးလည်း ဖြစ်သော။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ တိုးပွါးစေ၏။ [ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် စသည် တူပြီ။] ....တတိယနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

သုတ္တန္တဘာဇနီယံ နိဋ္ဌိတံ။

အာဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း

၄၇၂, ၄၇၃, ၄၇၄။ တတ္ထ ကတမော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် ဟာဝန ဝဍ္ဎနတို့၌ ဗျာပါရ မများသော၊ အသင့်အားဖြင့်ရှုတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤသဘောကို။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ (တနည်း) ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် အညီအမျှဖြစ်သော တရားတို့ကိုရှုတတ်သောသဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ ယာ ဥပေက္ခနာ၊ အကြင် မိမိကိစ္စရေး သတ္တဝါကို အသင့်အားဖြင့်ရှုတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ ယာ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ အကြင် ဗောဇ္ဈင်အဖြစ်သို့ ရောက်သော လောကီဥပေက္ခာထက်လွန်ကဲသော ဥပေက္ခာသည်၊ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ စိတ္တဿ၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ အလယ်အလတ်၌ တည့်မတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ယော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ အကြင် ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ ဣမေ၊ ဤ သတိ ဓမ္မဝိစယ ဝီရိယ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာတို့ကို။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ အဝသေသာ၊ သတိ ဓမ္မဝိစယ စသော ခုနစ်ပါးတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သတ္တဟိ, ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့တည်း။ [အကြင်းကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, လောကုတ္တရာကုသိုလ်အခန်းကို မှီပါ၊ ဤတိုင်အောင် ပါဠိရပ်တို့ဖြင့် တပေါင်းတည်းမေး၍ ဖြေတော်မူသည်။ (၄၇၅, ၄၇၆) ပါဠိရပ်တို့ဖြင့် အသီးသီးမေး၍ ဖြေတော်မူသည်။]…. ပဥ္စပုစ္ဆကနည်း လွယ်ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း။ ။သစ္စဝိဘင်း မဂ္ဂသစ္စာအခန်းနှင့် ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂနိဒ္ဒေသတို့ကိုမှီ၍ပေးပါ။

အာဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း။ ။အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၌ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ လောကုတ္တရာကုသလအခန်းကို မှီ၍ပေးပါ။….ပဥ္စပုစ္ဆကနည်း လွယ်ပြီ။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

အဋ္ဌကထာနှင့် တွဲဖက်မှီချရန်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

တတိယပိုင်း

[ဈာန၊ အပ္ပမညာ၊ သိက္ခာပဒ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဉာဏ၊
ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း ခုနစ်ရပ်ပါသည်။]

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၃ ကောဇာ ၁၃၄၁ ၁၉၇၉ နိုဝင်ဘာ

ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်နိဿယ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း

မာတိကာ

၅၀၈။ [“ဣဓ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”မှ စ၍ “ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရော” တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့၏ · အနက်ကို သီလက္ခန္ဓဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် ပဏီတတရသာမညဖလ အခန်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ ဝါ၊ ဘောဇဉ်ကိုမှတ် လေးရပ်သောပစ္စည်း၌။ မတ္တညူ၊ ရှာမှီးခံယူ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်ရှင်း။ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ၊ ညဉ့်၏ရှေ့အဘို့ ညဉ့်၏နောက်အဘို့၌။ ဝါ၊ ညဉ့်၏ရှေ့အဘို့ ညဉ့်၏နောက်အဘို့ ပတ်လုံး။ သာတစ္စံ၊ မပြတ်မလပ် ဖြစ်စေထိုက်သော ဝီရိယကိုရှင်း။ နေပက္ကံ၊ ရင့်ကျက်သူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ပညာကိုရှင်း။ (ပဝတ္တယမာနော၊ ဖြစ်စေလျက်။) ဇာဂရိယာနုယောဂံ၊ နိုးကြား လကြွသူ၏အဖြစ်၌ အဖန်ဖန်အားထုတ်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်သည်ရှင်း။ [ဤပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသအဖွင့်ဋီကာ၌ “ပဝတ္တယမာနော”ဟု စပ်ပဒ်ထည့်ဘို့ရန် ဖွင့်ထားသည်။] ဗောဓိပက္ခိကာနံ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန် စသော တရားတို့ကို။ ဘာဝနာနုယောဂံ၊ မိမိသန္တာန်ဝယ် ဖြစ်စေခြင်း၌ အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်သည်ရှင်း။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ။

အမှာ။ ။“သော အဘိက္ကန္တေ” မှ စ၍ “တုဏှီဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ” တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို သီလက္ခန္ဓဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် သတိသမ္ပဇညကထာ၌ ပေးခဲ့ပြီ။

သော၊ သည်။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူသံ စသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်သော။ သေနာသနံ၊ သို့။ [ဘဇတိ၏ သာမညကံတည်း။ အရညံ စသည်ဖြင့် ထိုသေနာသနံကို သရုပ်ဖော်တော်မူသည်။] အပ္ပသဒ္ဒံ၊ သည်လည်းဖြစ်သော ။ပေ။ ပဋိသလ္လာန သာရုပ္ပံ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ အရညံ၊ သို့ရှင်း။ပေ။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ သို့ရှင်း။ ဘဇတိ၊ ကပ်ဝင်၏။ [အပ္ပသဒ္ဒံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ သေနာသနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်နိဿယ၌ရှင်း, အရညံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို သီလက္ခန္ဓဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် နီဝရဏပ္ပဟာနကထာ၌ရှင်း ပေးခဲ့ပြီ။]

သော၊ သည်။ အရညဂတော၊ တော၌ရောက်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ သော်ရှင်း။ ရုက္ခမူလဂတော၊ သစ်ပင်၏အနီးအောက်၌ ရောက်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ သော်ရှင်း။ သုညာဂါရဂတော၊ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌ ရောက်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ သော်ရှင်း။ ပလ္လင်္ကံ ။ပေ။ နိသီဒတိ။ [“ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ”မှစ၍ “ဝိဝိ

ကိစ္စာယစိတ္တံ ပရိသောဓေတိ” တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို သိလွယ်ကူစွာ ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ၌ပင် ပေးခဲ့ပြီ။]

သော၊ သည်။ စေတသော၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ၊ အားမရှိအောင်ပြုတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ နီဝရဏေ၊ တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ။ပေ။ ဝိဟရတိ။ [ဤရှေ့ပဈာန်တို့၏အနက်ကို သိလွယ်ကူစွာ ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် ဈာနကထာ၌ရင်း, အရှေ့ပဈာန်တို့၏အနက်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍပါဠိတော်နိဿယ အရှေ့ပဈာန်ခဏ်း၌ရင်း အမိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပြီ။]

မာတိကာ (နိဋ္ဌိတာ)။

နိဒ္ဒေသ

၅၀၉။ ဣဓာတိ၊ ဣဓဟူသည်ကား။ဣမိဿာဒိဋ္ဌိယာ၊ဤမြတ်စွာဘုရားသည် မြင်တော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမိဿာ ခန္တိယာ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက်တော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမိဿာ ရုစိယာ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် လိုလားတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမသ္မိံ အာဒါယေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် ယူတော်မူအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ၊ ဤနိယျာနိက သဘာဝဖြစ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဝိနယေ၊ ဤကျင့်အပ်သည်ရှိသော် ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရတို့ကို ဆုံးမတတ်သော သာသနာတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ဤနိယျာနိကသဘာဝဖြစ်သောကျင့်အပ်သည်ရှိသော် ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရတို့ကို ဆုံးမတတ်သောသာသနာတော်၌။ ဝါ၊ ဤတရားသဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌။ဣမသ္မိံ ပါဝစနေ၊ဤပဓာနဖြစ်သော စကားတော်ဟူသော သာသနာတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယေ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဟူသောသာသနာတော်၌။ဣမသ္မိံ သတ္ထုသာသနေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ဟူအပ်သော သာသနာတော်၌။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓာတိ၊ ဣဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၅၁၀၊ ဘိက္ခူတိ၊ ကား။ သမညာယ၊ ဘိက္ခုဟူသော အခေါ် အဝေါ်ပညတ်အားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုမည်၏။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းအားဖြင့်။ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဘိက္ခတီတိ၊တောင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဘိက္ခကော၊ အရိယာထုံးစံ တောင်းခံတတ်၏။(တနည်း) ဘိက္ခကော၊ တောင်းခံဘိုရာထုံးစံ ခမ္မတာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဘိက္ခာစရိယံ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်အပ်သော ဆွမ်းခံရွာသို့။ အဇ္ဈုပဂတော၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ဣတိ၊

ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဘိန္နပဋ္ဓံရော၊အဖိုး အတွေအဆင်းအားဖြင့် ပျက်သော အဝတ်ကို ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ (ယော မဂ္ဂဋ္ဌော၊ အကြွင်း မက်၌တည်သော ရဟန်းသည်။) ပါပကေ အကုသလေ, ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီးသဲ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော မဂ္ဂဋ္ဌော၊ သည်။) ဘိက္ခု၊မည်၏။ ပါပကာနံ အကုသလာနံ, ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘိန္နတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန် ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။(ဖလဋ္ဌော၊ဖိုလ်၌တည်သောရဟန်းသည်။)၊ဘိက္ခု၊မည်၏။ ဩဓိသော၊ မဂ်အပိုင်းအခြား ကိလေသာအပိုင်းအခြား ရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာ၊ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။(သေက္ခရဟန်း ကို ဆိုလိုသည်)။အနောဓိသော၊ မဂ်အပိုင်းအခြား ကိလေသာအပိုင်းအခြား မရှိ သည်။(ဟုတ္ဝာ)။ကိလေသာနံ ပဟာနာ ဘိက္ခု။(ရဟန္တာရဟန်းကိုဆိုလိုသည်)။ သေက္ခော၊သိက္ခာ ၃-ပါးတို့ကို ကျင့်ဆဲရဟန်းသည်။ဘိက္ခု၊မည်၏။အသေက္ခော၊ သိက္ခာ ၃-ပါးတို့ကို ကျင့်ဆဲမဟုတ်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ သိက္ခာ ၃-ပါးတို့ကို ကျင့်ပြီးရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ နေဝသေက္ခ နာသေက္ခော၊ သေက္ခလည်း မဟုတ် အသေက္ခလည်း မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။

အဂ္ဂေါ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိအားဖြင့် မြတ်သောရဟန်းသည်။ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဘဒြော၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန အားဖြင့် ကောင်းသော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ မဏ္ဍော၊ ကြည်လင်သောရဟန်း သည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ သာရော၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန အနှစ်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ သာမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော။ သံဃေ- န၊ သည်။ (ဉ တ္တိစတုတ္ထေနပုဒ်၏ "ပြုထိုက်သော" ဟူသောအနက်၌ စပ်)။ဉ တ္တိ- စတုတ္ထေန၊ ဉ တ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာဖြင့်ပြုထိုက်သော။ အကုပ္ပေန၊ မဖျက်ဆီးထိုက် သော။ (မတားမြစ်ထိုက်သော)။ ဌာနာရဟေန၊ ဉ တ္တိစတုတ္ထ ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအားလျော်သော။ကမ္မေန၊တရားအားလျော်သောဝိနည်းကံဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နော၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။

၅၁၁။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ကား။(ပါတိမောက္ခသံဝရ သံဝုတောဝ် ပါတိမောက္ခ ဟူသည်ကား။) သီလံ၊ သီလတည်း။ ပတိဋ္ဌာ၊ ဘိက္ခု၏ သာသနာတော်၌ တည်တံ့ကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ ဘိက္ခု၏ တည်ရာကည်း။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရား တို့၏ တည်ရာတည်း။ အာဒိ၊ အစတည်း။ စရဏံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားဘို့ရာ ခြေနှင့် တူသော တရားတည်း။ သံယမော၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း တရားတည်း။သံဝရော၊ စောင့်စည်းကြောင်းတရားတည်း။ မောက္ခံ၊ မြတ်သောတရားတည်း။ ဝါ၊ ခံတွင်း သဘွယ်ဖြစ်သော တရားတည်း။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့သို့။ သမာပတ္တိယာ၊ ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်းငှါ။ ပါမောက္ခံ၊ အဦး ပဓာန၏ အဖြစ်၌ ကောင်းသောတရားတည်း။

သံဝရောတိ၊ ကား။ (ပါတိမောက္ခသံဝရ သံဝုတော၌ သံဝရဟူသည်ကား)။ ကာယိကော၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းဝုင်း။ ဝါ၊ မလွန်ကျူးကြောင်း ကာယသုစရိုက် ၃-ပါးဝုင်း။ ဝါစသိကော၊ ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊ ခြင်းဝုင်း။ မလွန်ကျူးကြောင်း ဝစီသုစရိုက် ၄-ပါး ဝုင်း။ ကာယိကဝါစသိကော၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်, ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊ ခြင်းဝုင်း။ ဝါ၊ မလွန်ကျူးကြောင်း ကာယသုစရိုက် ၃-ပါး ဝစီသုစရိုက် ၄-ပါး ဝုင်းတည်း။

သံဝုတောတိ၊ ကား။ (ပါတိမောက္ခသံဝရ သံဝုတော၌ သံဝုတောဟူသည် ကား။) ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဤ ပါတိမောက္ခသီလ, စောင့်စည်း ကြောင်းဖြစ်သော အခြားသီလနှင့်။ (တနည်း) ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဤ ပါတိမောက္ခသီလဟူသော စောင့်စည်းကြောင်းသီလနှင့်။ ဥပေတော၊ အာ သေဝနအစွမ်းဖြင့် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပေတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဥပါ ဂတော၊ အာသေဝန၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ပြည့်စုံ သည်။ သမုပါဂတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဥပပန္နော၊ အာသေဝန၏အစွမ်းဖြင့် အနီး၌ ကပ်ရောက်အပ် သည်။ဝါ၊ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပန္နော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာကပ်ရောက် အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမန္နာဂတော၊ ဗဟုလီကာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သံဝု တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၅၁၂။ ဝိဟာရတီတိစသော ပုဒ်တို့ကို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၅၁၃။ အာစာရဂေါစရ သမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ အာစာရော၊ ကျင့်ထိုက်သော အကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အနာစာရော၊ မကျင့်ထိုက်သောအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို အာစာရ အနာစာရတို့တွင်။ကတမော. အဘယ်သည်။ အနာစာ ရော၊ အနာစာရနည်း။ ကာယိကော၊ သော။ ဝီတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းဝုင်း။ ဝါ၊ လွန်ကျူးကြောင်း ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါးဝုင်း။ ဝါစသိကော၊ သော။ဝီတိက္က မော၊လွန်ကျူးခြင်းဝုင်း။ ဝါ၊ လွန်ကျူးကြောင်းဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးဝုင်း။ ကာယိ ကဝါစသိကော၊ သော။ဝီတိက္ကမော၊လွန်ကျူးခြင်းဝုင်း။ ဝါ၊လွန်ကျူးကြောင်း ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးဝုင်းတည်း။ အယံ၊ ဤကာယိကဝီတိက္ကမ စသည်ကို။ အနာစာရော၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗံပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒုဿီ လျံ၊ သီလမရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အာဏာအစရှိသော မနောဒုစရိုက် ၃-ပါး သည်။ အနာစာရော၊ အနာစာရတည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့ရဟန်းသည်။ ဝေဠုဒါနေန ဝါ၊ ဝါးပေးခြင်းဖြင့်သော်ဝုင်း။ ပတ္တဒါနေန-

ဝါ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ ပုပ္ဖဒါနေနဝါ၊ ပန်းပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဖလဒါနေနဝါ၊ သစ်သီးပေးခြင်းဖြင့် သော်၎င်း။ သိနာနဒါနေနဝါ၊ ရေချိုးကြောင်း အမှုန့်စသည်ပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ ဒန္တကဋ္ဌဒါနေနဝါ၊ ဒန်ပူပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ စာဋုကမျတာယဝါ၊ ချစ်ဘွယ် ပြောဆိုသူ၏အဖြစ်ကို လိုလားသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကိုမြှောက်ပင့်၍ပြောဆိုကြောင်းစကားဖြင့်သော်၎င်း။ မုဂ္ဂသူပျတာ ယဝါ၊ အကျက်နည်းပါး မကျက်များသော ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့ အမှန်နည်းပါး မမှန်များသောစကားရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ ပါရိဘဋျတာယဝါ၊ ကလေးသူငယ်များကို ထမ်းဆောင်မွေးမြူတတ်သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ချီပွေ့ချော့မြူခြင်း စသည်ဖြင့်သော်၎င်း။ ဇင်္ဃပေသနိကေနဝါ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ခရီးတို့ ခရီးရှည် သွားခြင်းဟူသော အခိုင်းခံခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ အညတရညတရေန၊ ဝေဠုဒါနစသည်မှ အခြားအခြားသော။ [ဤ၌ဝါသဒ္ဒါ ပိုဟန်တူသည်။] ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တားမြစ်တော်မူအပ်သော။ မိစ္ဆာအာဇီဝေန၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်၏။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤအသက်မွေးခြင်းကို။ အနာစာရော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ ထိုအာစာရအနာစာရ ၂-ပါးတို့တွင်။ ကတမော အာစာရော။ ကာယိကော၊ သော။ အဝီတိက္ကမော၊ ၎င်း။ပေ။အယံ၊ ဤ ကာယိက အဝိက္ကမစသည်ကို။ အာစာရော ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သီလသံဝရော၊ သီလကို စောင့်စည်းခြင်းသည်။ ဝါ၊သီလကို စောင့်စည်းကြောင်း စေတနာသည်။ အာစာရော၊ အာစာရတည်း။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့ရဟန်းသည်။ ဝေဠုဒါနေန၊ ဝါးပေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊အသက်မွေးခြင်းကို။ န ကပ္ပေတိ၊မပြု။ပေ။အညတရညတရေန ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန, မိစ္ဆာအာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ။ အယံ၊ ဤ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မမွေးခြင်းကို။ အာစာရော ဝုစ္စတိ။

၅၁၄။ ဂေါစရောတိ၊ ကား။ ဂေါစရော၊ သင့်သော ကျက်စားရာသည်။ အတ္ထိ။ အဂေါစရော၊ မသင့်သော ကျက်စားရာသည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထိုဂေါစရ အဂေါစရ ၂-ပါးတို့တွင်။ ကတမော အဂေါစရော။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့ရဟန်းသည်။ ဝေသိယာဂေါစရောဝါ၊ ပြည့်တန်ဆာမဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်သော်လည်း။ ဟောတိ။ ဝိဓဝါဂေါစရောဝါ၊ လင်သေလင်ပြတ် တခုလပ် မုဆိုးမဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ ထုလ္လကုမာရိဂေါစရောဝါ၊ ကိလေသာထူပြော အပျိုစင်ဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ ပဏ္ဍကဂေါစရောဝါ၊ ပဏ္ဍုက်ဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ ဘိက္ခုနီဂေါစရောဝါ၊ ဘိက္ခုနီဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ ပါနာဂါရဂေါစရောဝါ၊ သေရည်

အရက်ဆိုင်ဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ ရာဇုဟိဝါ၊ မင်းတို့နှင့်သော်၎င်း။ ရာဇမဟာမတ္တေဟိဝါ၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့နှင့်သော်၎င်း။ တိတ္ထိယေဟိဝါ၊ တိတ္ထိတို့နှင့်သော်၎င်း။ တိတ္ထိယ သာဝကေဟိဝါ၊ တိတ္ထိတို့၏ သာဝကတို့နှင့် သော်၎င်း။ အနနုလောမိကေန၊ သုံးပါးသော ရတနာ၊ သိက္ခာတို့အား မလျော်သော။ သံသဂ္ဂေန၊ ရောနှောခြင်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောသည်။ ဟုတွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ အဿဒ္ဓါနိ၊ ရတနာ ၃-ပါးတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းမရှိကုန်သော။ အပ္ပသန္နာနိ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၌ ကြည်ညိုခြင်း မရှိကုန်သော။ အနောပါနဘူတာနိ၊ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီတို့၏ ရေတွင်း ရေကန် သဘွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်သော။ အက္ကောသကပရိဘာသကာနိ၊ ဆဲရေးတတ်ခြင်း ခြိမ်းခြောက်တတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏၎င်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမတို့၏၎င်း။ ဥပါသကာနံ၊ ဥပါသကာတို့၏၎င်း။ ဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသိကာမတို့၏၎င်း။ အနတ္ထကာမာနိ၊ အကျိုးကိုမလိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့ကို လိုလားကုန်သော။ အဖာသုကကာမာနိ၊ ချမ်းသာကို မလိုလားကုန်သော။ ဝါ၊ ချမ်းသာမဲ့ကို လိုလားကုန်သော။ အယောဂက္ခေမကာမာနိ၊ ယောဂ ၄-ပါးတို့ဖြင့် ဘေးတို့၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မလိုလားကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ကုလာနိ၊ အကြင် အမျိုးတို့သည်၊ ဝါ၊ အကြင်အမျိုးအိမ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ တထာရူပါနိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ အမျိုးအိမ်တို့ကို။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ပယိရုပါသတိ၊ အဖန်ဖန် ချဉ်းကပ်၏။ အယံ၊ ဤ ဝေသိယာစသည် ရာဇစသည် အဿဒ္ဓကုလစသည်ကို။ အဂေါစရော၊ မသင့်သော ကျက်စားရာအရပ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ ထို ဂေါစရ အဂေါစရ ၂-ပါးတို့တွင်။ ကတမော ဂေါစရော။ ဣဓ ကေစ္စော ဝေသိယာဂေါစရော၊ သည်။ န ဟောတိ။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် အဂေါစရ၏ ပြောင်းပြန်ပေးပါ။ ထူးသော်ပုဒ်များကား.....] ကာယသ္မေပစ္စောတာနိ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတို့ဝတ်ရုံအပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်တို့ဖြင့် တောက်ပြောင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဣသိဝါတ ပဋိဝါတာနိ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟူသော ဣသိတို့၏ သင်္ကန်းလေ့ ကျေးခြင်း ဆန့်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်၏လေအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် တိုက်ခပ်အပ်သော လေရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟူသော ဣသိတို့၏ သင်္ကန်းလေ့ ကျေးခြင်း ဆန့်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်၏လေတို့သည် ခါလှုပ်အပ်သော မကောင်းမှု အညစ်အကြေးရှိကုန်သော။ပေ။ယာနိ တာနိ ကုလာနိ (သန္တိ)။ပေ။အယံ၊ ဤ န ဝေသိယာစသည်၊ န ရာဇစသည်၊ သဒ္ဓကုလစသည်ကို။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာအရပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဣမိနာ အာစာရေန၊ ဤ အာစာရနှင့်၎င်း။ ဣမိနာ ဂေါစရေန၊ ဤ ကျက်စားရာအရပ်နှင့်၎င်း။ ဥပေတော။ပေ။သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တေန အာစာရ ဂေါစရသမ္ပန္နောတိ ဝုစ္စတိ။

၅၁၅။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဏုမတ္တာ၊ အဏုမြူအတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ အပ္ပမတ္တကာနိ၊ နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဩရမတ္တကာနိ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ညံ့သော အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ လဟုသာနိ၊ ပေါ့ကုန်သော။ လဟုသမ္မတာနိ၊ ပေါ့ကုန်သောအပြစ်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ သံယမကရဏီယာနိ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းခြင်းမျှဖြင့် ပြုထိုက်သော ကုစားခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းခြင်းမျှဖြင့်ပယ်ရှားထိုက်ကုန်သော။ [ဤနောက်နည်းသည် ဋီကာနည်း။]

သံဝရကရဏီယာနိ၊ စိတ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းမျှဖြင့် ပြုထိုက်သော ကုစားခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းမျှဖြင့်ပယ်ရှားထိုက်ကုန်သော။ (တနည်း) သံဝရကရဏီယာနိ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဖြင့် ပြုထိုက်သောကုစားခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဖြင့် ပယ်ရှားထိုက်ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒကရဏီယာနိ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့် ပြုထိုက်သော ကုစားခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့် ပယ်ရှားထိုက်ကုန်သော။ မနသိကာရပဋိဗဒ္ဓါနိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်ကုန်သော။ ယာနိ ကာနိ ဝဇ္ဇာနိ (သန္တိ)။ ဣမေ၊ ဤအပြစ်တို့ကို။ အဏုမတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဝဇ္ဇာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့အလားတူဖြစ်ကုန်သော။ အဏုမတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဝဇ္ဇေသု၊ ဤအပြစ်တို့၌။ ဝဇ္ဇဒဿာဝီ၊ အပြစ်အားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အပြစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဒီနဝဒဿာဝီ၊ ဤဘဝ၌ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ဆောင်တတ်၊ နောက်ဘဝ၌ မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်၊ အထက်ဖြစ်သော ဈာန်အစရှိသော ဂုဏ်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၊ နှလုံးမသာယာ ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အပြစ်အားဖြင့် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အပြစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဿရဏဒဿာဝီ၊ ထို အဏုမြူ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အပြစ်၌ ထွက်မြောက်ကြောင်း ထွက်မြောက်ရာကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟောတိ။ တေန အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ ဝုစ္စတိ။

၅၁၆။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသူတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာမည်သနည်း။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာတို့သည်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဘိက္ခုသိက္ခာ၊ ဘိက္ခုတို့ကျင့်ထိုက်သောသိက္ခာရင်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့၏။ ဘိက္ခုနီသိက္ခာ၊ ဘိက္ခုနီတို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာရင်း။ ဥပါသကာနံ၊ တို့၏။ ဥပါသကသိက္ခာ၊ ဥပါသကာတို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာရင်း။ ဥပါသိကာနံ၊ တို့၏။ ဥပါသိကသိက္ခာ၊ ဥပါသိကာတို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ ဣမာ၊ ဤသိက္ခာတို့ကို။

သိက္ခာယော၊ တိုဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ ဟူတိ၊ သို့။ ဟူမာသူ သိက္ခာသူ၊ ထိုဥ္။ သမ္မေန၊ အလုံးစုံသော ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ သမ္ဗ၊ အလုံးစုံသောသိက္ခာကို။ သမ္ဗထာ၊ အလုံးစုံကျင့်ထိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ဗ၊ အလုံးစုံသောသိက္ခာကို။ အသေသံမကြွင်းအောင်။ နိဿေသံ၊ လွန်ကျူးမှု၏အစွမ်းဖြင့်သင့်ရောက်သော အာပတ်ကို ကုစားသောအားဖြင့် အကြွင်းမရှိအောင်။ သမာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်၍။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တေနသမာဒါယသိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ ဝုစ္စတိ။

၅၁၇။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရောတိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ အဂုတ္တဒွါရတာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ ကတမာ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ၊ [“စက္ခုနာ ရူပံ” စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မမွသင်္ဂဏိပါဠိတော် သုတ္တန္တိကဒုက နိက္ခေပဏ္ဍရင်း, သီလက္ခန်ပါဠိတော် သာမညဖလသုတ် ဣန္ဒြိယ သံဝရခန်းရင်း ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၁၈။ [“ဘောဇနေ မတ္တညုတာ ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုလည်း ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပဏ္ဍပင် ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၁၉။ [“ပုဗ္ဗရတ္တာ ပရရတ္တံ” စသည်ကို ဓမ္မမာတိကာဥ္ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဒိဝသံ၊ နေ့အခါဥ္။ စင်္ကမေန၊ စင်္ကြံသွားခြင်းဖြင့်ရင်း။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ အာဝရဏီယေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပိတ်ဆို့တားမြစ်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ နီဝရဏတရားတို့မှ။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်တရားတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ သက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်စေ၏။ ဝါ၊ သုတ်သင်၏။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပဌမယာမံ၊ ပဌမယာမ်ဥ္။ပေ။ရတ္တိယာ၊ ၏။မဇ္ဈိမယာမံ၊ မဇ္ဈိမယာမ်ဥ္။ ဒက္ခိဏေန၊ လက်ျာဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နံပါးဖြင့်။ ပါဒေ၊ လက်ျာခြေပေါ်ဥ္။ ပါဒံ၊ လက်ဝဲခြေကို။ အစ္စာဓာယ၊ အနည်းငယ်လွန်အောင် ထား၍။ သတော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဥဋ္ဌာနသညံ၊ ထချိန်ဥ္ သညာကို။ မနသိကရိတွာ၊ ၍။ သီဟသေယျံ၊ ခြင်္သေ့၏အိပ်ခြင်းနှင့်တူသော အိပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မြတ်သောအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမယာမံ, ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ အိပ်ရာမှထ၍။ပေ။ပရိသောဓေတိ။ဧဝံ၊သို့။ဘိက္ခု။ပေ။အနုယုတ္တော(ဟောတိ)။

၅၂၀။ သာတစ္စန္တိ၊ ကား။ စေတသိကော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယော ဝီရိယာရမ္ဘော၊ အကြင်ဝီရိယဟူသော အားထုတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ၊ ဤသို့သော ဝီရိယသည်။ သာတစ္စံ၊ မည်၏။)ပေ။ ယော သမ္မာဝါယာမော၊ အကြင် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော (နိယျာနိကဖြစ်သည့်အတွက်) ကောင်းသော ဝီရိယသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောဝီရိယသည်။ သာတစ္စံ၊ မည်၏။) [ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဓမ္မဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသ ဝီရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကိုကြည့်၍ ပေယျာလ ကိုဖော်မေးပါ။]

၅၂၁။ နေပက္ကံတိ၊ ကား။ ယာ ပညာ၊ အကြင် ထိုထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားစေတတ်သော သဘောသည်။ (တနည်း)ယာ ပညာ၊ အကြင် ရုပ် နာမ် တရားတို့ကို အနိစ္စစသောအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော သဘောသည်။(အတ္ထိ။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောပညာသည်။ နေပက္ကံ၊ မည်၏။)ယာ ပဇာနနာ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။(အတ္ထိ။ ဣဒံ နေပက္ကံ)။ပေ။အမောဟော၊ မတွေဝေတတ် (မတွေဝေကြောင်းဖြစ်)သော။ ဝါ၊ မောဟ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ယော ဓမ္မဝိစယော၊ အကြင် သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို စိစစ်တတ်သောသဘောသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ နေပက္ကံ)။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော နိယျာနိကကုသလဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ။ ဣဒံ နေပက္ကံ)။ [ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဓမ္မဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသ ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသကို ကြည့်၍ ပေယျာလကို ဖော်ပေးပါ။]

၅၂၂။ ဗောဓိပက္ခိကာနံ။ပေ။ မနသိကာရောတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပါဠိရပ်၌။ ကတမေ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ ဗောဓိပက္ခိကာ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အဖို့တွင် ပါဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့နည်း။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ပေ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ၎င်း။(ဣတိ၊ သို့)။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣမေ၊ ဤဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဗောဓိပက္ခိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗောဓိပက္ခိကေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မေ၊ ထို ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ကို။ အာသေဝတိ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၏။ ပါ၊ တိုးပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ဗောဓိပက္ခိကာနံ။ပေ။မနသိကာရောတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၅၂၃။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌၎င်း။ ဝါ၊ ရှေ့တိုးခြင်း၌၎င်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ ပြန်ခြင်း၌၎င်း။ ဝါ၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် အဘိက္ကန္တ ပဋိက္ကန္တကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သမ္ပဇညကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာလောကိတေ၊ ရှေ့သို့ကြည့်ခြင်း၌၎င်း။ ဝိလောကိတေ၊ ဘေးစောင်းအရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌၎င်း။ ဝါ၊ ရှေ့ရှုကြည့်အပ်သော အရပ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် အာလောကိတ ဝိလောကိတကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သမ္ပဇညကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သမိဉ္ဇိတေ (သမိဉ္ဇိတေ)၊ လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်း၌၎င်း။ ပသာရိတေ၊ လက်ခြေတို့ကို ဆန့်ခြင်း၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် သမိဉ္ဇိတ ပသာရိတကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။

သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ၊ သင်္ကန်းကြီး, သပိတ်, ကေသိ, သင်းပိုင်ကို ဆောင်ခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အသိတေ၊ စားဘွယ်ကို စားခြင်း၌၎င်း။ ပီတေ၊ သောက်ဘွယ်ကို သောက်ခြင်း၌၎င်း။ ခါယိတေ၊ ခဲဘွယ်ကို ခဲခြင်း၌၎င်း။ သာယိတေ၊ သာယာဘွယ်ကို သာယာခြင်း၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် အသိတ ပီတ ခါယိတ သာယိတကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ၊ ကျင်ကြီးစွန့်မှုကျင်ငယ်စွန့်မှု၌။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂတေ၊ သွားခြင်း၌၎င်း။ ဌိတေ၊ ရပ်ခြင်း၌၎င်း။ နိသိန္နေ၊ ထိုင်ခြင်း၌၎င်း။ သုတ္တေ၊ အိပ်ခြင်း၌၎င်း။(အိပ်ခါနီး၌၎င်း)။ ဇာဂရိတေ၊ နိုးခြင်း၌၎င်း။ ဘာသိတေ၊ ပြောဆိုခြင်း၌၎င်း။ တုဏှီဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်၏အဖြစ်၌၎င်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ဂတ စသည်ကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ [“ဣဓ ဘိက္ခု သတော သမ္ပဇာနော အဘိက္ကမတိ” စသော ဝိသဇ္ဇနဝါကျ လွယ်ပြီ။]

၅၂၄,၅၂၅။ [ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ — ဓမ္မဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသ, သတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ, ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၂၆။ ဝိဝိတ္တံတိ၊ ကား။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေဦးတော့။ စ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ လူတို့ဖြင့်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့ဖြင့်၎င်း။ အနာကိဏ္ဏံ၊ မရောပြွမ်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ကျောင်းသည်။ ဝိဝိတ္တံ၊ မည်၏။ ဒူရေ၊ အဝေး၌။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့။ စ၊ သော်လည်း။ တံ၊ သည်။ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ အနာကိဏ္ဏံ။ တေန တံ ဝိဝိတ္တံ။

၅၂၇။ သေနာသနံတိ၊ ကား။ မဉ္စောပိ၊ ညောင်စောင်းသည်လည်း။ သေနာသနံ၊ သေနာသနတည်း။ ပေ။ ဝေဠုဂုမ္ဗောပိ၊ ဝါးရုံသည်လည်း။ သေနာသနံ၊ တည်း။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ရှေးရှု ကပ်ဝင်ကြကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ၊ ဤကပ်ဝင်ရာအရပ်သည်။ သေနာသနံ၊ တည်း။ [ဝိဟာရစသော ၃-ပုဒ်၏အနက်ကို စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော်, သေနာသနက္ခန္ဓက ဝိဟာရာနုဇာနနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ အဍ္ဎော၊ ပြအိုး။ မာဠော၊ တန်ဆောင်း။ လေဏံ၊ လိုဏ်။ ဂုဟာ၊ ဂူ။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်။ ကြွင်းပုဒ်များ လွယ်ပြီ။]

၅၂၈။ ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတီတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တံ၊ ရဟန်းရှင်လူခပ်သိမ်း သူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော။ ဣမံ သေနာသနံ၊ ဤကျောင်းသို့။ ဘဇတိ၊ကပ်ရောက်၏။ သမ္ဘဇတိ၊ အလွန်မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်၏။ သေဝတိ၊ အမြဲနေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်မှီဝဲ၏။ နိသေဝတိ၊ မပျင်းမရိ ကောင်းစွာ မှီသည်ဖြစ်၍ မှီဝဲ၏။ သံသေဝတိ၊ ကျောင်း၌ပြုထိုက်သော ဂျူင့်ဝတ်ကို ပြီးစီး စေလျက် ကောင်းစွာမှီဝဲ၏။ တေန ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတီတိ ဝုစ္စတိ။

၅၂၉။ အရညန္တိ၊ ကား။ ဣန္ဒခီလာ၊ တံခါး လုံမှ။ ဗဟိ၊ အပြင်ဘက်သို့။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ (ယံ၊ အကြင်အရပ်သည်။ အတ္ထိ)။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ေတံ၊ ဤအရပ်သည်။ အရညံ၊ အရည မည်၏။

၅၃၀။ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခမူလံယေဝ၊ သစ်ပင်၏အနီး အောက်သည် ပင်။ ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလ မည်၏။ ပေ။ ပလာလပုဉ္ဇောယေဝ၊ အပုံအလယ် ကောက်ရိုးဖယ်၍ လိုဏ်ဂူယ်တမျိုး ကောက်ရိုးပုံသည်ပင်။ ဝါ၊ ခုံပိတ်ပေါင်း တွင်, ကောက်ရိုးတင်၍, နေချင်ဘွယ်တမျိုး, ကောက်ရိုးအုံသည်ပင်။ ပလာလ- ပုဉ္ဇော။ [မြုပ်ထားသော ပုဒ်တို့ကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်, သမညဖလသုတ်, နီဝရဏပ္ပဟာနကထာကို ကြည့်၍ပေးပါ။]

၅၃၁။ ဝနပတ္ထန္တိ ေတံ၊ ဝနပတ္ထဟူသော ဤအမည်သည်။ ဒူရာနံ၊ ဝေးကုန် သော။ သေနာသနာနံ၊ ကျောင်းတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဝနပတ္ထန္တိ ေတံ၊ သည်။ ဝနသဏ္ဍာနံ၊ တောအုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ သေနာသနာနံ၊ ကျောင်း တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ပေ။ဘီသနကာနံ၊ ကြောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ချောက်လှန့်တတ်ကုန်သော။ပေ။သလောမဟံသာနံ၊မွေးညင်းတို့၏ ရှင်ခြင်း နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ။ပေ။ပရိယန္တာနံ၊ အစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပေ။ န မနုဿူပစာရာနံ၊ လူတို့၏ လှည့်လည် သွားလာရာအရပ် မဟုတ်ကုန်သော။ ပေ။ဒုရဘိသမ္ဘဝါနံ၊ ရအပ် သောဝိဝေက အဿာဒ မရှိသူတို့သည် မလွှမ်းမိုးအပ်,မလွှမ်းမိုးနိုင် ကုန်သော။ သေနာသနာနံ အဓိဝစနံ။

၅၃၂။ အပ္ပသဒ္ဒန္တိ၊ကား။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ ပေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ)။ တံ စ၊ ထိုကျောင်းသည် လည်း။ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ လူတို့ဖြင့်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ရသေ့ရဟန်းတို့ဖြင့်၎င်း။ အနာ- ကိဏ္ဏံ၊ မရောပြွမ်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ အပ္ပသဒ္ဒံ၊ မည်၏။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ ဒူရေ၊အဝေး၌။ ပေပိ ဟောတိ၊ ေတာ့။ (ဝေသတိ)။တံ စ၊ထိုကျောင်းသည်လည်း။ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ အနာကိဏ္ဏံ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ အပ္ပသဒ္ဒံ။

၅၃၃။ အပ္ပနိဃောသံ၊ ကား။ ယဒေဝ တံ၊ အကြင်သို့သော ကျောင်းသည်ပင်။ အပ္ပသဒ္ဒံ၊ လူသံမရှိ။ တဒေဝ တံ၊ ထိုကဲ့သို့သော ကျောင်းသည်ပင်။ အပ္ပနိဃောသံ၊ မြို့ရွာ တွန်သံမရှိ။ ယဒေဝတံ၊ သည်ပင်။ အပ္ပနိဃောသံ၊ မြို့ရွာ တွန်သံမရှိ။ တဒေဝတံ၊ သည်ပင်။ ဝိဇနဝါတံ၊ လူအပေါင်းတို့၏ ကိုယ်လေမှ ကင်း၏။ (တနည်း) ဝိဇနဝါတံ၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌နေသော လူတို့၏စကား ပြောသံမရှိ။ ယဒေဝ တံ၊ သည်ပင်။ ဝိဇနဝါတံ၊ ၏။ (တနည်း) ဝိဇနဝါတံ၊ ၏။ တဒေဝတံ၊ သည်ပင်။ မနုဿရာဟသေယျကံ၊ လူတို့၏ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ဖြစ်သော အမှုအရာကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ယဒေဝတံ၊ သည်ပင်။ မနုဿရာဟ-သေယျကံ၊ ထိုက်၏။ တဒေဝတံ၊ သည်ပင်။ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပံ၊ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏။

၅၃၄။ အရညဂတော ဝါ။ ပေ။သုညာဂါရဂတောဝါတိ၊ ကား။ အရည-ဂတော ဝါ၊ တော၌ရောက်သည်သော်လည်း။ ဟောတိ။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်၏အနီး အောက်၌ ရောက်သည်သော်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သုညာဂါရဂတောဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း၌ ရောက်သည်သော်လည်း။ ဟောတိ။

၅၃၅။ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာတိ၊ ကား။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ် တင်ပလ္လင်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ (တနည်း) ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ၊ တင်ပလ္လင်ခွေ၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ ဟောတိ။

၅၃၆။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ၊ ကား။ ကာယော၊ အထက်ပိုင်း, ကိုယ် သည်။ ဥဇုကော၊ ဖြောင့်သည်။ (စန့်သည်)။ (ဟုတွာ) ဋ္ဌိတော၊ တည်သည်။ ပဏိဟိတော၊ ထားအပ်သည်။ ဟောတိ။

၅၃၇။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ သတိ မည်သနည်း။ ["ယာ သတိ" စသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်,စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မဝတ္ထာနုနိဒ္ဒေသ သတိန္ဒြိယ-နိဒ္ဒေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အယံ သတိ၊ ဤသတိသည်။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နှာသီးဖျား၌သော်ရင်း။ (နှာခေါင်းပုံ၏ အဖျားအရပ်၌သော်ရင်း။) မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊ မုခ၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော အထက် နှုတ်ခမ်း၏ အလယ်အရပ်၌သော် ရင်း။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍ တည်သည်။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာကပ်၍တည်သည်။ ဟောတိ။ တေန ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၅၃၈။ အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယာတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ အဘိဇ္ဈာ၊ မည်သနည်း။ [ယော ရာဂေါ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဟေတုဂေါစ္ဆက လောဘ နိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] တတ္ထ၊ ထို အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယဟူသော ပါဌ်၌။ ကတမော၊ အဘယ်သည်။ လောကော၊ လောကမည်သနည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်။ လောကော၊ လောကမည်၏။ အယံ၊ ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါးကို။ လောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ အယံ အဘိဓ္ဈာ၊ သည်။ ဣမမှိ လောကေ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော လောက၌။ [သန္တာ၀စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] တေန အဘိဇ္ဈာ လောကေ ပဟာယာတိ ဝုစ္စတိ။

၅၃၉။ [ယံ စိတ္တံ၀ဖသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မ၀၀တ္ထာနဝါရ (နိဒ္ဒေသ), စိတ္တနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈံ၊ ကင်းသောအဘိဇ္ဈာ ရှိသည်။ ဟောတိ။ တေန ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာတိ ဝုစ္စတိ။

၅၄၀။ "ဝိဟရတီတိ ဣရိယတိ" စသည်၏ အနက်ကို အတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၅၄၁။ ["ယော ရာဂေါ" စသည်၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, လောဘနိဒ္ဒေသ၌ရင်း, "ယံ စိတ္တံ" စသည်ကို စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မ၀၀တ္ထာနဝါရ, စိတ္တနိဒ္ဒေသ၌ရင်း ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဒံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဣမာယ အဘိဇ္ဈာယ၊ ဤ အဘိဇ္ဈာမှ။ သောဓေတိ၊ မှိဝဲလျက် သုတ်သင်၏။ ဝိသောဓေတိ၊ တိုးပွါးစေလျက် အထူးပြုသဖြင့် သုတ်သင်၏။ ပရိသောဓေတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုလျက် သုတ်သင်၏။ မောစေတိ၊ မှိဝဲလျက် လွတ်စေ၏။ ဝိမောစေတိ၊ တိုးပွါးစေလျက် အထူးသဖြင့် လွတ်စေ၏။ ပရိမောစေတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုလျက် ထက်ဝန်းကျင် လွတ်စေ၏။ တေန အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတီတိ ဝုစ္စတိ။

၅၄၂။ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယာတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ ဝါ၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဒေါသသည်။ အတ္ထိ။ ပဒေါသော၊ ပဒေါသသည်။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့် ပျက်စီးတတ်သော ဒေါသသည်။ ဝါ၊ သူတပါးကို ပျက်စီးစေတတ်သော ဒေါသသည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထိုဗျာပါဒ ပဒေါသ ၂-ပါးတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်သည်။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒ မည်သနည်း။ ["ယော အာဃာတော" စသည်၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသ, ဒေါသနိဒ္ဒေသ, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒေါသနိဒ္ဒေသတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ၊ ထိုဗျာပါဒ ပဒေါသ ၂-ပါးတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်သည်။ ပဒေါသော၊ မည်သနည်း။ ယော၊ အကြင် ကောဓသည်။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒ မည်၏။ သော၊ ထို ကောဓသည်။ ပဒေါသော၊ ပဒေါသ မည်၏။ ယော၊ အကြင် ကောဓသည်။ ပဒေါသော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုကောဓသည်။ ဗျာပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊

သို့။ အယဉ္စ ဗျာပါဒေါ၊ ဤ ဗျာပါဒသည်လည်း။ အယဉ္စ ပဒေါသော၊ ဤ ပဒေါသသည်လည်း။ ["သန္တာ ပဟာန်" စသည်၏အနက်ကို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယာတိ ဝုစ္စတိ။

၅၄၃။ [စိတ္တံ စသည်၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ, စိတ္တနိဒ္ဒေသ၌ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ အဗျာပန္နံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့မရောက်သည်။ ဟောတိ။ တေန အဗျာပန္န စိတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။

၅၄၄, ၅, ၆။ ဣရိယတိ စသည်ကို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း, ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌လည်း, အာဃာတော စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသ ဒေါသနိဒ္ဒေသ, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒေါသနိဒ္ဒေသ၌လည်း, အာကလျတာ စသည်ကို ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, နီဝရဏဂေါစ္ဆက, ထိနမိဒ္ဓနိဒ္ဒေသ၌လည်း ပေးခဲ့ပြီ။

၅၄၇။ ဝိဂတ ထိနမိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ တဿ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိုထိနမိဒ္ဓ၏။ ဝါ၊ ကို။ စတ္တတ္တာ၊ မိမိသဘောကို စွန့်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝန္တတ္တာ၊ တဖန် မယူသောအားဖြင့်ထွေးအန်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တတ္တာ၊ စိတ်အစဉ်မှလွတ်စေအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ တည်ခြင်းမရှိအောင် ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ ရှေး၌ယူအပ်သော ထိနမိဒ္ဓကို တဖန် စွန့်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြန်၍မစွပ်နိုင်အောင် ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် စွန့်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟီန ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်၍ အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် တဖန်စွန့်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိဂတ ထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓ ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရတိ)။ တေန ဝိဂတ ထိနမိဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ [၅၄၈ လွယ်ပြီ။]

၅၄၉။ အာလောကသညီတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ သညာ၊ နည်း။ [ယာ သညာ စသည်၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ, သညာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] အယံ သညာ၊ ဤ သညာသည်။ အာလောကာ၊ လင်းသည်။ ဝိဝဋာ၊ ပွင့်သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ပရိယောဒါတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သည်။ ဟောတိ။ တေန အာလောကသညီတိ ဝုစ္စတိ။

၅၅၀, ၁, ၂, ၃, ၄, ၅, ၆, ၇။ "ယာ သတိ" စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ, သတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌လည်း, ယာ ပညာ စသည်ကို ယင်းဝါရ ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌လည်း, ယံ ဝိတ္တသာ ဥဒ္ဓစ္စ စသည်ကို စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသ၌လည်း, အာကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ စသည်ကို ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, နီဝရဏဂေါစ္ဆက, ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ နီဝရဏနိဒ္ဒေသ၌လည်း, ယာ ကင်္ခါ စသည်ကို စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသ ဝိစိကိစ္ဆာနိဒ္ဒေသ၌လည်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၅၅၈။ တိဏ္ဏံ ဝိစိကိစ္ဆာနံတိ၊ ကာ။ ဣမံ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဤ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ တိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်ပြီးသည်။ ဥတ္တိဏ္ဏော၊ လွန်မြောက်ပြီးသည်။ နိတ္ထိဏ္ဏော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ဥပဒ္ဒဝေါတို့ကို လွန်မြောက်ပြီးသည်။ ပါရဂ်တော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ တဘက်ကမ်းသို့ရောက်ပြီးသည်။ ပါရံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏တဘက်ကမ်းသို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုကွာ ဝိဟရတိ)။ တေန တိဏ္ဏ ဝိစိကိစ္ဆောတိ ဝုစ္စတိ။

၅၅၉။ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသူတိ၊ ကာ။ ဣမာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဤဝိစိကိစ္ဆာဖြင့်။ ကုသလေသုဓမ္မေသု၊ အပြစ်မရှိသောသဘောတို့၌။ နကင်္ခတိ၊ မယုံမှားတော့။ န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ သဘောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါမပင်ပန်းတော့။ (တနည်း)န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လသော်မပင်ပန်းတော့။ အကထံကထီ၊ အဘယ်သို့ပါလိမ့်မည်နည်းဟုပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသည်။ နိက္ကထံကထီ၊ အဘယ်သို့ပါလိမ့်မည်နည်းဟုပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်သည်။ ဝိကထံကထော၊ အဘယ်သို့ ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းသည်။ (တနည်း)ဝိကထံကထော၊ ကင်းသော အဘယ်သို့ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်။ ဟောတိ။ တေန အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသူတိ ဝုစ္စတိ။ [၅၆၀-၁။ လွယ်ပြီ။]

၅၆၂။ စေတသော ဥပက္ကိလေသေတိ၊ ကာ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေ နီဝရဏာ၊ တို့သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ကပ်၍ပူပန်စေတတ်ကုန်၏။

၅၆၃။ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေတိ၊ ကာ။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ နီဝရဏေဟိ၊ ဤ နီဝရဏတို့ကြောင့်။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်သေးသော။ ပညာစေ၊ ပညာသည်လည်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ပညာစ၊ သည်လည်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ပျောက်၏။ တေန ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေတိ ဝုစ္စတိ။

၅၆၄။ ဝိဝိစ္စေဝ။ပေ။ဓမ္မေဟီတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိရုပ်၌။ ကတမေ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ ကာမာ၊ တို့နည်း။ ဆန္ဒော၊ ကာမဂုဏ်ကို လိုချင်တောင့်တတတ်သော လောဘသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ရာဂေါ၊ ဆန္ဒထက် တိုးတက်၍ စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ ကာမော၊ ၏။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ရာဂထက် တိုးတက်၍ လိုချင်စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ ကာမော။ သင်္ကပ္ပေါ၊ နိမိတ္တ အနုဗျဉ္ဇနကို ကြံစည်တတ်သော လောဘသည်။ ကာမော။ ရာဂေါ၊ သင်္ကပ္ပထက် တိုးတက်၍ စွဲမက်တတ်သော လောဘသည်။ ကာမော။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ ရာဂထက်တိုးတက်၍ ကြံစည်စွဲမက်တတ်သောလောဘသည်။ ကာမော။ ဣမေ၊ ဤဆန္ဒစသည်တို့ကို။ ကာမာ၊ ကာမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ ထို ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ အစရှိသော ပါဠိရုပ်၌။ ကတမေ၊ တို့သည်။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒရင်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ရင်း။ ထိနံ၊ ရင်း။

မိဒ္ဓံ၊ ငင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ငင်း။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ငင်း။ [ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ၌ "ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ" ဟု ရှိသည်။] ဝိဝိစ္စေဝ၊ ငင်းတည်း။ ဣမေ၊ ဤ ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်တို့ကို။ အကုသလာဓမ္မာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ စ ကာမေဟိ၊ ဤ ကာမတို့မှငင်း။ ဣမေဟိ စ အကုသလေဓမ္မေဟိ၊ ဤ အကုသိုလ်တရားတို့မှငင်း။ ဝိဝိတ္တော၊ ကင်းဆိတ်သည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဝိစ္စေဝ။ ပေ။ ဓမ္မေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

အမှာ။ ။ပုဒ်ရေ နံပါတ် (၅၆၅)မှ (၅၆၇) တိုင်အောင် ပုဒ်များကို မမှာ-သင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပါဝစရနိဒ္ဒေသ၌ငင်း, ဤ ပါဠိတော် လိုလိုနေရာ၌ငင်း ပေးခဲ့ပြီ။

၅၆၈။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ၊ ဂဏန်းအစဉ်အားဖြင့်။ ပဌမံ၊ ပဌမဖြစ်သော။ [ပုဒ်ရေ (၅၀၈)တွင် ပါသော "ဈာန်" ဟူသော မာတိကာ၌ ပြန်စပ်ပါ။] ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်ကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ ပဌမ မည်၏။ [ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ အဓိပ္ပါယ် ရေးခဲ့ပြီ။]

၅၆၉။ ဈာနန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကော၊ ငင်း။ ပေ။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ၊ ငင်းတည်း။

၅၇၀။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပဌမဈာန်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ (ယော)လာဘော၊ အကြင်ရခြင်းသည်။ (ယော)ပဋိလာဘော၊ အကြင်တဖန်ရခြင်းသည်။ (ယာ) ပတ္တိ၊ အကြင်ရောက်ခြင်းသည်။ (ယာ)သမ္ပတ္တိ၊ အကြင် ကောင်းစွာရောက်ခြင်းသည်။ (ယာ)ဖုသနာ၊ အကြင် ထိခြင်းသည်။ (ယာ) သစ္ဆိကိရိယာ၊ အကြင် မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ (ယာ)ဥပသမ္ပဒါ၊ အကြင်ပြီးစီးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ အယံ၊ ဤ ရခြင်းစသည်သည်။) ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇမည်၏။ [ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ "ယော" ဟု မပါ။]

အမှာ။ ။(၅၇၁)စသည်ကို မမှာသင်္ဂဏီ စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၅၇၄။ သမန္နာဂတောတိ၊ ကား။ ယာ သဒ္ဓါ၊ အကြင်ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ယာ သဒ္ဒဟနာ၊ အကြင် ယုံကြည်ပုံ အခြင်းအရာသည်။ ယာ ဩကပ္ပနာ၊ အကြင် အာရုံ၌ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ယော အဘိပ္ပသာဒေါ၊ အကြင် အလွန်ကြည်လင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ [(၅၇၅) စသည်ကို မမှာသင်္ဂဏီ စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ "အပ္ပိတာ" စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုလည်း သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း, ကာယာ-နုပဿနာနိဒ္ဒေသ အဆုံးနား၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၇၇။ သမာဓိဇန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓါသာဒေါ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာကြည်လင် စေတတ်သော သဒ္ဓါငင်း။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခငင်းတည်း။ တော၊ ထို သဒ္ဓါပီတိ သုခတို့သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ သမာဓိမှ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်။

ဝါ၊ သမ္ပယုတ် သမာဓိကြောင့်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ သဥ္စာတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်သည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ရှေ့ရှုဖြစ်ကုန်သည်။ ပါတု-ဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ တေန၊ ကြောင့်။သမာဓိဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၅၃၀။ ဤ၌ "ဣဒံ သုခံ၊ သည်။ ဣမာယ ပီတိယာ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ တကွ ဖြစ်သည်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ သံသဋ္ဌံ၊ ရောနှောသည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ။တေန ပီတိသုခန္တိ" ဝုစ္စတိ။[(၅၇၇) တိုင်အောင် မမ္မသင်္ဂဟနိသယကို မှီ၍ပေးပါ။]

၅၈၀။ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တီတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကတမေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယာ၊ အရိယာတို့နည်း။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင် တို့ကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကာစ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ သာဝကတို့ကိုလည်း။ အရိယာ၊ အရိယာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ [ဤ "ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ" စသော စကားမှာ သာသနာတွင်း၌ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့နှင့်မဆိုင်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို ထည့်သွင်း၍ မိန့်တော်မမူ။] တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်။ ဣမံ၊ ဤတတိယဈာနသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာစိက္ခန္တိ၊ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ဟောပြတော်မူကြကုန်၏။ ဒေသေန္တိ၊ နိဒ္ဒေသအားဖြင့်ညွှန်ပြတော်မူကြကုန်၏။ ပညပေန္တိ၊ ပဋိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူကြကုန်၏။ ပဋ္ဌ-ပေန္တိ၊ အပြားအားဖြင့်အနက်ကိုထားတော်မူကြကုန်၏။ ဝိဝရန္တိ၊ ထိုထိုအနက်၏ အကြောင်းကိုပြသောအားဖြင့် ဖွင့်တော်မူကြကုန်၏။ ဝိဘဇန္တိ၊ သဒ္ဒါအပြားကို ပြသောအားဖြင့် အကျယ်ဝေဘန်တော်မူကြကုန်၏။ ဥတ္တာနီ ၊ပေါ်လွင်အောင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုတော်မူကြကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှား ပြတော်မူကြကုန်၏။ [၅၈၉–စသည် လွယ်၏။]

၆၁၀။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုကောင်းကင် ပညတ်ကိုပင်။ ဖုဋံ၊ ဖြန့်တတ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်ကို။ဝိညာဏေန၊ဒုတိယာ-ရုပ္ပဝိညာဏ်ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိအောင်။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ တေန အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

၆၁၁။ ဝိညာဏဉ္စာယတနန္တိ၊ ကား။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဈာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပန္နဿဝါ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သော်လည်း။ ဝါ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သော်လည်း။ ဥပပန္နဿဝါ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းရှိ သောပုဂ္ဂိုလ်၏သော်လည်း။ စိတ္တ စေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ [၆၁၂-စသည် လွယ်ပြီ။]

၆၁၅။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ တံ ဧဝ ဝိညာဏံ၊ ထို ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်ကိုပင်။ အဘာဝေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ဝါ၊ ချုပ်စေ၏။ [စာအုပ်တို့၌ "ဘာဝေတိ" ဟု ရှိသည်ကား ဝိဘာဝေတိ စသည်နှင့်မလျော်။ ဋီကာ၌လည်း "အဘာဝေတိ" ဟု ရှိ၏။] ဝိဘာဝေတိ၊ ကင်းစေ၏။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ နတ္ထိကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ ဝုစ္စတိ။ [၆၁၆–စသည်လွယ်ပြီ။]

၆၁၇။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ ဣမံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ဤ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်မြောက်ပြီးသည်။ ဝီတိက္ကမိတွာ၊ အလူးသဖြင့် လွန်မြောက်ပြီးသည်။ သမတိက္ကမိတွာ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ တေန သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဝုစ္စတိ။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

သုတ္တန္တဘာဇနီယံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း

မှတ်ချက်။ ။ဤနည်းဝယ် စတုက္ကနည်း၌ "စတ္တာရိ ဈာနာနိ ပဌမံ ဈာနံ" စသည်ဖြင့်ဥဒ္ဒေသဝါရရှိသကဲ့သို့ ပဉ္စကနည်း၌လည်း "ပဉ္စဈာနာနိ ပဌမံ ဈာနံ" စသည်ဖြင့် ဥဒ္ဒေသဝါရ ရှိရမည်။ ထိုဥဒ္ဒေသဝါရကို ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။ နိဒ္ဒေသဝါရ၌လည်း ထိုထိုဈာန်၏ နိဒ္ဒေသတို့၌ "တတ္ထ ကတမံ ပဌမံ ဈာနံ" စသောပုစ္ဆာဝါကျများကို မြှုပ်ထားသည်။ နိဿယလွယ်ပြီ။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၃-ပဉ္ဟပုစ္ဆကနည်း

မှတ်ချက်။ ။ဤ နည်းဝယ် ပုဒ်ရေနံပါတ် (၆၄၀), တိကနိဒ္ဒေသ, အာရမ္မဏတိက်တို့၌ 'တိဏ်ဏံ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ အောက်လောကီဈာန်တို့ကို။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိပိ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏတို့ဟူ၍ရင်း။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာတိပိ၊ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏတို့ဟူ၍ရင်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ သိယာ၊ အချို့သော အောက်လောကုတ္တရာဈာန် ၃-ပါးတို့ကို။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏတရား ဟူသော အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုထိုက်ကုန်၏။) သိယာ၊ အချို့သော အောက်လောကီဈာန် ၃-ပါးတို့ကို။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်။" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ ကြွင်းပုဒ်များအနက်လွယ်ပြီ။ အဓိပ္ပါယ်ကိုအဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ကြည့်ပါ။....ပဉ္ဟပုစ္ဆကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

ဈာနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂပါဠိတော် နိဿယ

သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း

၆၃၂။ အပ္ပမညာယော၊ အပ္ပမညာတို့သည်။ စတဿော၊ ၄-ပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ [“မေတ္တာ သဟဂတေန။ပေ။ဖရိတွာ ဝိဟရတိ” ဟူသော ပါဠိရပ်၏ အနက်ကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်, တေဝိဇ္ဇသုတ်, ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာခဏ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။...,ကရုဏာ သဟဂတေန ” စသော ပါဠိရပ်တို့ကိုလည်း ထိုကို မှီ၍ ပေးပါ။]

မေတ္တာနိဒ္ဒေသ

၆၃၃။ ကထဉ္စ။ပေ။ဝိဟရတိ၊ နည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည် ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွါးစေတတ်သော။ ဧကံ၊ တယောက်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ မေတ္တာယေယျ သေယျထာပိ၊ မေတ္တာကို ပြုရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤ အတူသာလျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဖြင့်။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ [“မေတ္တိ မေတ္တာ ယနာ” စသော ပုဒ်တို့ကို ခာတုဝိဘင်း တတိယဆက္က, အဗျာပါဒနိဒ္ဒေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။....“စိတ္တံ မနော” စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣမာယ မေတ္တာယ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ သံသဋ္ဌံ၊ ရောနှောသည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ မေတ္တာ သဟဂတေန စေတသာတိ ဝုစ္စတိ။

၆၃၄။ ဧကံ ဒိသန္တိ၊ ကား။ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဝါ၊ အရှေ့အရပ်ကို သော်၎င်း။ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ဝါ၊ အနောက်အရပ်ကိုသော်၎င်း။ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဝါ၊ မြောက်အရပ်ကို သော်၎င်း။ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ဝါ၊ တောင်အရပ်ကိုသော်၎င်း။ ဥဒ္ဓံ ဝါ၊ အထက်အရပ်ကို သော်၎င်း။ အဓော ဝါ၊ အောက်အရပ်ကိုသော်၎င်း။ တိရိယံ ဝါ၊ ဖီလာအရပ်ကို သော်၎င်း။ ဝိဒိသံ ဝါ၊ အထောင့်အရပ်ကို သော်၎င်း။ (ဖရိတွာ ဝိဟရတိ)။ [တိရိယံ ဝါကို “ဝိဒိသံ ဝါ” ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။]

၆၃၅။ ဖရိတွာတိ၊ ကား။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ အဓိမုစ္စိတွာ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ၏ အဖြစ်ဖြင့် မေတ္တာစိတ်ကို လွှတ်၍။ (တနည်း) အဓိမုစ္စိတွာ၊ အာရုံ၌ လွန်လွန် ကဲကဲ စွဲမြဲစွာ သက်ဝင်နစ်မြုပ်၍။ (ဝိဟရတိ)။ [၆၃၆။ ရှေ့၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၃၇။ တထာ ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်ကို။ (ဖရတိ) ယထေဝ၊ ဖြန့်သကဲ့သို့ပင်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒုတိယံ၊ ၂-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ အရပ်ကို။ (ဖရတိ)။ တထာ၊ တူ။ တတိယံ ဒိသံ (ဖရတိ)။ တထာ စတုတ္ထံ

ဒိသံ (ဖရတိ)။ တထာ,ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်ကို။ (ဖရတိ)။ တထာ, အဓော၊ အောက်အရပ်ကို။ (ဖရတိ)။ တထာ, တိရိယံ၊ ဖီလာအရပ်ကို။ တထာ,ဝိဒိသံ၊ အထောင့်အရပ်ကို။ (ဖရတိ)။ [တထာ တိရိယံကိုပင် "တထာ ဝိဒိသံ" ဟု ထပ်၍ ဖွင့်တော်မူသည်။]

၆၄၇။ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကန္တိ ဧတ်၊ သဗ္ဗဓိ။ပေ။ လောကံဟူသော ဤစကားသည်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာဟူသော အပိုင်းအခြား, အလုံးစုံ မိမိနှင့်တူသည်၏အဖြစ်, အလုံးစုံ သတ္တဝါတို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောကကို။ သဗ္ဗထာ၊ အလုံးစုံ အပိုင်းအခြားရှိသော ဒိသာစသည်ကိုဖြန့်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသော သတ္တလောကကို။ အသေသံ၊ အကြွင်းမရှိအောင်၊ နိဿေသံ၊ အကျန်မရှိအောင်။ ပရိယာဒါယ၊ ပိုင်းခြားကာယူ၍။ ဝါ၊ ကုန်အောင်ယူ၍။ ဝစနံ၊ ဆိုကြောင်းစကားတည်း။ (တေန၊ ထို့ကြောင့်။) သဗ္ဗဓိ။ပေ။လောကန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏)။ [တေန ဝုတ္တံကို ထည့်သည်။]

၆၄၈။ မေတ္တိ ဓေတ္တာယနာစသည်ကို ဓာတုဝိဘင်း, သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း,တတိယ ဓာတုစက္က၊ အဗျာပါဒနိဒ္ဒေသ၌..., "စိတ္တံ"စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၆၅၀။ ဝိပုလေနာတိ၊ ကာမ ယံ၊ အကြောင်စိတ်သည်။ ဝိပုလံ၊ ကျယ်ပြန့်၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်၏။ ယံ၊ အကြောင်စိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသောအာရုံရှိ၏။ ယံ၊ သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ အဝေရော၊ ရန်မရှိ။ ယော၊ အကြွင် စိတ်သည်။ အဝေရော၊ ရန်မရှိ။ သော၊ ထိုစိတ်သည်။ အဗျာပဇ္ဈော၊ဗျာပဇ္ဈမရှိ။ (ဘနည်း)ယံ၊ အကြောင်စိတ်သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ အဝေရော၊ ရန်မရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။(ဟောတိ)။ ယော၊ အကြွင် စိတ်သည်။ အဝေရော၊ ရန်မရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ဟောတိ)။ သော၊ သည်။အဗျာပဇ္ဈော၊ ဗျာပဇ္ဈမရှိသောစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ဟောတိ။ [နောက်နည်း ဋီကာနည်း။ ၆၅၁,၆၅၂ စသည်တို့ကို ရှေ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ကရုဏာနိဒ္ဒေသစသည်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်၍ ရင်း,ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယကို ကြည့်၍ရင်း ပေးနိုင်လောက်ပြီ။ အဘိဓမ္မ ဘာဇနီယနည်း ပဉှပုစ္ဆကနည်းများလည်း လွယ်ပြီ။

အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂ နိဋ္ဌိတော။

သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း

၇၀၃။ သိက္ခာပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ် တို့သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ ၎င်း။ပေ။သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ, သိက္ခာပဒံ၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။

မှတ်ချက်။ ။(အကြွင်းနိဿယ လွယ်ပြီ။)... ပုဒ်ရေ နံပါတ် (၇၀၄) မှ (၇၀၇) တိုင်အောင် သုတ္တန္တကနယ (ဟိနစသည် မဖက် သက်သက်သော နည်း) တည်း။ ဤနည်း၌ မဟာကုသိုလ် (၈) ပါး တပါးတပါး၌ (၁) ဆိုင်ရာစိတ်၌ ယှဉ်သော ဝိရတိစေတသိက်သည် ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပုဒ်, ကြွင်း စိတ် စေတသိက် တရားတို့သည် ဝိရတိ စေတသိက်၏ သမ္ပယုတ်တရားများ။ (၂) ဆိုင်ရာစိတ်၌ ယှဉ်သောစေတနာ စေတသိက်သည် ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပုဒ်, ကြွင်းစိတ် စေတသိက်တရားတို့သည် စေတနာ၏ သမ္ပယုတ်တရားများ။ (၃) ဆိုင်ရာစိတ်၌ယှဉ်သော ပဆာပဏ္ဏာသမ္မူသည် ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပုဒ်။ဤသို့ ၃-နည်းစီဟောတော်မူသည်။ဤသို့သိက္ခာပုဒ် (၅) ပါးလုံး၌ မဟာကုသိုလ် (၈) ပါးကို ၃-နည်းစီချည်း ဟောတော်မူသည်။

ဟီနာဒိတိကနယ, ဆန္ဒာဓိပတေယျာဒိစတုက္ကနယ, အဓိပတိ ဟီနာဒိမိဿကဒွါဒသကနယတို့ဖြင့် သိက္ခာပုဒ် ၅-ပါး၌ မဟာကုသိုလ်စိတ် (၈)ပါး အထက်ပါ အတိုင်း ၃-နည်းစီဟောတော်မူလို၍ ပုဒ်ရေ (၇၀၈) ၌ သိက္ခာပုဒ် ၅-ပါးထပ်၍ ဥဒ္ဒေသထားပြီးလျှင် ပုဒ်ရေ (၇၀၉) မှ (၇၁၁) အထိ ချဲ့တော်မူသည်။ ဤသို့ သိက္ခာပဒဝါရကို သုတ္တန္တကနယစသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပြီးနောက် သိက္ခာဝါရကို ဓဟောတော်မူသည်။ ဤဝါရ၌ ကုသိုလ်စိတ် (၂၁) ပါးလုံးကို "သိက္ခာ" ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ ဟောတော်မူရာ၌ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကိုမှီ၍ ပေယျာလများကို ဖော်ရပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ပြသည်။

ပဉ္ဟပုစ္ဆကနည်း။ ။အနက်လွယ်ပြီ။ တိကၥ၌ "ပါဏ" စသော ဝီရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတို့၏ ကာမတရား, ဗဟိဒ္ဓတရားများချည်း ဖြစ်သောကြောင့် "ပရိတ္တာရမ္မဏာ, ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ" ဟု၎င်း, "ဝေရမဏိ" အရ ရှောင်ကြဉ်မှုတို့၏ သမ္ပတ္တဝိရတိများချည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် "ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ" ဟု၎င်း ဟောတော်မူပါသည်။

သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း

သင်္ဂဟဝါရ

၇၁၈။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်တို့သည်။ (အသီးအသီး ခွဲခြား၍ သိတတ်သောဉာဏ်တို့သည်။) စတဿော၊ တို့တည်း။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ၄င်း။ ပေ။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ [ပရိယတ္တိဝါရ၌ "ဘာသိတဿ+အတ္ထံ" ကို မြွက်၍ ပေးသည်။] ဝါ၊ အကျိုး၌။ [သစ္စဝါရ၌ "ဒုက္ခေ+ဉာဏံ" စသည်, ဟေတုဝါရ စသည်တို့၌ "ဟေတုဖလေ+ဉာဏံ" စသည်ကို မြွက်၍ပေးသည်။] ဉာဏံ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဓမ္မေ၊ ပါဠိ၌။ [ပရိယတ္တိဝါရ၌ "ဓမ္မံ (ဇာနာတိ)+သုတ္တံ" စသည်ကို မြွက်၍ပေးသည်။] ဝါ၊ အကြောင်း၌။ [သစ္စဝါရ၌ "ဒုက္ခသမုဒယေ+ဉာဏံ" စသည်, ဟေတုဝါရ စသည်တို့၌ "ဟေတုမှိ+ဉာဏံ" စသည်ကို မြွက်၍ပေးသည်။] တတြဓမ္မ နိရုတ္တာဘိလာပေ၊ ထို အတ္ထဓမ္မ၌ မဖောက်မပြန် ထင်ရှားရှိသော သဘာဝနိရုတ္တိကို ရွတ်ဆိုခြင်း၌။ ပေ။ ဉာဏေသု၊ အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တိတို့ကို သိတတ်သော ဉာဏ်တို့၌။ ဝါ၊ အတ္ထ ဓမ္မ နိရုတ္တိ ပဋိဘာနတို့ကို သိတတ်သော ဉာဏ်တို့၌။ ဉာဏံ၊ အာရုံပြု၍ သိခြင်းသောအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပေ။ အယံ၊ ကား။ သင်္ဂဟဝါရော၊ သင်္ဂဟဝါရတည်း။

အမှာ။ ။သစ္စဝါရ၌ "ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌" စသည်ပေး။ ဓမ္မဝါရ၌ "ဇာတာ" စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, တိကနိက္ခေပကဏ္ဍ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ "ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားကြောင့်။ ပေ။ ယမှာ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရား ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအကျိုးတရားတို့သည်။ ပေ။ တေသု ဓမ္မေသု၊ ထိုဇာတ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၌" ဟုဆို။ ပရိယတ္တိဝါရ၌ "ဓမ္မံ၊ ပါဠိကို။ဇာနာတိ။ [ထိုဓမ္မ၏သရုပ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "သုတ္တံ" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

သုတ္တံ၊ သုတ္တကိုလည်း။ ပေ။ ဝေဒလ္လံ၊ ကိုလည်း။ ဇာနာတိ။ အယံ၊ ဤဓမ္မကို သိသောဉာဏ်ကို။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တဿ တဿေဝ ဘာသိတဿ၊ ထိုထိုဟောအပ်သော သုတ္တဂေယျစသောပါဠိ၏လည်း။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဇာနာတိ။ (ကိံ) အယံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဣမဿ ဘာသိတဿ၊ ဤဟောအပ်သောပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပေ။ ဣတိ (ဇာနာတိ)။ "အယံ၊ ဤအတ္ထကို သိကြောင်းဉာဏ်ကို" ဟုဆိုပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ ပရိယတ္တိ ဝါရ၌ ဥဒ္ဒေသတုန်းက အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါကို ဦးစွာ ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း ဘာသိတ, ဘာသိတတ္ထ အစဉ်ကျစေရန် နိဒ္ဒေသ၌ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါမှစ၍ ချဲပြတော်မူ၏။ သစ္စဝါရမှ ဤ တိုင်အောင်

၅-ဝါရဖြင့် ဓမ္မသင်္ဂဟဝါရအတွင်း၌ အကျုံးဝင်အောင် အကျဉ်းနည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အတ္ထ ၅-ပါး, ဓမ္မ ၅-ပါးတို့ကို အကျယ်ခွဲခြား၍ ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ၅-ဝါရကို အဋ္ဌကထာ၌ "ပဘေဒဝါရ" ဟု ဆိုသည်။

အဋ္ဌကထာဆိုပုံ မန့်စပ်။ ။သစ္စဝါရစသော ၅-ဝါရကိုသာ "ပဘေဒ-ဝါရ (အတ္ထ ၅-ပါး, ဓမ္မ ၅-ပါး ခွဲခြားပြရာဝါရ)" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုပုံမှာ မန့်စပ်။ ရှင်းဦးအံ့— (၁) သစ္စ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝါရတို့၌ နိဗ္ဗာန်, (၂) ပရိယတ္တိဝါရ၌ ဘာသိတတ္ထ, (၃) သစ္စ၊ ဟေတု၊ ဓမ္မ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ၄-ဝါရတို့၌ ပစ္စယသမုပ္ပန္န။ ဤအတ္ထ ၃-ပါးနှင့် ဟေတု၊ အရိယမဂ္ဂ၊ ဘာသိတဟူသော ဓမ္မ ၃-ပါးကိုသာ ဤ ၅-ဝါရဖြင့်ပြ၏။ ဝိပါက, ကိရိယ ဟူသော အတ္ထ ၂-ပါးနှင့် ကုသလ, အကုသလဟူသော ဓမ္မ ၂-ပါးကိုကား အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်းကျမှ ပြလတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆိုပုံကို မန့်စပ်ဟု မှတ်ပါ။ [အတ္ထ, ဓမ္မ ၅-ပါးကို ထိုထိုဝါရဖြင့် ပြပုံကို သင်္ဂဟဝါရ မူလ၊ အနုဋီကာတို့၌ ရှုပါ။]

သုတ္တန္တဘာဇနီယံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း

ကုသလဝါရ

၇၂၅။ ကတမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤအကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌။ယေ။ တေသံ၊ ထို ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဝိပါကေ၊ အကျိုးဝိပါက်၌။ယေ။ ယာယနိရုတ္တိ-ယာ၊ အကြင် ထုတ်ဖော် ရွတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါဖြင့်။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပညတ္တိ၊ ဖသော ဝေဒနာ စသည်ဖြင့် ပညတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တတြ ဓမ္မ-နိရုတ္တာဘိလာပေ၊ ထို အတ္ထ ဓမ္မ၌ မဖောက်မပြန် ထင်ရှားရှိသော သဘာဝနိရုတ္တိကို ရေးရွတ်ဆိုခြင်း၌။ယေ။ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဖြင့်။ တာနိ ဉာဏာနိ၊ ထိုအတ္ထ ဓမ္မ နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ကို။ ဇာနာ-တိ။(ကိံ)ဣမာနိ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣဒမတ္ထဇောတကာနိ၊ ဤ အနက်ကို ထွန်းပြတတ် ထင်ရှားပြတတ်ကုန်၏။ ဣတိ (ဇာနာတိ)။ ဣတိ၊ ဤ အခြင်းအရာဖြင့်။ ဉာဏေသု၊ အတ္ထ ဓမ္မ နိရုတ္တိဉာဏ် ၃-ပါးတို့၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ။ နောက်နောက် ဝါရတို့၌ အထူးမရှိ။ ပဥ္စပုစ္ဆကနည်းလည်း သိနိုင်လောက်ပြီ။]

အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ (နိဋ္ဌိတံ)။

ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

ဉာဏဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

အမှာ။ ။ဤဝိဘင်း၌ ယိုမွှားလောက်ရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။

၁-ဧကကမာတိကာ

၇၅၁။ ဧကဝိဓေန၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ တပါးသော အတို အစုအားဖြင့်။ ဉာဏဝတ္ထု၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော သမ္ပယုတ္တတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ဉာဏ်အရေအတွက်သည်။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ္တတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ဉာဏ်အပိုင်း အခြားသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏)။ ပဉ္စ၊ ငါးပါး ကုန်သော။ ဝိညာဏာ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော ဝိညာဏ်တို့သည်။ န ဟေတူ၊ ဟိတ် မဟုတ်ကုန်။ အဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်မရှိကုန်။ ...ဤသို့စသည်ဖြင့် မမွှသင်္ဂဏီ ပါဠိတော် မာတိကာကို မှီ၍ပေးပါ။

ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စက္ခုအစရှိသော မှီရာဝတ္ထု ရှိကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံရှိကုန်၏။ ပုရေဇာတဝတ္ထုကာ၊ ပုရေဇာတဖြစ်သော စက္ခု အစရှိသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်၏။ ပုရေဇာတာရမ္မဏာ၊ ပုရေဇာတဖြစ်သော ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံရှိကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော စက္ခုအစရှိသော အာရုံရှိကုန်၏။ အသမ္ဘိန္နဝတ္ထုကာ၊ မပျက်သေးသော စက္ခုအစရှိသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်၏။ အသမ္ဘိန္နာရမ္မဏာ၊ မပျက်သေးသော ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံရှိကုန်၏။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အမျိုးမျိုးသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်၏။ [စက္ခုဝိညာဏ်အတွက် စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝိညာဏ်အတွက် သောတဝတ္ထု စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိကုန်၏—ဟူလို။] နာနာရမ္မဏာ၊ အမျိုးမျိုးသော အာရုံရှိကုန်၏။ [စက္ခုဝိညာဏ်အတွက် ရူပါရုံ၊ သောတဝိညာဏ်အတွက် သဒ္ဒါရုံစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော အာရုံရှိကုန်၏—ဟူလို။] အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို။ န ပစ္စနုဘောန္တိ၊ မခံစားကြကုန်။ [ပဉ္စဝိညာဏ်တို့သည် တပါး၏အာရုံကို အခြားတပါးက အာရုံမပြုကြကုန်—ဟူလို။] အသမန္နာဟာရာ၊ အာရုံသို့ရှေးရှု ဆောင်တတ်သော အာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်သည်။ (သမာနာ၊ သော်)။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ [ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း စက္ခုဝိညာဏ် စသည်ဖြင့် အာဝဇ္ဇန်း ရှေးကရှိမှ ဖြစ်ကြရသည်—ဟူလို။] အမနသိကာရာ၊ နှလုံးသွင်းတတ်သော အာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်သည်။ (သမာနာ၊ သော်)။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ [အာဝဇ္ဇန်း ရှေးကရှိမှ ဖြစ်ပုံကိုပင် ဟောတော်မူသည်။] အဗ္ဗောကိဏ္ဏာ၊ ပဉ္စဝိညာဏ်မှ တပါး အခြား ဝိညာဏ်နှင့် မရောယှက်ရကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍)။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ [ထင်ရှားသော ဝီထိ၌ "စက္ခုဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း" စသည်တို့ကား မရောယှက်ဘဲ မဖြစ်ကြ၊ ရောယှက်၍သာ ဖြစ်ကြသည်။ ပဉ္စဝိညာဏ်ချင်းကား အနန္တရသတ္တိဖြင့် မရော

ယှက်ကြပါ—ဟူလို။] အပုဒ္ဓံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ [တပြိုင်နက် မဖြစ်ကြကုန်—ဟူသို။] အညမညသ္မ၊ အချင်းချင်း၏။ သမနန္တရာ၊ ကောင်းစွာ. အခြားမဲ့၌။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။

ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာ၊ တို့သည်။ အနာဘောဂါ၊ နှလုံးသွင်းတက်သော အာဝဇ္ဇန်း မရှိကုန်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာဘိနိပါတ-မတ္တာ၊ အာရုံ၏ ရှေးရှု ကျရောက်ခြင်းမျှကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခု သော။ ဓမ္မံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကို။ နပ္ပဋိဝိဇာနာတိ၊ မသိနိုင်။ ကဉ္စိ၊ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ န ကပ္ပေတိ၊ မပြုနိုင်။ ကာယကမ္မံ၊ ကို။ န ပဋ္ဌပေတိ၊ မဖြစ်စေ နိုင်။ ဝစီကမ္မံ၊ ကို။ န ပဋ္ဌပေတိ၊ နိုင်။ န သမာဒိယတိ၊ ကောင်းစွာမယူနိုင်။ ဝါ၊ မဆောက်တည်နိုင်။ န သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ် မဝင်စားနိုင်။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ သမာပတ်မှ မထနိုင်။ န သုပတိ၊ မအိပ်နိုင်။ နပ္ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ မနိုးနိုင်။ န သုပိနံ ပဿတိ၊ အိပ်မက် မမက်နိုင်။ ယာထာဝကဝတ္ထုဝိဘာဝနာ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောညာဏ်၏ ဟည်ရာအာရုံကို ထင်စွာပြတတ်သော။ ပညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဧဝံ၊ ဤသို့သျှင်။ ကေဝိခေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဉာဏဝတ္ထု၊ သည်၊ ဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

၂-ဒုကမာတိကာ

၇၅၂။ ဒုဝိခေန၊ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်။ ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။ လောကိ-ယာ၊ လောကီဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဝေါ။ အတ္တဇာပိကာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပညာ (အတ္ထိ) ဇာပိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သောအကျိုးရှိသော။ ပညာ (အတ္ထိ)။ ဧဝံ ဒုဝိခေန ဉာဏဝတ္ထု၊ (ဟောတိ)။

၃-တိကမာတိကာ

၇၅၃။ စိန္တာမယာ၊ ကြံစည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ (အတ္ထိ)။ သုတ-မယာ၊ ကြားနာရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဘာဝနာမယာ၊ ဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သော။ ဒါနမယာ၊ ဒါနဖြစ်သော၊ ပညာ (အတ္ထိ)။ အဓိသီလေ၊ လွန်ကဲသော သီလ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော)။ ပညာ (အတ္ထိ)။ အဓိစိတ္တေ၊ လွန်ကဲသော သမာဓိ စိတ်၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ (အတ္ထိ)။ အဓိပညာယ၊ လွန်ကဲသောပညာ၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ (အတ္ထိ)။ အာယကောသလ္လံ၊ ကြီးပွါးခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာဉာဏ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အပါယကောသလ္လံ၊ မကြီးပွါးခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဉာဏ်သည်။ (အတ္ထိ)။ [ဉာဏ်သည် မကြီးပွါးခြင်းကိုလည်း

သိ၏။] ဥပါယကောသလ္လံ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌ အကြောင်းဥပါယကို သိသောဉာဏ် သည်။ (အတ္ထိ)။ ["ဝိပါကာ ပညာ" စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, မာတိကာ ကို မှီ၍ပေးပါ။] ဝေံ တိဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။

၄-စတုက္ကမာတိကာ

၇၅၄။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသည်၏အဖြစ် ကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်၎င်း။ သစ္စာနုလောမိကံ၊ သစ္စာ၄-ပါးအားလျော်စွာ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၎င်း။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်၎င်း။ ဖလသမင်္ဂိဿ၊ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်၎င်း ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီယာ, ပဋိပဒါယ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ [ဤ စတုက္ကကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, ဟေတုဂေါစ္ဆကကို မှီ၍ပေးပါ။ "ကာမာဝစရာ ပညာ" စသော စတုက္က၌ အနက်သွယ်ပြီး။]

ဓမ္မေ၊ အရိယသစ္စာတရား၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ အန္ဝယေ၊ အစဉ်ရောက်ခြင်း၌။ ဝါ၊ နည်းယူခြင်း၌။ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်၌။ (ပဝတ္တံ)ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ ပရိယေ၊ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမုတ်အပ်သော ဉာဏ်သည်၎င်း ။ (အတ္ထိ)။ (ယာ ပညာ၊ သည်။)အာစယာယ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုစီခြင်းအကျိုး၄ါ။ (ဟောတိ)။ အပစယာယ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုး၄ါ။ နော(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (သာ)ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ)။ အပစယာယ၊ ၄ါ။ (ဟောတိ)။ အာစယာယ၊ ၄ါ။ နော (ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ) အာစယာယစေဝ၊ ၄ါ၎င်း။ အပစယာယစ၊ ၄ါ၎င်း။ (ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ)။ အာစယာယ၊ ၄ါ။ နေဝ(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အပစယာယ၊ ၄ါ။ နော(ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ) နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း ၄ါ။ (ဟောတိ)။ ပဋိဝေဓာယ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၄ါ။ နော(ဟောတိ)။(သာ) ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ)ပဋိဝေဓာယ၊ ၄ါ။ (ဟောတိ)။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ၄ါ။ နော (ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ) နိဗ္ဗိဒါယ စေဝ၊ ၄ါ၎င်း။ ပဋိဝေဓာယ စ၊ ၄ါ၎င်း။ (ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ။ (ယာ ပညာ) နိဗ္ဗိဒါယ၊ ၄ါ။ နေဝ(ဟောတိ)။ ပဋိဝေဓာယ၊ ၄ါ။ နော(ဟောတိ)။ (သာ)ပညာ အတ္ထိ ဟာနဘာဂိနီ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းအဘို့ရှိသော။ ပညာ၊ သည်၎င်း။ ဌိတိဘာဂိနီ၊ တည်တံ့ခြင်းအဘို့ရှိသော။ ပညာ၊ သည်၎င်း။ ဝိသေသဘာဂိနီ၊ ထူးသော အဘို့ ရှိသော။ ပညာ၊ သည်၎င်း။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိနီ၊ လောဘ ဒေါသ အတုံးအခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဘို့ရှိသော။ ပညာ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။

စတဿော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ စတဿော, ပဋိ-ပဒါ၊ အကျင့်တို့သည်။ (သန္တိ)။ စတ္တာရိ,အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ဇရာ မရဏော၊ ဇရာမရဏာ၌။ (ပဝတ္တံ)။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ ဇရာ မရဏ သမုဒယေ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော်ဇရာမရဏာ၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ သစ္စာ၌။ (ပဝတ္တံ)။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ ဇရာ မရဏ နိရောဓေ၊ ဇရာ မရဏ၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာ၌။ (ပဝတ္တံ)။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ ဇရာမရဏနိရောဓ ဂါမိနိယာ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၌။ (ပဝတ္တံ)။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ (အတ္ထိ)။ [ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပဋိလောမအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ဇာတိစတုက္ကစသည်၌ "ဇာတိသမုဒယေ ဉာဏံ" စသည်ကိုပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်]။ ပေ။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ (ပဝတ္တံ)။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ သင်္ခါရသမုဒယေ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့်ပေါင်းမိလသော် သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၌။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ ပေ။ ပဋိပဒါယ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်ရှင်း။ (အတ္ထိ)။ ဝေ စတုဗ္ဗိဓေန-ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။

ပဉ္စကေသည်။ ။ပဉ္စကေ၌ "ပဉ္စင်္ဂိကော၊ ၅-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ သမ္မာ-သမာဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ပဉ္စဉာဏိကော၊ ၅-ပါးသော ဉာဏ်ရှိသော။ သမ္မာ-သမာဓိ (အတ္ထိ)၊" ဟုရှင်း,ဆက္ကေ၌ "ဆသု၊ ကုန်သော။ အဘိညာသု၊ အဘိညာဉ်တို့၌။ ပညာ။ (အတ္ထိ)" ဟုရှင်း, သတ္တကေ၌ "သတ္တ သတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော။ ဉာဏဝတ္ထူနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)" ဟုရှင်း,အဋ္ဌကေ၌ "စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌ရှင်း။ စတူသု,ဖလေသု၊ တို့၌ရှင်း။ ပညာ (အတ္ထိ)" ဟုရှင်း, နဝကေ၌ "နဝသု, အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ သမာပတ္တိသု၊ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စား၍ နေထိုက်သော သမာပတ်တို့၌။ ပညာ (အတ္ထိ)" ဟုရှင်း ပေးပါ။

၆၀-ဒသကမာတိကာ

၇၆၀။ ယေဟိ ဗလေဟိ၊ အကြင် အားတော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ တထာဂတော၊ သည်။ အာသဘံ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ ဥသဘ မည်တော်မူသော ရှေးဘုရားတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဟူသော အရာကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏။ပရိသာသု၊ ပရိသတ်တို့၌။ သီဟနာဒံ၊ မြတ်သော အသံတော်ကို။ ဝါ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ဟောက်ခြင်းနှင့်တူသော အသံတော်ကို။နဒတိ၊ မိန့်မြွက်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောဓမ္မစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ဝါ၊ လည်စေတော်မူ၏။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (တာနိ) တထာဂတဗလာနိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ ဒသ၊ အဘယ်ဆယ်ပါးတို့နည်း—

(၁) ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ဌာနတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ် အားဖြင့်ရင်း။ အဋ္ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း။ အဋ္ဌာနတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ယထာဘူတံ၊ အကြင် အကြင်ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ယံပိ၊ အကြင် ဉာဏ်တော်ဖြင့်လည်း။ တထာဂတော၊သည်၊ ဌာနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဌာနတော၊ ရင်း။ အဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဋ္ဌာနတော၊ ရင်း။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဣဒံပိ၊ ဤအကြောင်းဟုတ်မဟုတ်ကို သိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏အားတော်သည်။ ဟောတိ။ ယံ ဗလံ၊ ယင်းအားတော်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ပေ။ ပဝတ္တေတိ။

(၂) ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တထာဂတ ဗလတမျိုးကား။ တထာဂတော, အတီတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မသမာဒါနာနံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏။ (တနည်း) ကမ္မသမာဒါနာနံ၊ ကံတို့၏။ [နောက်နည်း၌ သမာဒါနပုဒ် အနက်ထူးမရှိ။] ဌာနသော၊ ဥပဓိမှက အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဟေတုသော၊ ဇနကအကြောင်း အားဖြင့်ရင်း။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယံပိ၊ အကြင် ဉာဏ်တော်ဖြင့်လည်း။ ပေ။ ပဇာနာတိ။ ဣဒံပိ၊ ဤအကျိုးကိုသိကြောင်းဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ပေ။ ဟောတိ။ ယံဗလံ၊ ယင်းအားတော်သို့။ ပေ။ ပဝတ္တေတိ။

(၃) တထာဂတော, သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိံ၊ အလုံးစုံသောဂတိ, ဂတိမဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဣဒံပိ၊ ဤအလုံးစုံသောဂတိ,ဂတိမဟုတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို သိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ပေ။ ဟောတိ။

(၄) အနေကဓာတုံ၊ တပါးမက များသောဓာတ်ရှိသော။ နာနာဓာတုံ၊ အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိသော။ လောကံ၊ ခန္ဓလောက, အာယတနလောက, ဓာတ်လောကကို။ ပေ။ ပဇာနာတိ။ပေ။ ဣဒံပိ၊ ဤအနေကဓာတု နာနာဓာတု လောကကိုသိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ပေ။ ဟောတိ။

(၅) သတ္တာနံ၊ တို့၏။ နာနာဓိမုတ္တိကတံ၊ အမျိုးမျိုးသောစွဲစွဲမြဲမြဲလွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်သက်ဝင်တတ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပေ။ ဣဒံပိ၊ ဤ နာနာဓိမုတ္တိကတာကိုသိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ ပေ။ ဟောတိ။

(၆) ပရသတ္တာနံ၊ မြတ်သောပဓာနဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ရင်း။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ မြတ်သောသတ္တဝါတို့မှ တပါးသောယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရင်း။ (တနည်း) ပရသတ္တာနံ၊ မိမိမှ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏ရင်း။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ မိမိမှတပါးသော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရင်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ သဒ္ဒါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ တိုးပွါးကြီးမြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်, ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ပေ။ ဣဒံပိ၊ ဤဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တကိုသိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ပေ။ဟောတိ။

(၇) ဈာန ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ္တီနံ၊ဈာန် ၄ ပါး, "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ" အစရှိသော ဝိမောက္ခရှစ်ပါး, သဝိတက္က သဝိစာရ အစရှိသော သမာဓိ ၃ ပါး, ပဌမဈာန်သမာပတ် အစရှိသော သမာပတ် ၉ ပါးတို့၏။ သံကိလေသံ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကိုရင်း။ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းသည့်အတွက် ယုတ်လျော့သောအဖို့ရှိသော သဘောကိုရင်း။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူစင်ခြင်းကိုရင်း။ ဝါ၊ ဖြူစင်သည့်အတွက် ထူးသောအဖို့ရှိသော သဘောကိုရင်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်အစရှိသည်တို့မှထကြောင်းကိုရင်း။ ။ပေ။ပဇာနာတိ။ပေ။ ဣဒံပိ၊ ဈာန်အစရှိသည်တို့၏ ညစ်နွမ်းခြင်း, ဖြူစင်ခြင်း, ထကြောင်းကို သိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ပေ။ဟောတိ။

(၈) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ၊ ရှေး၌နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာတို့ကိုအောက်မေ့တတ်သောသတိကို။ပေ။ ဣဒံပိ၊ ဤရှေး၌နေအပ်ဘူးသောခန္ဓာတို့ကိုအောက်မေ့တတ်သောသတိကို သိကြောင်း ဉာဏ်တော်သည်လည်း။ပေ။ဟောတိ။

(၉) သတ္တာနံ၊တို့၏။စုတူပပါတံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို။ပေ။ဣဒံပိ၊ဤသတ္တဝါတို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိကြောင်းဉာဏ်တော်သည်လည်း။ပေ။ဟောတိ။

(၁၀) အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်ကို။ ။ပေ။ဣဒံပိ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်ကို သိကြောင်းဉာဏ်တော်သည်လည်း။ပေ။ ဟောတိ၊ ယံဗလံ။ပေ။ ဖြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ။ ["ဣမာနိ ဒသ ..." စသည်ကား နိဂုံးတည်း။ "ယေဟိ ဗလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော, တထာဂတော၊သည်။ပေ။ပဝတ္တတိ။ တထာဂတဿ၊၏။ (တာနိ) တထာဂတဗလာနိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏အားတော်တို့ဟူသည်။ ဣမာနိဒသ၊ဤ ဆယ်ပါးတို့တည်း" ဟုပေးပါ။] ဧဝံ ဒသဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု။ (ဟောတိ)။

မာတိကာ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁-ကေကနိဒ္ဒေသ

၇၆၁။ ["နခေတုမေဝ" မှ "ဇရာဘိဘူတာမေဝ" တိုင်အောင် "န ဟေတုဝေ။ အဒေဟတုကာဝေ။ပေ။ဇရာဘိဘူတာ ဝေ" ဟု ဗဟုဝုစ်ချည်းဖြစ်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ ဖွင့်သည်။ အနက်ကို "အနိယျာနိကာမေဝ" တိုင်အောင် ဒုကမာတိကာနိဿ ယကို မှီ၍ပေးပါ။ "သာရမ္မဏာမေဝ" နေရာဝယ် "သာလမ္ဗနမေဝ" ဟုသာ ပါဠ်ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ပြထားသည်။ထိုပါဠ်

အတိုင်း အနက်ပေးပါ။] ဥပ္ပန္နံ (ဥပ္ပန္နာ)၊ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန္နဝိညာဏ်၏ ဘင်ခဏမှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ကုန်သည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လသော်)။ မနောဝိညာဏဓာတုဝိညေယျမေဝ (မနောဝိညာဏဓာတုဝိညေယျာ ဧဝ)၊ မနောဝိညာဏ်သည် သိထိုက်ကုန်သည်သာတည်း။ [မြန်မာဂီတ ပါဠိတော် ရှုပကထွာ၌ "ဆတိ ဝိညာဏေဟိ ဝိညေယျမေဝ" ဟုရှိ၍ ဤ၌ "မနောဝိညာဏ-ဝိညေယျမေဝ" ဟု ရှိရခြင်း၏အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ရှုပါ။] အနိစ္စ-မေဝ (အနိစ္စာ ဧဝ)၊ အနိစ္စတို့သာတည်း။ ဇရာဘိဘူတမေဝ (ဇရာဘိဘူတာ + ဧဝ)၊ ဇရာသည် လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

၇၆၂။ ပဉ္စဝိညာဏာ။ပေ။ ဥပ္ပန္နာလမ္ဗနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နသို့၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုသို့၊ စက္ခု အစရှိသောဝတ္ထု၌ဒိုင်း၊ဥပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အာလမ္ဗနေ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံ၌ဒိုင်း ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ပုရေဇာတဝတ္ထုကာ ပုရေဇာတာလမ္ဗနာတိ၊ ကား။ ပုရေဇာတသို့၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုသို့။ ပုရေဇာတတော၊သော။ပေ။ ပဉ္စန္နံ ဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ဝတ္ထူ၊ ဝတ္ထုတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ [အဇ္ဈတ္တိကာနှင့်အရ တူရမည်ဖြစ်၍ "ဝတ္ထူ" ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိပါစေ။] အာလမ္ဗနာ၊ တို့သည်။ဗာဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ပေ။ စက္ခုဝိညာဏဿ၏။ ဝတ္ထုစ၊ သည်ဒိုင်း။ အာလမ္ဗနဉ္စ၊ သည်ဒိုင်း။ အညံ၊ သောတဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့၏ ဝတ္ထုအာရုံတို့မှ တမျိုးတခြားတည်း။ပေ။

၇၆၃။ နှ။ပေ။ ပစ္စနုဘောန္တီတိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဂေါစရ-ဝိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ နှ ပစ္စနုဘောတိ၊ မခံစားနိုင်။သောတဝိညာဏဿ ဂေါစရဝိသယံပိ၊ ကိုလည်း။ပေ။

၇၆၄။ နှ။ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ကား။ သမန္နာဟာရန္တဿ၊ အာရုံကို ကောင်းစွာ ဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ပေ။ မနသိကရောန္တဿ၊ အာရုံကို နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ပေ။ပဋိပါဋိယာ၊အစဉ်အားဖြင့်။နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ပေ။ ကေကဝလော၊ တခုဘည်းသောခဏ၌။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၇၆၅။ နှ အညမညဿ။ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နသမနန္တရာ၊ဖြစ်ပြီး၏ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌။သောတဝိညာဏံ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သောတဝိညာဏဿ, ဥပ္ပန္နသမနန္တရာပိ၊ ၌လည်း။ပေ။

၇၆၆။ ပဉ္စ ဝိညာဏာ အနာဘောဂါတိ၊ ကား။ ပဉ္စန္နံ, ဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ အာဝဇ္ဇနာဝါ၊ ဘဝင်အစဉ်ကို လည်စေခြင်းသည်၎င်း။ အာဘောဂေါ ဝါ၊ ဘဝင်အစဉ်ကို ဝဲလှည့်သကဲ့သို့ ပြန်လည်စေခြင်းသည်၎င်း။ သမန္နာဟာရော ဝါ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည်၎င်း။ မနသိကာရော ဝါ၊

ရှုပါရုံ အစရှိသည်တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်ငှ်း။ နတ္ထိ ။ပေ။ အာပါတမတ္တာ၊ ရှေးရှု ကျရောက်ခြင်းမျှကို။ အညတြ၊ ၍ ။ပေ။ ပဥ္စန္နံ ဝိညာဏာနံ သမနန္တရာ, မနောဓာ တုယာပိ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုန်းဟူသော မနောဓာတ်ဖြင့်လည်း။[ပိဖြင့် သန္တီရဏ စသော ပဉ္စဒွါရိကဝီထိစိတ် အားလုံးကိုပေါင်းသည်] ကဉ္စိ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကို။ န ပဋိဝိဇာနာတိ၊ မသိနိုင်။ပေ။ ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ, ကဉ္စိ၊ သော။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။ ဂမနံ ဝါ၊ သွားခြင်းကိုငှ်း။ ဌာနံ ဝါ၊ ရပ်ခြင်းကိုငှ်း။ နိသဇ္ဇံ ဝါ၊ ထိုင်ခြင်းကိုငှ်း။ သေယျံ ဝါ၊ လျောင်းခြင်းကိုငှ်း။ န ကပ္ပေတိ၊ မပြုနိုင်။ပေ။ ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ, ကာယကမ္မံ၊ ကို။ န ပဋ္ဌပေတိ၊ စ၍ မတည်စေနိုင်။ ဝါ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဝစီကမ္မံ န ပဋ္ဌပေတိ။ပေ။ ဧဝံ ဧကဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။

ဧကကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသ

၇၆၇။ ကိံ သုဝ၊ ကုန်သော။ ဘူမိသု၊ ကာမ ရူပ အရူပဘုံတို့၌။ ကုသလာဗျာကတေ၊ ကုသိုလ်, အဗျာကတ၌။(ပဝတ္တာ၊ သော။) ပညာ၊ သည်။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်သော။ ပညာ၊ တည်း။ စတူသု, မဂ္ဂေသု၊ တို့၌ငှ်း။ စတူသု, ဖလေသု၊ တို့၌ငှ်း။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်။ လောကုတ္တရာ၊ သော။ ပညာ၊ တည်း။ သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ကို။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ဝိညာဏ်သည်။ ဝိညေယျာ၊ သိထိုက်၏။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ဝိညာဏ်သည်။ န ဝိညေယျာ၊ မသိထိုက် ။ပေ။ အနုတ္တရာ ပညာ။

တတ္ထ၊ ထို ပညာတို့တွင်။ ကတမာ၊ အဘယ်ပညာသည်။ အတ္တဇာပိကာ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပညာ၊ နည်း။ စတူသု, ဘူမိသု၊ တို့၌။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်၌။ (ပဝတ္တာ၊ သော။ ပညာ၊ သည်ငှ်း)။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ဝါ၊ သည်။ အဘိညံ၊ အဘိညာဏ်ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော်ငှ်း။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ သော်ငှ်း။ ကိရိယာဗျာကတေ၊ ၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်ငှ်း။ အတ္တဇာပိကာ၊ သော။ ပညာ၊ တည်း။ စတူသု ဘူမိသု,ဝိပါကေ၊ ၌။ (ပဝတ္တာ, ပညာ၊ သည်ငှ်း)။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ အဘိညာယ၊ အဘိညာဏ်၏ငှ်း။ ဥပ္ပန္နာယ, သမာပတ္တိယာ၊ ၏ငှ်း။ ကိရိယာဗျာကတေ၊ ၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်ငှ်း။ ဇာပိတတ္ထာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးရှိသော်။ ပညာ၊ တည်း။ ဧဝံ ဒုဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု။

ဒုကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၁-တိကနိဒ္ဒေသ

၇၆၇။ တတ္ထ၊ ထိုပညာတို့တွင်း ကတမာ၊ အဘယ်ပညာသည်။ စိန္တာမယာ၊ ကြံစည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ နည်း။ ယောဂဝိဟိတေသု၊ အားထုတ်ကြောင်း ပညာဖြင့် စီရင်အပ်ကုန်သော။ ကမ္မာယတနေသု ဝါ၊ အလုပ်တို့၌သော်ရင်း။[အာယတနသဒ္ဒါ အနက်မရှိ။] ဝါ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော အလုပ်တို့၌သော်ရင်း။ (ယံ ဝေရူပိံ အနုလောမိကံ ခန္တိံ စသည်တို့၌စပ်)။ ယောဂဝိဟိတေသု၊ ကုန်သော။ သိပ္ပါယတနေသု ဝါ၊ အတတ်တို့၌သော်ရင်း။ ဝါ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အစရှိသည်တို့၏တည်ရာဖြစ်သော အတတ်တို့၌သော်ရင်း။ ယောဂဝိဟိတေသု၊ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေသု ဝါ၊ နောက်နောက် အတတ်တို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော ဓမ္မိကအတတ်တို့၌သော်ရင်း။ ကမ္မဿကတံ ဝါ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သော ကမ္မဿကတာဉာဏ်မှုလည်းဖြစ်သော။ (ယံ ဝေရူပိံ အနုလောမိကံ ခန္တိံ စသည်တို့၌စပ်)။ သစ္စာနုလောမိကံ ဝါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးတို့ အားလျော်စွာဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်မှုလည်းဖြစ်သော။ [ထို ဝိပဿနာဉာဏ်၏ဖြစ်ပုံကို ပြလို၍ "ရူပံ အနိစ္စံတိ ဝါ" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ရင်း။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စ။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ သညာ၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ စ္စ။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ စ္စ။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ ဝေရူပိံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အနုလောမိကံ၊ ကမ္မာယတန စသည်တို့ အားလျော်စွာဖြစ်သော။ ယံ ခန္တိံ၊ အကြင် ခံနိုင်ရည်ရှိသော ပညာကို။ ယံ ဒိဋ္ဌိံ၊ အကြင် မြင်တတ်သော ပညာကို။ ယံ ရုစိံ၊ အကြင် နှစ်သက်တတ်သော ပညာကို။ ယံ မုဒိံ၊ အကြင် ဝမ်းမြောက်တတ်သော ပညာကို။ ယံ-ပေက္ခံ၊ အကြင်ရှုတတ်သောပညာကို။ ယံ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ၊ အကြင် ကမ္မာယတန စသောတရားတို့၏ အကြောင်းမဲ့ရှုခြင်းကိုခံနိုင်ခြင်းကိုစွရှိသောပညာကို။ ပရတော၊ သူတပါးတို့ အထံမှ။ အသုတွာ၊ မကြားရမူ၍။ ဝါ၊ မကြားရဘဲ။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ဤပညာကို။ စိန္တာမယာ၊ သော။ ပညာ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပေ။ ပရတော၊ မှ။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ဝါ၊ ကြားရခြင်းကြောင့်။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ အယံ၊ သုတမယာ၊ ကြားရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဘာဝနာမယာ၊ ဘာဝနာကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ တည်း။

၇၆၈။ တတ္ထ ကတမာ, ဒါနမယာ၊ ဒါနကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ နည်း။ ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒါနံ၊ ဒါနသို့။ အဓိဂစ္ဆ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ယာ ပညာ၊ သည်။ ပေ။

ယာသမ္ဗာဓိင္ဂံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ဒါနမယာ ပညာ ဝုစ္စတိ။ပေ။ သီလံ၊ သီလစေတနာကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ သီလံ၊ သီလသို့။ အဓိဂစ္ဆ၊ ၍။ ဝါ၊ ၌။ပေ။ သီလမယာ၊ သီလကြောင့်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [အကြွင်းနှင့် ပုဒ်ရေ(၇၇၀)လွယ်ပြီ။]

၇၇၀။ တတ္ထ ကတမံ အာယကောသလ္လံ။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤတရားတို့ကို။ (မယုံ၊ငါသည်)။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းလသော်။ပေ။ပဟီယန္တိ။ ပန၊ သည်သာ မကသေး။ ဣမေ ဣမေ ဓမ္မေ၊ဤတရားဤတရားတို့ကို။(မယုံ၊သည်)။ မနသိကရောတော၊ သော်။ပေ။ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်လည်း။[“ဘိယျောဘာဝါယ”စသည်ကို သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း အစ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ပေ။ သမ္ဗာပိ၊ သော။တဗြုပါယာ၊ ထိုထိုကိစ္စ ထိုထိုဘေးရန်၌အကြောင်း အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ပညာ၊ သည်။ ဥပါယကောသလ္လံ၊ မည်၏။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

တိကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသ

၇၈၃။ [“အတ္ထိဒိန္နံ” စသည်ကို ခမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၌ ပေးခဲ့ပြီ။]သစ္စာနုလောမိကံ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာအား လျော်စွာဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံသည်းဖြစ်သော။ သာသဝါ၊ အာသဝေါတရားနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ မည်၏။ ◦[ကြွင်း ပါဠိနှပ်ကို တိကနိဒ္ဒေသ စိန္တာမယနိဒ္ဒေသကို မှီ၍ပေးပါ။]

၇၈၄။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌လည်း။ဇော၊ဤဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ)။ပေ။ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိ၊ ၌လည်း။ ဧတံ ဉာဏံ (ဟောတိ)။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။ (၇၈၅)၌ “အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၌ အကျုံးမဝင်သော။ ပညာ၊ သည်”ဟု ပေးပါ။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၇၈၆။ တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ်တို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်ဉာဏ်သည်။ ဓမ္မေဉာဏံ၊ ဓမ္မေဉာဏ်မည်သနည်း။ ဝါ၊ အရိ ယသစ္စာတရား၌ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်သနည်း။ စတူသု မဂ္ဂေသု၊ တို့၌ရှင်း။ စတူသု ဖလေသု၊ ရှင်း။ ပညာ၊ သည်။ ဓမ္မေဉာဏံ၊ မည်၏။ဝါ၊ ၏။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမိနာ ဓမ္မေန၊ ဤမဂ်ဉာဏ်တရားဖြင့်။ ဉာတေန၊ သိအပ်ပြီးသောသစ္စာ ၄-ပါးတရားဖြင့်။ဒိဋ္ဌေန၊မြင်အပ်ပြီးသောသစ္စာ ၄-ပါးတရားဖြင့်။ပတ္တေန၊ရောက်အပ်ပြီးသောသစ္စာ ၄-ပါးတရားဖြင့်။ဝိဒိတေန၊

ထင်ရှားအောင် ပြုအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါး တရားဖြင့်။ ပရိယောဂါဠ္ဟေန၊ သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါးတရားဖြင့်။ အတီတာနာဂတေ(န)၊အတိတ် အနာဂတ်အဖို့၌။ ဝါ၊ သို့။ နယံ၊ နည်းကို။ နေတိ၊ ပို့ဆောင်၏။(ကိံ အဘယ်သို့ ပို့ဆောင်သနည်း။)....(တနည်း)သော၊သည်။ ဣမိနာ ဓမ္မေန၊ ဤသစ္စာ ၄-ပါး တရားကို။ ဉာတေန၊ သိပြီးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်ပြီးသော မဂ်ဉာဏ် ဖြင့်။ ပတ္တေန၊ ရောက်ပြီးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိဒိတေန၊ ထင်ရှားအောင်ပြုပြီး သောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိယောဂါဠ္ဟေန၊ သက်ဝင်ပြီးသောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။အတီတာ-နာဂတေ(န)၌။ ဝါ၊သို့။ နယံ၊ ကို။ နေတိ၊ ၏။ (ကိံ၊နည်း)...(တနည်း) သော၊ သည်။ ဉာတေန၊ သိအပ်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ပတ္တေန၊ ရောက်အပ်ပြီးသော။ဝိဒိတေန၊ ထင်ရှားအောင်ပြုအပ်ပြီးသော။ပရိယောဂါဠ္ဟေ-န၊ သက်ဝင်အပ်ပြီးသော။ဣမိနာ ဓမ္မေန၊ဤစတုသစ္စဂေါစရမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်။ အတီတာ နာဂတေ (န)၊ ၌။ ဝါ၊ သို့။ နယံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဟူသော နည်းကို။ နေတိ၊ ၏။(ကိံ၊နည်း။) အတိတ်၊အတိတ်ဖြစ်သော။အဒ္ဓါနံ၊ကာလ ၌။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိကြွင်းမဲ့ဉသော အလုံးစုံကုန်သော။ သမဏာဝါ၊ သမဏ တို့သည်ရင်း။ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ ဗြာဟ္မဏတို့သည်ရင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ အဗ္ဘညံသု၊ သိကြကုန်ပြီ။ပေ။ တေ၊ ထိုသမဏတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုဗြာဟ္မဏတို့ သည်။ ဣဒမေဝဒုက္ခံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာကိုပင်။ အဗ္ဘညံသု၊ ကုန်ပြီ။ပေ။ အဘိဇာ-နိဿန္တိ၊ သိကြကုန်လတ္တံ့။ဣတိ၊ သို့၊ တတ္ထ၊ ထိုအရိယသစ္စာတရား၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ယာ ပညာ၊ သည်ရင်း။ပေ။ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်ရင်း။(အတ္ထိ)။ဣဒံ၊ဤ ဉာဏ်ကို။ အန္ဝယေဉာဏံ၊ အစဉ်လိုက်၍သိတတ်သောဉာဏ်ဟူ၍။ ဝါ၊ နည်းယူ တတ်သောဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ်တို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်ဉာဏ်သည်။ ပရိယေ၊ စိတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌။(ပဝတ္တံ၊သော)။ဉာဏံ၊မည်သနည်း။ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါး သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။စေတော၊ စိတ်ကို။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။[“သရာဂံဝါစိတ္တံ”စသည်ကို သတိပဋ္ဌာန ဝိဘင်း စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဓမ္မေဉာဏံ၊ ဓမ္မေဉာဏ်ကိုရင်း။ အန္ဝယေဉာဏံ၊ အန္ဝယေဉာဏ်ကိုရင်း။ ပရိယေ ဉာဏံ၊ ပရိယေဉာဏ်ကိုရင်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းသော။ ပညာ၊ သည်။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိဉာဏ်မည်၏။

၇၉၇။ တတ္ထ၊ ထိုပညာတို့တွင်။ ကတမာ ပညာ၊ အဘယ်ပညာသည် အာစယာယ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို စီခြင်းငှါ။(ဟောတိ၊နည်း)။ အပစယာယ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သနည်း။ ကာမာဝစရ-

ကုသလေ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်။ အာစယာယ၊ ၎ါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) အပစယာယ၊ ၎ါ။ နော (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စတုသု မဂ္ဂေသု (ပဝတ္တာ) ပညာ အပစယာယ၊ ၎ါ။ (ဟောတိ)။ အာစယာယ နော (ဟောတိ)။ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရကုသလေ (ပဝတ္တာ) ပညာ, အာစယာယ စေဝ၊ ၎ါရင်း။ အပစယာယစ၊ ၎ါရင်း။ (ဟောတိ)။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းသော။ ပညာ၊ သည်။ အာစယာယ၊ ၎ါ။ နေဝ (ဟောတိ)။ အပစယာယ နော (ဟောတိ)။

၇၄၂။ တတ္ထ, ကတမာ ပညာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ကိလေသာတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်း၎ါ။ (သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) ပဋိဝေဓာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၎ါ။ နော (သံဝတ္တတိ၊ နည်း။) ယာယ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထု ကိလေသာ ၂-ဖြာသော ကာမတို့၌။ ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသောရာဂရှိသည်။ (ဟောတိ)။ အဘိညာ-ယော စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍မသိ။ သစ္စာနိစ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ အယံ ပညာ၊ ကို။ နိဗ္ဗိဒါယ (သံဝတ္တတိ)။ ပဋိဝေဓာယ နော (သံဝတ္တတိ, ဤတိ၊ သို့။)ဝုစ္စတိ။ သောဝ၊ ထိုပဥ္စမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ပညာ-ယ၊ ဖြင့်။ ကာမေသု တို့၌။ ဝီတရာဂေါ၊ သည်။ သမာနော၊ သော်။ အဘိညာယော-ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ သစ္စာနိစ၊ တို့ကိုကား။ န (ပဋိဝိဇ္ဈတိ)။ အယံ ပညာ၊ ကို။ ပဋိဝေဓာယ (ဟောတိ)။ နိဗ္ဗိဒါယ နော (ဟောတိ, ဣတိ၊ သို့။)ဝုစ္စတိ။ စတုသု မဂ္ဂေသုပညာ, နိဗ္ဗိဒါယစေဝ၊ ၎ါရင်း။ ပဋိဝေဓာယစ၊ ၎ါရင်း။ (ဟောတိ)။ အဝသေသာ ပညာ နိဗ္ဗိဒါယ နေဝ (ဟောတိ)။ ပဋိဝေဓာယ နော (ဟောတိ)။

၇၆၆။ တတ္ထ, ကတမာ၊ သည်။ ဟာနဘာဂိနီ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းအဖို့ရှိသော။ ပညာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပဌမဈာန်ကို။ လာဘိံ၊ ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာမသဟဂတာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဝတ္ထုကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သညာ မနသိကာရာ၊ သညာ, မနသိကာရတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လှန်စွာ အထက် အထက်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးကုန်၏။ (တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာ၊ သည်။) ဟာနဘာဂိနီ၊ သော။ ပညာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ (ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ကို။ လာဘိနော၊ ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။) တဒနုဓမ္မတာ၊ ထိုပဌမဈာန်အားလျော်သော သဘောရှိသော။ သတိ၊ သတိ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ (တဿ ပညာ) ဌိတိဘာဂိနီ၊ တည်တံ့ခြင်း အဖို့ရှိသော။ ပညာ (ဟောတိ)။ (ပဌမဿ ဈာနဿ, လာဘိံ၊ ကို။) အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ ဝိတက်မရှိသော ဒုတိယဈာန်နှင့် အာရုံပြုသောအားဖြင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ သညာ မနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ။ (တဿ ပညာ)ဝိသေသ-ဘာဂိနီ၊ ထူးသော ဒုတိယဈာန်ဟူသော အဖို့ရှိသော။ ပညာ (ဟောတိ)။ (ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိံ)။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ၊ ဝိတက် စသော ဖြစ်ဆဲ ဈာန် အင်္ဂါ အပြား၌ ငြီးငွေ့တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။

ဝိရာဂူပသဉ္ဟိတာ၊ သခ်ါရတို့ကို မတပ်မက်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ဿညာ မနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ။ (တဿ ပညာ) နိဗ္ဗေဓဘာဂိနီ၊ အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း အဖို့ရှိသော ပညာ (ဟောတိ)။

[ဒုတိယစျာန်၌ "ဥပေက္ခာ သဟဂတာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာရှိသော တတိယစျာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော" ဟုရင်း, တတိယစျာန်၌ "အဒုက္ခမသုခ သဟဂတာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာရှိသော စတုတ္ထစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော" ဟုရင်း, အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ "ရူပသဟဂတာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကသိုဏ်းရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော" ဟုရင်း, "တဒနုဓမ္မတာ၊ ထို ဒုတိယစျာန်အားလျော်သော သဘောရှိသော။ ဝိသေသဘာဂိနီ၊ ထူးသော တတိယစျာန် ဟူသော အဖို့ရှိသော" ဟုရင်း ထိုထို စျာန်အားလျော်စွာ ပေးပါ။ အကြွင်းနှင့် ပုဒ်ရေ (၈၀၀) လွယ်ပြီ။]

၈၀၁။ ["ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ" စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပါဝစရကုသိုလ်, ပဋိပဒါစတုက္က၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ကသိရေန၊ ကသိကအောက်ဖြင့်။ သမာဓိံ၊ လောကုတ္တရာသမာဓိကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေရသော။ ဝါ၊ ဖြစ်စေလသော်။ ဒန္ဓံ၊ နှံ့နှေးလေးလံစွာ။ တဏ္ဍာနံ၊ ထိုလောကုတ္တရာသမာဓိ ဟူသော ဌာနကို။ အဘိဇာနန္တဿ၊ ရှေးရှုသိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ဝါ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ယာ ပညာ၊ သည်။ပေ။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ပညာ။ ["အကိစ္ဆေန၊ မငြိုငြင်ဘဲ၊ အကသိရေန၊ ကသိကအောက် မဟုတ်ဘဲ။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ" ဟု ပေးပါ။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၈၀၂။ ["ပရိတ္တာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ" စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပါဝစရကုသိုလ်, အာရမ္မဏစတုက္က၌ ပေးခဲ့ပြီ။] သမာဓိဿ၊ သမာဓိကို။ န နိကာမလာဘိဿ၊ အလိုရှိတိုင်း ရခြင်းရှိသူ မဟုတ်သော။ အာလမ္ဗနံ၊ ကသိုဏ်းအာရုံကို။ ထောကံ၊ အနည်းငယ်။ ဖရန္တဿ၊ ဖြန့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ယာ ပညာ။ပေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ။ နိကာမလာဘိဿ၊ အလိုရှိတိုင်း ရခြင်းရှိသော။ အာလမ္ဗနံ, ဝိပုလံ၊ ကျယ်ပြန့်စွာ။ပေ။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဇရာမရဏေပိ၊ ၌လည်း။ ဧတံ ဉာဏံ၊ ဤဉာဏ်တည်း။ပေ။ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓေန ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။

စတုက္ကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၅-ပဥ္စကနိဒ္ဒေသ

၈၀၄။ တတ္ထ၊ ထို သမ္မာသမာဓိတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်သမ္မာသမာဓိသည်။ ပဉ္စင်္ဂိကော၊ ၅-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ပီတိ ဖရဏတာ၊ ပီတိကို ဖြန့်ခြင်းရှိသော သမာဓိ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပညာသည်၎င်း။ သုခဖရဏတာ၊ သုခကိုဖြန့်ခြင်းရှိသော သမာဓိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပညာသည်၎င်း။ စေတော ဖရဏတာ၊ သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို ဖြန့်ခြင်းရှိသော သမာဓိ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပညာသည်၎င်း။ အာလောကဖရဏတာ၊ အရောင်အလင်းကိုဖြန့်ခြင်းရှိသော သမာဓိ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာပညာသည်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်တတ်သော သမာဓိ၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော ပညာသည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ ဒွီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဈာနေသု၊ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်။ ပီတိဖရဏတာ၊ ပီတိ ဖရဏတာ မည်၏။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဈာနေသု၊ အောက်ဈာန်တို့၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ သည်။ သုခဖရဏတာ၊ မည်၏။ ပရစိတ္တေ၊ သူတပါးတို့၏စိတ်၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ၊ သည်။ စေတော ဖရဏတာ၊ မည်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်သည်။ အာလောက ဖရဏတာ၊ မည်၏။ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ၊ ထိုထိုသမာဓိမှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤပညာကို။ ပဉ္စင်္ဂိကော၊ သော။ သမ္မာသမာဓိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

🗨 တတ္ထ၊ ထိုသမ္မာသမာဓိတို့တွင်။ ကတမော၊သည်။ ပဉ္စဉာဏိကော၊ ၅ ပါးသော ဉာဏ်ရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။ (ဟောတိ၊နည်း။) အယံ သမာဓိ၊ဤသမာဓိသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၌ ချမ်းသာခြင်း ရှိသည်၎င်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ (နောက်ခဏ၌)။ သုခဝိပါကော၊ သုခ ဟူသော အကျိုးရှိသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)။ဣတိ၊ဤသို့။ ပစ္စတ္တံ ဧဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမာဓိ၊ သည်။ အရိယော၊ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ၏။ နိရာမိသော၊ ကာမာမိသ ဝဋ္ဋာမိသ လောကာမိသ မရှိ။ ဣတိ ပစ္စတ္တံ ဧဝ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမာဓိ၊ ကို။ အကာပုရိသ သေဝိတော၊ ယုတ်ညံ့သောယောကျ်ား မဟုတ် မြင့်မြတ်သောယောကျ်ားတို့သည်မှီဝဲအပ်၏။ ဣတိ ပစ္စတ္တံ ဧဝ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမာဓိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူတေးတို့မှ ငြိမ်းအေး၏။ ပဏီတော၊ မွန်မြတ်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့် ရအပ်၏။ ဝါ။ ရအပ်ပြီးသောကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရအပ်၏။ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော သမာဓိကို တိုးပွါးစေတတ်သော အထက်

ချာန်ဖြင့် ရအပ်၏။ ဝါ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော သမာဓိကို တိုးပွါးစေတတ်သော အထက်ချာန်သို့ ရောက်၏။ န သခါရနိဂ္ဂယှ ဝါရိယဂတော၊ သသင်္ခါရိက စိတ်ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတရားတို့ကိုနှိပ်၍ ကိလေသာတို့ကို တားမြစ်၍ ရအပ်သည်မဟုတ်။ဣတိ။ပေ။ဉပ္ပဇ္ဇတိ။ သော အယံ၊ ထိုငါသည်။ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ သတော၊ အမှတ်ရသည်။ (ဟုတ္វာ)။ သမာပဇ္ဇာမိ၊ သမာပတ် ဝင်စား၏။ သတော (ဟုတွာ)။ ဝုဋ္ဌဟာမိ၊ သမာပတ်မှ ထ၏။ပေ။ ဉပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ ပဉ္စညာဏိကော သမ္မာသမာဓိ(ဟောတိ)။ ဧဝံ ပဉ္စဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု (ဟောတိ)။

ပဥ္စကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၆-ဆက္က နိဒ္ဒေသ

၈၀၅။ တတ္ထ၊ ထို ပညာတို့တွင်။ ကတမာ၊ တို့သည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အဘိညာသု၊ အဘိညာဏ်တို့၌။ (ပဝတ္တာ) ပညာ၊ တို့နည်း။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ၊ တန်ခိုး အပြား၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ (အတ္ထိ)။ သောတဓာတု ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော သောတဓာတ်၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ (အတ္ထိ)။ ပရ- စိတ္တေ၊သူတပါးတို့၏ စိတ်၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ (အတ္ထိ)။ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိ- ယာ၊ ရှေး၌ နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာကို အမှတ်ရနိုင်သော သတိ၌။(ပဝတ္တံ)ဉာဏံ (အတ္ထိ)။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတူပပါတေ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ (အတ္ထိ)။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တ မဂ်၌။ (ပဝတ္တံ) ဉာဏံ (အတ္ထိ)။ ဣမာ၊ ဤပညာတို့သည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အဘိညာသု၊ တို့၌။ (ပဝတ္တာ)။ ပညာ၊ ပညာတို့တည်း။ ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓေန ဉာဏ- ဝတ္ထု (ဟောတိ)။

ဆက္ကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသ

၈၀၆။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏဝတ္ထုတို့တွင်။ ကတမာနိ၊ အဘယ် ဉာဏဝတ္ထု တို့သည်။ သတ္တ သတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော။ ဉာဏဝတ္ထူနိ၊တို့နည်း။ ဇာတိ- ပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊သည်။ (သမ္ဘဝတိ)။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ သည်။ အသတိ၊ မရှိလသော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ ဣတိဉာဏံ (ဟောတိ)။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံပိ၊ ကာလ၌လည်း။ ဇာတိ- ပစ္စယာ၊ကြောင့်။ပေ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံပိ၌လည်း။ပေ။

ဉာဏံ (ဟောတိ)။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ဒိဋ္ဌံ မမ္ဗဋိတိဉာဏံ၊ အကြင်မမ္ဗဋိတိဉာဏ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံပိ၊ ထိုမမ္ဗဋိတိဉာဏ်သည်လည်း။ ခယမမ္ဗ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယမမ္ဗ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂမမ္ဗ၊ မတပ်မက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓမမ္ဗ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [ကျန်အင်္ဂါတို့၌လည်း ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။] ဣမာနိ၊ ဤဉာဏ်တို့သည်။ သတ္တ သတ္တတိ၊ သော။ ဉာဏဝတ္ထူနိ၊ ဉာဏဝတ္ထုတို့တည်း။ ဧဝံ သတ္တဝိမေန ဉာဏဝတ္ထု။ [အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ နဝကနိဒ္ဒေသတို့အနက် လွယ်ပြီ။]

သတ္တကံ(နိဋ္ဌိတံ)။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ

ပဌမဗလနိဒ္ဒေသ

၀၀၉။ တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ်တို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်ဉာဏ်သည်။ ပေ။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း) ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တထာဂတော၊ သည်။ယံ၊အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော၊ မဂ်ဒိဋ္ဌိနှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ သင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရကို။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ တော၊ ဤအကြောင်းသည်။အဋ္ဌာနံ၊ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍မရအပ်မသိအပ်သောဌာနအကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ မရှိသော(မဟုတ်သော)ဌာနအကြောင်းတည်း။ (ဓသော၊ ဤအခွင့်သည်။) အနဝကာသော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ မရအပ် မသိအပ်သော အခွင့်ဟူသော ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ မရှိသော (မဟုတ်သော)အခွင့်ဟူသော ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတော်မူ၏။ စ ခါ၊အနွယကား။ ယံ၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ကဉ္စိ၊ သော။ သင်္ခါရံ၊ကို။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊သည်။ဝိဇ္ဇတိ၊၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ။[နောက် "ဌာနမေတံဝိဇ္ဇတိ" ကား နိဂုံးတည်း။.... ဤမှ နောက်၌လည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဗျတိရေက အနွယအားဖြင့်ပင် ဒုတိယဝါရ ဝသည်လည်း လာဦးလတ္တံ့။ ထိုဝါရတို့၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးတော့မည်။]

သုခတော၊ သုခအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ပေ။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ဝါ၊ ဟူ၍။ [ဤတတိယဝါကျမှ "ကဉ္စိ ဓမ္မံ" ဟု ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ကြည့်ပါ။] ပေ။ မာတရံ၊ အမိကို။ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ခွင်းရာ၏။ပေ။အရဟန္တံ၊ရဟန္တာကို။ ပေ။ပဒုဋ္ဌေန၊ ဒေါသသည်ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဝါ၊ ဒေါသကြောင့်ပျက်စီးသော။ စိတ္တေန၊ သတ်လိုစိတ်ဖြင့်။တထာ

ဂတဿ၊ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်တော်၌)။ လောဟိတံ၊ ယင်ငယ်သောက်လောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သွေးတော်ကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဝေ။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ ဘိန္ဒေယျ၊ သင်းခွဲရာ၏။ ပေ။ အညံ၊ မြတ်စွာဘုရားမှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ညွှန်ပြရာ၏။ ပေ။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ပေ။ တော် ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဠာတိပဇာနာတိ။

ယံ၊ ကြောင့်။ ကေိဿ လောကဓာတုယာ၊ တသောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိသော တခုသော လောကဓာတ်၌။ ဒွေ၊ ၂-ဆူကုန်သော။ အရဟန္တော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အပုဗ္ဗံ၊ ရှေ့လည်း မကျ။ အစရိမံ၊ နောက်သည်းမကျ။ (တနည်း) အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ပွင့်တော်မူကုန်ရာ၏။ ပေ။ စ ခေါ၊ အနွယကား။ ယံ၊ ကြောင့်။ ကေိဿ လောကဓာတုယာ ကော၊ တဆူတည်းသော။ ပေ။ တော် ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဠာတိ ပဇာနာတိ။ ဠာတ္တိ၊ မိန်းမသည်။ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပေ။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပေ။ သက္ကတ္တံ၊ သိကြား၏အဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပေ။ မာရတ္တံ၊ မာရ်နတ်၏အဖြစ်ကို။ ပေ။ ဗြဟ္မတ္တံ၊ မဟာဗြဟ္မာ၏အဖြစ်ကို။ ပေ။ ယံ၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတဿ၊ ကာယဒုစ္စရိုက်၏။ ဣဋ္ဌော၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တော၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပေါ၊ စိတ်ကိုပွါးစေတတ်သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပေ။ ကာယသုစရိတဿ၏။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ပေ။ ကာယ-ဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ၊ ကာယဒုစ္စရိုက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တန္နိဒါနံ၊ ထိုကာယဒုစ္စရိုက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုကာယဒုစ္စရိုက်ဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေခြင်းမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသော ဂတိဖြစ်သော။ လောကံ၊ လူ့လောကနတ်လောကသို့ရင်း။ သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာမြတ်သော။ လောကံ၊ နတ်လောကသို့ရင်း။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ ပေ။ အပါယံ၊ သုခတို့၏ဖြစ်ပေါ်လာရာဖြစ်သော ကောင်းမှုသည်တို့၏သုခသာဓနသတ္တိမှ ကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ အင်္ဂါခြေလက်ပျက်စီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ သာယာအပ်သော အဿာဒ တရားတို့မရှိရာ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ ပေ။ ["ယေ ယေ ဓမ္မာ" စသည်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, သုတ္တန္တိကနိက္ခေပ, ဌာနကုသလတာ ဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဠာဒိ။ ပေ။ ယထာဘူတံ ဉာဏံ (ဟောတိ)။

ပဌမဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ဒုတိယဖလနိဒ္ဒေသ

၇၁၀။ တတ္ထ။ ပေ။ ဉာဏံ (ဟောဘိ၊ နည်း)။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စဿ ဂတော ပဇာနာတိ။ (ကိံ),ဧကစ္စာနိ၊ အချို့ ကုန်သော၊ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ (ယာနိ)ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠှာနိ၊ ပြည့်စုံသော ဂတိသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည် (ကောင်းသော ဂတိသည်တားမြစ်အပ်ကုန်သည်။သမာနာနိ၊ဖြစ်ကုန်လသော်။) န ဝိပစ္စန္တိ၊ မရင့်ကျက်ကုန်။ ဝါ၊ အကျိုးမပေးကုန်။ (တာနိ၊ ထိုကံတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ပေ။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠှာနိ၊ ပြည့်စုံသော ဥပဓိသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည် (လှပသော ရုပ်အဆင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်) ။ပေ။ ကာလသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠှာနိ၊ ပြည့်စုံသောကာလသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည် (ကောင်းသော မင်း, ကောင်းသောလူတို့၏ ကာလသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်) ။ပေ။ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠှာနိ၊ ပြည့်စုံသော ပယောဂသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည် (ကောင်းသော ပယောဂသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်) ။ပေ။ ဧကစ္စာနိ၊ ကုန်သော။ ပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ (ယာနိ)ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ဂတိဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးသော ဂတိသို့ (အပါယ် ၄-ပါးသို့)။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ဝိပစ္စန္တိ။ပေ။ ဥပဓိဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးသော ဥပဓိသို့ (မလှပသောရုပ်အဆင်းသို့)။ ။ပေ။ ကာလဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးသော ကာလသို့ (မကောင်းသောမင်း, မကောင်းသော လူတို့၏ကာလသို့) ။ပေ။ ပယောဂဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးသောပယောဂသို့။ပေ။ (တာနိ) အတ္ထိ။ပေ။ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းကုန်သော။ (ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ။ပေ။ (တာနိ) အတ္ထိ။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

ဒုတိယဖလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

တတိယဖလနိဒ္ဒေသ

၇၁၁။ ဣဓ, တထာဂတော၊ သည်။ အယံ၊ ဤလမ်းသည်။ နိရယဂါမီ၊ ငရဲသို့သွားသော။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းတည်း။ အယံ၊ ဤအကျင့်သည်။ နိရယဂါမိနီ၊ ငရဲသို့သွားသော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ ပဇာနာတိ။ [ဤသို့ မဂ္ဂေါနှင့်တွဲ၍ "ဂါမီ"ဟုရင်း, ပဋိပဒါနှင့်တွဲ၍ "ဂါမိနီ"ဟုရင်း နောက်နောက်၌လည်း ပေးပါ။ ပဋ္ဌိတော်၌ကား ပဋိပဒါကိုငဲ့၍ "ဂါမိနီ"ဟု ရှိရမည်]။ ပေ။ တိရစ္ဆာနယောနိဂါမီ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းဆုံရာ အမျိုးသို့သွားသော ။ပေ။ ပေတ္တိဝိသယဂါမီ၊ ပြိတ္တာတို့၏ နယ်မြေသို့သွားသော ။ပေ။ မနုဿလောကဂါမီ၊

သူ့ လောကသို့သွားသော။ပေ။ ဒေဝလောကဂါမိ၊ နတ်လောကသို့သွားသော ။ပေ။ နိဗ္ဗာနဂါမိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားသော။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

တတိယဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

စတုတ္ထဗလနိဒ္ဒေသ

၈၁၂။ ဣဓ တထာဂတော, ခန္ဓနာနတ္တံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ပေ။ အာယတနနာနတ္တံ၊ အာယတနတို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ။ပေ။ အနေကဓာတု နာနာဓာတုလောကနာနတ္တံ၊ တပါးမက များသောဓာတ်ရှိသော အချိုးချိုးသော ဓာတ်ရှိသော လောက၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဇာနာတိ။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

စတုတ္ထဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ပဉ္စမဗလနိဒ္ဒေသ

၈၁၃။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ညံ့သော လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲမြဲ သက်ဝင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ညံ့သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။သန္တိ။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ၊ မြတ်သော လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲမြဲ သက်ဝင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သော။ သတ္တာ သန္တိ။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ပယိရုပါသန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

ပဉ္စမဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ဆဋ္ဌဗလနိဒ္ဒေသ

၈၁၄။ အာသယံ၊ လာ၍ဖြစ်ရာ အာသယကို။ ပဇာနာတိ။ အနုသယံ၊ အစဉ်တစိုက်ဖြစ်တတ်သော အနုသယကို။ပေ။ စရိတံ၊ ကိုယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို။ပေ။ အဓိမုတ္တံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲမြဲစွာ သက်ဝင်တတ်သော အဇ္ဈာသယကို။ပေ။ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသော မြူရှိကုန်သော။ ဝါ၊ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသောမြူရှိသော ပညာမျက်စိရှိကုန်သော။ (သတ္တေ၊တို့ကိုငဲ့။) မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသော မြူရှိကုန်သော။ ဝါ၊ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသော မြူရှိသော

ပညာမျက်စိရှိကုန်သော။(သတ္တေ)။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေ ရှိကုန်သော။ (သတ္တေ)။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုံ့သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ (သတ္တေ)။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော အာသယ စသော အဖို့အစုရှိကုန်သော။ (သတ္တေ)။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော အာသယစသော အဖို့အစုရှိကုန်သော။ (သတ္တေ)။ သုဝိညာပယေ၊ လွယ်ကူစွာသိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော။(သတ္တေ)။ ဒုဝိညာပယေ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော။ (သတ္တေ)။ ဘဗ္ဗာ-ဘဗ္ဗေ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန် မကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။(သတ္တေ၊ တို့ကိုရင်း။)ပဇာနာတိ။

၈၁၅။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယော၊ အာသယပဉ္စသည်။ ကတမော စ၊ အာသယနည်း။["သဿတော လောကော"စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ၊ အာသဝဂေါစ္ဆက၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ သန္နိဿိတာဝါ၊ အမြဲဖြစ်၏ဟု ယူမှားသော သဿတဒိဋ္ဌိကို မှီကုန်သည်သော်ရင်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ သန္နိဿိတာဝါ၊ "အမြဲမဖြစ်, သေလျှင်ပြတ်၏" ဟု ယူမှားသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို မှီကုန်သည်သော်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ပန သည်သာမကသေး။ ဥဘော၊ ၂ဖက်ကုန်သော။ ဧတေ အန္တေ၊ ဤအဖို့အစုတို့သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု၊ ဤသင်္ခါရစသော အကျိုးတို့၏အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာစသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား, အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားဟူကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းအကျိုးတရားတို့၌။ အနုလောမိကာ၊ လျော်စွာဖြစ်သော။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သော မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ ကို။(ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ)။ အယံ၊ ဤသဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယော၊ တည်း။

၈၁၆။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ရင်း။ပေ။ အဝိဇ္ဇာ-နုသယော၊ ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။)သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ လောကေ၊ ၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ ယံ၊ အကြင် ဣဋ္ဌာရုံသည်။(အတ္ထိ)။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပိယရူပ သာတရူပဖြစ်သော ဣဋ္ဌာရုံ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရာဂါနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်၍ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကိန်း၏။ လောကေ, အပ္ပိယရူပံ၊ မချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ အသာတရူပံ၊ မသာယာအပ် သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ ယံ၊ အကြင် အနိဋ္ဌာရုံသည်။(အတ္ထိ)။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပိယရူပ အသာတရူပဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံ၌။ သတ္တာနံ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ တရားတို့၌။ အဝိဇ္ဇာနုပတိတာ၊ အစဉ် ကျရောက်တတ်သော အဝိဇ္ဇာကိုရင်း။

တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် တခုတည်းသောစိတ်၌ သမ္ပယုတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်သော။ မာနေ၊ ကိုင်း။(တဒေကဋ္ဌာ၊ သော။)ဒိဋ္ဌိ၊ ကိုင်း။(တဒေကဋ္ဌာ) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိုင်း။ ဒသ္သော၊ ရှမ့်တ်ထိုက်၏။ အယံ၊ ဤကာမရာဂါနုသယသည် သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနုသယော၊ တည်း။

၁၁၇။ ပရိတ္တာဘူမကောဝါ၊ ညံ့သော ကာမာဝစရဘုံ ရှိသည့်မူလည်းဖြစ်သော။ မဟာဘူမကောဝါ၊ မြတ်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ ရှိသည့်မူလည်းဖြစ်သော။ (တနည်း) ပရိတ္တာဘူမကောဝါ၊ ညံ့သောအကျိုး ရှိသော ကာမာဝစရဘုံရှိသည့်မူလည်းဖြစ်သော။ မဟာဘူမကောဝါ၊ မြတ်သောအကျိုး ရှိသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ ရှိသည့်မူလည်းဖြစ်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်ငင်း။ပေ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်ငင်း။ (အတ္ထိ)။ လှဒ်၊ ဤအဘိသင်္ခါရ ၃-ပါးအပေါင်းသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စရိတံ၊ တည်း။ [အဓိမုတ္တိနိဒ္ဒေသကို ပဌမဗလနိဒ္ဒေသအဆုံး ပေးပါ။]

၁၁၈။ ကိလေသဝတ္ထုနို၊ နောက်နောက် ကိလေသာ၏ တည်ရာဖြစ်သော ရှေးရှေး ကိလေသာဘိုသည်။ လောဘော၊ ငင်း။ပေ။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ငင်း။(လှတိ၊ သို။)ဒသ၊ တို့တည်း။ယေသံသတ္တာနံ၊တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ဒသ၊ကုန်သော။လှမာ-နို ကိလေသဝတ္ထုနို၊ တို့သည်။ ဝါ၊ ဘိုကို။ အာသေဝိတာနို၊ အစစ္စာမှီဝဲအပ်ကုန်သည်။ ဘာဝိတာနို၊ တိုးပွါးစေအပ်ကုန်သည်။ ဗဟုလီကတာနို၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဥဿဒဂတာနို၊ များသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။(ဟောန္တိ)။ဣမေ တေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ မဟာရဇ-က္ခာ၊ မဟာရဇက္ခ သတ္တဝါတို့တည်း။ [အပ္ပရဇက္ခနိဒ္ဒေသသည် လွယ်ပြီ။]

၁၂၃။ ယေ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပါပါသယာ၊ မကောင်းသောအကုသိုလ် အာသယရှိကုန်သည်။ ပါပါနုသယာ၊ မကောင်းသော အကုသိုလ် အနုသယ ရှိကုန်သည်။ ပါပစရိတာ၊ မကောင်းသော အကုသိုလ်စရိုက်ရှိကုန်သည်။ ပါပါ-ဓိမုတ္တိကာ၊ မကောင်းသော အကုသိုလ် အဓိမုတ္တိရှိကုန်သည်။ မဟာရဇက္ခာ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော မြူရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသော မြူရှိသောပညာမျက်စိရှိကုန်သည်။ မုဒိန္ဒြိယာ၊နုံ့သော သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။(ဟောန္တိ)။ဣမေ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒွါကာရာ၊ ဒွါကာရသတ္တဝါတို့တည်း။ [သွာကာရနိဒ္ဒေသ လွယ်ပြီ။]

၁၂၅။ ယေစ တေ သတ္တာ၊အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ဒွါကာရာ၊ဒွါကာရ သတ္တဝါတို့သည်။(ဟောန္တိ)။တေဝ တေ သတ္တာ၊ ထိုဒွါကာရသတ္တဝါတို့သည်ပင်။ ဒုဝိညာပယာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေအပ်သော သတ္တဝါတို့သည်။(ဟောန္တိ)။ပေ။ သုဝိညာပယာ (ဟောန္တိ)။

၇၂၆။ ယေ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ မင်္ဂကိုတားမြစ်တတ်သော ပဉ္စာနန္တရိယကံနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန၊ မင်္ဂကိုတားမြစ်တတ်သောနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော ကိလေသာနှင့်။ပေ။ဝိပါကာဝရဏေန၊ မင်္ဂကိုတားမြစ်တတ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေဟူသော ဝိပါက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ။ အသဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမရှိကုန်။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ မင်္ဂကိုရအောင်အားထုတ်ဘို့ရန် ဆန္ဒမရှိကုန်။ ဒုပ္ပညာ၊ ဘဝင်ပညာ မရှိကုန်။ နိယာမံ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသောတရားသို့။ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသော မင်္ဂသို့။[နိယာမံကို ထပ်၍ဖွင့်သည်။]ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣမေ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဘဗ္ဗာ၊ အဘဗ္ဗသတ္တဝါတို့တည်း။

၇၂၇။ ["နကမ္မာဝရဏေန"စသည် လွယ်ပြီ။] ဆန္ဒိကာ၊ မင်္ဂကိုရအောင် အားထုတ်ဘို့ရန် ဆန္ဒရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ဘဝင်ပညာရှိကုန်၏။ပေ။ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာသယစသည်၌။ (အာသယ အနုသယ စရိတ အဓိမုတ္တိ အပ္ပရဇက္ခ သတ္တဝါ, မဟာရဇက္ခသတ္တဝါ, တိက္ခိန္ဒြိယသတ္တဝါ, မုဒိန္ဒြိယသတ္တဝါ, သွာကာရ သတ္တဝါ,ဒွါကာရသတ္တဝါ,သုဝိညာပယသတ္တဝါ,ဒုဝိညာပယသတ္တဝါ, ဘဗ္ဗသတ္တဝါ, အဘဗ္ဗသတ္တဝါတို့၌)။ယာ ပညာ၊အကြောင်းအပြားအားဖြင့်သိတတ်သောသဘောသည်။ပေ။ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ(အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤ အာသယာနုသယဉာဏ်, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်တော် ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒြိယပရော ပရိယတ္တံ၊ကို။ ယထာဘူတံ၊ ကိုင်း။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်တော်သည်။(ဟောတိ)။ [ဤသို့ အာသယာနုသယဉာဏ် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်တော် ၂-ပါး ပေါင်းမှ ဆဋ္ဌဗလဉာဏ်တော် တပါးဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူသည်။]

ဆဋ္ဌဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

သတ္တမဗလနိဒ္ဒေသ

၇၂၈။ ဈာယီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဈာယီဟူသော ဤပါဋ်၌။ [ဤသတ္တမဗလ မာတိကာဝယ်"ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တီနံ"ဟူသော ပုဒ်နှင့်စပ်၍ ပါဠိသေသအဖြစ် ဖြင့် ပါဝင်ထိုက်သော ဤဈာယီဟူသော ပါဋ်၌။] (လဗ္ဘမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။)ဈာယီ၊ဈာယီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။စတ္တာရော၊၄-ယောက်တို့တည်း။ဣတ္ထာ၊ အာရုံ ဒသာ။(သော)ဈာယီ၊ အကြင်ဈာယီပုဂ္ဂိုလ်သည်။သမ္ပတ္တိံ ယောဝ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍သာသျှင်။ သမာနံ၊ ဖြစ်ပါသျှက်။ ဝါ၊ ဖြစ်သောဈာန်, ဖြစ်သော

ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝိပတ္တိံတိ၊ ဝိပတ္တိံဟူ၍။ ဝါ၊ ပျက်စီးသောစျာန်, ပျက်စီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ယုံကြည် မှတ်ထင်၏။(သော၊ထိုစျာယီပုဂ္ဂိုလ်သည်)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကေစ္စော(ယော) စျာယီ, ဝိပတ္တိံ ယော၀၊ ပျက်စီးသည်ဖြစ်၍သော လျှင်။ သမာနံ၊ လျက်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောစျာန်, ဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သမ္ပတ္တိံတိ၊ သမ္ပတ္တိံဟူ၍။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောစျာန်, ပြည့်စုံသောကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍။ ပဇာနာတိ။ (သော)အတ္ထိ။ပေ။ဝတ္တာရော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ စျာယီ၊ စျာယီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

အပရေပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ စျာယီ၊ တို့သည်။(သန္တိ၊ရှိကုန်သေး၏။) ကေစ္စော(ယော)စျာယီ,ဒန္ဓံ၊ နှေးနှေး။သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ်ဝင်စားရ၏။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ သမာပတ်မှထနိုင်၏။ (သော)အတ္ထိ။ပေ။စတ္တာရော စျာယီ, ဣမေ၊ တို့တည်း။ အပရေပိ စတ္တာရော စျာယီ(သန္တိ)။ ကေစ္စော(ယော) စျာယီ, သမာဓိသ္မိံ၊ သမာဓိ၌။ သမာဓိကုသလော၊ သမာဓိ၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ ဟောတိ။ သမာဓိသ္မိံ၌။ သမာပတ္တိကုသလော၊ သမာပတ်ဝင်စားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ န (ဟောတိ)။ သော အတ္ထိ။ပေ။ စတ္တာရော စျာယီ,ဣမေ၊ တို့တည်း။ [ဤ စတုက္က၌ မိမိရအပ်သော စျာန်ကို "ပဉ္စင်္ဂိကစျာန် စတုရင်္ဂိကစျာန်" စသည်ဖြင့် အင်္ဂါအားဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သိမှု၌သာ ကျွမ်းကျင်၍, မိမိရည်မှန်း ပိုင်းခြားထားအပ်သော ကာလပတ်လုံး စျာန်သမာပတ်ဝင်စားမှု၌ကား မကျွမ်းကျင်သော စျာယီပုဂ္ဂိုလ်စသည်ဖြင့် ပါဠိတော် ကြည့်၍ ရေတွက်ပါ။]

စျာနံတိ(စတ္တာ)ဟူသောဤပါဌ်၌။ (လဗ္ဘမာနာနိ၊ ကုန်သော။ စျာနာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ဧင်း။ပေ။စတုတ္ထံစျာနံ၊ ဧင်းတည်း။

ဝိမောက္ခာတိ(စတ္တာ)၌။ (လဗ္ဘမာနာ)ဝိမောက္ခာ,အဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ ["ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ" ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပါဝစရကုသိုလ် ခဏ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] အဃံ၊ ဤ ဝိမောက္ခသည်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝိမောက္ခော၊ တည်း။[ကြွင်း ဝိမောက္ခတို့ကိုလည်း ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်,စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ရူပါဝစရကုသိုလ် တိကံ ဝိမောက္ခစျာန်ခဏ်း, အရူပါဝစရကုသိုလ် တို့ကို မှီ၍ပေးပါ။]

သမာဓီတိ(စတ္တာ)၌။(လဗ္ဘမာနာ) သမာဓီ၊ တို့သည်။တယော၊ တို့တည်း။ သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ ဝိတက်နှင့်လည်း တကွဖြစ်, ဝိစာရနှင့်လည်း တကွဖြစ် သော။ သမာဓိ၊ ဧင်း။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ ဝိတက်ကားမရှိ, ဝိစာရမျှသာ ရှိသော။ သမာဓိ၊ ဧင်း။ အဝိတက္က အဝိစာရော၊ ဝိတက်လည်းမရှိ, ဝိစာရ လည်း မရှိသော။ သမာဓိ၊ ဧင်းတည်း။ [သမာပတ္တိနိဒ္ဒေသ၌ "အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ

သမာပတ္တိယော၊ အစဉ်အတိုင်းဝင်စား၍ နေထိုက်သော သမာပတ်တို့သည်" ဟုပေးပါ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

သံကိလေသံတိ၊ ကား။ ဟာနဘာဂိယော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဝေါဒါနံတိ၊ ကား။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ ထူးသောအဖို့ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဝုဋ္ဌာနံတိ (ဧတ္ထ)။ ဝေါဒါနံပိ၊ ဖြူစင်သောစျာန်သည်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌာနမည်၏။ [ဖြူစင်သောအောက်အောက်စျာန်ကို အထက်အထက်စျာန်သို့ ထမြောက်တက်ရောက်ဘို့ရန် အကြောင်းဖြစ်၍ "ဝုဋ္ဌာနံ" ဟု ဆိုအပ်သည်ဟူလို။] တမှာတမှာ သမာဓိမှာ၊ ထိုထိုသမာဓိမှ။ ဝုဋ္ဌာနံပိ၊ ထကြောင်းဘဝင်သည်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထို သံကိလေသစသည်၌။ ယာ ပညာ။ ပေ။ ယာသမ္မာဒိဋ္ဌိ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤစျာယီပုဂ္ဂိုလ်စသည်ကိုသိသော ဉာဏ်တော်သည်။ ပေ။ ဉာဏံ (ဟောတိ)။

အမှာ။ ။အဋ္ဌမ ဗလနိဒ္ဒေသကို သိလက္ခန် ဖြုပ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ခဏ်းကိုမှီ၍ရင်း, ဝါဒအာခဏ်းနှင့် သာမညဖလသုတ် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ခဏ်းကိုမှီ၍ရင်း, နဝမဗလကို ယင်းပါဠိတော် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ခဏ်းကိုမှီ၍ရင်း ပေးပါ။

ဒသမဗလနိဒ္ဒေသ

၈၃၁။ ဣဓ တထာဂတော, အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စိတ်၏ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ ကင်းလွတ်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘော၌ပင်။ သယံ၊ တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာသဝက္ခယဉာဏ်တော်၌။ ယာ ပညာ။ ပေ။ ယာသမ္မာဒိဋ္ဌိ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤအာသဝက္ခယဉာဏ်တော်ကို သိသော ဉာဏ်တော်သည်။ ပေ။ ဉာဏံ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒသမဗလနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ဉာဏဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

ဧကကမာတိကာ

၈၃၂။ ဇာတိမဒေါ၊ ဇာတိမဒရင်း။ ဂေါတ္တမဒေါ၊ ဂေါတ္တမဒရင်း။ [နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤကဲ့သို့ နာမသတ်ပေးပါ။] လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာ၊ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာရင်း။ သေယျောဟမသ္မီတိ၊ သေယျောဟမသ္မိဟူ၍။ မာနော၊ မာန်မူခြင်းရင်း။ သေယျသာ၊ မြတ်သောကုလ်၏။ သေယျောဟမသ္မီတိ၊ ဟူ၍။ မာနော၊ ရင်း။ပေ။ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသံယုတ္တော၊ သူတပါးတို့၌ သနားစောင့်ရှောက်တတ်သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မေတ္တာစသည်နှင့်တူသော ဂေဟသိတပေမနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ရင်း။ လာဘ။ပေ။ ပဋိသံယုတ္တော၊ လာဘသက္ကာရသိလောကတို့နှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ရင်း။ အနဝညတ္တိ ပဋိသံယုတ္တော၊ အထင်သေး မခံရခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ရင်းတည်း။

ဧကကံ၊ ဧကကမာတိကာသည်။ (နိဋ္ဌိတံ)။

ဒုကမာတိကာ

၈၃၃။ ကောဓော စ၊ ကောဓရင်း။ ဥပနာဟော စ၊ ဥပနာဟရင်း။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ လွယ်ပြီ။]

ဒုကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

တိကမာတိကာ

၈၃၄။ တီဏိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ အကုသလမူလာနိ၊ အကုသလ မူလတို့ရင်း။ ပေ။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊အဿာဒဒိဋ္ဌိရင်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ရင်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ရင်း။ ။ပေ။အယောနိသော မနသိကာရော၊ အယောနိသော မနသိကာရရင်း။ ကုမ္မဂ္ဂ-သေဝနာ၊ ရင်း။ စေတသော စ လီနတ္တံ၊ စေတသောလိနတ္တရင်းတည်း။[ဤတိကမာတိကာ၌ (၃၅) တိက်ရှိရမည်။ စာအုပ်ဘို့၌ "အပရာပိ တိဿော တဏှာ" ဟု ၂-ထပ်ပါရမည်ဖြစ်လျက် တတိက်ကျနေသည်။ နိဒ္ဒေသ၌ကား ၂-ထပ်ပင် ပါသည်။]

တိကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

အမှာ။ ။စတုက္ကမာတိကာ စသည်လွယ်ပြီ။

၈၄၂။ အဇ္ဈတ္တိကာယ၊ အဇ္ဈတ္တတရားကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး ကုန်သော။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တဏှာဝိစရိတ် တို့သည်ရင်း။

ဗာဟိရဿ၊ ဗာဟိရတရားကို။ ဉပါဒါယ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တရသ၊ ကုန်သော။ တဏှာ-ဝိစရိတာနိ၊ တို့သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ)။ တံ၊ ထိုတဆဲ့ရှစ် ၂-ရပ်ကို။ ကေဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသညူဟိတ္ဝာ၊ ရှေးရှုကောင်းစွာပေါင်း၍။ အဘိသင်္ခိပိ-တွာ၊ ရှေးရှုကောင်းစွာချုံး၍။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆဲ့ခြောက်ပါးသော။ တဏှာဝိစရိ-တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ အတီတာနိ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆတ္တိံသ၊ သော။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တို့သည်ရှင်း။ပေ။ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္တိံသ၊ တဏှာ ဝိစရိတာနိ၊ တို့သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ)။ တံ၊ ထို သုံးဆဲ့ခြောက်သုံးရပ်ကို။ ကေဏ္ဍ အဘိသညူဟိတ္ဝာ အဘိသင်္ခိပိတွာ၊ အဋ္ဌ တဏှာဝိစရိတသတံ၊ တဏှာ ဝိစရိတ်(၁၀၈)တရာ့ရှစ်ပါးသည်။ ဟောတိ။ ဣဒံသဒ္ဒ၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော။ ယာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ ဗြဟ္မဇာလမည်သော။ ဝေယျာကရဏေ၊ ဝေယျာကရဏ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ (တာနိ)စ၊ ထို မိစ္ဆာအယူတို့သည်လည်း။ (ဟောန္တိ)။

မာတိကာ(နိဋ္ဌိတာ)။

၁-ကေကနိဒ္ဒေသ

၇၄၃။ တတ္ထ၊ ထို မာတိကာတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ်သည်။ ဇာတိ-မဒေါ၊ ဇာတိမဒ မည်သနည်း။ ဇာတိံ၊ အမျိုးဇာတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။(ယော) မဒေါ၊ အကြင် မာန်ယစ်ခြင်းသည်။(ယာ)မဇ္ဇနာ၊ အကြင် မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ (ယံ) မဇ္ဇိတတ္တံ၊ အကြင် မာန်ယစ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ["မာနော" စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, သညောဇန-ဂေါစ္ဆကဥ္ဇ ပေးခဲ့ပြီ။] (ယာ)ကေတုကမျတာ(အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤမာန်ယစ်ခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော မာနကို။ ဇာတိမဒေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၄၄။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ပေ။အာရောဂျံ၊ အနာရောဂါ မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို (ရောဂါကင်းခြင်းကို)။ ပေ။ ယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်ကောင်းသူ၏ အဖြစ်ကို(ကောင်းသော အရွယ်ကို)။ ပေ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှည်ခြင်းကို။ ပေ။ လာဘံ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းကို။ ပေ။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းကို။ပေ။ဂရုကာရံ၊ အလေးပြုခြင်းကို။ပေ။ပုရေက္ခာရံ၊ ရှေ့သွားပြုခြင်းကို။ပေ။ပရိဝါရံ၊ အခြွေအရံကို။ပေ။ဘောဂံ၊ သိမ်းဆည်းထား အပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ပေ။ဝဏ္ဏံ၊ ကိုယ်အဆင်း, ဂုဏ်သတင်းကို။ပေ။သုတံ၊ ကြားနာအပ်သော ပရိယတ်ကို။ပေ။ပဋိဘာနံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်ကို။ပေ။ ရတ္တညုတံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ညဥ့်တို့ကို သိသူ၏အဖြစ်ကို။ ပေ။ ပိဏ္ဍပါတိကတ္တံ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင်၏အဖြစ်ကို။ပေ။ အနုဝညာတံ၊ အထင်သေးမခံရခြင်းကို

။ပေ။ကုရိယာပထံ၊ ကုရိယာပုထ်ကို။ပေ။ ကုဒ္ဒိံ၊ တန်ခိုးကို။ ဝါ၊ ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းကို။ပေ။ယသံ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ကို။ [ယသောတိ ဣဿရိယံ။—အနု။] ။ပေ။သီလံ၊သီလကို။ပေ။ဈာနံ၊ ဥပစာရဈာန် အပ္ပနာဈာန်ကို။ပေ။သိပ္ပံ၊လက်မှုပညာကို ။ပေ။ အာရောဟံ၊ အရပ်အမောင်းကို။ ပေ။ ပရိဏာဟံ၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ကို။ ပေ။ သဏ္ဌာနံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကို။ ပေ။ ပါရိပူရိံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသောကိုယ်ကို။ပေ။အယံ၊ ဤမာန်ယစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မာနကို။ ပါရိပူရိမဒေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [“မာနော စ” ဟုစသဒ္ဒါ ပါသည်ကား အပိုသာ။ ဧာတိနိဒ္ဒေသနှင့် မဒ နိဒ္ဒေသတို့၌လည်း မပါ။ ရှေးနိဿယ၌လည်း မပါ။]

၈၄၆။ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ ဝါ၊ ကာယဒုစရိုက်၌သော်၎င်း။ ပေ။ ပဋ္ဌသုကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု ဝါ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌သော်၎င်း။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ လွှတ်ထားခြင်းသည်။ ဝေါဿဂ္ဂါနုပ္ပဒါနံ၊ လွှတ်ထားခြင်းကို အဖန်ဖန်ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ဘာဝနာယ၊ တိုးပွါးစေခြင်း၌။ အသက္ကစ္စကိရိယတာ၊ ရိုရိုသေသေပြုခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ အသာတစ္စကိရိယတာ၊ အမြဲမပြတ်ပြုခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ အနဋ္ဌိတ-ကိရိယတာ၊ မရပ်မနားပြုခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ ဩလီနဝုတ္တိတာ၊ တွန့်ဆုတ်သောဖြစ်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ နိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ၊ ချထားအပ်သောဆန္ဒရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ နိက္ခိတ္တဓုရတာ၊ ချထားအပ်သော တာဝန်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ အနာသေဝနာ၊ မမှီဝဲခြင်းသည်။ အဘာဝနာ၊မတိုးပွါးစေခြင်းသည်။ အဗဟုလီ-ကမ္မံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာမပြုခြင်းသည်။ အနဓိဋ္ဌာနံ၊ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ စွဲမြဲစွာတည်တံ့ ခြင်း မရှိသည်။ အနနုယောဂေါ၊ အဖန်ဖန် အားမထုတ်ခြင်းသည်။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ) ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယော ပမာဒေါ၊အကြင်မေ့လျော့ခြင်းသည်။ (ယာ)ပမဇ္ဇနာ၊အကြင်မေ့လျော့ခြင်းသည်။ (ယံ) ပမဇ္ဇိတတ္တံ၊အကြင်မေ့လျော့သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤမေ့လျော့ခြင်းကို။ ပမာဒေါ၊ ပမာဒဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၈၄၇။ ယော ထမ္ဘော၊ အကြင်တောင့်မာသောသဘောသည်။ ဝါ၊အကြင်ထန်သော သဘောသည်။ (ယာ) ထမ္ဘနာ၊ အကြင်တောင့်မာခြင်းသည်။ဝါ၊ အကြင် ထန်ခြင်းသည်။ (ယံ) ထမ္ဘိတတ္တံ၊ အကြင် တောင့်မာသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဝါ၊အကြင် ထန်သောစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယံ) ကက္ခဠိယံ၊ အကြင် ခက်မာသောပုဂ္ဂိုလ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။(ယံ) ဖာရုသိယံ၊ အကြင်ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။(ယာ) ဥဇုစိတ္တတာ၊ အကြင် မကိုင်းမညွတ်တတ်,ထောင်မတ်သောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) အမုဒုတာ၊ အကြင်မနူးညံ့သောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤတောင့်မာခြင်းသဘောကို။ ထမ္ဘော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၄၈။ ယော သာရမ္ဘော၊ အကြင်ပြင်းစွာ ချုပ်ချယ်ခြင်းသည်။ (ယော) ပဋိသာရမ္ဘော၊ အကြင် တဖန်ပြန်၍ ပြင်းစွာချုပ်ချယ်ခြင်းသည်။ (ယာ) သာရမ္ဘနာ၊ အကြင်ပြင်းစွာ ချုပ်ချယ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ) ပဋိသာရမ္ဘနာ၊ အကြင် တဖန်ပြန်၍ ပြင်းစွာ ချုပ်ချယ်ခြင်းဟူသောအခြင်းအရာသည်။ (ယံ) ပဋိသာရမ္ဘိတတ္တံ၊ အကြင်တဖန်ပြန်၍ ပြင်းစွာချုပ်ချယ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤပြင်းစွာချုပ်ချယ်ခြင်း သဘောကို။ သာရမ္ဘော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၄၉။ ဣတရီတရ စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရေဟိ၊ ကောင်းဆိုး ၂ ရပ်ရအပ် ရအပ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဂိလာနအတွက် ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏ အကာအရံ ဖြစ်သော ဆေးတို့ဖြင့်ရင်း။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်သော်ရင်း။အသန္တုဋ္ဌ-ဿ၊ မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲနိုင်သူ၏။ ဘိယျောကမျတာ၊ အများကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ဝေရှပါ၊ သော။ ယာ လုစ္ဆာ၊ အကြင် လိုချင်သော သဘောသည်။ (ယာ) လုစ္ဆာဂတာ၊ အကြင် လိုချင်သောသဘောသည်။ ဝါ၊ အကြင် လိုချင်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော သဘောသည်။(ယာ) အတြိစ္ဆတာ၊ အကြင်မိမိရအပ်သောဥစ္စာကို လွန်၍ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (တနည်း) ယာ အတြိစ္ဆတာ၊ အကြင် ဟိုဟာ ဟိုဟာ၌ လိုချင်တတ်သူ၏အဖြစ်သည်။ (ယော) ရာဂေါ၊ အကြင် တပ်မက်တတ်သော သဘောသည်။ (ယော) သာရာဂေါ၊ အကြင် ပြင်းစွာတပ်မက်တတ်သော သဘောသည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ (ယော) သာရာဂေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ လွန်၍ လိုချင်ခြင်းသဘောကို။ အတြိစ္ဆတာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၅၀။ "(ယာ) မဟိစ္ဆတာ၊ အကြင်များစွာသော ဝတ္ထုတို့ကိုအလိုရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကြီးသော အလိုရှိသူ၏အဖြစ်သည်" ဟုပေး။ ကြွင်းအားလုံး အတြိစ္ဆတာနိဒ္ဒေသနှင့် တူပြီ။

၇၅၁။ ကုဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါမရှိသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ သဒ္ဓေါတိ၊ သဒ္ဓါရှိသူ ဟူ၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ ဇာနာတု၊ သိပါစေသတည်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ (ဣဓ ကေစ္စော) ဒုဿီလော၊ သီလ မရှိသည်။ပေ။ အပ္ပဿုတော၊ သုတ မရှိသည်။ သမာနော, ဗဟုဿုတောတိ၊ များသောသုတရှိသူ ဟူ၍။ပေ။ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူသည်။ သမာနော, ပဝိဝိတ္တောတိ၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သူဟူ၍။ပေ။ ကုသီတော၊ ပျင်းရိသူသည်။ သမာနော, အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဝီရိယရှိသူဟူ၍။ပေ။

မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသည်။ သမာနေ့, ဥပဋ္ဌိတဿတိတိ၊ ကပ်၍ထင်လာသောသတိရှိသူဟူ၍။ (သတိကောင်းသူ ဟူ၍)။ ပေ။အသမာဟိ-တော၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာထားအပ်သောစိတ် မရှိသည်။သမာနေ့, သမာဟိ-တောတိ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သောစိတ် ရှိသူဟူ၍။ပေ။ ဒုပ္ပညော၊ ဝိပဿနာပညာ မရှိသည်။ သမာနေ့, ပညဝါတိ၊ ဝိပဿနာပညာ ရှိသူဟူ၍ ။ပေ။ အခီဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာ မဟုတ်သည်။ သမာနေ့, ခီဏာသဝေါတိ၊ ရဟန္တာဟူ၍။ပေ။ (ယာ) ပါပိစ္ဆတာ၊ အကြင် ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ပေ။ အယံ၊ ဤ လိုချင်ခြင်းသဘောကို။ ပါပိစ္ဆတာ ဝုစ္စတိ။

၈၅၂။ ယံ သိင်္ဂံ၊ အကြင်ဦးချိုနှင့်တူသော ကိလေသာရာဂသည်။ (ယာ) သိင်္ဂါရတာ၊ အကြင် ကာမ၏ တိုးပွါးခြင်းသို့ရောက်သော ချစ်ကြိုက်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာဂသည်။ (ယာ) စာတုရံတာ၊ အကြင်တင့်တယ် စံပယ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာဂသည်။ (ယံ) စာတုရိယံ၊ အကြင် တင့်တယ် စံပယ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာဂသည်။ (ယာ) ပရိက္ခတ္တတာ၊ အကြင် တူး၍ မြှုပ်ထားအပ်သကဲ့သို့ ခိုင်မြဲသော သိင်္ဂါရ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ (ယံ) ပါရိက္ခတ္တိယံ၊ အကြင်တူး၍ မြှုပ်ထားအပ်သကဲ့သို့ ခိုင်မြဲသောသိင်္ဂါရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤရာဂကို။ သိင်္ဂံ ဝုစ္စတိ။

၈၅၃။ ယံ တိန္တိဏံ၊ အကြင် စိုစွပ် ရွှတ် ချကြောင်း လောဘသည်။ (ယာ) တိန္တိဏာ၊ အကြင်စိုရွှဲ ရွှတ်ချခြင်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယံ) တိန္တိဏာယိတတ္တံ၊ အကြင်စိုစွပ်ရွှတ်ချခြင်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ [“လောလုပ္ပ” စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, ဟေတုဂေါစ္ဆက, လောဘနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣဒံ၊ ဤစိုစွပ်ရွှတ်ချကြောင်း လောဘစသည်ကို။ တိန္တိဏံ ဝုစ္စတိ။

၈၅၄။ (ယာ) စီဝရမဏ္ဍနာ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင်သင်္ကန်းဖြင့် မိမိကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ (ယာ) ပတ္တမဏ္ဍနာ၊ အကြင် သပိတ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင် သပိတ်ဖြင့် မိမိကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ (ယာ) သေနာသန မဏ္ဍနာ၊ အကြင်ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့် မိမိကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ ဣမဿ ပူတိကာယဿဝါ၊ ဤ ပုပ်သော ကိုယ်ကိုလည်း။ ဝါ၊ဤ ခန္ဓာကိုယ်ယုတ်, အကောင်ပုပ်ကိုလည်း။ ဗာဟိရာနံ၊ ကိုယ်မှ ပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ ပရိက္ခာရာနံဝါ၊ သင်္ကန်း သပိတ်မှ တပါး ၆-ပါးသော ပရိက္ခရာ တို့ကိုလည်း။ (တနည်း) ပရိက္ခာရာနံဝါ၊ သင်္ကန်း သပိတ် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ ဟူသော ပရိက္ခရာတို့ကိုလည်း။ (ယာ မဏ္ဍနာ၊ အကြင် တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။) (ယာ)

မက္ခနာ၊ အကြောင် နိမ့်ရာအရပ်ကို ဖိုသိပ်ခြင်းသည်။ (ယာ) ဝိဘူသနာ၊ အကြောင် လိမ်းကျံ ခြယ်လှယ်ခြင်းသည်။ (ယာ) ကေဠနာ၊ အကြောင် မြူးတူး ပျော်ပါး ကစားခြင်းသည်။ (ယာ) ပရိကေဠနာ၊ အကြောင် ထက်ဝန်းကျင် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်းသည်။ (ယာ) ဂိဒ္ဓိကတာ၊ အကြောင် တပ်မက်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယံ) ဂိဒ္ဓိကတ္တံ၊ အကြောင် တပ်မက်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) စပလတာ၊ အကြောင် လျှပ်ပေါ် လော်လည်သူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယံ) စာပလျံ၊ အကြောင် လျှပ်ပေါ် လော်လည်သူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤသပိတ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ စာပလျံ ဝုစ္စတိ။

၇၅၅။ တတ္ထ၊ ထို မာတိကာတို့တွင်။ အသဘာဂဝုတ္တိ၊ သဘောမတူသော ဖြစ်ခြင်းဟူသည်၊ ကတမံ၊ နည်း။ [နိဂုံးဝါကျ၌ "အယံ ဝုစ္စတိ အသဘာဂဝုတ္တိ" ဟု ရှိသောကြောင့် "ကတမာ" ဟု ရှိသင့်သည်။] မာတရိ ဝါ၊ အမိ၌သော်လည်း။ ပိတရိ ဝါ၊ အဘ၌သော်လည်း။ ဇေဋ္ဌဘာတရိ ဝါ၊ အကြီး အစ်ကို၌သော်လည်း။ ဘာတရိ ဝါ၊ အစ်ကို၌သော်လည်း။ ဝါ၊ ညီ၌သော်လည်း။ အာစရိယေသု ဝါ၊ ဆရာတို့၌သော်လည်း။ ဥပဇ္ဈာယေ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်၌သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေ ဝါ၊ ဘုရား၌သော်လည်း။ သာဝကေသု ဝါ၊ သာဝကတို့၌သော်လည်း။ အညတရညတရေသု၊ အမှတ်မထား တပါးပါး တပါးပါးကုန်သော။ ဂရုဋ္ဌာနိယေသု၊ အလေးပြုခြင်း၏ တည်ရာတို့၌။ (ယာ) ဝိပစ္စနီကဂါဟိတာ၊ အကြောင် မလျော်သောအားဖြင့် ယူခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) ဝိပစ္စနီကသာတတာ၊ အကြောင် ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် သာယာတတ်သူ၏အဖြစ်သည်။ (ယံ) အနာဒရိယံ၊ အကြောင် ရိုသေခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) အနာဒရိယတာ၊ အကြောင် ရိုသေခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အဂါရဝတာ၊ အကြောင် လေးစားခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) အပ္ပတိဿဝတာ၊ အကြောင် ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ မလျော်သောအားဖြင့် ယူခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် စသည်ကို။ အသဘာဂဝုတ္တိ၊ သဘော မတူသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၅၆။ ပစ္စန္တေသု၊ အစွန်အဖျား ဖြစ်ကုန်သော။ သေနာသနေသု ဝါ၊ ကျောင်းတို့၌ သော်လည်း။ အညတရညတရေသု၊ အမှတ်မထား တပါးပါး တပါးပါး ကုန်သော။ အဓိကုသလေသု၊ လွန်ကဲသောကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု ဝါ၊ သမထဝိပဿနာ တရားတို့၌သော်လည်း။ (ယာ) အရတိ၊ အကြောင် မမွေ့လျော်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ (ယာ) အရတိတာ၊ အကြောင်မွေ့လျော် ခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အနဘိရတိ၊ အကြောင် မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ (ယာ) အနဘိရမဏာ၊ အကြောင် မမွေ့လျော်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ), ဥက္ကဏ္ဌိတာ၊ အကြောင် အထက်၌တည်သော လည်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ဝါ၊ အကြောင့် ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) ပရိတဿိတာ၊ အကြောင် ထက်ဝန်းကျင်

တောင့်တခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ပန္တသေနာသန အဓိကုသလဓမ္မတို့၌ မွေ့လျော်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စသည်ကို။ အရတိ ဝုစ္စတိ။

၈၅၇။ ယာ တန္ဒီ၊ အကြင် ပျင်းရိခြင်းသည်။ (ယာ) တန္ဒိယနာ၊ အကြင် ပျင်းရိခြင်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယာ)တန္ဒိမနကတာ၊ အကြင် ပျင်းရိသောစိတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယံ) အာလသျံ၊ အကြင် ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အာလသျာယနာ၊ အကြင် ပျင်းရိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယံ) အာလသျာယိတတ္တံ၊ အကြင် ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ပျင်းရိခြင်းစသည်ကို။ တန္ဒီ ဝုစ္စတိ။

၈၅၈။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ယာ ဇမ္ဘနာ၊ အကြင် တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင် ဆန့်တန်းခြင်းသည်။ (ယာ) ဝိဇမ္ဘနာ၊ အကြင် အဖန်ဖန် တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ (ယာ)အာနမနာ၊ အကြင် ရှေ့သို့ညွတ်ခြင်းသည်။ (ယာ)ဝိနမနာ၊ အကြင် နောက်သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ (ယာ) သန္နမနာ၊ အကြင် ထက်ဝန်းကျင်သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ (ယာ) ပဏာမနာ၊ အကြင် အထက်သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ (ယံ) ဗျာဓိယကံ၊ အကြင် အနာရှိသူ၏အဖြစ်သည်။(အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ တုန်လှုပ်ခြင်းစသည်ကို။ ဝိဇမ္ဘိတာ၊ အဖန်ဖန် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၈၅၉။ ဘုတ္တာဝိဿ၊ စားပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယာ ဘတ္တမုစ္ဆာ၊ အကြင် ထမင်းကြောင့် တွေဝေခြင်းသည်။ (ယော) ဘတ္တကိလမထော၊ အကြင် ထမင်းကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (ယော) ဘတ္တပရိဠာဟော၊ အကြင် ထမင်းကြောင့် ပူလောင်ခြင်းသည်။ (ယံ)ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ အကြင် ကိုယ်၏အမှုဌ်မကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ဘတ္တမုစ္ဆာ စသည်ကို။ ဘတ္တသမ္မဒေါ၊ ထမင်းဆီယစ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၈၆၀။ တတ္ထ, စေတသော၊ ၏။ လီနတ္တံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသည်လည်း။ ကတမံ၊ နည်း။ [ဤ နိဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုက-နိက္ခေပကဏ္ဍ, နီဝရဏဂေါစ္ဆကဌ် ပေးခဲ့ပြီ။....... ထို၌ အကာလ္လတာနှင့် ဤ၌ အကလျတာမှာ အနက်ချင်း မထူးပါ။]

၈၆၁။ လာဘ သက္ကာရသိလောက သန္နိဿိတဿ၊ ရအပ်သော သာမညလာဘ်, ကောင်းစွာပြုအပ်သော ဝိသေသလာဘ်, အကျော်အစောကိုကောင်းစွာ မှီသော။ ပါပိစ္ဆဿ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသော။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ ယုတ်မာသော အလိုသည် သမ္မာအာဇီဝမှကင်းအောင် ပြုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပစ္စယ ပဋိသေဝန သင်္ခါတေန၀ါ၊ ပစ္စယ ပဋိသေဝနဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စည်း ၄-ပါးကိုမှီဝဲခြင်းဖြင့်သော်၎င်း။ (ကုဟန စသည်၌စပ်)။ သာမန္တဇပ္ပိတေန၀ါ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ရခြင်းကို သူတပါးအတွက် ပြောဟန်ဆောင်၍ မိမိ၏အနီး၌ ပြောခြင်းဖြင့်

သော်ဒုင်း။ (ကုဟနာ စသည်၌ပင် ဝပ်)။ ဣရိယာပထသာဝါ၊ ၄-ပါးသော ဣရိယာပုထ်ကို မှုလည်း။ အဌပနာ၊ အစဉ် ထားခြင်းသည်။ ဝါ၊ လေးလေး စားစားထားခြင်းသည်။ ဌပနာ၊ ထားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။သဏ္ဌာ-ပနာ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းအောင် ပြုပြုပြင်ပြင်ထားခြင်းသည်။ဘာကုဋိကာ၊ မျက်မှောင်ကြုတ်မှုကို ပြုခြင်းသည်။ ဘာကုဋိယံ၊ မျက်မှောင်ကြုတ်မှုကိုပြုခြင်း အလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ကုဟနာ၊ အံ့ဩဘွယ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ကုဟာယ-နာ၊ အံ့ဩဘွယ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အံ့ဩဘွယ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းအမှုအရာသည်။ ကုဟိတတ္တံ၊ အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။(အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤပစ္စည်း ၄-ပါးကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသည် ကို။ ကုဟနာ ဝုစ္စတိ။

ဂ၆၂။ လာဘ။ပေ။သန္နိဿိတဿ၊သော။ပေ။ဣစ္ဆာပကတဿ၊ ၏။ပရေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။ ယာ အာလပနာ၊ အကြင် စ၍ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဝါ၊အကြင် မိမိကို ကပ်ဆောင်၍ပြောဆိုခြင်းသည်။(ယာ)လပနာ၊ အကြင် မေးအပ်သည် ဖြစ်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင်မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မိမိကိုကပ်ဆောင်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။(ယာ)သလ္လပနာ၊ အကြင် ဒါယကာတို့အား ပြောခွင့်ပေး၍ ကောင်းစွာ ပြောဆိုခြင်းသည်။(ယာ)ဥလ္လပနာ၊ အကြင်မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။(ယာ)သမုလ္လပနာ၊ အကြင်အလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။(ယာ)ဥန္နဟနာ၊အကြင်အထက်၌ ခနှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်။(ယာ) သမုန္နဟနာ၊ အကြင်အလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့်အထက်၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်။ (ယာ)ဥက္ကာစနာ၊ အကြင်မြှောက်ပင့်၍ ထင်ရှားပြုခြင်းသည်။(ယာ)သမုက္ကာ-စနာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့်အဖန်ဖန်မြှောက်ပင့်၍ထင်ရှားပြုခြင်း သည်။(ယာ)အနုပိယဘာဏိတာ၊ အကြင် လာစွမ့်မြဲအားလျော်သည်ကို မငဲ့မူ၍ အဖန်ဖန် ချစ်ဘွယ်စကားကို ပြောဆိုခြင်းသည်။ (ယာ)စာဋုကမျတာ၊အကြင် ချစ်ဘွယ်စကားကို ပြောလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အောက်ကျို့၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ (ယာ)မုဂ္ဂသူပျတာ၊ အကြင် ပဲနောက်ဟင်း နှင့် တူသူ၏အဖြစ်သည်။(မကျက်နည်းပါး, အကျက်များသော ပဲနောက်ဟင်း ကဲ့သို့ အမှန်နည်းပါး,အမှားများသော စကားရှိသူ၏အဖြစ်သည်။)(ယာ)ပါရိ-ဘဋျတာ၊ အကြင် အမျိုးသားကလေးတို့ကို အထိန်းကဲ့သို့ ချီပွေ့ရွက်ဆောင် သူ၏အမှု၏အဖြစ်သည်။(အတ္ထိ)။အယံ၊ ဤစ၍ပြောဆိုခြင်းစသည်ကို။လပနာ၊ ပြောဆိုခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ဂ၆၃။ လာဘ ။ပေ။ သန္နိဿိတဿ၊ သော။ပေ။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ ၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ (ပစ္စယဒါနသညာတနကာ၊ ပစ္စည်းကို ပေးခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော)။ ယံ နိမိတ္တံ၊ အကြင်သိမှတ်ကြောင်း ကိုယ်မှု နှုတ်မှုသည်။ ဝါ၊

အကြောင်းအရိပ်နိမိတ်သည်။(ယံ)နိမိတ္တကမ္မံ၊ အကြောင်း အရိပ်နိမိတ်ကိုပြုခြင်းသည်။ (ယော)ဩဘာသော၊အကြောင်းအရိပ်အရောင်သည်။(ယံ)ဩဘာသကမ္မံ၊အကြောင်း အရိပ်အရောင် ကိုပြုခြင်းသည်။ (ယာ)သာမန္တဇပ္ပနာ၊ အကြောင်းပစ္စည်း၏အနီး၌ ပြောခြင်းသည်။ (ယာ)ပရိကထာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းရလောက်အောင် လှည့်ကာ ပတ်ကာ ပြောခြင်းသည်။(အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤသိမှတ်ကြောင်း ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စသည်ကို။ နေမိတ္တိကတာ၊ အရိပ်နိမိတ်ရှိသူ၏အဖြစ်ဟူ၍။ဝုစ္စတိ။ [စာအုပ်တို့၌ “ပရေသံ နိမိတ္တံ”ဟု ရှိ၏။ နိမိတ်ပြုခြင်းသည် သူတပါးတို့၏ပြုခြင်း မဟုတ် ရကား ပရေသံ၏စပ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်“ပစ္စယဒါနသညောဇနကံ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်သည်။ သို့ဟုတ်၊ ပါဠိတော်မှာပင် ပရေသံ မပါလျှင်လည်း ရှင်း၏။ အဋ္ဌကထာက“ပရေသံ ပစ္စယဒါနသညောဇနကံ”ဟုမှတ်ပါ။]

၈၆၄။ လာဘ ။ပေ။ သန္နိဿိတဿ ။ပေ။ ကုဟနာပကတဿ၊ ၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။(ယာ)အက္ကောသနာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းကို မပေးပဲမနေနိုင်အောင် ဆဲခြင်းသည်။ (ယာ)ဝမ္ဘနာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းကို မပေးပဲ မနေနိုင်အောင်ရှုတ်ချ ခြင်းသည်။ (ယာ)ဂရဟဏာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းကို မပေးဘဲ မနေနိုင်အောင် ကဲ့ရဲ့ ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အပြစ်တင်ခြင်းသည်။ (ယာ)ဥက္ခေပနာ၊ အကြောင်း စကားဖြင့် မြှောက်ပင့်ခြင်းသည်။(ယာ)သမုက္ခေပနာ၊ အကြောင်းအလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့် စကားဖြင့် မြှောက်ပင့်ခြင်းသည်။ (တနည်း)ယာ ဥက္ခေပနာ၊ အကြောင်း အပသို့ ပစ်ချ ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။(ယာ)သမုက္ခေပနာ၊ အကြောင်းကောင်းစွာ အပသို့ပစ်ချ ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ (ယာ) ခိပနာ၊ အကြောင်း ပြောင်လှောင်ခြင်းသည်။ (ယာ) သံခိပနာ၊ အကြောင်း လွန်စွာ ပြောင်လှောင်ခြင်းသည်။ (ယာ)ပါပနာ၊ အကြောင်း မပေးတတ်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြောင်းအပြစ်သို့ ရောက်စေ ခြင်းသည်။(ယာ)သမ္ပာပနာ၊ အကြောင်းအလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်မပေးတတ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြောင်းအလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်အပြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ (ယာ)အဝဏ္ဏဟာရိတာ၊ အကြောင်း အပြစ်ကိုဆောင်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ [စာအုပ်တို့၌ “အာဏ္ဏဟာရိကာ၊ အပြစ်ကိုဆောင်ခြင်း သည်”ဟု ရှိ၏။ ဟာရိကာ၌ ဟရဓာတ်, ဏုပစ္စည်း, ဣတ္ထိဇောတက အာ ပစ္စည်း။](ယာ)ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာ၊ အကြောင်းသူတပါးတို့၏ ကျောက်ကုန်းသားကို စားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤပစ္စည်းကို မပေးဘဲ မနေနိုင် အောင် ဆဲခြင်းစသည်ကို။ နိပ္ပေသိကတာ၊ သူတပါး၏ဂုဏ်ကို ခြစ်ပစ်ခြင်းရှိ သူ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၈၆၅။ လာဘ။ပေ။သန္နိဿိတော။ သော။ ပါပိစ္ဆော၊ သော။ ကုဟနာ- ပကတော၊ သည်။ဣတော၊ ဤအိမ်မှ။ လဒ္ဓံ၊ရအပ်သော။အာမိသံ၊အာမိသကို။ အမုတြ၊ထိုအိမ်သို့။ ဟရတိ၊ဆောင်သွား၏။ အမုတြဝါ၊ ထိုအိမ်၌မှုလည်း။ လဒ္ဓံ၊

ရအပ်သော။ အာမိသံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအိမ်သို့။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ယူလာ၏။ ဝေ-ရှပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အာမိသသာ၊ ကို။ ယာ ဧဋ္ဌိ၊ အကြင် ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ယာ) ဂဝေဋ္ဌိ၊ အကြင် ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ယာ) ပရိယေဋ္ဌိ၊ အကြင် ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ယာ) ဧသနာ၊ အကြင် ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ယာ) ဂဝေသနာ၊ အကြင် ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ယာ) ပရိယေသနာ၊ အကြင်ရှာမှီးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ရှာမှီးခြင်းကို။ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာ၊ တာ ဟူ၏။ ဝါ၊ တအိမ်မှ ရအပ်သောလာဘ်ဖြင့် တအိမ်မှရအပ်သောလာဘ်ကို ရှာမှီးခြင်းရှိသူဟူ၏။ ဝုစ္စတိ။

၈၆၆။ တတ္ထ, အဟံ၊ သည်။ သေယျော၊ သူတပါးတို့ထက် မြတ်သူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဝတ္တော၊ သော။) မာနော၊ မာန်မူခြင်းဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သူသည်။ ဇာတိယာ ဝါ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အနွယ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ကောလိယပုတ္တေန ဝါ၊ အမျိုးကောင်းသား၏ အဖြစ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝဏ္ဏ-ပေါက္ခရတာယ ဝါ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ကိုယ်ရှိသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝါ၊ အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဓနေန ဝါ၊ ဥစ္စာအားဖြင့်သော်၎င်း။ အဇ္ဈေနေန ဝါ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်အပ်သော ကျမ်းဂန်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ကမ္မာယတနေန ဝါ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အလုပ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ သိပ္ပါယတနေန ဝါ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော လက်မှုအတတ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေန ဝါ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော နှုတ်မှုအတတ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားနာအပ်သော ကျမ်းဂန်အားဖြင့်သော်၎င်း။ ပဋိ-ဘာနေန ဝါ၊ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်သော်၎င်း။ အညတရညတရေန၊ အမှတ်မထား, တပါးပါး တပါးပါးသော။ ဝတ္ထုနာ၊ ဝတ္ထုဖြင့်။ မာနံ၊ မာနကို။ ဇပ္ပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ["ယော မာနော" စသည်၏ အနက်ကို မမွှသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, သညောဇနဂေါစ္ဆကဣ ပေးခဲ့ပြီ။] အယံ၊ ဤ မှတ်ထင်ခြင်းကို။ အဟံ သေယျော အသ္မိ ဣတိ၊ သို့။ (ပဝတ္တော) မာနော၊ ဟူ၏။ ဝုစ္စတိ။ [၈၆၇-လွယ်ပြီ။]

၈၆၈။ ယော ဩမာနော၊ အကြင် အောက်ကျသော မာန်သည်။ (ယာ) ဩမညနာ၊ အကြင် အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်းသည် (အထင်သေးခြင်းသည်)။ (ယံ) ဩမညိတတ္တံ၊ အကြင် အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ် ပြုခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) ဟီဠနာ၊ အကြင် မိမိကို စက်ဆုပ်ခြင်းသည်။ (ယာ) ဩဟီဠနာ၊ အကြင် မိမိကို လွန်စွာစက်ဆုပ်ခြင်းသည်။ (ယံ) ဩဟီဠိ-တတ္တံ၊ အကြင် မိမိကို လွန်စွာ စက်ဆုပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) အတ္တုညာ၊ အကြင် မိမိကို အောက်ချ၍သိခြင်းသည် (မိမိကို အထင်သေးခြင်း

သည်။) (ယာ) အတ္တုဝညာ၊ အကြင် မိမိကို အောက်ချ၍သိခြင်းသည် (မိမိကို အထင်သေးခြင်းသည်)။ (ယော) အတ္တုပရိဘဝေါ၊ အကြင် မိမိကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤအောက်ကျသော မာန်စသည်ကို။ အယံ၊ ဟီနော၊ သူတပါးတို့အောက် ယုတ်ညံ့သူသည်။ အသ္မိ၊ ဣတိ၊ သို့။ (ပဝတ္တော) မာနော ဝုစ္စတိ။

၈၆၉။ သေယျဿ၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဟံ သေယျော အသ္မိ၊ ဣတိ (ပဝတ္တော) မာနော, ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ, ကေစ္စော၊ သည်။ သေယျော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိယာ ဝါ၊ သေဝ်ငင်း၍ပေ။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ထက်။ သေယျံ၊ မြတ်သူ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒဟတိ၊ ထား၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုမြတ်သူ၏ အဖြစ်အားဖြင့် ထားခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ [တံ နိဿာယာတိ တံ သေယျတော ဒဟနံ နိဿာယ။—ဋ္ဌ။] မာနံ ဇပ္ပေတိ။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

၈၇၀။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သဒိသံ၊ တန်းတူသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒဟတိ။ သော တံ၊ ထိုတန်းတူသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့် ထားခြင်းကို။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။ (၈၇၁)၌ "ပရေဟိ၊ တို့အောက်။ ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သူ၏အဖြစ်အားဖြင့်"ဟု ပေးပါ။ (၈၇၂) စသည် လွယ်ပြီ။]

၈၇၉။ အတိမာနော၊ သူတပါးတို့ကို လွန်၍ မှတ်ထင်ခြင်း ဟူသည်။ ကတမော။ပေ။ အတ္တာနံ၊ မိမိ ကို။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ အတိမညတိ၊ လွန်၍ မှတ်ထင်၏။ [ဋီကာ၌ "ပရေ အတိမညတိ"ဟု ရှိ၏။ ထိုအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ စာအုပ်တို့၌ကား—"ပရေဟိ"ဟု ရှိ၏။ "ပရေဟိ၊ တို့ထက်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အတိမညတိ၊ လွန်၍ မှတ်ထင်၏"ဟု ပေးပါ။]

၈၈၀။ မာနာတိမာနော၊ ရှေးဖြစ်သော သဒိသမာန၏ အထက်၌ဖြစ်သော သေယျမာန်ဟူသည်။ ဝါ၊ ရှေးဖြစ်သော သဒိသမာန်ကိုလွန်သော သေယျမာန် ဟူသည်။ ကတမော။ပေ။ ပုဗ္ဗကာလံ၊ ရှေးကာလ၌။ ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒိသံ၊ တန်းတူသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အတ္တာနံ ဒဟတိ။ အပရကာလံ၊ နောက်ကာလ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သေယျံ၊ သူတပါးတို့ထက် မြတ်သူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒဟတိ၊ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။ (၈၈၁) လည်း လွယ်ပြီ။]

၈၈၂။ အဓိမာနော၊ လွန်ကဲသော မာနဟူသည်။ ဝါ၊ ရအပ်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းဟူသည်။ ကတမော။ အပ္ပတ္တေ၊ သစ္စာ ၄-ပါးတို့သို့ မရောက်အပ်သေးမီ။ ပတ္တသညိတာ၊ ရောက်အပ်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အကတေ၊ ၄-ပါးသော မဂ်တို့ဖြင့် ပြုထိုက်သောကိစ္စကို မပြုအပ်သေးမီ၊ ကတသညိတာ၊ ပြုအပ်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အနဓိဂတေ၊ သစ္စာ ၄-ပါး

တို့ကို မရအပ်သေးမီ။ အဓိဂတသညိတာ၊ ရအပ်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်ငှင်း။ အသစ္ဆိကတော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးမီ။ သစ္ဆိကတာသညိတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်ငှင်း။ (အတ္ထိ)။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၈၈၃။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အသို့၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာနော၊ မှတ်ထင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ (ရူပံ၊သည်) အသို့ ဣတိ၊ သို့။ ဆန္ဒော၊မာနသို့ အစဉ်လိုက်သော ဆန္ဒသည်။ [(ဟောတိ။ရူပံ) အသို့ဣတိ, အနုသယော၊ မာနသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုသယသည်။ (ဟောတိ)။ ဝေဒနာ၊သည်။ အသို့၊ငါဖြစ်၏။ ဣတိ မာနော (ဟောတိ)။ဝေဒနာ အသို့ ဣတိ ဆန္ဒော (ဟောတိ)။ ဝေဒနာ အသို့ ဣတိ အနုသယော (ဟောတိ)။ သညာ ၊ အသို့။ပေ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (အဟံ၊ ငါသည်။) အသို့၊ ဖြစ်၏။ပေ။ ဝိညာဏံ အသို့။ပေ။ အယံ၊ ဤမာနကို။ အသ္မိမာနော၊ ငါဖြစ်၏ဟု မှတ်ထင်တတ်သောမာန ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၈၈၄။ ဣမေ ကေစ္စော, ပါပကေန၊ ယုတ်ညံ့သော။ ကမ္မာယတနေန ဝါ၊ အသက်မွေးခြင်း၏တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သောအလုပ်ဖြင့်သော်ငှင်း။ ပေ။ပါပကေန၊ သော။ ပဋိဘာနေန ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားနှင့် စပ်ယှဉ်သော မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ရက်ဘွယ်အကြောင်းအရာကိုကဗျာဖွဲ့နည်း ကပြုနည်း အစရှိသည်တို့၌ရှေးရှုထင်လာသောဉာဏ်ဖြင့်သော်ငှင်း။ပေ။သိလေန ဝါ၊ဆိတ် နွားတို့၏အလေ့ ဖြင့်သော်ငှင်း။ပေ။ဝတေနဝါ၊ဆိတ်,နွားတို့၏အကျင့် ဖြင့်သော်ငှင်း။ပေ။ သီလဗ္ဗတေနဝါ၊ဆိတ်,နွားတို့၏အလေ့အကျင့်ဖြင့်သော်ငှင်း။ ပါပိကာယ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဒိဋ္ဌိယာဝါ၊ မိစ္ဆာအယူဖြင့်သော်ငှင်း။ပေ။အယံ၊ဤ မာနကို။ မိစ္ဆာမာနော၊ န ဟူ၍။ ဝါ၊ မှားယွင်းသောမာနဟူ၍။ဝုစ္စတိ။

၈၈၅။ ဉာတာကေ၊ဆွေမျိုးတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဂေဟသိတော၊ ကာမဂုဏ်ဟူသောအိမ်၌ မှီသော။(ယော) တက္ကော၊သည်။ [တက္ကော စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ပဌမ မဟာကုသလနိဒ္ဒေသ, ဝိတက္ကနိဒ္ဒေသ၌ပေးခဲ့ပြီ။](အတ္ထိ)။အယံ၊ ဤ တက္ကစသည်ကို။ ဉာတိဝိတက္ကော၊ဆွေမျိုးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဝိတက် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [၈၈၆ လွယ်ပြီ။]

၈၈၇။ ဒုက္ကရကာရိကာ ပဋိသံယုတ္တော ဝါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အကျင့်ကိုပြုကျင့်ခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော။ဒိဋ္ဌိဂတပဋိသံယုတ္တော ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူနှင့်စပ်ယှဉ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော။ပေ။ အယံ၊ဤတက္ကစသည်ကို။ အမရဝိတက္ကော၊ မသေနိုင်သော နတ်အဖြစ်အကျိုးငှါ ကြံစည်ခြင်းဟူ၍။ ဝါ၊ အမရာမည်သော ငါးငါးစဉ် ကဲ့သို့ မငြိမ်း မပြတ်နိုင်သောအယူနှင့် စပ်ယှဉ်သော ဝိတက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၁၁၁။ ဣမေ့ ကေစဝ္ဗာ၊ အချို့ ခုဟန်းသည်။ ဂိဟီဟိ၊ လူဒါယကာတို့နှင့်။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှော၍သည်။သဟနန္ဒီ၊အတူတကွနှစ်သက်ခြင်းရှိသည်။သဟသော-ကီ၊အတူတကွ ဝမ်းနည်းခြင်းရှိသည်။ သုခိတေသု၊ လူဒါယကာတို့ လွန်စွာ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်လသော်။ သုခိတော၊ လွန်စွာဖြစ်သောချမ်းသာ ခြင်းရှိသည်။ ဒုက္ခိတေသု၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်လသော်။ ဒုက္ခိ-တော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်။(ဟုတွာ) ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ကိစ္စ-ကရဏီယေသု၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ် အသွယ်သွယ်သော အလုပ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ လူဒါယကာတို့၌ ဖြစ်ကုန်လသော်။ အတ္တနာဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း။ ယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းသို့။အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလူတို့နှင့် ရောရောနှောနှော နေခြင်း, အားထုတ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၌။[အဋ္ဌကထာနည်း။] (တနည်း)တတ္ထ၊ ထိုပရာနုဒ္ဒယတာ၌။ [ဋီကာနည်း။]။ပေ။ အယံ၊ ဤတက္ကစသည်ကို။ ပရာနုဒ္ဒယ-တာ ပဋိသံယုတ္တော၊ သူတပါးတို့၌ အဖန်ဖန်စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော မေတ္တာ ကရုဏာအတုဖြစ်သော ဂေဟဿိတပေမနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝါ၊ သူတပါးတို့ အပေါ်၌ အဖန်ဖန် စောင့်ရှောက်တတ်သော သဟနန္ဒီဟာ စသော မေတ္တာ ကရုဏာအတု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဂေဟဿိတပေမနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတ-က္ကော၊ ကြံစည်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [၁၁၉ လွယ်ပြီ။]

၁၉၀။ ပရေ၊ သူတပါးတို့သည်။ မံ၊ ကို။ မာ အဝဇာနိံသု၊ အောက်တန်း စားဟု အသိအမှတ်မပြုကြပါစေကုန်လင့်။ ဝါ၊ အထင်မသေးကြပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထို အထင်သေးမခံရခြင်း၌။ပေ။ အယံ၊ဤတက္ကစသည်ကို။ အနဝညတ္တိ ပဋိသံယုတ္တော၊အထင်သေးမခံရခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ကောဏံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ)။

၂-ဒုကနိဒ္ဒေသ

၁၉၁။ [“ယော ကောဓော”စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မေ့သင်္ဂဏီပါဠိ တော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဒွါဒသ အကုသလအခန်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ပုဗ္ဗကာလံ၊ ရှေ့ ကာလ၌။ ကောဓော၊ ကောဓသည်။(ဟောတိ)။ အပရကာလံ၊နောက်ကာလ၌။ ဥပနာဟော၊ ရှေ့ကောဓကို ကပ်၍ ဖွဲ့တတ်သော နောက်ကောဓသည် (ရန်ငြိုး သည်။) ဟောတိ၊ ဧရှူပေါ့, ယော ဥပနာဟော၊အကြင် ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော သဘောသည်။(ယာ) ဥပနယှနာ၊ အကြင်ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။ (ယံ) ဥပနယှိ-တတ္တံ၊ အကြင်ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သောစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယာ)အဋ္ဌ-ပနာ၊ ဣ ကြင် ပဋ္ဌမကောဓ၏ အခြားမဲ့၌ ထားခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော

အပိုင်းအခြားအတိုင်း ထားခြင်းသည်။ (ယာ) ဌပနာ၊ အကြင်ပကတိအားဖြင့် ထားခြင်းသည်။ (ယာ)သဏ္ဌာပနာ၊ အကြင် အလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်အဖန်ဖန် ရန်ငြိုးကို ထားခြင်းသည်။ (ယာ) အနုသံသန္ဒနာ၊ အကြင် ရှေ့ကောဓနှင့်တကွ အကြားကို မပြမူ၍ ရောနှောခြင်းသည်။ (ယာ) အနုပဗန္ဓာ၊ အကြင်ရှေ့ကောဓ နှင့်တကွ နောက် ကောဓကို ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ကောဓဿ၊ ရှေ့ကောဓကို။(ယံ) ဒဠှီကမ္မံ၊ အကြင်ခိုင်မြဲအောင်ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤရန်ငြိုးဖွဲ့တတ် သောကောဓကို။ ဥပနာဟော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၇၉၂။ ယောမက္ခော၊ အကြင် သူတပါး၏ဂုဏ်ကို ချေဖျက်တတ်သော သဘောသည်။ (ယာ) မက္ခာယနာ၊ အကြင်သူတပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယံ) မက္ခာယိတတ္တံ၊ အကြင်သူတပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သည်။ (ယံ)နိဋ္ဌုရိယံ၊ အကြင် တံတွေးကို ထွေးတတ် သူ၏အဖြစ်သည်။ (ယံ)နိဋ္ဌုရိယကမ္မံ၊ အကြင် တံတွေးကို ထွေးတတ်သူ၏အဖြစ် ဟူသော အမူသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤသူတပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်တတ်သော သဘော စသည်ကို။ မက္ခော ဝုစ္စတိ။

၇၉၃။ယော။ယောပဠာသော၊ အကြင် ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင် ပြုတတ်သောသဘော သည်။ (ယာ) ပဠာသာယနာ၊ အကြင်ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ပြုခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယော) ပဠာသာဟာရော၊ အကြင် ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင်လည်း ပြုတတ်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း ဆောင်တတ်သော သဘောသည်။ (ယံ) ဝိဝါဒဋ္ဌာနံ၊ အကြင် ငြင်းခုံခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းသည်။ (ယော) ယုဂဂ္ဂါဟော၊ အကြင်ညီမျှ သောထမ်းပိုးကိုယူခြင်းသည်။(ယော)အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊အကြင် မိမိ ယူအပ်သော အယူကို မစွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုတတ်သော သဘော စသည်ကို။ ပဠာသော ဝုစ္စတိ။ [၇၉၃၏ အနက်ကို မမွသင်္ဂဏီပါဠိ တော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, သဉ္ဇောဇနဂေါစ္ဆက, ဂန္ထာသဉ္ဇောဇနနိဒ္ဒေသ, မစ္ဆရိယသဉ္ဇောဇနနိဒ္ဒေသတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၉၄။ ဣဓ ကေစ္စော,ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ဒုစရိုက်ကို။ စရိတွာ၊ ပြုကျင့်ပြီး၍။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ပေ။ တဿ၊ ထိုဒုစရိုက်ကို။ပဋိစ္ဆာဒနဟေတုံ၊ ဖုံးကွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပါပိကံ၊ ယုတ်မာသော။ ဣစ္ဆံ၊ အလိုကို။ ပဏိဒဟတိ၊ ရှေးရှုထား၏။ မံ၊ ငါ့ကို။ (ငါ့အပြစ်ကို)။ မာ ဇညာ၊ သူတပါးတို့ မသိပါစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ မံ မာဇညာ၊ လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ကပ္ပေတိ၊ ကြံစည်၏။ မံ မာ ဇညာ, ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ ပြော၏။ မံ မာ ဇညာ,ဣတိ၊ဤသို့ကြံ၍။ ကာယေန၊ကိုယ်ဖြင့်။ပရက္ကမတိ၊ အားထုတ်၏။ ဧဝရူပါ၊ သော။ ယာမာယာ၊၊ အကြင်မျက်လှည့်ကဲ့သို့

လှည့်ပတ်တတ်သော သဘောသည်။ (ယာ) မာယာဝိတာ၊ အကြောင်းလှည့်ပတ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အစ္စာသာရာ၊ အကြောင်း အပြစ်ကို လွန်ကျူးပြီး၍ တဖန် ဖုံးထားခြင်းအားဖြင့် ပြန်လာကြောင်း သဘောသည်။ (ယာ) ဝဉ္စနာ၊ အကြောင်း လှည့်ပတ်ခြင်းသည်။ (ယာ) နိကတိ၊ အကြောင်း ကောက်ကျစ် စဉ်း လဲကြောင်းသဘောသည်။ (ယာ) ဝိကိရဏာ၊ အကြောင်းမိမိ၏ မကောင်းမှုတို့ကို အထူးထူးအပြားပြား ဖြန့်ကြဲခြင်းသည်။ (ယာ) ပရိဟရဏာ၊ အကြောင်းမိမိ အပြစ်တို့ကို ရှောင်လွှဲခြင်းသည်။ (ယာ) ဂူဟနာ၊ အကြောင်း လျှို့ဝှက်ခြင်းသည်။ (ယာ) ပရိဂူဟနာ၊ အကြောင်းထက်ဝန်းကျင်လျှို့ဝှက်ခြင်းသည်။ (ယာ) ဆာဒနာ၊ အကြောင်း မကောင်းမှုကို ဖုံးကွယ်ခြင်းသည်။ (ယာ) ပဋိစ္ဆာဒနာ၊ အကြောင်းထက်ဝန်းကျင် ဖုံးကွယ်ခြင်းသည်။ [“ဂူဟနာ, ပရိဂူဟနာ” ကဲ့သို့“ဆာဒနာ, ပရိဆာဒနာ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] (ယံ) အနုတ္တာနီကမ္မံ၊ အကြောင်း မိမိအပြစ်ကိုပေါ်လွင်အောင် မပြုခြင်းသည်။ (ယံ)အနာဝိကမ္မံ၊ အကြောင်း မိမိအပြစ်ကို ထင်ရှားအောင် မပြုခြင်းသည်။ (ယာ) ဝေါစ္ဆာဒနာ၊ အကြောင်း ကောင်းစွာဖုံးထားခြင်းသည်။ (တနည်း) ယာ ဝေါစ္ဆာဒနာ၊ အကြောင်းလွန်ကျူးမှုကို ဝန်မခံဘဲ ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် ဖုံးထားခြင်းသည်။ (ယာ)ပါပကိရိယာ၊ အကြောင်း မကောင်းမှုကိုပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤမျက်လှည့်ကဲ့သို့ လှည့်ပတ်တတ်သော သဘော စသည်ကို။ မာယာ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ, ကတမံ သာဌေယျံ။ ဣဓ, ဧကစ္စော၊ သဌော၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သည်။ ပရိသဌော၊ ထက်ဝန်းကျင် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယံ သဌံ၊ အကြောင်းကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းသဘောသည်။ (ယာ) သဌတာ၊ အကြောင်း ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယံ) သာဌေယျံ၊ အကြောင်း ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ)ကက္ကရတာ၊ အကြောင်းခက်မာသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယံ) ကက္ကရိယံ၊ အကြောင်းခက်မာသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) ပရိက္ခတ္တတာ၊ အကြောင်း တူးဆိုက်အပ်သောတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်မြဲစွာ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ယံ) ပါရိက္ခတ္တိယံ၊ အကြောင်း တူးဆိုက်အပ်သော တိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်မြဲစွာ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သော သဘော စသည်ကို။ သာဌေယျံ ဝုစ္စတိ။

အမှာ။ ။ (၈၉၅)၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အကုသလနိဒ္ဒေသ, မောဟနိဒ္ဒေသအတိုင်း ပေးပါ။ “ယော ဘဝေသု ဘဝစ္ဆန္ဒော”စသည်ကိုကား ထိုပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, သညောဇန ဂေါစ္ဆက, ဘဝရာဂ သညောဇနနိဒ္ဒေသအတိုင်းပေးပါ။ (၈၉၆)၌ “အတ္တာ စ၊ အတ္တသည်၎င်း။ လောကော စ၊ (ခန္ဓာ ၅ ပါးဟူသော) လောကသည်၎င်း။ ဘဝိ-

သတိ၊ လတ္တံ" ဟုပေးပါ။ "ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ" စသောပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာဋီကာပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, အကုသလနိဒ္ဒေသ၌ပေးခဲ့ပြီ။ (၇၉၉) ၌ "ပုဗ္ဗန္တံ၊ ရှေ့ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်အဘို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍" ဟုရင်း, အပရန္တံ၊ နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်အဘို့ကို" ဟုရင်း ပေးပါ။ (၈၀၀)၏ အနက်ကို မဟာဋီကာပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ကာမာဝစရကုသလ, ဟိရိဗလနိဒ္ဒေသ, ဩတ္တပ္ပဗလနိဒ္ဒေသ တို့ကိုမှီ၍ ပေးပါ။ (၈၀၁) ၏ အနက်ကို ထိုပါဠိတော်, သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒေါဝစဿတာဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၈၀၂။ ယော အနဇ္ဇဝေါ၊ အကြင်မဖြောင့်မတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ) အနဇ္ဇဝတာ၊ အကြင်ဖြောင့်မတ်ခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) ဇိမှတာ၊ အကြင် လရေးကောက်ကဲ့သို့ အဖျား ၂ သက်ကောက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) ဝင်္ကတာ၊ အကြင် နွားကျင်ဘောက်ကဲ့သို့တလျှောက်လုံး ကောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) ကုဋိလတာ၊ အကြင်ထယ်တုံးကောက်ကဲ့သို့ အဖျား၌ကောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ မဖြောင့်မတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာစသည်ကို။ အနဇ္ဇဝေါ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ။ပေ။ယာ အမုဒုတာ၊ အကြင် မနူးညံ့သည်၏အဖြစ်သည်။(ယာ)အမဒ္ဒဝတာ၊ အကြင် နူးညံ့ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ယံ) ကက္ခဠိယံ၊ အကြင် ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ယံ) ဖာရုသိယံ၊ အကြင် ကြမ်းတမ်းသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) ကက္ခဠတာ၊ အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။(ယာ) ကထိနတာ၊ အကြင် တောင့်မာသည်၏အဖြစ်သည်။ အမုဒုတာ၊ မနူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ (ယာ) ဥဇုစိတ္တတာ၊ အကြင် မကိုင်းမညွတ်, မတ်မတ်ဖြစ်သော စိတ်ရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (အတ္ထိ)။အယံ၊ဤမနူးညံ့သည်၏အဖြစ် စသည်ကို။ အမဒ္ဒဝေါ ဝုစ္စတိ။

အမှာ။ ။(၈၀၃,၄) ပါဠိတော်များကို မဟာဋီကာ, သုတ္တန္တိကဒုက်, ခန္တိဒုက်, သာခလျဒုက်တို့၏ အနက်ကို ပြောင်းပြန်ပေးပါ။ (၈၀၅,၆,၇) တို့ကို ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ, မဟာသတ္တ, သီလဝိပတ္တိဒုက်တို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၈၀၈။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ အောက် ကာမဘုံဟူသောအဖို့သို့ ကပ်ဝင်တတ်ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ မည်၏။ ပဉ္စ, ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ၊ အထက် ရူပအရူပဘုံဟူသော အဖို့သို့ကပ်ဝင်တတ်ကုန်သော။ သညောဇနာနိ၊ တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ မည်၏။

ဒုက် (နိဋ္ဌိတံ)။

၃-တိကနိဒ္ဒေသ

၉၀၉။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပြပြီး။

၉၁၀။ တတ္ထ၊ ထို မာတိကာတို့တွင်။ တယော၊ ကုန်သော။ အကုသလ-ဝိတက္ကာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ကာမဝိတက္ကော၊ တက်ရင်း။ပေ။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ ရင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၃ ပါးသော ဝိတက်တို့တွင်။ ကာမ-ဝိတက္ကော၊ ဟူသည်။ ကတမော၊ ကာမပဋိသံယုတ္တော၊ ကာမနှင့်စပ်ယှဉ်သော။ ယော တက္ကော၊ သည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့်ပေးပါ။

အမှာ။ ။(၉၁၁, ၂, ၃) တို့၌ "ကာမသညာ၊ ကာမသညာရင်း။ ကာမ-ဓာတု၊ ကာမဓာတ်ရင်း။ ကာယသက္ကာယနိကာ၊ ကာယသက္ကာယနိကာရင်း" စသည်ဖြင့် နာမသတ်ပေးပါ။ (၉၁၄) ၏ အနက်ကို မဟာအဋ္ဌကထာပါဠိတော်၊ ဒုက-နိဒ္ဒေသပါဠိ၊ အာသဝဂေါစ္ဆကဝ်၌ ပေးခဲ့ပြီ။(၉၁၅)၏ အနက်ကို ထို ပါဠိတော် တိကနိဒ္ဒေသပါဠိ ဒသနတိက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ (၉၁၆) ၌ "ကာမတဏှာ" စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ထိုပါဠိတော် ဒုကနိဒ္ဒေသပါဠိ၊ ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ လောဘ နိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ကြွင်း ပုဒ်တို့၏ အနက်လည်း လွယ်ပြီ။ (၉၁၇,၈) တို့၌ "အပရာပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။ တဏှာ၊ တို့ ဟူသည်။ ကတမာ" ဟု ပေး။ လွယ်ပြီ။

၉၁၉။ ကာမေသနာ၊ ကာမကို ရှာမှီးကြောင်း ရာဂရင်း။ ဘဝေသနာ၊ ဘဝကို ရှာမှီးကြောင်း ရာဂရင်း။ ဗြဟ္မစရိယေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့ သမုတ်အပ်သော ဗြဟ္မစရိယကို ရှာမှီးကြောင်း ဒိဋ္ဌိရင်းတည်း။ [ကာမေသနာ နိဒ္ဒေသ စသည်တို့၏ အနက်ကို မဟာအဋ္ဌကထာပါဠိတော်၊ ဒုကနိဒ္ဒေသပါဠိ၊ အာသဝဂေါစ္ဆကဝ် ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၂၀။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဓာ၊ သေယျပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့၏အဖြစ် ဖြင့် စီရင်တတ်သော မာန်တို့သည်။ဝါ၊သေယျပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် ထားတတ်သော မာန်တို့သည်။ ကတမာ၊ တို့နည်း။ အဟံ၊ သည်။ သေယျော အသ္မိ ဣတိ၊ သို့။ (ဥပ္ပန္နာ၊သော)။ ဝိဓာ၊ မိမိကို စီရင်တတ်သော မာန်ရင်း။ ဝါ၊ မိမိကို ထားတတ်သော မာန်ရင်း။ပေ။ ဟီနောဟမသ္မီတိ (ဥပ္ပန္နာ) ဝိဓာ (အတ္ထိ)။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဓာ၊ တို့သည်။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့တည်း။

၉၂၁။ ဇာတိံ၊ ဇာတိကို (ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းကို)။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (ဥပ္ပန္နံ၊ သော)။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ကိုယ် တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ လောမဟံသော၊ မွေးညင်းတို့၏ ရှင်ခြင်းသည်။ (ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည်)။ စေတသော၊ ၏။ ဥတြာသော၊ထိတ်လန့်ခြင်း သည်။ (အတ္ထိ)။ဣဒံ၊ ဤဘေးစသည်ကို။ဇာတိဘယံ ဟုဆိုသည်။[အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၉၂၂။ တတ္ထ, တီဏိ၊ ကုန်သော။ တမာနိ၊ မေ့ဟာ အမှောင်တို့ဟူသည်။ ကတမာနိ။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ ဝါ၊ ကာလကိုမူလည်း။ ဝါ၊ ကာလဍ္ဍဖြစ်သောမိမိကိုမူလည်း။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ တွေးတော၏။ ဝါ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လသော် မဆုံးဖြတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်း၏။ နာဓိမုစ္စတိ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲမသက်ဝင်နိုင်။ ဝါ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်။ န သမ္ပသီဒတိ၊ မကြည်လင်။ ဝါ၊ မကြည်ညို။ [ကင်္ခတိစသော ၄-ပုဒ်ကို အဋ္ဌသာလိနီ, တိကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒုဿနတိက် အဖွင့်၌ ဖွင့်ထားပြီ။]။ပေ။ တီဏိ, တမာနိ၊ တို့ဟူသည်။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။

၉၂၃။ တတ္ထ, တီဏိ၊ ကုန်သော။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ရေဆိပ်ပမာ, တိတ္ထိတို့၏ ပေါက်ဖွားရာဌာနတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ။ ဣဓ, ဧကစ္စော၊ သော။ သမဏော ဝါ၊ သည်သော်ငြင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်သော်ငြင်း။ ဧဝံ ဝါဒီ၊ ဤသို့ပြောလေ့ရှိသည်။ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ဟောတိ။ (ကိံ)အယံပုရိသ-ပုဂ္ဂလော၊ ဤသတ္တဝါဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ,ကြွင်းမဲ့ညသုံ့, အလုံးစုံသော။ သုခံ ဝါ၊ သုခကိုသော်ငြင်း။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခကိုသော်ငြင်း။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အဒုက္ခမသုခကိုသော်ငြင်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဟေတု၊ ပြုအပ်သော ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ (ပဋိသံဝေဒေတိ ၏)။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ဣဓ။ ပေ။ တံသဗ္ဗံ၊ ကို။ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ အစိုးရသော ဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အစိုးရသောပဇာပတိနတ်သည် ဖန်ဆင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် (ပဋိသံဝေဒေတိ)။ပေ။ အဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းမရှိဘဲ။ အပစ္စယာ၊ ဥပတ္ထမ္ဘက အထောက်အပံ့မရှိဘဲ။ (ပဋိသံဝေဒေတိ)။ ပေ။ တီဏိ,တိတ္ထာယတနာနိ၊တို့သည်။ဣမာနိ၊တို့တည်း။

၉၂၄။ တတ္ထ,တယော၊ ကုန်သော။ ကိဉ္စနာ၊ ဖိစီး နှိပ်စက်တတ်သော အနှောင့်အယှက်တို့ဟူသည်။ ကတမေ။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ကိဉ္စနံ၊ ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော အနှောင့်အယှက်တည်း။ပေ။ မောဟော, ကိဉ္စနံ၊ တည်း။ တယော, ကိဉ္စနာ၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ တို့တည်း။ [အင်္ဂဏာနိ၊ မိမိကိန်းရာသတ္တဝါ၏ယုတ်ညံ့သူ၏အဖြစ်သို့ရောက်ကြောင်း ကိလေသာတို့သည်။ မလာနိ၊ အညစ်အကြေးတို့သည်။ ဝိသမာနိ၊ သာသနာတော်မှငြင်း,သုဂတိမှငြင်းချော်ကျကြောင်းဖြစ်သော မညီညွတ်ရာဌာနတို့သည်။ ကာယဝိသမံ၊ သာသနာတော်မှငြင်း, သုဂတိမှငြင်းချော်ကျကြောင်းဖြစ်သော မညီညွတ်သော ကာယဒုစရိုက်။ ရာဂဂ္ဂိ၊ ရာဂမီး။ ရာဂကသာဝေါ၊ ဘ ၊က်အကာဖြစ်သော ရာဂ။ ကာယကသာဝေါ၊ အဖတ်အကာဖြစ်သော ကာယဒုစရိုက်။]

၉၂၅။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ သာယာတတ်သော တဏှာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဟူသည်။ ကတမာ၊ ဤ၌ကား ဧကစ္စော၊ သော။ သမဏောဝါ၊ သည်မှသော်လည်း။ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်မှသော်လည်း။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ပြောလေ့ရှိသည်။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့ အယူရှိသည်။ ဟောတိ (ကိံ)။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ဒေါသော၊ မိုက်ခြင်းဟူသော အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသည်။ဝါ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ (ဟောတိ)။သော၊ ထိုသမဏသည်။ ဝါ ထိုဗြာဟ္မဏသည်။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ပါတဗျတံ၊ သုံးဆောင်ခံစားတတ်သူ၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤဒိဋ္ဌိကို။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော ဒိဋ္ဌိဟူသည်။ကတမာ။ [ဤမှ အသုတဝါစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, တိကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒဿနတိက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။] တတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ယုတ်ညံ့သောအယူဟူသည်။ ကတမာ, [နတ္ထိ ဒိန္နံ စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ထိုပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၌ပေးခဲ့ပြီ။] အယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝုစ္စတိ။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသည်။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိတည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။

၉၂၆။ [အရတိ နိဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ဤဝိဘင်း ဈာနနိဒ္ဒေသ (၅၀၈)၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ဝိဟိံသာနိဒ္ဒေသ၏ အနက်ကို ဤပါဠိတော် ဓာတုဝိဘင်း, သုတ္တန္တဘာဇနီယ, တတိယဓာတုဆက္က, ဝိဟိံသာဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] တတ္ထ အဓမ္မစရိယာ၊ အဓမ္မကို ပြုကျင့်ခြင်းဟူသည်။ ကတမာ။ ကာယေန၊ကာယဒွါရဖြင့်။ အဓမ္မစရိယာ၊ အဓမ္မကို ပြုကျင့်ခြင်းဟူသော။ ဝိသမစရိယာ၊ မညီမညွတ် ပြုကျင့်ခြင်းလည်း။ ဝါ၊ မညီညွတ်သောအကို ပြုကျင့်ခြင်းလည်း။ ဝါစာယ၊ ဝစီဒွါရဖြင့်။ ပေ။ မနသာ၊ မနောဒွါရဖြင့်။ ပေ။ ဝိသမစရိယာ၊ လည်းတည်း။ အယံ၊ ဤ အဓမ္မကို ပြုကျင့်ခြင်းဟူသော မညီမညွတ် ပြုကျင့်ခြင်းစသည်ကို။ အဓမ္မစရိယာ ဝုစ္စတိ။

၉၂၇။ [ဒေါဝစဿတာနိဒ္ဒေသ, ပါပမိတ္တတာနိဒ္ဒေသတို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပ, ဒေါဝစဿတာဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။] တတ္ထ နာနတ္တသညာ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံတို့၌ ဖြစ်သော သညာဟူသည်။ ဝါ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာဟူသည်စသည် ဖြင့်ပေးပါ။

၉၂၈။ ဥဒ္ဒစ္စနိဒ္ဒေသ၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ဒွါဒသ အကုသလ, ဥဒ္ဒစ္စနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ကောသဇ္ဇနိဒ္ဒေသ ပမာဒနိဒ္ဒေသ တို့၌"ကောသဇ္ဇံ၊ စက်ဆုပ်အပ်စွာ, အရာရာ၌ ဆုတ်နစ်တတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသည်။

ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသည်”ဟု ပေးပါ။ “ကာယ ဒုစ္စရိတေဝါ” စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဤဝိဘင်း, ဧကကနိဒ္ဒေသ, (၇၄၆) ပမာဒနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၉၂၉။ အသန္တုဋ္ဌိတာနိဒ္ဒေသ၌ “အသန္တုဋ္ဌိတာ၊ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်သည်”ဟု ပေးပါ။ အကြွင်းကို ဤဝိဘင်း ဧကကနိဒ္ဒေသ,(၇၄၉) အတြိစ္ဆတာနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ အသမ္ပဇညတာ နိဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်,ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ, ဟောတုဂေါစ္ဆက မောဟနိဒ္ဒေသ စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ မဟိစ္ဆတာနိဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ဤဝိဘင်း, ဧကကနိဒ္ဒေသ (၇၅၀) မဟိစ္ဆတာ နိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၉၃၀။ အဟိရိကနိဒ္ဒေသ, အနောတ္တပ္ပနိဒ္ဒေသတို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ကာမာဝစရကုသလ, ဟိရီဗလနိဒ္ဒေသ ဩတ္တပ္ပ-ဗလနိဒ္ဒေသတို့၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။

၉၃၁။ တတ္ထ, အနာဒရိယံ၊ ဩဝါဒကို ရိုသေခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဟူသည်။ ကတမံ။ (ယံ) အနာဒရိယံ၊ အကြင် ဩဝါဒကို ရိုသေခြင်းမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) အနာဒရတာ၊ အကြင် ဩဝါဒကို ရိုသေခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) အဂါရဝတာ၊ အကြင် လေးစားခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) အပ္ပတိဿဝတာ၊ အကြင် ရှေးရှုနားထောင်ခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) အနဒ္ဒါ၊ အကြင် ဩဝါဒကို မနာယူခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ထင်းခြောက်ကဲ့သို့ မစိုပြေသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ မနူးညံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) အနဒ္ဒါယနာ၊ အကြင် ဩဝါဒကို မနာယူခြင်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်း သည်၊ ဝါ၊ ထင်းခြောက်ကဲ့သို့ မစိုပြေသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မနူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ယံ) အနဒ္ဒါယိတတ္တံ၊ အကြင် ဩဝါဒကို မနာယူခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဝါ၊ အကြင် ထင်း ခြောက်ကဲ့သို့ မစိုပြေသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ သည်။ ဝါ၊ မနူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယံ) အသီလျံ၊ အကြင်ကောင်းသောသီလ မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ (ယော) အစိတ္တီကာရော၊ အကြင် ရိုသေလေးစားမှုကိုမပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤ ရိုသေခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ် စသည်ကို။ အနာဒရိယံ ဝုစ္စတိ။ [ဒေါဝစဿတာနိဒ္ဒေသ၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, သုတ္တန္တိက ဒုက-နိက္ခေပ, ဒေါဝစဿတာဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ပါပမိတ္တတာဒုက်၏ အနက်ကိုလည်း ထိုပါဠိတော်, ထိုကဏ္ဍ, ပါပမိတ္တတာဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၃၂။ ဣဓ,ဧကစ္စော၊ သည်။ အဿဒ္ဓေါ၊သဒ္ဓါမရှိသည်။ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ပေ။ န သဒ္ဒဟတိ၊မယုံကြည်။ ဝေရုပံ, ယံ အဿဒ္ဓိယံ၊ အကြင် သဒ္ဓါမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ)အသဒ္ဒဟနာ၊အကြင် မယုံကြည်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ)အနောကပ္ပနာ၊အကြင် ဘုရားအစရှိသောအာရုံတို့သို့ မသက်ဝင်ခြင်းသည်။ (ယော) အနဘိပ္ပသာဒေါ၊ အကြင် ဘုရားအစရှိသော အာရုံတို့၌ လွန်စွာ မကြည်ညိုတတ်သောသဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဓ၊ ဤ သဒ္ဓါမရှိသူ၏ အဖြစ် စသည်ကို။ အဿဒ္ဓိယံ ဝုစ္စတိ။ [အဝဒညုတာနိဒ္ဒေသ၌ "အဝဒညုဘာ၊ သူတပါးတို့ တောင်းရမ်းပြောဆိုအပ်သော စကားကို မသိသူ၏အဖြစ်သည်"ဟု ပေးပါ။ အကြွင်းကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, သညောဇနဂေါစ္ဆကဣ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၃၃။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ [အကြွင်းကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပ, ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာဒုက်၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ဒုဿီလျနိဒ္ဒေသ၏အနက်ကို ဗျာနဝိဘင်း, သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း (၅၁၃) အနုစာရနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၃၄။ တတ္ထ, အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ အဒဿနကမျတာ၊ ဖူးမြင်ခြင်း၌ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသည်။ ကတမာ။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယာနံ အဒဿနကမျတာ ဟူသောပါဌ်၌။ အရိယာ၊ ယာတို့ဟူသည်။ ကတမေ။ ဗုဒ္ဓါစ၊ ဘုရားရှင်တို့ကိုရင်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ၊ ဘုရားရှင်၏ သာဝကတို့ကိုရင်း။ အရိ ယာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ ဣမေသံ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ယာ အဒဿနကမျတာ၊ အကြင် ဖူးမြင်ခြင်း၌အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ (ယာ) အဒဋ္ဌုကမျတာ၊ အကြင်ဖူးမြင်ခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အသမေတုကမျတာ၊ အကြင် အရိယာတို့၏ အနီးသို့ မသွားလိုသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ)အသမာဂန္တုကမျတာ၊ အကြင် အရိယာတို့၏ အနီးသို့ မလာလိုသူ၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်စသည်ကို။ အရိယာနံ အဒဿနကမျတာ ဝုစ္စတိ။ပေ။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ အသောတုကမျတာ၊ မနာယူလိုသူ၏အဖြစ်သည်။ပေ။ဝတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်ရင်း။ပေ။မဂ္ဂေါ၊သည်ရင်း။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ဗောဓိပက္ခိယတရားအပေါင်းကို။ သဒ္ဓမ္မော ဝုစ္စတိ။ ဣမဿ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ကို။ ယာ၊ အသောတုကမျတာ, (ယာ) အဿဝနကမျတာ၊ အကြင် နာယူခြင်း၌ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အနုဂ္ဂဟေတုကမျတာ၊ အကြင် သင်ယူခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ယာ) အဓာရေတုကမျတာ၊ အကြင် ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ နာယူခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ် စသည်ကို။ သဒ္ဓမ္မံ အသောတုကမျတာ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ,ဥပါရမ္ဘစိတ္တတာ၊ ကပ်ချွန်ိုပ်စက်တတ်သော စိတ်ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာဟူသည်။ ကတမာ။တတ္ထ၊ ထို ဥပါရမ္ဘစိတ္တတာဟူသော ပါဠ်၌။ ဥပါရမ္ဘော၊ မှာဟူသည်။ ကတမော။ ဧယာ ဥပါရမ္ဘော၊ အကြင် ကပ်ချွ နှိပ်စက်ခြင်း သည်။(ယော)အနုပါရမ္ဘော၊ အကြင် အဖန်ဖန် ကပ်ချွ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ (ယာ) ဥပါရမ္ဘနာ၊ အကြင် ကပ်ချွနှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (ယာ) အနုပါရမ္ဘနာ၊ အကြင် အဖန်ဖန် ကပ်ချွနှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အခြင်း အရာသည်။ (ယံ) အနုပါရမ္ဘိတတ္တံ၊ အကြင် အဖန်ဖန် ကပ်ချွနှိပ်စက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (ယာ) ဥညာ၊ အကြင်အောက်ချ၍သိခြင်း သည်။(အထင်သေးခြင်းသည်)။ (ယာ)အဝညာ၊ အကြင် အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်းသည်(အထင်သေးခြင်းသည်)။ (ယော)ပရိဘဝေါ၊ အကြင် လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ခြင်းသည်။(ယာ)ရန္ဓဂဝေသိတာ၊ အကြင် အပေါက်အကြားကို ရှာခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင် အပေါက်အကြားကို ရှာတတ်သူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။အယံ၊ ဤကပ်ချွနှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ ဥပါရမ္ဘစိတ္တတာ ဝုစ္စတိ။

၉၃၅။ မုဋ္ဌဿစ္စနိဒ္ဒေသ၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, ကာမာဝစရကုသလ,သတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။

၉၃၆။ တတ္ထ, အယောနိသောမနသိကာရော၊ ရ ဟူသည်။ ကတမော၊ အနိစ္စေ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး၌။နိစ္စံတိ၊ နိစ္စဟူ၍။အယောနိသောမနသိ-ကာရော၊ စီးပွါးချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့် စိတ်၌ ထားခြင်းငှင်း။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခဖြစ်သောခန္ဓာ ၅-ပါး၌။သုခံတိ၊ဟူ၍။ပေ။အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး၌။ပေ။ အသုဘေ၊ အသုဘဖြစ်သောခန္ဓာ ၅-ပါး၌ ။ပေ။ဝါ၊တနည်း။သစ္စဝိပ္ပဋိကူလေန၊၄-ပါးသော သစ္စာတို့အား မလျော်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ဘဝင်စိတ်ကို။ (ယာ) အာဝဋ္ဋနာ၊ အကြင်ပြန်လည် စေတတ်သော သဘောသည်။ (ယာ)အန္ဝါဝဋ္ဋနာ၊ အကြင် အဖန်ဖန် ပြန်လည် စေတတ်သောသဘောသည်။ (ယော)အာဘောဂေါ၊ အကြင်နှလုံးသွင်းတတ် သော သဘောသည်။ (ယော)သမန္နာဟာရော၊ အကြင်ဘဝင်၏ အာရုံမှတပါး သော အာရုံကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော သဘောသည်။ (ယော)မနသိ-ကာရော၊ အကြင် ဘဝင်၏အာရုံမှ တပါးသောအာရုံကို စိတ်၌ ထားတတ်သော သဘောသည်။(အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤအနိစ္စဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၌နိစ္စဟု နှလုံး သွင်းခြင်းစသည်ကို။ အယောနိသောမနသိကာရော ဝုစ္စတိ။

ကုမ္မဂ္ဂသေဝနာ၊ မှားယွင်းသောလမ်းကိုမှီဝဲခြင်းဟူသည်။ ကတမော။တတ္ထ၊ ထိုကုမ္မဂ္ဂသေဝနာဟူသောပါဠ်၌။ ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ ဟူသည်။ ကတမော....စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

(တိကံ နိဋ္ဌိတံ။)

၄-စတုက္ကနိဒ္ဒေသ

အမှာ။ ~ ။(၉၃၄,၉၃၈)တို့၏ အနက်ကို ရှေး၌ညွှန်ခဲ့ပြီ။

၉၃၉။ စတ္တာရော, တဏှုပ္ပါဒါ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ဟူသည်။ ကတမေ။
ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ စီဝရဟေတု ဝါ၊
သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ပေ။
ဘိက္ခုနော တဏှာ, ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော်။ ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဤသို့
ရဟန်းတို့ဖြစ်တည်နိုင်ကြောင်းသောပတ်အစရှိသောဆေးကောင်း,ပို၍ဖြစ်တည်
နိုင်ကြောင်း သောပတ်အစရှိသော ဆေးကောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်
သော်လည်း။ [ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ဤပြည့်စုံခြင်း, ပျက်စီးခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ ဝါ၊ ကြီးပွါးခြင်း, ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။....ဤသို့ ဋီကာအလို ၂-နည်းပေးပါ၊.... ဒုတိယ-
သို့ ပက္ခေ ဘဝါဘဝသဒ္ဒေန သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိယော, ဝုဒ္ဓိဟာနိယော ဝါ ဝုတ္တာတိ-
ဝေဒိတဗ္ဗာ။—အနု။] ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဆန္ဒာဂတိံ၊ ချစ်ခြင်းဖြင့်မရောက်ထိုက်သောအမှုအရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ပေ။
ဝေရူပါ, ယာအဂတိ၊ အကြင်အရိယာတို့မရောက်ကြောင်းသဘောသည်။ (ယံ)
အဂတိဂမနံ၊ အကြင်အရိယာမဟုတ်သော ပုထုဇဉ်တို့ရောက်ထိုက်သောအမှုသို့
ရောက်ကြောင်းသဘောသည်။(ယံ)ဆန္ဒဂမနံ၊ အကြင် ချစ်ခြင်းကြောင့်ရောက်
ခြင်းသည်။ (ယံ)ဝဂ္ဂဂမနံ၊ အကြင် ကိုယ်တက် သူ့ဘက် အစုအားဖြင့် ရောက်
ခြင်းသည်။ (ယံ) ဝါရိဂမနံ၊ အကြင် ရေကဲ့သို့ ညွှတ်ကိုင်းတတ်သော ဆန္ဒ
စသည်ဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ဧတ္တာရိ၊ ကုန်သော။အဂတိဂမနာနိ၊အဂတိ-
လိုက်ခြင်းတို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။ [ဝိပရိယာသနိဒ္ဒေသ၌ "ဝိပရိယာသာ၊
ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော တရားတို့သည်။ကတမေ။ပေ။သညာ-
ဝိပရိယာသော၊ သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းရင်း"စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

အနရိယဝေါဟာရာ၊ အရိယာမဟုတ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ ပြောဆိုကြောင်း
အသုံးအနှုန်းတို့သည်။ကတမေ။အဒိဋ္ဌေ၊စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်သောရူပါရုံ
၌။ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ မြင်အပ်ပြီဟု ပြောဆိုခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ရင်း။အဿုတေ၊သောတ
ဝိညာဉ်ဖြင့် မကြားအပ်သော သဒ္ဒါရုံ၌။ သုတဝါဒိတာ၊ ကြားအပ်ပြီဟုပြောဆို
ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ရင်း။အမုတေ၊ ဃာနစသော ဝိညာဉ် ၃-ပါးဖြင့်ရောက်၍မသိ
အပ်သော ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌။ မုတဝါဒိတာ၊ ဃာနစသောဝိညာဉ်
၃-ပါးဖြင့် ရောက်၍ သိအပ်ပြီဟု ပြောဆိုခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ရင်း။ အဝိညာတေ၊
မနောဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သောဓမ္မာရုံ၌။ ဝိညာတဝါဒိတာ၊သိအပ်ပြီဟုပြောဆို
ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ရင်းတည်း။[ဒုစရိတစတုက္က ၂-မျိုးလွယ်ပြီ။ ပဌမဘယစတုက္က၌

"ဇာတိဘယံ၊ ဇာတိကို စွဲ၍ဖြစ်သောဘေးဒုင်း" ဟုရင်း, ဒုတိယဘယစတုက္က၌ "ရာဇဘယံ၊ မင်းမှဖြစ်သောဘေးရင်း"ဟုရင်း ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

တတိယဘယစတုက္က။ ။ဥမိဘယံ၊ လှိုင်းတံပိုးတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သောဘေးရင်း။ ဝါ၊ လှိုင်းတံပိုးတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ ကုမ္ဘီလဘယံ၊ မိကျောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ အာဝဋ္ဋဘယံ၊ ရေဝဲကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ သုသုကာဘယံ၊ ကြမ်းတမ်းသောငါးကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်းတည်း။

စတုတ္ထဘယစတုက္က။ ။အတ္တာနုဝါဒဘယံ၊ မိမိကို စုပ်စွဲသူ၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သောဘေးရင်း။ ပရာနုဝါဒဘယံ၊ သူတပါး၏ စုပ်စွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ ဒဏ္ဍဘယံ၊ ဒဏ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ အပါယ် ၄-ပါးတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘေးရင်းတည်း။

သုခ ဒုက္ခံ၊ သုခ ဒုက္ခကို။ သယံ ကတံ၊ မိမိဟူသော ဝေဒနာသည် ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သစ္စတော၊ မှန်သောအားဖြင့်။ ထေတတော၊ ခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရံကတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာမှ တပါးသောဝေဒနာသည် ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ။ပေ။ဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံ ကတဉ္စ၊ မိမိဟူသော ဝေဒနာသည်ပြု အပ်သည်ရင်း။ ပရံ-ကတဉ္စ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဝေဒနာမှ တပါးသောဝေဒနာသည် တဝက်ပြုအပ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ)။ဣတိ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ အသယံကာရံ၊မိမိဟူသောဝေဒနာသည် ပြုအပ်သည်လည်းမဟုတ်။ အပရံကာရံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာမှ တပါးသော ဝေဒနာသည် ပြုအပ်သည်လည်းမဟုတ်။ အဓိစ္စ-သမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်၏။ဣတိ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

(စတုက္ကံ နိဋ္ဌိတံ)။

၅-ပဥ္စက နိဒ္ဒေသ

၉၄၀။ [ဩရမ္ဘာဂိယ သံယောဇနနိဒ္ဒေသစသည် လွယ်ပြီ။]သင်္ဂါ၊ ကပ်ငြိတတ်သောတရားတို့သည်။ပေ။ ရာဂသင်္ဂေါ၊ကပ်ငြိတတ်သောရာဂရင်း။ပေ။ပဥ္စ၊ ငါးစင်းကုန်သော။ သလ္လာ၊ မြားတို့သည်။ ကတမေ။ ရာဂသလ္လံ၊ ရာဂမြားရင်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၉၄၁။ စေတောခိလာ၊ စိတ်၏ ခက်မာကြောင်းတရားတို့သည်။ ကတမေ" သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော် ဂုဏ်တော်၌။[ကင်္ခတိစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဤဝိဘင်း,တိကနိဒ္ဒေသ(၉၂၂) တမနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]ဓမ္မေ၊ ပရိယတ် ပဋိဝေဓတရား၌။ [ပဋိပတ်တရားကို "သိက္ခာယ"ဟု ဟော

တော်မူလတ္တံ့။]။ပေ။ သံသော၊ မဂ္ဂင် ၄-ပါး, ဖလင် ၄-ပါးဟူသော အရိယာ သံဃာ၌။ပေ။သိက္ခာယ၊ အဓိသီလ, အဓိစိတ္တ, အဓိပညာ ၃-ဖြာသောသိက္ခာ၌။ ။ပေ။သဗြဟ္မစာရီသု၊ အတူတကွမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသောသီတင်း သုံးဘော်တို့၌။ ကုပိတော၊ စိတ်ဆိုးသည်။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ် မရှိသည်။ အာဟတစိတ္တော၊ ဒေါသသည် လွန်စွာ ထိခိုက်အပ်သောစိတ် ရှိသည်။ ခိလဇာတော၊ ဖြစ်သော ငြောင့်တံသင်းရှိသည်။ ဟောတိ။

စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဝိနိဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့တုပ်တတ်သော တရားတို့သည်။ကာတမေ။ ကာမေ၊ ဝတ္ထု ကိလေသာ, ၂-ဖြာသော ကာမ၌။ အဝီတရာဂေါ၊ မကင်းသော ရာဂရှိသည်။ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော၊ မကင်းသော ဆန္ဒရှိသည်။ အဝိဂတပေမော၊ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတပိပါသော၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်း ရှိသည်။ အဝိဂတပရိဠာဟော၊ မကင်းသော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတတဏှော၊ မကင်းသော တဏှာရှိသည်။ ဟောတိ။ ကာယေ၊ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်၌။ အဝီတရာဂေါ၊ သည်။ပေ။ ဟောတိ။ [အဝိဂတဆန္ဒော စသော ၅-ပုဒ်ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။ "ရူပေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ"ဟု ဤ ၅-ပုဒ်ကိုပင် ပေယျာလမြှုပ်ဦးလတ္တံ့]ရူပေ၊ အပြင်ပရုပ်၌။ပေ။ အဝိဂတတဏှော ဟောတိ။ ယာဝဒတ္ထံ ၊ အလိုရှိတိုင်း။ (စားချင်တိုင်း)။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ဝမ်းဗိုက်ပြည့် အောင်။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ စားပြီး၍။ သေယျသုခံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ဟူသော အိပ်ရာ၌ ချမ်းသာခြင်းကို။ ဝါ၊ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ်၌ ချမ်းသာခြင်းကို။ ပဿသုခံ၊ လက်ဝဲ လကျာ်နံပါး ၂-ဖက်တို့၏ ချမ်းသာခြင်းကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊ အိပ်ခြင်း၌ ချမ်းသာခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်။ (ဟုတ္វာ) ဝိဟရတိ။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ် အပေါင်းကို။ ပဏိဓာယ၊ တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရတိ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ တောင့်တ၍ ကျင့်သနည်း)။အဟံ, ငါသည်။ ဣမိနာ သီလေန ဝါ၊ ဤစတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဖြင့်သော်ငင်း။ ဣမိနာ ဝတေန ဝါ၊ ဤ ဓုတင်အကျင့် ဖြင့်သော်ငင်း။ဣမိနာ တပေန ဝါ၊ ဤခန္တီကဲ့သို့လာသောကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်ငင်း။ ဝါ၊ ဤကျင့်ကြောင်း ဝီရိယဖြင့်သော်ငင်း။ ဣမိနာ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ၊ ဤ မေထုနဝိရတိ ဗြဟ္မစရိယဖြင့်သော်ငင်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ မဟေသက္ခနတ်မင်းသည် သော်လည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဝါ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ အပ္ပေသက္ခနတ်တို့တွင်ပါဝင်သော တယောက်ယောက်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဝါ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့တောင့်တ၍။(စရတိ)။[နီဝရဏပဉ္စကဌ်"နီဝရဏာနိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို တားမြစ်တတ်သော တရားတို့သည်"ဟု ပေးပါ။]

အာနန္တရိကာနိ၊ အခြားမဲ့ဘဝ၌အကျိုးပေးခြင်းရှိကုန်သော။ပေ။ မာတာ၊ လူဇာတ်ရှိသော အမိရပ်၊သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပိတာ၊

ခွင်းအပ်သည်။ ဟောတိ။ ပီတာ၊ လူဇာတ်ရှိသော အဖရင်းသည်။ ဝါ၊ကို။ပေ။ ဒုဋ္ဌေန၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ စိတ္တေန၊ သတ်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်။ တထာ-ဂတဿ၊ ၏(ကိုယ်တော်၌)။ လောဟိတံ၊ သွေးတော်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ။ သံဃော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘိန္နော၊ ခွဲအပ်သည်။ ဟောတိ။

အတ္တာ၊ သည်။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ မရဏာ၊ သေရာအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အရောဂေါ၊ ရောဂါမရှိသည်။ ဝါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့ အပြားအားဖြင့်။ ဧကေ၊ အချို့သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ငြင်းကြ ခုံကြ ပြောဟောကြကုန်၏။ [နောက်၌ "အသညီ၊ သညာမရှိသည်။ နေဝသညီ နာသညီ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်" ဟု ပေးပါ။] ဝါပန၊ တနည်းကား။ သတော၊ ထင်ရှားရှိသော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏ (အတ္တ၏)။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ဝိဘဝံ (ဝိဘာဝံ)၊ ပင်ကိုယ်သဘောမှကင်းခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကြကုန်၏။ ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို(မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းကို)။ ဧကေ အဘိဝဒန္တိ။

၉၄၂။ ဝေရာ၊ ရန်ဖြစ်ကြောင်း စေတနာတို့သည်။ ပေ။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတ စေတနာရင်း။ ပေ။ဗျသနာ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ဖျက်ဆီး တတ်သော တရားတို့သည်။ ကတမေ။ ဉာတိဗျသနံ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ပျက်စီးခြင်းရင်း။ ဘောဂဗျသနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ပျက်စီးခြင်းရင်း။ ရောဂဗျသနံ၊ အာရောဂျ ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အနာရောဂါရင်း။ သီလဗျသနံ၊ သီလ၏ပျက်စီးခြင်း ရင်း။ ဒိဋ္ဌိဗျသနံ၊ သမ္မာအယူကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မိစ္ဆာအယူရင်းတည်း။

အက္ခန္တိယာ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်း၏။ အာဒီနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ကတမေ။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ၏(အမနာပေါဝယ် မနဋ္ဌ စပ်)။ အပ္ပိယော၊ မချစ်အပ်သည်။ အမနာပေါ၊ စိတ်၏ မရောက်ရာသည်။ ဟောတိ။ ဝေရဗဟုလော စ၊ များသော ရန်ရှိသည်ရင်း။ ဝဇ္ဇဗဟုလော စ၊ များသော အပြစ်ရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ။ သမ္မူဠှော၊ လွန်စွာတွေဝေသည်။ (ဟုတွာ) ကာလံ ကရောတိ။ [ကာယဿ ဘေဒါ စသည်၏အနက်ကို သီလက္ခန် ပါဠိတော်, သာမညဖလသုတ်, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ခဏ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အာဇီဝကဘယံ၊ မိစ္ဆာဇီဝကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရင်း။ အသိလောက-ဘယံ၊ အကျော်အစော မရှိခြင်းဟူသော ဘေးရင်း။ ပရိသသာရဇ္ဇဘယံ၊ ပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်လသော် ကြောက်ရွံ့ခြင်းဟူသော ဘေးရင်း။ မရဏဘယံ၊ သေဘေးရင်း။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘေး ရင်းတည်း။

၉၄၃။ ဤ ဒိဋ္ဌိဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ၅-ပါးလုံး သီလက္ခန်ဗြဟ္မဇာလသုတ်, ဒိဋ္ဌဓမ္မ-နိဗ္ဗာနဝါဒနှင့် တူ၏။ အနက်ကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယ ထိုအခန်းၶ၌ ကြည့်ပါ။

ပဉ္စက(နိဋ္ဌိတံ)။

၆-ဆက္ကနိဒ္ဒေသ

၉၄၄။ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ (ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်)။ပေ။ကောဓော၊ ကောဓရင်း။ပေ။ သန္ဒိဋ္ဌိ-ပရာမာသိတာ၊ မိမိ၏အယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ရင်းတည်း။

ဆန္ဒရာဂါ၊ နှစ်သက်တတ် တပ်မက်တတ်သော တရားတို့ဟူသည်။ ဂေဟ-သိတာ၊ ကာမဂုဏ်ဟူသောအိမ်၌ မှီကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရာဂတရားတို့တည်း။ [ဤသို့အကျဉ်းအားဖြင့်ပြတော်မူ၏။ထိုအကျဉ်းကိုအကျယ်အားဖြင့်ပြတော်-မူခြင်းငှါ "မနာပိယေသုရူပေသု" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] မနာပိယေသု။ စိတ်ဖြင့်ရောက်ထိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ စိတ်ကိုတိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော၊ ရူပေသု၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သောရူပါရုံတို့၌။ ဂေဟသိတော၊ သော။ ယော ရာဂေါ၊ သည်။(ယော) သာရာဂေါ၊ အကြင် လွန်စွာ တပ်မက်တတ်သော ရာဂသည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ (ယော)သာရာဂေါ၊ သည်။(အတ္ထိ)၊ပေ။ဝိရောဓဝတ္ထူနိ၊ဝိရောဓဝတ္ထုတို့သည်။ (ဆန့်ကျင်တတ်သော ရှေးရှေး ဒေါသ၏တည်ရာ နောက်နောက် ဒေါသတို့သည်)။ ပေ။ အမနာပိယေသု၊ စိတ်ဖြင့် မရောက်အပ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံတို့၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ယော အာဃာတော၊ သည်။ ပေ။ (ယာ)အနတ္တမနတာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ [အာဃာတော စသည်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။]

တဏှာကာယာ၊ တဏှာ အပေါင်းတို့သည်။ ရူပတဏှာ၊ ရင်း။ ပေ။ ဓမ္မ-တဏှာ၊ ရင်းတည်း။

၉၄၅။ အဂါရဝါ၊ လေးစားခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်တို့သည်။ ပေ။ သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အဂါရဝေါ၊ လေးစားခြင်းမရှိသည်။ အပတိဿော၊ ရှေးရှု မှီခိုရာမရှိသည်။ (မှီခိုအားထား ကိုးစားရာ မရှိသည်)။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ။ ပေ။ အပ္ပမာဒေ၊ အပ္ပမာဒတရား၌။ (သတိနှင့် မကင်းမူ၍ နေခြင်း၌။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရားကို မပြတ်မလပ် အားထုတ်ခြင်း၌။) အဂါရဝေါ။ ပဋိသန္ထာရေ၊ အာမိသ ပဋိသန္ထာရ ဓမ္မပဋိသန္ထာရ၌။ အဂါရဝေါ။

ပရိဟာနိယာ၊ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ပေ။ကမ္မာရာမတာ၊အလုပ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏ အဖြစ်ဒုင်း။ ဘဿာရာမတာ၊ စကားဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏အဖြစ်ဒုင်း။ နိဒ္ဒါရာမတာ၊ အိပ်ခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏ အဖြစ်ဒုင်း။ သင်္ဂဏိကာရာမတာ၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏အဖြစ်ဒုင်း။ သံသဂ္ဂါရာမတာ၊ ၅-မျိုးသောမိန်းမတို့နှင့် ရောနှောခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏ အဖြစ်ဒုင်း။ ပပဉ္စာရာမတာ၊ သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသူ၏ အဖြစ်ဒုင်းတည်း။ [ဒုတိယပရိဟာနိယမွေ့ဆက္က (၉၄၆)၌ "ဒေါဝစဿတာ၊ ခဲယဉ်းသော စကားရှိသူ၏ အလုပ်၏အဖြစ်ဒုင်း။ ပါပမိတ္တတာ၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်ဒုင်းတည်း" ဟုပေးပါ။]

သောမနဿုပဝိစာရ၊ အာရုံ၌ သောမနဿနှင့်တကွ ကပ်၍လှည့်လည်တတ် သုံးသပ်တတ်သော ဝိစာရတို့သည်။ ပေ။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းစက္ခု, တင်စားပြုသည့်, စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ၊ သောမနဿ၏ဘည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဥပဝိစရတိ၊ ကပ်၍လှည့်လည်၏။ ဝါ၊ ကပ်၍သုံးသပ်၏။ [၉၄၄-လွယ်ပြီ။]

၉၄၈။ မေ၊ ငါ၏။ ဝါ၊ မှာ။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သစ္စတော, ထေတတော, ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မေ အတ္တာ နတ္ထိ။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အတ္တနာဝါ၊ သညာက္ခန္ဓာဟူသော အတ္တသည်မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကြွင်းခန္ဓာ ၄-ပါးဟူသော အတ္တကို။ သဉ္ဇာနာမိ၊ အမှတ်ပြု၍သိ၏။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနာဝါ၊ သညာက္ခန္ဓာဟူသော အတ္တသည်မူလည်း။ အနတ္တာနံ၊ ကြွင်းခန္ဓာ ၄-ပါးဟူသော အနတ္တကို။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနတ္တနာဝါ၊ သညာက္ခန္ဓာဟူသော အနတ္တသည်မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကြွင်းခန္ဓာ ၄-ပါးဟူသောအတ္တကို။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ [တနည်း–ယခုပြအပ်ပြီး ဒိဋ္ဌိ ၅-မျိုးတို့တွင်ရှေ့ ၂-ပါးသည် "ကာလ ၃-ပါးလုံး၌ရှိ၏" ဟုယူလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ "ယခုပစ္စုပ္ပန်၌သာရှိ၏" ဟု ယူလျှင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ နောက် ၃-ပါးသည် "အတိတ်အနာဂတ်တို့၌ မရှိ" ဟု ယူလျှင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ "အတိတ်တုန်းကသာမရှိ" ဟုယူလျှင် အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိက သဿတဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။]

အထဝါပန၊ ထိုပြင်တနည်းကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ ဟောတိ (ကိံ)။ မေ၊ ငါ၏။ သော အယံ အတ္တာ၊ ထိုအတ္တသည်။ ဝဒေါ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဝေဒေယျော၊ သိလည်းသိတတ်, ခံစားလည်း ခံစားတတ်၏။ တတြတတြ၊ ထိုထို ယောနိ, ထိုထို ဂတိ, ထိုထိုဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ထိုထို သံတ္တနီဝါသ, ထိုထိုသတ္တနိကာယတို့၌။ ဝါ၊ ထိုထိုအာရုံတို့၌။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာ

သော ညဥ့်ပတ်လုံး။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ အကောင်းအဆိုးဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ သော၊ ထိုအတ္တသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီးသတဘောသည်။ န၊ မဟုတ်။ (တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်)။ နာဟောသိ၊ ရှိပြီးမဟုတ်။ သော၊ ထို အတ္တသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သတဘောသည်။ န၊ မဟုတ်။ (တေနေဝ၊ ပင်)။ န ဘဝိဿတိ၊ ရှိလတ္တံ့ မဟုတ်။ [ဟိုတုန်းကရှိခဲ့သည်လည်း မဟုတ်, နောင်အခါကျမှ ရှိလာမည်လည်းမဟုတ်, အမြဲရှိနေသည် ဟူလို။] (တနည်း) သော၊ ထိုအတ္တသည်။ ဇာတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နာဟောသိ၊ ရှိပြီးမဟုတ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (အဟောသိဧဝ၊ ရှိပြီးသာတည်း)။ သော၊ ထိုအတ္တသည်။ ဇာတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ န ဘဝိဿတိ၊ ရှိလတ္တံ့ မဟုတ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဘဝိဿတိဧဝ၊ ရှိလတ္တံ့ သာတည်း။) နိစ္စော၊ မြဲ၏။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့၏။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်းထင်ရှားရှိ၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိ။ ဣတိ၊ ဤအယူသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝါ ပန၊ ဤသို့သော်လည်း။ [ဣတိတပုဒ်အကြေကြံပါ။] အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပေ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဆ ဒိဋ္ဌိယော, ဣမာ၊ တို့တည်း။

ဆက္ကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၇-သတ္တကနိဒ္ဒေသ

၉၄၉။ ပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော တရားတို့သည်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်အဘို့ကို လုယူတတ်သောတရားတို့သည်။ ပေ။ ကာမရာဂ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကာမရာဂသာလျှင်ဖြစ်သော ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သောတရားရင်း။ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ကာမရာဂရင်း။...စသည်ဖြင့်ပေးပါ။

၉၅၀။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ သူတော်မဟုတ်, သူယုတ်မာတို့၏ တရားတို့ဟူသည်။ ဝါ၊ မချီးမွမ်းအပ် မကောင်းမြတ်သော တရားတို့ဟူသည်။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်တို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော အကျင့်တို့ဟူသည်။ ဝါ၊ ဒုစရိုက်တို့ဟူသည်။...စသည်ဖြင့်ပေးပါ။ [မာနသတ္တက၏အနက်ကို ဤဝိဘင်း, ကေကနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၅၁။ ဤသတ္တက၏အနက်ကို သီလက္ခန် ပါဠိတော်, ဗြဟ္မဇာလသုတ် အပရန္တကပ္ပိက ဥစ္ဆေဒဝါဒအခန်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ထို၌ ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္ဆေဒဝါဒဝယ် "ကာမာဝစရော ကဗဠီကာရာဟာရဘက္ခော" ဟုရှိ၍ ဤ၌ "ကဗဠီကာရဘက္ခော၊ ကဗဠီကာရဟူသော နတ်သုဓာကိုစားသော" ဟု ရှိခြင်းသာထူးသည်။

သတ္တကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၈-အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ

၉၅၂။ ကိလေသဝတ္ထူနိ၊နောက်နောက်ကိလေသာတို့၏တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ရှေးရှေးကိလေသာတို့သည်။ ကတမာနိ။လောဘော၊ ၎င်း။ ပေ။ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်းတည်း။ အဋ္ဌ ကိလေသဝတ္ထူနိ,ဣမာနိ၊တို့တည်း။

၉၅၃။ ကုသီတဝတ္ထူနိ၊ စက်ဆုပ်အပ်စွာ, အရာရာ၌ ဆုတ်နစ်တတ်သူ၏ တည်ရာအကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ ပျင်းရိသူ၏တည်ရာအကြောင်းတို့သည်။ပေ။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုနော၊သည်။ကမ္မံ၊အလုပ်သည်။ ဝါ၊ကို။ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သည်။(ပြုစရာရှိသည်)။ ဟောတိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဧဝံ၊ ဤအကြံ သည်။ဟောတိ။ (ကိံ)။ မေ၊ ငါသည်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဝါ၊ကို။ကာတဗ္ဗံ၊သည်။ ဘဝိဿတိ။ မေ၊သည်။ ကမ္မံ၊ကို။ ကရောန္တဿ၊ပြုလသော်။ [တနည်း,ကမ္မံ၊ကို။ ကရောန္တဿ၊ပြုသော။ မေ၏။] ကာယော၊ကိုယ်သည်။ ကိလမိဿတိ၊ပင်ပန်း လတ္တံ့။ ဟန္ဒ၊ယခု။ (အလုပ်မလုပ်မီယခုနေက)။အဟံ၊သည်။ နိပဇ္ဇာမိ၊အိပ်ထား အံ့။ ဣတိ၊ဤအကြံသည်။(ဟောတိ)။ ဣတိ၊ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီး၍။[ဣတိတပုဒ် အကြေကြံသည်။] သော၊ထိုရဟန်းသည်။ နိပဇ္ဇတိ၊အိပ်၏။ အပ္ပတ္တဿ၊မရောက် အပ်သေးသော ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားသို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အနဓိဂတဿ၊မရအပ်သေးသော ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ အဓိဂမာ-ယ၊ရခြင်းငှါ။ အသစ္ဆိကတဿ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော ဈာန်ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ န အာရဘတိ၊ အားမထုတ်။ ဣဒံ၊ ဤ ငါသည် ယခုအိပ်အံ့ဟု ဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ ပဌမံ၊သော။ ကုသီတဝတ္ထု၊တည်း။

ပုန စ၊တဖန်လည်း။ အပရံ၊ ကုသီတဝတ္ထု၊တမျိုးကား။ ဘိက္ခုနာ၊သည်။ ကမ္မံ၊ သည်။ဝါ၊ကို။ကတံ၊ပြုအပ်ပြီးသည်။ဟောတိ။မေ၊။အဟံ,ကာသိံ၊ပြုခဲ့ပြီ။ပေ။ကရော-န္တဿ၊သော်။ ကာယော၊သည်။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းပြီ။ ဟန္ဒ၊ယခု (ခန္ဓာကိုယ် ပင်ပန်းနေရာ ယခုအခါ)။ပေ။မဂ္ဂေါ၊ခရီးသည်။ ဝါ၊ကို။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားထိုက် သည်။ (သွားစရာရှိသည်)။ပေ။,ဂတော၊ သွားအပ်ပြီးသည်။ပေ။ ဘိက္ခု၊သည်။ ဂါမံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ နိဂမံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရ-န္တော၊ လှည့်လည်လသော်။ လူခဿ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ဘောဇနဿ ဝါ၊ ဘောဇဉ်၏သော်၎င်း။ ပဏီတဿ၊မွန်မြတ်သော။ ဘောဇနဿ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပါရိပူရိံ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ န လဘတိ၊မရ။ပေ။ ပါရိပူရိံ၊ကို။နာလတ္ထံ၊ မရခဲ့။ပေ။ ကိလန္တော၊ပြီ။အကမ္မ-ညော၊ အလုပ်၌မကောင်း(အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့)။ပေ။မာသာစိတံမညေ၊ရေစို ဝ်သောပဲကြီးနှင့်တူ၏။[အစားများသောကြောင့် ရေစိုသောပဲကြီးကဲ့သို့ခန္ဓာကိုယ်

လေးလံနေသည်-ဟူလို။](တန္ဒီ) မာသာ ဝိတ်မညော၊ စိအပ် စုအပ်သောပဲကြီး ပုံနှင့်တူ၏။[များစွာစားသောကြောင့် ပုံထားသောပဲကြီးပုံကဲ့သို့ဝမ်းပိုက်စူလျက် ဖောင်းနေသည်-ဟူလို။]ပေ။ဘိက္ခုနော၊၏။ အပ္ပမတ္တကော၊နည်းသော အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ အာဗာဓော၊အနာသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ဖြစ်သည်။ပေ။မေ၊၏။ ဝါ၊ မှာ။ အပ္ပမတ္တကော၊သော။ အယံ အာဗာဓော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ပြီ။ နိပဇ္ဇိတုံ၊ အိပ်တို့ရာ။ ကပ္ပေါ၊အနည်းငယ်သောအကြောင်းသည်။ ဝါ၊ အမြွက်သည်၊အတ္ထိ ။ပေ။ဂိလာနာ၊ မကျန်းမာသူ၏အဖြစ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊' ထပြီးသည်။ ဂေလညာ၊ မကျန်းမာသူ၏အဖြစ်မှ။ အစိရဝုဋ္ဌိတော၊ ထပြီး၍မကြာသေးသည်။ (ဟောတိ) ။ပေ။အယံ။ပေ။ အစိရဝုဋ္ဌိတော(အမှိ)။ တဿ မေ၊၏။ ကာယော၊သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားမရှိ။ပေ။ အင္ဂ၊သော။ ကုသီတဝတ္ထူနိ၊တို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့တည်း။

၉၅၄။ တတ္ထ၊ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကတမေသု လောကဓမ္မေသု၊အဘယ် လောကဓမ်တို့ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊၏။ ပဋိဃာတော၊ပင်ပန်းခြင်းသည်။(ဟောတိ၊ နည်း။) လာဘေ၊ ရခြင်းကြောင့်။ သာရာဂေါ၊ ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ အလာဘေ၊ မရခြင်းကြောင့်။ ပဋိဝိရောဓော၊ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ (စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ဟောတိ)။ ယသေ၊' အခြံအရံကြောင့်။ပေ။ အယသေ၊အခြံအရံမရှိခြင်းကြောင့်။ပေ။ပသံသာယ၊ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်။ပေ။ နိန္ဒာယ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ပေ။သုခေ၊ချမ်းသာခြင်းကြောင့်။ပေ။ဒုက္ခေ၊ဆင်းရဲ ခြင်းကြောင့်။ပေ။ အဋ္ဌသု လောကဓမ္မေသု၊ တို့ကြောင့်။ စိတ္တဿ ပဋိ- ဃာတော(ဟောတိ)။[(၉၅၅)၏ အနက်ကို ဤဝိဘင်း, စတုက္ကနိဒ္ဒေသ (၉၃၉) အနုရိယဝေါဟာရစတုက္ကကိုမှီ၍ပေးပါ၊ "ဒိဋ္ဌေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်အပ်သော ရူပါရုံ၌။ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊မြင်အပ်ပြီးမဟုတ်ဟုပြောဆိုခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်" စသော ပြောင်းပြန် ၄ ပါးတိုးလာသောကြောင့် အဋ္ဌကဖြစ်သည်။....(၉၅၆)၌ "မိစ္ဆ- တ္တာ၊ မှားယွင်းသောသဘောရှိသော တရားတို့သည်။ကတမေ" ဟုပေးပါ။]

၉၅၇။ ပုရိသဒေါသာ၊ ယောကျ်ားဘို့၏ အပြစ်တို့သည်။ပေ။ဣဓ, ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုံ၊ကို။အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်ဖြင့်။ စောဒေန္တိ၊စောဒနာကြကုန်၏။ သော ဘိက္ခု၊သည်။ ဝါ၊ကို။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ အာပတ္တိယာ၊ဖြင့်။ စောဒိယ- မာနော၊စောဒနာအပ်သော်။ န သရာမိ၊အမှတ်မရပါ။ န သရာမိ၊ပါ။ဣတိ၊ သို့။ အဿတိယာဝ၊ အမှတ်မရခြင်းဖြင့်သာ။ နိဗ္ဗေဌေတိ၊ ဖြေရှင်း၏။ အယံ၊ ဤ အမှတ်မရခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းသည်။ ပဌမော, ပုရိသဒေါသော၊တည်း။

ပုနစပရံ။ပေ။ စောဒိယမာနော၊သော်။ စောဒကံယေဝ၊ကိုပင်။ ပဋိပ္ဖရတိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြန့်၏။ (ပြန်၍ပုတ်ခတ်၏)။ (ကိံ), ဗာလဿ၊ ဝိနည်းအရာ၌ မကျွမ်းကျင်သော။အဗျတ္တဿ၊ဝိနည်းအရာ၌မထက်မြက်သော။တုယှံ၊သင်သည်။ ဝါ၊၏။ ဘဏိတေန၊ ပြောအပ်သော စကားဖြင့်။ ကိံ နုခေါ၊ အဘယ်အကျိုး

ရှိအံ့နည်း။ တံ့ပိ၊ ဗာလ အဗျတ္တာဖြစ်သော သင်ကလည်း (သင့်လိုအစားက)။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုထိုက်၏ဟူ၍။ မညသိနာမ၊ မှတ်ထင်တုံဘိ၏။ (မှတ်ထင်ရတာယ်ရှိ၏)။ ဣတိ (ပဋိပ္ဖရတိ) ။ပေ။ စောဒကံ ယေဝ, ပစ္စာရောပေတိ၊ ပြန်၍ အပြစ်တင်၏။ (ကိံ) တံ့ပိ၊ သင်သည်လည်း။ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤ အမည်ရှိသော။ အာပတ္တိံ ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ တွံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ ပဋိကရောဟိ၊ ကုစားဦးလော့။ ဣတိ(ပစ္စာရောပေတိ)။ပေ။အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းဖြင့်။ အညံ၊ တပါးသောအကြောင်းကို။ (တနည်း) အညေန၊ တပါးသောစကားဖြင့်။ အညံ၊ တပါးသောစကားကို။ ပဋိစရတိ၊ ဖုံးကွယ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ ကထံ၊ စကားကို။ အပနာမေတိ၊ ပယ်ရှား၏။ ကော-ပဥ္စ၊ စိတ်ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ဒေါသဥ္စ၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုရင်း။ အပ္ပစ္စယဥ္စ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း။ ပါတုကရောတိ၊ ထင်စွာပြု၏ ။ပေ။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့အလယ်၌။ ဗာဟာဝိက္ခေပကံ၊ လက်မောင်းတို့ကို အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်လျက်။ (လက်သီး လက်ရုံးတန်းလျက်)။ ဘဏတိ၊ အလဇ္ဇီစကား ပြော၏။ပေ။အဟံ, အာပန္နော၊ အာပတ်သို့ရောက်သည်။ နေဝ အမှိ၊ မဖြစ်ပါ။ အဟံ, အနာပန္နော၊ အာပတ်သို့ မရောက်သည်။ န အမှိ၊ မဖြစ်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့(မပြောမူ၍)။ တုဏှီ-ဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြင့်၍ဖြစ်သည်။(ဟုတွာ)။သံဃံ၊ကို။ ဝိဟေသေတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ပေ။သံဃံ၊ကို။ အနာဒိယိတွာ၊ လေးလေးစားစား မယူမူ၍။ (မလေးမစား)။ စောဒကံ၊ကို။ အနာဒိယိတွာ, သာပတ္တိကောဝ၊ အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ ယေနကာမံ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ [ယေန၊ အကြင် အရပ်သို့။ (ပက္ကမိတုံ၊ ဖဲသွားခြင်းငှါ)။ ကာမော၊ အလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုအလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့။) ကာမံ၊ အလိုအတိုင်း။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။ ဤ ယေနကာမံပုဒ်၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန် ဘာသာဋီကာ, သာမညဖလသုတ်, သန္တောသကထာ အဆုံး၌ရင်း, နီဝရဏပ္ပဟာနကထာ, ဒါသူပမာပါဠိအောက် နိဿယ– ဘာသာဋီကာတို့၌ရင်း ရှုပါ]။ ပေ။ သတ္တမော ပုရိသဒေါသော။

အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ ကိံ နုခေါ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ တုမှေ၊ အရှင်တို့သည်။ အတိဗာဠံ၊ အလွန် ပြင်းထန်စွာ။ မယိ၊ တပည့်တော်၌။ ဗျာဝဋာ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ကြပါကုန်သနည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ သိက္ခံ၊ကို။ ပစ္စက္ခာ-ယ၊ ပယ်စွန့်၍ (ချ၍)။ ဟီနာယ၊ ယုတ်ညံ့သောလူ့ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ အာဝတ္တိ-ဿာမိ၊ လည်ပါတော့အံ့ ၊ (တနည်း) ဟီနာယာဝတ္တိဿာမိ၊ လူဝတ် လဲပါတော့အံ့။ ဣတိ(အာဟ)။ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီး၍။[ဣတိတပုဒ် အကြေကြွသည်။] သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ, ဟီနာယ၊ ငှါ။ အာဝတ္တိတွာ၊ လည်ပြီး၍။(တနည်း)ဟီနာယာဝတ္တိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ အာဟ(ကိံ), အာယသ္မန္တော၊တို့။

ဣဓ ဒါနိ။ ၌။ တုမှေ၊ တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ် ရှိကြကုန်သည်။ (ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်) ။ ယောဟောထ၊ ဖြစ်ရစ်ကြကုန်တော့။ ဣတိ(အာဟ)။ ပေ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပုရိသဒေါသာ၊ ယောကျ်ား၏ အပြစ်တို့သည်။ (ရဟန်းဖြစ်သော ယောကျ်ား၏ အပြစ်တို့သည်)။ ဣမေ၊ တို့တည်း။

အမှာ။ ။(၉၅၇,၉၅၉)တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်, ဗြဟ္မဇာလသုတ်, အပရန္တကပ္ပိက အသညီဝါဒ, နေဝသညီနာသညီဝါဒ အခန်းတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။

အဋ္ဌကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၉-နဝကနိဒ္ဒေသ

အမှာ။ ။(၉၆၀)၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, ဟေတုဂေါစ္ဆက၌ ပေးခဲ့ပြီ။ (၉၆၁)၌ "ပုရိသမလာနိ၊ ယောကျ်ားတို့၏ အညစ်အကြေးတို့သည်" ဟု ပေးပါ။ (၉၆၂)၏ အနက်ကို ဤဝိဘင်း, ဧကကနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ(၈၆၉)မှ(၈၇၇)တိုင်အောင် နိဒ္ဒေသ(၉)ခု၏ ပုစ္ဆာဝါကျများကို မှီ၍ ပေးပါ။

၉၆၃။ တဏှာမူလကာ၊ တဏှာ အရင်းခံရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပရိယေသနာ၊ ရှာမှီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ပရိယေသနံ၊ ရှာမှီးခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ လာဘော၊ ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ [ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိတက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဝိတက်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အနည်းငယ် နှစ်သက်ခြင်း, အကြီးအကျယ် တပ်မက်ခြင်း။ အဇ္ဈောသာနံ၊ ငါ့, ငါ့ဥစ္စာဟု အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းပိုက်ခြင်း။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း။ အာရက္ခော၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း။] အာရက္ခာဓိကရဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါန။ ပေ။ မုသာဝါဒါ၊ ဒုတ်ကို ယူဆောင်စွဲကိုင်ခြင်း, ဓားစသော လက်နက်ကို ယူဆောင် စွဲကိုင်ခြင်း, ကိုယ်လက်ထိပါး၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း, ဆန့်ကျင်ဘက်ယူခြင်း, ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောခြင်း, နင်, နင်ဟု ပြောခြင်း, ချောပစ် ကုန်းတိုက်ခြင်း, မုသားပြောခြင်း ဟူကုန်သော။ အနေကာ၊ တပါးမက များစွာကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ။ ပေ။

၉၆၄။ ဣဉ္ဇိတာနိ၊ လှုပ်ရှားခြင်းတို့သည်။ ပေ။ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤ မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ဣဉ္ဇိတံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းတည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤ မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ဣဉ္ဇိတံ၊ တည်း။ အယံ၊

ဤ ရုပ်စသောတရားသည်။ အယံ၊ ငါသည်။အသို့ဖြစ်၏။ပေ။ (အယံ၊သည်)။ ဘဝိဿံ၊ဖြစ်လိမ့်မည်။ပေ။(အယံ)ရူပီ၊ရုပ်ရှိသည်။ ဘဝိဿံ။ပေ။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသည်။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ အသညီ၊ သညာမရှိသည်။ နေဝသညီနာသညီ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်။ပေ။

၉၆၅။ မညိတာနိ၊ မှတ်ထင်ခြင်းတို့သည်။ ဖန္ဒိတာနိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ ပပဉ္စိတာနိ၊ သံသရာကို ချဲ့ထွင်ခြင်းတို့သည်။ သခ်တာနိ၊ ထိုထို အကြောင်းတို့သည် ပြုစီမံအပ်သော တရားတို့သည်။ပေ။အသို့၊ ၏။ ဣတိ,တော၊ ဤမာန်ယစ်ခြင်းသည်။ သခ်တံ၊ ထိုထိုအကြောင်းတို့သည် ပြုစီမံအပ်သောတရားတို့တည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

နဝကံ(နိဋ္ဌိတံ)။

၁၀-ဒသကနိဒ္ဒေသ

၉၆၆။ ကိလေသဝတ္ထူနိ၊နောက်နောက်ကိလေသာတို့၏တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ရှေးရှေး ကိလေသာတို့သည်။....စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၉၆၇။ ရှေ့နဝကနိဒ္ဒေသဝယ် သတ္တဝါတို့၌ဖြစ်သော အာဃာတ၏ အစွမ်းဖြင့် အာဃာတဝတ္ထု (သတ္တဝါဖြစ်သော အာဃာတဝတ္ထု)၉-ပါးကိုဟောတော်မူခဲ့၍,ဤ၌ သတ္တဝါမဟုတ်သော သစ်ငုတ် ဆူး စသည်၌ ဖြစ်သောအာဃာတကို ထည့်၍ အာဃာတဝတ္ထု(၁၀)ပါးဟု ဟောတော်မူသည်။ အနက်ကို မူလသက်ဏ်ပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, ဟေတုဂေါစ္ဆကတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။ (၉၆၈,၉၆၉) တို့လည်း လွယ်ပြီ။

၉၇၀။ မိစ္ဆာဉာဏံ၊ မှားယွင်းသောဉာဏ်ဟူသော မောဟရင်း။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ မှားယွင်းသော ဝိမုတ္တိရင်းတည်း။ [အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော မိစ္ဆတ္တ ၈-ပါးဝယ် ဤ၂-ပါးကိုထည့်၍ ဒသကအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပြန်သည်။] (၉၇၁,၉၇၂)တို့၏ အနက်ကို မူလသက်ဏ်ပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက, သညောဇနဂေါစ္ဆကတို့၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ထိုနိဒ္ဒေသတို့၏ ပုစ္ဆာဝါကျများ၌ "ဒသဝတ္ထုကာ၊ဆယ်ပါးသော တည်ရာအကြောင်းရှိသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သည်" ဟုရင်း, ဒသဝတ္ထုကာ၊ သော။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ၊ အဆုံးအပိုင်း အခြားကို ယူတတ်သော ဒိဋ္ဌိ" ဟုရင်း ပေးရုံသာ ထူး၏။

ဒသကံ (နိဋ္ဌိတံ)။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသ

ဥဒ္ဒေသဝါရ

၉၃၃။ တတ္ထ၊ ထိုမာတိကာတို့တွင်။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ အဇ္ဈတ္တိကခန္ဓာ ၅-ပါး အပေါင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ (ပစ္စတ္တနိ၊ဖြစ်ကုန်သော)။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တဏှာဝိစရိတ်တို့သည်။(တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းတို့သည်)။ ကတမာနိ၊ [မာတိကာ၌ "အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ" ဟု ရှိသောကြောင့် တဏှာဝိစရိတာနိ၏နောက်၌ ပုဒ်မရှိရ။] (အဟံ၊သည်)။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤတဏှာဝိစရိတ်သည်။ ဟောတိ။ (အဟံ)ဣတ္ထံ၊ဤ အပြားအားဖြင့်။ (မထောက်စာအပ်သော ခတ္တိယစသော အထူးအပြား, ထောက်စာအပ်သော ဟီနစသော အထူးအပြားအားဖြင့်)။ အသ္မိ ဣတိ ဟောတိ။(အဟံ)ဧဝံ၊ ဤခတ္တိယ စသူတို့အတူ။အသ္မိ၊ပေ။(အဟံ)အညထာ၊ ခတ္တိယ စသူတို့မှ တမျိုးတခြားအားဖြင့်။ အသ္မိဣတိ ဟောတိ။ [ဤကား ပစ္စုပ္ပန်တဏှာဝိစရိတ် ၄-ပါးတည်း။ အနာဂတ် တဏှာဝိစရိတ် ၄-ပါး၌လည်း ဤအတူ "အဟံ" ဟု ထည့်၍ "ဘဝိဿံ၊ ဖြစ်လိမ့်အံ့"ဟု ပေးပါ။] (အဟံ) အသံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည် (မြဲသည်)။ အသ္မိ,ဣတိ၊ ဤတဏှာဝိစရိတ်သည်။ ဟောတိ။ (အဟံ) သာတံ၊ ဆုတ်နစ် ပျက်စီးသည် (ပြတ်သည်)။အသ္မိ ဣတိ ဟောတိ။[ဤကား ဒိဋ္ဌိသီသ ၂-ပါးတည်း။ သံသယပရိဝိတက္ကတဏှာဝိစရိတ် ၄-ပါး၌လည်း ပစ္စုပ္ပန်တဏှာ ဝိစရိတ် ၄-ပါးကဲ့သို့ "အဟံ"ဟု ကတ္တားသည့်၍ "သိယံ၊ဖြစ်လေကာင်ရာ၏ (ဖြစ်လေကောင်စရာရှိ၏)"ဟု ပေးပါ။ ပဏ္ဏနာကာ၍န တဏှာဝိစရိတ် ၄-ပါးတို့၌လည်း "အဟံ၊သည်။သိယံ၊ဖြစ်ပါမူကား။ အပိ၊ ကောင်းလေစွ။ အဟံ,ဣတ္ထံ၊ အားဖြင့်။ သိယံ၊မူကား။ အပိစ္စ" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

နိဒ္ဒေသဝါရ

အမှာ။ ။တဏှာဝိစရိတ်(၁၈)ပါးကို ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ဟောတော်မူပြီး၍ "ကထဉ္စ အသ္မိတိ ဟောတိ"စသည်ဖြင့်-ပုစ္ဆာထုတ်လျက် တပါးစီခွဲဟော်မူသည်။ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးမည်။

၉၃၄။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။(အဟံ) အသ္မိ၊၏။ ဣတိ၊ဤတဏှာဝိစရိတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မံ၊တရားကို။ အနဝကာရိ ကရိတွာ၊ အသီးအသီး မခွဲခြားမှုကိုပြု၍။ ဝါ၊ အသီးအသီးခွဲခြားမှုကို မပြုမူ၍။ (ခန္ဓာ ၅-ပါးကို တပါးစီ မခွဲမူ၍)။ ["အနဝကာရိ၊ အသီးအသီး မခွဲခြားမှုကို။ ကရိတွာ၊၍။ (တနည်း)အနဝကာရိ ကရိတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြားမှုကို မပြုမူ၍"

ဟု ယခုစာအုပ်တို့၌ရှိသော မူလဋီကာအလို မှုကွဲပါဋ္ဌိရှိသေး၏။ “နု+အဝက္ကရိ-ယတီတိ အနဝကာရိ။ တံ အနဝကာရိ ကတွာ။ တံ ပဒန္တရေန ဝိဘာဝေန္တော “အနဝက္ကရိ။ တံ ကတွာ” တိ အာဟ” ဟူသော အနုဋီကာအလိုမှု “အဝက္ကရိတိ နိပါတော” စသော မူလဋီကာပါဋ္ဌ်မှာ “အနဝကာရိ” ကရိတွာ ၏ သံဝဏ္ဏနာ သာ ဖြစ်သင့်သည်။] ရူပံ၊ ရုပ်ကိုငင်း။ ဝေဒနံ၊ကိုငင်း။သညံ၊ ကိုငင်း။သင်္ခါရေ၊ တို့ကိုငင်း။ ဝိညာဏံ၊ ကိုငင်း။(အဟံ)အသ္မိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ဆန္ဒံ၊ တကျာဆန္ဒကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ [ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးကို ပေါင်း၍ “အဟံ အသ္မိ” ဟု ယူပုံကို ပြတော်မူရာဖြစ်သောကြောင့် “ရူပံ” ၏ နောက်၌ ပေယျာလ, “ဝေဒနံ” စသည် တို့၏ နောက်၌ ပိုဒ်မလို။] (အဟံ)အသ္မိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာနံ၊ မာနကို။ ပဋိ-လဘတိ။(အဟံ)အသ္မိတိ, ဒိဋ္ဌိံ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဋိလဘတိ။ တသ္မိံ၊ ထို တကျာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စတရား ၃-ပါးအပေါင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ဣမာနိ ပပဉ္စိ-တာနိ၊ ဤခွဲထွင်အပ်သော တကျာဝိစရိတ်တို့သည်။ဟောန္တိ, (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း)။(အဟံ)ဣတ္ထံ၊ အားဖြင့်။ အသ္မိ၊၏။ဣတိဝါ၊ဤသို့သော်ငင်း။ (အဟံ)ဧဝံ အသ္မိ,ဣတိဝါ၊ငင်း။ (အဟံ) အညထာ၊ အားဖြင့်။ အသ္မိ, ဣတိ ဝါ၊ ငင်း။ ဟောန္တိ။

ကထဉ္စ (အဟံ) ဣတ္ထံအသ္မိ,ဣတိ၊ဤ ခွဲထွင်အပ်သော တကျာဝိစရိုက်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။(အဟံ) ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ သော်ငင်း။ [ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏ။ ဝေဿာ၊ ဝေဿ။ သုဒ္ဒေါ၊ သုဒ္ဒ။ ဂဟ-ဋ္ဌော၊ အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရသေ့ရဟန်း။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသူ။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသူ။ သညီ၊ သညာရှိသူ။ အသညီ၊ သညာမရှိသူ။] နေဝသညီ နာသညီ၊ သညာရှိသူလည်း မဟုတ်, သညာမရှိသူလည်း မဟုတ်သည်။ အသ္မိ, ဣတိဝါ၊ သော်ငင်း။ (ဟောတိ)။ ဧဝံ၊ သို့။ (အဟံ)ဣတ္ထံဣ-သ္မိ, ဣတိ၊ သည်။ ဟောတိ။ [ဒုတိယပပဉ္စိတ တကျာဝိစရိတနိဒ္ဒေသ၌ “ပရပုဂ္ဂလံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်စာ၍။သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ခတ္တိယော၊သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ သို့။ တထာ၊တူ။ အဟံ ခတ္တိယော အသ္မိ,ဣတိဝါ၊သော်ငင်း” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ တတိယပပဉ္စိတ တကျာဝိစရိတနိဒ္ဒေသနှင့် အနာဂတာဒိ-တကျာဝိစရိတနိဒ္ဒေသများကိုလည်း ဤနည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ။]

၉၃၅။ တတ္ထ, ဗာဟိရဿ၊ ဗာဟိရခန္ဓာ ၅-ပါး အပေါင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။(ပဝတ္တာနိ၊ကုန်သော။) အဋ္ဌာရသ,တကျာဝိစရိတာနိ၊ တို့သည်။ကတမာနိ၊ (အဟံ) ဣမိနာ၊ ဤရုပ်ကြောင့်။ (ဤဝေဒနာကြောင့်, ဤသညာကြောင့်။ ဤမေဟိ၊ ဤ သင်္ခါရတို့ကြောင့်။ ဣမိနာ၊ ဤဝိညာဏ်ကြောင့်ဟု အသီးအသီး ပေးပါ)။ အသ္မိ,ဣတိ၊ ဤ တကျာဝိစရိုက်သည်။ ဟောတိ၊....ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခပ်းပါ။

၉၃၆။ အဝကာရိ ကရိတွာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြားမှုကိုပြု၍ (ခန္ဓာ ၅-ပါးကို တပါးစီခွဲ၍)။ ရူပံ၊ ကိုရင်း။ပေ။ဝိညာဏံ၊ ကိုရင်း။လ္လမိနာ၊ ဤရုပ်ကြောင့်။(ဤ ဝေဒနာကြောင့်၊ဤသညာကြောင့်။ လ္လမေယာ၊ ဤသင်္ခါရတို့ကြောင့်။လ္လမိနာ၊ဤ ဝိညာဏ်ကြောင့်ဟု အသီးအသီးပေးပါ)။ (အဟံ) အသွိ၊ ဏ်။ပေ။ [ဒိဋ္ဌိသိသ နိဒ္ဒေသများ၌“လ္လမိနာ၊ ကြောင့်။ (အဟံ) နိစ္စော၊ မြဲသည်။ အသွိ။ပေ။ဥစ္ဆိဇ္ဇိ- ဿာမိ၊ ပြတ်လိမ့်အံ့။ ဝိနဿိဿာမိ၊ ပျက်လိမ့်အံ့။ န ဘဝိဿာမိ၊ မဖြစ်ရလိမ့် အံ့”ဟု ပေးပါ။...တဏှာဝိစရိုက် (၁၀၈)ပါး၏ နိဂုံး၌လည်း “လ္လမာနိ တဏှာ- ဝိစရိတာနိ၊ တို့သည်ငင်း။ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော(တဆဲ့ရှစ် ၂-လီ သဘောရှိကုန်သော)”ဟု ပေးရခြင်းသာ ထူး၍ ကြွင်းအားလုံး မာတိကာနှင့် တူပြီ။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ တဏှာဝိစရိတ် (၁၀၈) ဟူသည် အများသိကြသော သင်္ဂြိုဟ်၌ ပြောရိုးဖြစ်သော “တဏှာ ၃ တန်, အရင်း၆, အာ–ကာ–သန်ဖြင့် မြှောက်”ဟူသော နည်းဖြင့် မြှောက်အပ်သော “တဏှာ အာသစ်, တရာ့ရှစ်” မဟုတ်ပါ။

တဏှာဝိစရိတနိဒ္ဒေသဝါရော(နိဋ္ဌိတော)။

ဒိဋ္ဌိဂတနိဒ္ဒေသ

၉၃၇။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ သော။ ဝေယျာကရဏေ၊ ၌။ ဘဂဝ- တာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွါသဋ္ဌိ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ တို့ ဟူသည်။ ကတမာနိ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သဿတဝါဒါ၊ သဿတဝါဒတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ပေ။ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ (ဟောန္တိ) ဗြဟ္မဇာလေ ဝေယျာကရ- ဏေ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာနိ ဒွါသဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ တို့ ဟူသည်။ လ္လမာနိ၊ တို့တည်း။ လ္လတိ၊ အပြီးတည်း။

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၁-သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရ

၉၇၈။ ပုစ္ဆာ၌ "ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက်တို့နည်း" စသည်ဖြင့် ပေး၍ အဖြေ၌ "ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ (၉၇၉) စသည်လည်း မခက်ပြီ။....(၉၈၅) စသည်၌ "ကဗဠီကာရော-ဟာရော၊ ကဗဠီကာရာဟာရဌင်း။ ဖဿော၊ ဖဿဌင်း။ မနောသဉ္စေတနာ၊ မနောသဉ္စေတနာဌင်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဌင်း။ ... စက္ခု-သမ္ဘဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဌင်း" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၂-ဥပ္ပတ္တာနုပ္ပတ္တိဝါရ

၉၉၁။ ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဓာတ်၌။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သနည်း။)....ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေး၍ "ကာမဓာတု-ယာ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ)" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ [(၉၉၂) စသည် လွယ်ပြီ။]

အမှာ။ ။ရူပဓာတု၌ "ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ကတိ ခန္ဓာ (အတ္ထိ)" စသည်ဖြင့်ရင်း, အပရိယာပန္န၌ "အပရိယာပန္နေ၊ ကာမဓာတ် ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်တို့၌ အကျုံးမဝင်သော လောကုတ္တရာတရား၌။ ကတိ ခန္ဓာ (အတ္ထိ)" စသည်ဖြင့်ဌင်း ပေးပါ။ ဤဝါရဝယ် ရှေး သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ခန္ဓာစသော တရားတဆဲ့နှစ်ပါးတို့ကိုပင် ကာမဓာတု ရူပဓာတု အရူပ-ဓာတု အပရိယာပန္နတို့ဖြင့် ခွဲခြား၍ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့်ဤဝါရသည် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ စိတ္တပရိစ္ဆေဒ၌ ပြအပ်သော ဘူမိဘေဒနည်းနှင့် သဘော တူ၏။

၃-ပရိယာပန္နာပရိယာပန္နဝါရ

ကာမဓာတု

၉၉၉။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့တွင်။ ကာမဓာတု ပရိယာပန္နာ၊ ကာမဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက်တို့နည်း။ န ကာမဓာတု ပရိယာပန္နာ၊ ကာမဓာတ်၌ အကျုံးမဝင်သောခန္ဓာတို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။ ...ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၁၀၀၀။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ကာမဓာတု ပရိယာပန္နော၊ ကာမဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာသည်။ (ဟောတိ)။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ အချို့တို့သည်။ ကာမဓာတု ပရိယာပန္နာ၊ ကာမဓာတ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်

သည်။ (ဟောန္တိ)။ သိယာ၊ အချို့တို့သည်။ န ကာမဓာတု ပရိယာပန္နာ၊ ကာမဓာတ်၌ အကျုံးမဝင်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပေ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ သိယာ၊ အချို့သည်။ ကာမဓာတု ပရိယာပန္နံ ၊သည်(ဟောတိ)။ သိယာ၊ အချို့သည်။န ကာမ ဓာတုပရိယာပန္နံ (ဟောတိ)။....စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ [ရူပဓာတု အရူပဓာတုတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]

၄-ပရိယာပန္နာပရိယာပန္န

၁၀၀၅။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့တွင်။ ပရိယာပန္နာ၊ ဓာတ် ၃ ပါးတို့၌ အကျုံးဝင်သော လောကီခန္ဓာတို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း ။ အပရိယာပန္နာ၊ ဓာတ် ၃ ပါးတို့၌ အကျုံးမဝင်သော လောကုတ္တရာခန္ဓာတို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။.... စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၁၀၀၆။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ပရိယာပန္နော၊ ဓာတ် ၃ ပါးတို့၌ အကျုံးဝင်သော လောကီခန္ဓာသည်။ (ဟောတိ)။ စတ္တာရော, ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ အချို့တို့သည်။ ပရိယာပန္နာ (ဟောန္တိ)။ သိယာ အပရိယာပန္နာ (ဟောန္တိ)။.... စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၄-ဓမ္မဒဿနဝါရ

ကာမဓာတု

၁၀၀၇။ ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဓာတ်၏။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ကတိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သနည်း....စသည်ဖြင့် ပေး၍, "ကာမဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတွက်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်။ဧကာဒသ၊ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ။ ကဿစိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်။ ဒသ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"....စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၁၀၀၈။ ကာမဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊၌။ သဗ္ဗေသံ၊ တွက်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကတမေ ခန္ဓာ၊ အဘယ်ခန္ဓာတို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ, သဗ္ဗေသံ၊ တွက်။) ရူပက္ခန္ဓော၊သည်၎င်း။ ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ သည်၎င်း။ (ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ သဗ္ဗေသံ, ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ။

၁၀၀၉။ ကာမဓာတုယာ, ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ကာမဓာတုယာ, ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။) ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၏

ရင်း။ပဋ္ဌမကပ္ပိကာနံ၊ ကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်ကုန်သော။မနုဿာနံ၊ တို့၏ရင်း။ဩပပါတိကာနံ၊ ဥပပတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပေတာနံ၊ ပြိတ္တာတို့၏ရင်း။ ပေ။ နေရယိကာနံ၊ ငရဲသားတို့၏ရင်း။ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။စက္ခာယတနံ၊ရင်း။ ပေ။ဓမ္မာယတနံ၊ရင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ။ ကာမဓာတုယာ။ ပေ။ ဧတေသံ၊ ဤကာမာဝစရနတ် စသတို့အတွက်။ ကောဒသ၊ကုန်သော။ ဣမာနိ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ။ [နောက်၌ "ဇစ္စန္ဓာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းကုန်သော။ ဇစ္စဗဓိရာနံ၊ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းကုန်သော။ဇစ္စန္ဓဗဓိရာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းလည်းကန်းကုန်, နားလည်းထိုင်းကုန်သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဂဗ္ဘသေယျကဖြစ်ကုန်သော" ဟု ပေးပါ။]

၁၀၁၁။ ကာမဓာတုယာ။ ပေ။ ကေ၊ တပါးသော။ ကတမံ သစ္စံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ နည်း။ (ကာမဓာတုယာ။ ပေ။ သဗ္ဗေသံ၊တွက်)။ဒုက္ခသစ္စံ၊သည်။ (ပါတုဘဝတိ)။ကာမဓာတုယာ။ပေ။ကေ၊သော။ဣဒံ သစ္စံ၊သည်။ပါတုဘဝတိ။

၁၀၁၂။ သဟေတုကာနံ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၏။ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ ပေ။မနိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံဝါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေသော်ရင်း။ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဝါ၊ ပုရိသိန္ဒြေသော်ရင်း။ [ထို ဣန္ဒြေ ၂-ပါး တပါးပါးသာ ရသင့်သောကြောင့် ဝါ သဒ္ဒါထည့်တော်မူသည်။] ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဝါ၊ သော်ရင်း။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံဝါ၊ သော်ရင်း။ [ထိုဣန္ဒြေ ၂-ပါးလည်း တပါးပါးသာ ရသင့်သောကြောင့် ဝါသဒ္ဒါထည့်တော်မူသည်။] သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ ပေ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ရင်း။ (ဣတိ၊သို့။)စုဒ္ဒသ ဣန္ဒြိယာနိ ပါတုဘဝန္တိ။ ကာမဓာတုယာ။ ပေ။ စုဒ္ဒသ,ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ။ [ထေရ-သိန္ဒြိယဝါရစသည်ကိုလည်း ပေးနိုင်လောက်ပြီ။]

ပဋိန္ဒြိယဝါရ။ ။ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ, ကဿ၊ တွက်။ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာနိ, ပါတုဘဝန္တိ၊ နည်း။ နပုံသကေ၊ နပုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ [စာအုပ်တို့၌ "ဌဒပေတွာ နပုံသကာနံ" ဟုရှိ၏။ "ဌပေတွာ နပုံသကေ" ဟုရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။] အဟေတုကာနံ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ကုန်သော။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။ကာယိန္ဒြိယံ၊ရင်း။ မနိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံဝါ၊ သော်ရင်း။ ပုရိသိန္ဒြိယံဝါ၊ သော်ရင်း။ [ထိုဣန္ဒြေ ၂-ပါး တပါးပါးသာ ရသင့်သောကြောင့် ဝါ သဒ္ဒါထည့်တော်မူသည်။] ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ရင်း။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာနိ ပါတုဘဝန္တိ။ကာမဓာတုယာ။ ပေ။ ဧတေသံ၊ ဤအဟိတ် ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့အတွက်။ ပဉ္စ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ပါတုဘဝန္တိ။[နောက်၌ "အလောဘော၊အလောဘဟူသော။ ဝိပါကဟေတု၊ ဝိပါက်ဟိတ်ရင်း" ဟု ပေးပါ။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၅-ဘူမန္တရဒသကနဝါရ

၁၀၂၀။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ ....စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ အကြောင်းကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်, ဒုကနိက္ခေပ, ပိဋ္ဌိဒုက်,ပုဒ်ရေ (၁၂၈၇) မှစ၍ ပေးခဲ့ပြီ။]

၆-ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယုပ္ပမာဏဝါရ

၁-ဥပ္ပါဒကကမ္မ

၁၀၂၁။ သမ္မုတိဒေဝါ၊ သမ္မုတိနတ်တို့ငင်း။ ဥပပတ္တိဒေဝါ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ငင်း။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ငင်း။(ဣတိ၊ ဿ)။တယော၊၃-မျိုးကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒေဝါတိ၊ ဒေဝတို့မည်၏။

ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်ငင်း။ ဒေဝိယော၊ မိဖုရားတို့သည်ငင်း။ ကုမာရာ၊ မင်းသားတို့သည်ငင်း။ သမ္မုတိဒေဝါနာမ၊ သမ္မုတိနတ်တို့မည်၏။

စာတုမဟာရာဇိကေ၊ နတ်မင်းကြီး ၄-ပါးတို့ကို ခစားရခြင်း ရှိကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ တဒုပရိ၊ ထို စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အထက်၌။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဥပပတ္တိဒေဝါနာမ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့မည်၏။

အရဟန္တော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သောဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာ သာဝကတို့ကို။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနာမ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဒါနံ၊ အလှူကို။ဒတွာ၊ပေးလှူပြီး၍။သီလံ၊ကို။သမာဒိယိတွာ၊ဆောက်တည်ပြီး၍။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးမှုကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ကတ္ထ၊အဘယ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သနည်း။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ပေ။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ခတ္တိယ မဟာသာလာနံ၊မျှားသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ခတ္တိယတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ အပေါင်းအဖော်တို့၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။ အပ္ပေကစ္စေ၊တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ၊ မျှားသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ဗြာဟ္မဏတို့၏။ ပေ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ၊ မျှားသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော အိမ်ရှင် သူကြွယ်တို့၏။ ပေ။ [စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့ကို ခစားရခြင်းရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ တာဝတိံသာနံ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တာဝတိံသာတို့မည်သော။ ယာမာနံ၊ နတ်ချမ်းသာသို့ ကောင်းစွာရောက်ကုန်သော။ တုသိတာနံ၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်းကုန်သော။ နိမ္မာနရတီနံ၊ ကိုယ်တိုင်ဖန်ဆင်းအပ်သော စည်းစိမ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိကုန်သော။ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ၊ သူတပါးတို့ဖန်ဆင်းအပ်သောစည်းစိမ်တို့၌မိမိအလိုကိုလိုက်စေနိုင်ကြကုန်သော။]

၂-အာယုပ္ပမာဏ

၁၀၂၂။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက် အတိုင်း အရှည်သည်။ကိတ္တကံ၊အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသနည်း။ (မနုဿာနံ၊တို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊သည်)။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာသည်သော်ငင်း။ ဘိယျော၊ ထိုထက်အလွန်။ အပ္ပံဝါ၊ အနည်းငယ်သည်သော်ငင်း။ (အနှစ် နှစ်ဆယ်, သုံးဆယ်, လေးဆယ်, ငါးဆယ်, ခြောက်ဆယ်သည်သော်ငင်း)။ (ဟောတိ)။ [လူတို့၏ အသက်တမ်းမှာ အနှစ်တရာဖြစ်စေ, တရာ့နှစ်ဆယ် တရာ့သုံးဆယ် တရာ့လေးဆယ် တရာ့ငါးဆယ် တရာ့ခြောက်ဆယ်ဖြစ်စေ ဖြစ်သည်-ဟူလို။]

၁၀၂၃။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊သည်။ကိတ္တကံ၊ နည်း။ မာနုသကာနိ၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော။ယာနိပဉ္စာသဝဿာနိ၊အကြင် အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ရှိကုန်၏)။ ဧသော၊ ဤ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်သည်။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ, ဒေဝါနံ၊တို့၏။ ဧကော၊ တခုသော။ ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ ညဉ့်နေ့သည်။ (ဟောတိ)။ တာယ ရတ္တိယာ၊ ထိုညဉ့်အားဖြင့်။ (ထို ညဉ့်နေ့ဟူသော ရက်အားဖြင့်)။ တိံသ၊ သုံးဆယ်သော။ ရတ္တိယော၊ ညဉ့်တို့သည်။ မာသော၊တလသည်။(ဟောတိ)။တေန မာသေန၊ ထိုလအားဖြင့်။ ဒွါဒသမာသိယော၊ တဆဲ့နှစ်လရှိသော ကာလသည်။ သံဝစ္ဆရော၊ တနှစ်သည်။ (ဟောတိ)။ တေန သံဝစ္ဆရေန၊ ထိုနှစ်အားဖြင့်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စဝဿသတာနိ၊ အနှစ်ငါးရာတို့သည်။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ, ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ(ဟောတိ)။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ဂဏနာယ၊ အရေအတွက်ဖြင့်။ ကိတ္တကံ၊သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (မနုဿာနံ, ဂဏနာယ၊ ဖြင့်)။ နဝုတိဝဿသတသဟဿာနိ၊အနှစ်ကိုးသန်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။

တာဝတိံသာ။ ။တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ, အာယုပ္ပမာဏံ သည်။ ကိတ္တကံ၊နည်း (မာနုသကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော။ ယံ ဝဿသတံ၊ အကြင်အနှစ်တရာသည်။ (အတ္ထိ)။ပေ။ မနုဿာနံ ဂဏနာယ ကိတ္တကံ ဟောတိ။ (မနုဿာနံ, ဂဏနာယ၊ ဖြင့်)။ တိဿော ဝဿကောဋိယော၊ အနှစ်သုံးကုဋေတို့သည် ငင်း။ သဋ္ဌိ ဝဿသတသဟဿာနိ စ၊ အနှစ် ခြောက်သန်း တို့သည်ငင်း။ (ဟောန္တိ)။

ယာမာ။ ။[ဤမှစ၍ လူ့ အရေအတွက်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော နတ်သက်ပြု ပါဠိရပ်တို့ကိုသာ အနက်ပေးတော့မည်။] စုဒ္ဒသ ဝဿကောဋိယော စ၊ အနှစ် တဆဲ့လေးကုဋေတို့သည်ငင်း။ စတ္တာရီသံ ဝဿသတသဟဿာနိ စ၊ အနှစ်လေးသန်းတို့သည်ငင်း။ (ဟောန္တိ)။

တုသိတာ။ ။သတ္တပညာသ ဝဿကောဋိယော၊ အနှစ် ငါးဆဲ့ ခုနစ်ကုဋေ တို့သည်ရှင်း။ သဋ္ဌိ ဝဿသတသဟဿာနိစ၊ အနှစ်ခြောက်သန်း တို့သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ)။

နိမ္မာနရတိ။ ။ဒွေ ဝဿကောဋိသတာနိ၊အနှစ်ကုဋေနှစ်ရာ တို့သည်ရှင်း။ တိံသံ ဝဿကောဋိယော စ၊ အနှစ် ကုဋေသုံးဆယ်တို့သည်ရှင်း။ စတ္တာရီသံ ဝဿသတသဟဿာနိစ၊အနှစ် လေးသန်းတို့သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ)။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ။ ။နဝ ဝဿကောဋိသတာနိစ၊ အနှစ် ကုဋေကိုးရာ တို့သည်ရှင်း။ ဧကဝီသံ ဝဿကောဋိယောစ၊ အနှစ် နှစ်ဆဲ့တစ်ကုဋေ တို့သည်ရှင်း။ သဋ္ဌိဝဿသတသဟဿာနိစ၊အနှစ်ခြောက်သန်းတို့သည်ရှင်း။(ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ အစိတ်အစိတ် နတ်သက် အပြီးတည်း။

လူ့အရေအတွက် နတ်သက် အပေါင်းသချာ

အမေး။ ။ဆ၊ ခြောက်ထပ်ကုန်သော။ ဒေဝေ ကာမာဝစရာ၊ ဤ ကာမာဝစရနတ်ပြည်တို့သည်။ သမ္ဗကာ၊ သမ္ပိဏ္ဍိနော၊ ပြီးစီးသော အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ်ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် တို့၏။ ကော အာယု၊ တစုတည်းသဖြစ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော (ပေါင်းအပ်သော။) အာယု၊ အသက်သည်။ ကိတ္တကော၊အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဘဝတိ၊နည်း။

အဖြေ။ ။ဝဿဂဏနာ၊ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် (အလွန်ဆုံး နေရသော နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့်)။ တေသံ၊ထို ကာမာဝစရနတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၏။ ဒွါဒသ၊ တဆဲ့နှစ်လီသော။ ကောဋိသတံ၊ ကုဋေအရာကိုရှင်း။(တနည်း) ဒွါဒသ ကောဋိသတံ၊ ကုဋေ တထောင့်နှစ်ရာကိုရှင်း။ အဋ္ဌဝီသံ ကောဋိယောစ၊နှစ်ဆဲ့ ရှစ်ကုဋေတို့ကိုရှင်း။ ပညာသ သတသဟဿာနိ၊ ငါးဆယ်သော အသိန်းတို့ကို ရှင်း။ (ငါးသန်းတို့ကိုရှင်း။) ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ လူ့အရေအတွက် နတ်သက် အပေါင်းသချာ အပြီးတည်း။

၁၀၂၄။ ပဌမ် ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ္တဈာန ဖြစ်အောင်။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ကတ္ထ၊ အဘယ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက် ကြရကုန်သနည်း။ ပဌမံ ဈာနံ ပရိတ္တံ, ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ၊မဟာဗြဟ္မာ၏ ပရိသတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ပေ။ကပ္ပဿ၊အသင်္ချေယျကပ်၏။ တတိယော ဘာဂေါ၊ သုံးဘို့ တဘို့တည်း။

ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမဈာန်ဖြစ်အောင်။ပေ။ ဗြဟ္မပုရောဟိတာနံ၊ မဟာဗြဟ္မာ၏ ပုရောဟိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ပေ။ ဥပဍ္ဎကပ္ပေါ၊ အသင်္ချေယျကပ်တဝက်တည်း။

ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ပဏီတံ၊ ပဏီတဈာန်ဖြစ်အောင်။ပေ။ မဟာဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မပုရောဟိတတို့ထက် မြင့်မြတ်သော ဗြဟ္မာမင်း ဖြစ်ကုန်သော။ပေ။ ကပ္ပေါ၊ အသင်္ချေယျကပ် တကပ်တည်း။

၁၀၂၅။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ္တဈာန်ဖြစ်အောင်။ပေ။ပရိတ္တာဘာနံ၊ နည်းသော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ရှိကုန်သော။ပေ။ဒွေ ကပ္ပါ၊ မဟာကပ် ၂-ကပ်တို့တည်း။ပေ။ အပ္ပမာဏာဘာနံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါရှိကုန်သော။ပေ။ စတ္တာရောကပ္ပါ၊ မဟာကပ် ၄-ကပ်တို့တည်း။ ။ပေ။ အာဘဿရာနံ၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ တလျှပ်လျှပ်ထွက်သော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ရှိကုန်သော။ ပေ။ အဋ္ဌကပ္ပါ၊ မဟာကပ် ရှစ်ကပ်တို့တည်း။

၁၀၂၆။ တတိယံ ဈာနံ၊ကို။ပေ။ပရိတ္တသုဘာနံ၊နည်းသော တင့်တယ်သော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ရှိကုန်သော။ပေ။သောဠသ ကပ္ပါ၊ မဟာကပ် တဆဲ့ခြောက် ကပ်တို့တည်း။ပေ။ အပ္ပမာဏသုဘာနံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော တင့်တယ်သော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ရှိကုန်သော ။ပေ။ ဗာတ္တိံသကပ္ပါ၊ မဟာကပ် ၃၂-ကပ်တို့တည်း။ပေ။ သုဘကိဏှာနံ၊ တင့်တယ်သော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သော။ပေ။ စတုသဋ္ဌိကပ္ပါ၊ မဟာကပ်ခြောက်ဆဲ့လေးကပ်တို့တည်း။

၁၀၂၇။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ကို ။ဘာဝေတွာ၊၍။ အာရမ္မဏာနာနတ္တတာ၊ အာရုံ၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။မနသိကာရနာနတ္တတာ၊နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဆန္ဒနာနတ္တတာ၊ ဆန္ဒ၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ပဏိဓိနာနတ္တတာ၊တောင့်တခြင်း၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အဓိမောက္ခနာနတ္တတာ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အထူးထူးသောသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။အဘိနီဟာရနာနတ္တတာ၊ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ကြောင်း ဆုတောင်းမှု၏ အထူးထူးသော သဘော ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ပညာ နာနတ္တတာ၊ ပညာ၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။)အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့တို့သည်။အသညသတ္တာနံ၊သညာမရှိသော သတ္တဝါဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ။ပေ။ [ဝေဟပ္ဖလာနံ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော အကျိုးရှိကုန်သော။ အဝိဟာနံ၊ မိမိ၏စည်းစိမ်မှ မယုတ်လျော့ကုန်သော။ အတပ္ပါနံ၊ မည်သည့်သတ္တဝါကိုမျှ မညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်သော။ သုဒဿာနံ၊ ကောင်းသော ရှုမြင်ရခြင်းရှိကုန်သော (အလွန် လှပကုန်သော)။ သုဒဿီနံ၊ ပညာစက္ခု မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုစားတတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပညာစက္ခု မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့ဖြင့် ကောင်းသောရှုစားခြင်းရှိကုန်သော။အကနိဋ္ဌာနံ၊ ဂုဏ် ဘဝသမ္ပတ္တိတို့ဖြင့် သိမ်ငယ်သူ မရှိရာဖြစ်ကုန်သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။]

အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏ဝင်း။ ဝေဟပ္ဖလာနံ၊ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏ဝင်း။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက် အတိုင်းအရှည်သည်။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသနည်း။ (အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဒေဝါနံ ဝေဟပ္ဖလာနံ ဒေဝါနံ၊ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။) ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ၊ မဟာကပ် ငါးရာတို့ တည်း။ [ကပ္ပသဟဿံ၊ မဟာကပ် တထောင်တည်း။ ဒွေ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် ၂-ထောင်တို့တည်း။ စတ္တာရိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် ၄-ထောင် တို့တည်း။ အဋ္ဌ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် ရှစ်ထောင်တို့တည်း။ သောဠသကပ္ပ သဟဿာနိ၊ မဟာကပ် တသောင်းခြောက်ထောင်တို့တည်း။]

၁၀၂၈။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ၊ ..ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ကိတ္တကံ၊ နည်း။ (အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ၊ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။) ဝီသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် နှစ်သောင်းတို့ တည်း။ [စတ္တာရီသ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် လေးသောင်းတို့တည်း။ သဋ္ဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် ခြောက်သောင်းတို့တည်း။ စတုရာသီတိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ မဟာကပ် ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့တည်း။] ဤတို၊ ဗြဟ္မာတို့၏ သက်တမ်း အပြီးတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤ အာယုပ္ပမာဏ အခဏ်း၌ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံတွင် ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံနှင့် ဗြဟ္မာဘုံ (၂၀) နှစ်ဆယ်ဟူသော (၂၇) နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ဘုံတို့၏ အသက် တမ်းကိုသာဟောတော်မူသည်။အပါယ်၄-ဘုံ၏အသက်တမ်းကိုကား ဟောတော် မမူ။ [ငရဲကြီးရှစ်ထပ်(ငရဲဘုံ)၏ အသက်တမ်းကိုကား အနုဋီကာဝယ် ဤနေရာ၌ ပြထားသည်။ ကျန် အပါယ် ၃-ဘုံ၏ အသက်တမ်းကိုကား "အာယုပ္ပမာဏ ဂဏနာယ နိယာမော နတ္ထိ" ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအတိုင်း မှတ်ပါ။]

၁၀၂၉။ (၁) ပုညဖလာ ဓေနာ၊ ကောင်းမှုရှိန်စော် အာနုဘော်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌ တ္တာ၊ မြင့်တင့်အပ်ကုန်သည်။(ဟုတ္တာ)။ ကာမရူပဂတိ၊ ကာမသုဂတိ ရူပသုဂတိ သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကြရသော ပုထုဇဉ်တို့သည်။ ဘဝဂ္ဂတံ၊ဘဝ၏ အထွတ်အမြတ် ဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့။ [တာ ပစ္စည်း အနက်မရှိ။ "ဘဝဂ္ဂံ ပိ" ဟုလည်းရှိ၏။ အနက်တူပင်။] သမ္ပတ္တာ၊ ရောက်ကြရကုန်သည်။ (သမ္ပာနာ) ပိ၊ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကြရကုန်၏။

(၂) တာဝ၊ ထိုမျှလောက်(မဟာကပ် ရှစ်သောင်းလေးထောင့်တိုင်အောင်။) ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက် ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်။ အာယုသင်္ခယာ၊ အသက်တမ်း၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ စဝန္တိ၊ စုတေကြရကုန်၏။ နိစ္စော၊ မြဲသော။ ကောစိ၊တစုံတခုသော။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မဟေသိနာ၊ မုနိထွဋ်တင်, ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး

(၃) တသ္မာဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ နိပကာ၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိကုန်သော။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိကုန်သော။ အတ္တဝိန္နကာ၊ မိမိ၏ စီးပွါးကို သိကုန်သော။ ဓီရာ၊ ပညာရှိတို့အည်။ ဇရာမရဏမောက္ခာယ၊ ဇရာ မရဏမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေကြကုန်၏။

(၄) သုစိံ ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ နိဗ္ဗာနေဂါမိနံ၊နိဗ္ဗာန်သို့သက်ဝင် သွားရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ကို။ ဘာဝယိတွာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ ပြီး၍။ သဗ္ဗာသဝေ၊အလုံးစုံသော အာသဝေါတရားတို့ကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြား ကာသိ၍။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါမရှိသော ရဟန္တာတို့သည်။ (ဟုတွာ)။ ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဥပ္ပါဒကကမ္မအာယုပ္ပမာဏ ဝါရ အပြီးတည်း။

၇-အဘိဇ္ဈာဒိဝါရ

၁၀၃၀။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ တို့တွင်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက် ခန္ဓာတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သနည်း။ ကတိ၊ တို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်ကုန်သနည်း။ ကတိ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်ကုန် သနည်း။ ကတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်သနည်း။ ကတိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုထိုက်ကုန်သနည်း။ ကတိ န ပဟာတဗ္ဗာ၊ မပယ် ထိုက်ကုန်သနည်း။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မေးပါ။

၁၀၃၁။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ အဘိညေယျော၊ ထိုက်၏။ ပရိညေယျော၊ ထိုက်၏။ န ပဟာတဗ္ဗော၊ မပယ်ထိုက်။ န ဘာဝေတဗ္ဗော၊ မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ် စေထိုက်။ န သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ မျက်မှောက်မပြုထိုက်။ စတ္တာရော ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ကုန်၏။ ပရိညေယျာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့တို့ကို။ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့်မေးပါ။ [ဤဝါရဝယ် သဗ္ဗာဂံ ပါဠိကဝါရ၌ဟောတော် မူအပ်သော ခန္ဓာစသော တရားတဆဲ့နှစ်ပါးကိုပင် အဘိညေယျ စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူပါသည်။]

၈-သာရမ္မဏာနာရမ္မဏဝါရ

၁၀၃၂။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ကတိ၊ တို့သည်။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်ကုန် သနည်း။ ကတိ၊ တို့သည်။ အနာရမ္မဏာ၊အာရုံမရှိကုန်သနည်း။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မေးပါ။ [ဤဝါရ၌လည်း ခန္ဓာစသော တရားတဆဲ့နှစ်ပါးကိုပင် သာရမ္မဏ အနာရမ္မဏအားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူပါသည်။]

၉-ဒိဋ္ဌသုတာဒိဒသကနဝါရ

၁၀၃၆။ ပဋ္ဌန်း ခန္ဓာနံ့ ကတိ၊တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည် မြင်ထိုက် ကုန်သနည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့်ပေးပါ။ [ဤ ဝါရ၌လည်း ခန္ဓာစသောတရား တဆဲ့နှစ်ပါးကိုပင် ဒိဋ္ဌစသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူပါသည်။]

၁၀-တိကာဒိဒသကနဝါရ

မှတ်ချက်။ ။ပုဒ်ရေ (၁၀၄၁) ၌ "ကတိ၊ တို့သည်။ ရူပါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သနည်း" ဟုပေးပါ။ ဤဝါရ၌ ခန္ဓာတို့ကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန် တော်မူပုံမှာ ခန္ဓဝိဘင်း ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းနှင့်တူပြီ။ အာယတနစသည်ကို ကုသိုလ် စသည်ဖြင့် ဝေဘန်တော်မူပုံမှာလည်း အာယတန ဝိဘင်းစသည်၌ ပဉ္စာပုစ္ဆက နည်းများနှင့်တူပြီ။ ဟိတ် စသည်မှာလည်း ခန္ဓာစသည်တို့၌ အကျုံးဝင်သော ကြောင့် ယင်း ဟိတ်စသည်ကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်တော်မူပုံမှာလည်း ထို ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းများ၌ အကျုံးဝင်ပြီ။

ဋီကာ။ ။ခန္ဓာဒီနံ တာဝ ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒီသု ပဉ္စပုစ္ဆကဝါရေ ဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တံ။ ဟေတုအာဒီနဉ္စ ခန္ဓာဒီသု အန္တောဂဓတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ ပဉ္စပုစ္ဆကဝါရေ ဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ["စတ္တာရော ခန္ဓာ သိယာ ကုသလာ" တိ အာဒီသု ဣမံ ဝုတ္တမ္ပိ။ တံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒီသု ဝုတ္တံ။—အနု။]

အဘိညေယျာ၊ အဘိညေယျာဒိဝါရရင်း။ ခွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ သာရမ္မဏာ၊ သာရမ္မဏာ နာရမ္မဏဝါရတို့ရင်း။ ဒိဋ္ဌာ၊ ဒိဋ္ဌသုတာဒိဒသကနဝါရရင်း။ ကုသလ- ဝေဒနာ၊ ကုသလတိက် ဝေဒနာတိက်တို့ရင်း။ ဝိပါကာစ၊ ဝိပါကတိက်ရင်း။ ဥပါဒိန္နာ၊ ဥပါဒိန္နတိက်ရင်း။ [မူတိုက်ကိုင်၍ ဗဟုဝုစ်ဖြင့်ရှိသော်လည်း ဆိုလိုရင်း ထင်ရှားစေရန် တိက်ကိုင်၍ ဧကဝုစ်ပေးသည်။] ဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်တိက်ရင်း။ ရူပ လောကိယာ၊ ရူပဒုက်၊ လောကိယဒုက်တို့ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း အပြီးတည်း။

ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏံ၊ ဝိဘင်းကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး။

ဝိဘင်းပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။